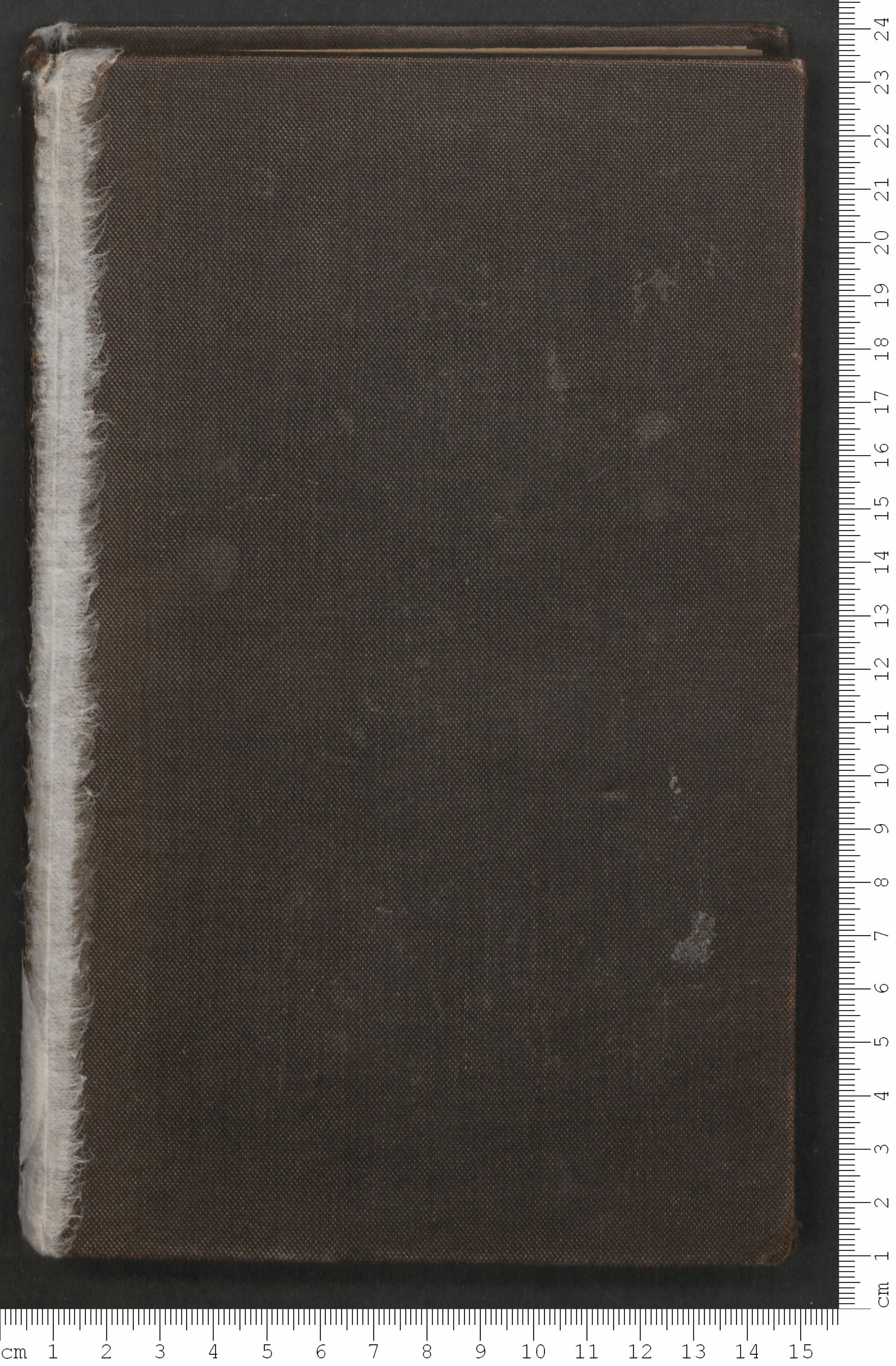
ROSS

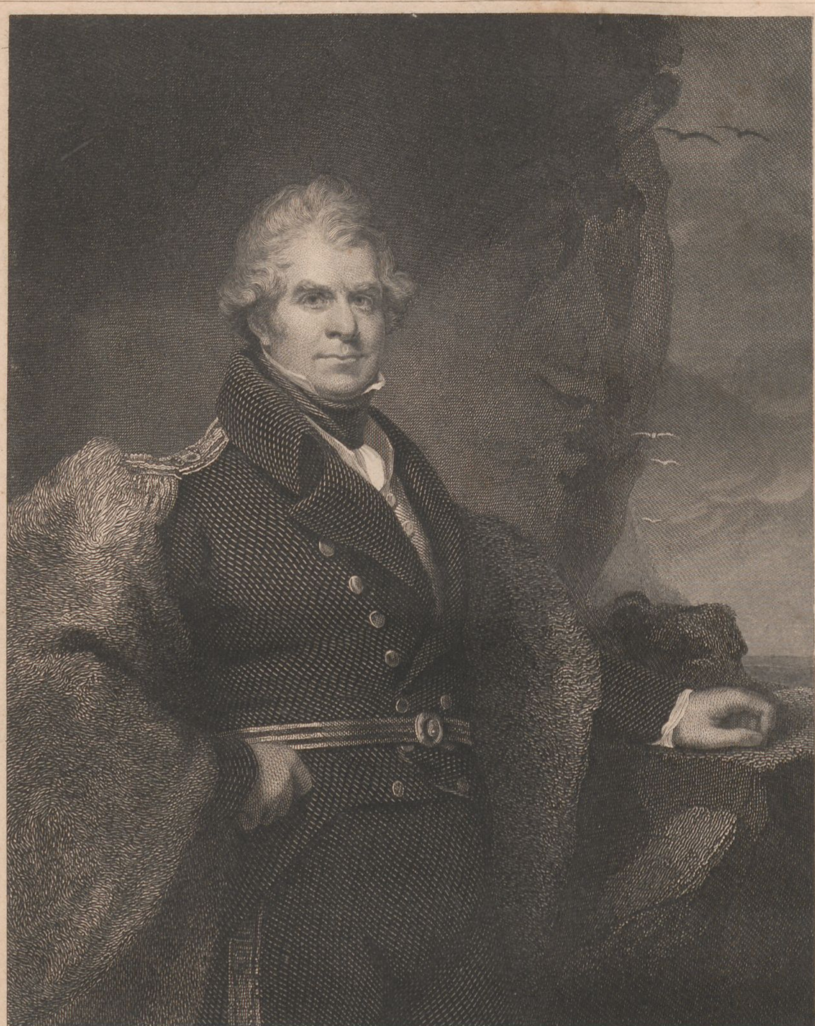
RESA.

I,

H.
16 plansjer istedenfor 17

Painted by B. R. Faulkner. Engraved by Robt. Hart.

SIR JOHN ROSS, C.B. K.S.A. K.C.S.

Captain in the Royal Navy.

Printed by Hayward & Longworth.

BESKRIFNING
OM
EN RESA I POLARTRAKTERNA
TILL UPPTÄCKT AF
EN NORDVESTLIG GENOMFART.

VERKSTÄLLD ÅREN 1829, 1830, 1831, 1832 OCH 1833.

AF

SIR JOHN ROSS,
KAPITEN VID ENGELSKA FLOTTAN.

TILLIKA MED
BIFOGADE UPPLYSNINGAR
AF
KAPITEN J. C. ROSS.

ÖFVERSÄTTNING FRÅN ENGELSKAN
I TVENNE DELAR.

MED SJUTTON GRAVYRER OCH EN KARTA.

FÖRRA DELEN.

STOCKHOLM, HOS L. J. HJERTA, 1835.

INLEDNING.

Att Allmänheten bör vänta sig någon inledning till jurnalen öfver en resa, som ådragit sig så mycken uppmärksamhet, är naturligt; men som jag i berättelsens början angifvit alla ämnen, hörande till det ursprungliga syftemålet, de financiella anstalter, hvarunder upptäcktsresan företogs, skeppets utrustning, samt utväljandet af befäl och manskap; har jag, så att säga, i sjelfva arbetet anticiperat mycket af det som vanligen i skrifter af denna egenskap förekommer i en särskilt inledning.

Att jag vid redovisningen af den sista resa, som företogs till upptäckt af en nordvestlig genomfart och af den sista, som troligen kommer att för flera år försökas, borde åtminstone hafva antydt hufvuddragen till försöken att finna en dylik genomfart vesterut, omkring Amerikas nordliga kuster, har varit flera mina vänners åsigt, särdeles den mans, hvilken jag framför alla högt värderar.

Men så mycket har i detta ämne, och af så många författare långt innan min första resa anträddes, och ännu mer under den tid som förflöt mellan densamma och den närvarande, blifvit offentliggjordt, att jag måste tro, det enhvar för frågan intresserad bör vara fullkomligt upplyst om förhållandet; äfvensom hvarje läsa-

re af denna jurnal lärer vara så tillfyllest bekant med ämnet, antingen medelst de under tiden företagna resor, allmänna dagblad och tidskrifter, eller det verk af Barrow, som länge varit i omlopp, att ett dylikt utkast blir öfverflödigt; hälst det ej kan innehålla något mer än en sammanträngd kompilation, hvaraf emellertid ett utöfver dess ursprungliga gränsor redan alltför mycket utvidgadt arbete skulle onödigt förlängas.

Jag har således funnit lämpligast, att hänvisa till Purchas', Harris', Churchills och Barringtons allmänt lästa och tillgängliga skrifter, men framför allt till Barrows kronologiska historia, utgifven år 1818, till vinnande af den fullständigare upplysning, jag kunnat sammandraga ur nämnde författare, om jag ansett det nödigt. Men då jag ej velat lemna de med ämnet obekanta i fullkomligt mörker, vill jag här meddela en kort förteckning, tillräcklig för detta allmänna syftemål och hämtad ur ofvannämnde skriftställare; hvarigenom det blir lättare för dem, som önska en utvidgad kännedom af ämnet, att rådfråga hvilken författare eller resa de behaga, ehuru jag anser Barrows utkast för de flesta läsare tillräckligt.

Det var först i 9:de seklet, ifrågavarande problem synes hafva blifvit framställdt, och den första oss bekanta upptäcktsresa till sjös var Othervic's, som afseglade från Drontheim till Hvita hafvet. Island upptäcktes jemväl vid samma tid, och i det följande Grönland, under en resa från nyssnämnde ö, år 970.

1496 afseglade Joh. Cabot, och företog en olycklig resa åt samma trakt; och år

1498 Sebastian Cabot, till vestra kusten af Grönland, och uppnådde 56° latitud, men utan att vinna det åsyftade ändamålet.

1500—1502, gjorde Caspar och Michael Cotreal två resor till Grönland, och påstodo sig hafva uppnått 60:de lat. graden. De upptäckte Caspars Sund och några öar, jemte det sund som af dem kallades Anian.

1508—1535 gjorde Jakob och Aubert Cartier åtskilliga resor, i ändamål att utforska en ny genomfart till de länder, hvarifrån Spanien hämtade sina skatter, och de upptäckte St. Lorenz-viken.

1524 begagnades Estevan Gomez af Spanien för samma ändamål, men utan framgång; han uppnådde endast Labrador.

1542 försökte Mendoza Coronados att finna det förmenta Anian-sundet; men såg intet som bestyrkte dess tillvaro.

1527 omförmäles i Hakluyts samling, att Robert Thorne från Bristol utseglat för att upptäcka Nordpolen; men om denna resa finnes ingen beskrifning att tillgå.

1553 seglade Sir Hugh Willougby från England, och påstås hafva upptäckt Nova Zembla; men ihjälfrös vid återkomsten, i Lappland, med hela sin besättning.

1553—57 gjorde Steven Burough och Richard Chancelor två resor, hvarunder de uppnådde ön Weigatz och Nova Zembla; men utan att tillväga-

bringa en nordvestlig genomfart, som var deras hufvudsyfte. i Korf. Ingstad s. 60

1576 gjorde Martin Frobisher sin första resa, upptäckte det efter honom benämnda sundet, som en tid förmodades hafva genomskurit eller afskiljt en del af det gamla Grönland; men denna väntan befanns sedermera ogrundad, hälst man trott sig finna, att denna förmenta passage troligen icke är någonting mer än en af fjerdarne på vestra kusten af Davis' sund.

1578 gjorde samma seglare en ny resa, och namngaf derunder Mount-Warwich söderut till det såkallade Frobisher-sundet; men det tyckes ej som skulle han tagit något vidare steg till upptäckt af en genomfart.

1518 gjorde han en tredje resa, som ej hade framgång. Derefter seglade tvenne bröder af samma namn att upptäcka en nordvestlig passage; men de återkommo aldrig, och man vet ej hvart de tagit vägen.

1579 seglade Edvard Fenton att upptäcka en nordvestlig genomfart, öfver Stilla Hafvet; men återvände, utan att ens hafva nalkats det mål han åsyftade, af fruktan för Spaniorerne, af hvilka han befarade att blifva tillfångatagen eller uppsnappad.

1580 försökte Mercator, Pet och Jackman, utan framgång, att framtränga genom Weigatz' sund, och återvände med mycken svårighet.

1583 afseglade Sir Humphrey Gilbert, i afsigt att upptäcka en nordvestlig genomfart, till New-Foundland.

1585 gjorde John Davis sin första resa, och upptäckte sundet som bär hans namn. Å östra sidan af detta vidsträckta haf, så oegentligt kalladt ett sund, upptäckte och namngaf han hvad som derefter bibehållit hans benämning af Cap Desolation, och å vestra kusten bära Mount Raleigh, Cap Walsingham, Exeter-sundet och några andra ställen ännu de namn han gaf dem.

1586, på sin andra resa, undersökte denne djerfve och driftige sjöman kusten å vestra sidan af sundet mellan Cumberlands-ön och $66\frac{1}{2}$ ° nordlig latitud.

1587, utan att dock modfällas af denna brist på framgång, gjorde denne seglare en tredje resa, och påstår sig hafva uppnått 73:dje latitudsgraden. Härvid undersökte han den förut sedda kusten, namngaf några andra platser, men tog intet ytterligare steg till lösning af det föresatta problemet. De upptäckter, han gjorde under loppet af sina tre resor, voro emellertid af stor kommerciell vigt; emedan hvalfiskfångsten har honom, mer än följande seglare, att tacka för stora förmåner. Hans namn bör icke lätt förbigås. I skicklighet hade han få medtäflare; och det är sannolikt snarare okunnigheten än otacksamheten, som underlåter att hembära honom en skyldig tacksamhetsgärd.

1588. Maldonados resa har blifvit så skarpt kritiserad, att om jag här nämner honom i den kronologiska listan, sker sådant blott för deras skull, som hafva hört hans resa omtalas, men icke de tillrättavisningar, han med fullt skäl uppburit. Han verk-

ställde ej den nordvestliga genomfart, hvarpå han gör anspråk; härutöfver torde jag icke behöfva tillägga hvad det var han påstod sig hafva uträttat.

1592 afsändes Juan de Fuca att upptäcka det förmenta Anian-sundet. Efter egen uppgift följde han kusten, tills han upptäckte en öppning, utefter hvilken han seglade i åtskilliga rigtningar, under tjugu dagars tid, hvarefter han inkom i norra oceanen, då han fann den så vid på 30 à 40 mils väg från sundet, att han trodde densamma verkligen utgöra det sökta genomloppet, hvarföre han förmente sig hafva uppfyllt sin pligt, och återvände hem.

1594—96 företog Wilhelm Barentz och tre andra, trenne resor; på den sista deraf omkom han sjelf och halfva besättningen; men alla dessa resor åsyftade en nord-*ostlig* genomfart, och han kom ej längre än till Weigatz' sund och Nova Zemblas nordvestra ända.

1602 seglade Georg Weymouth från England, men uppnådde blott 64:de lat. graden, och gjorde således inga upptäckter.

1605 seglade James Hall till Grönland med två skepp, och färdades utmed kusten till 63°, men gjorde ingen upptäckt.

1606—7 gjorde han ännu två resor till denna kust, men uppnådde blott 66°, och återvände utan framgång.

1606 seglade John Knight att upptäcka samma nord-

vestra genomloppp, som vid denna tid, ej mindre än förr och senare, uppfyllt halfva den seglande och handlande verldens fantasi; men han uppnådde blott kusten af Labrador, och återvände, sedan han öfvergifvit företaget.

1607 skedde Henr. Hudsons första resa till Grönlands östra kust; han återvände förbi Spitzbergen och Cherry-ön.

1608—10 företogos två andra resor af nämnde befälhafvare, hvars namn haft lyckan att på ett icke vanligt sätt förevigas, genom resultater, som föranledde stiftelsen af det rika handelskompagni som bär hans namn och det ofantliga område som råkat under dess välde. Han upptäckte sedermera viken som bär hans namn, men gjorde ingen annan upptäckt.

1611, på hans fjerde resa, gjorde besättningen uppror, och han förlorade lifvet, sedan han framträngt till **73**° nordl. lat.

1609—11 gjorde James Poole två resor, och uppnådde **73**:dje latitudsgraden i Davis' sund; det största annalkande till polen som ditintills blifvit företaget.

1611 gjorde Sir Thomas Button en resa till upptäckt af en nordvestlig genomfart, men utan väntad framgång; hans resa blef aldrig utgifven.

1612 afseglade James Hall på en fjerde resa, till upptäckt af ett nordvestligt genomlopp. Han uppnådde Ramelsford i Grönland, vid **67**°, der han blef dödad af

en vilde. Den nye befälhafvaren beslöt återvända, utan att göra något vidare försök.

1614 seglade Kapten Gibbons att upptäcka en genomfart, men fastnade i isen och sökte skygd i en vik vid 57:de latitudsgraden, der han qvarblef fem månader; hvarefter han lyckades undkomma, dock icke utan betydlig skada, och återvände till England.

1615. På denna resa var Robert Bylot befälhafvare och W:m Baffin medföljde såsom styrman och lots. Deras framgång var icke stor, emedan de blott uppnådde 65° nordl., undersökte kusten af Davissundet och seglade stranden utefter till ön Resolution, der de öfvergåfvo företaget och återvände till England i September.

1616 afgingo Bylot och Baffin ånyo, och kringforo viken, som nu bär den senares namn, tills de kommo till ett sund, kalladt Lancastersundet, vid 74° 20′ lat. Berättelsen om denna resa är ganska ofullständig; hvarjemte hänvisas till en karta, som icke meddelas af Purchas och, såvidt jag vet, icke numera finnes. Det gifves likväl kartor, som troligen meddela dessa upptäckter på det noggranna sätt, hvarpå de af Baffin utfördes; men, enligt hvad jag i slutet af denna inledning omständligare utvecklat, de äro högst inkorrekta i longituderna, fastän temligen säkra i latituderna, ehuru följden af den förra bristfälligheten är af den vigt, att de inledt mig i en utförlig granskning rörande denna jordbeskrifning.

1614—16 gjorde Fatherby en resa till upptäckt af en nordvestlig genomfart, men utan framgång.

1619 seglade Jans Munk in uti Hudsons-viken, och besökte Thorfield-fjerden, men återvände utan framgång.

1630—31 gjorde Lukas Fox (vanligen kallad Nordvest Fox) ett försök att framtränga genom Hudsons-viken; men ökade på intet sätt föregående upptäckares åtgärder, och återkom med oförrättadt ärende.

1601 seglade James från Bristol, och påstod sig hafva upptäckt den numera välbekanta ö, hvaråt han gaf sitt namn. Sedan min egen resa år 1818, hafva tvifvelsmål uppstått rörande denna "James' ö," och ämnet är så märkvärdigt, ej mindre än inveckladt, att jag måste hänvisa det till denna inlednings slut, der jag sökt reda denna något intrasslade del af jordkunskapen, och, som jag hoppas, med någon framgång.

1633 vistades sju Ryska sjömän, som synas lidit skeppsbrott vid Spitzbergen, ett år derstädes.

1636 upptäckte Ryssarne Lena-floden och andra strömmar i det nordliga Europa och Asien, hvarom berättelsen förekommer i Churchills samlade Resbeskrifningar.

1640 påstår Spanioren Bernarda, att han, under en kustresa, seglade från Stilla Hafvet genom ett sund och uppnådde en landtunga, som åtskiljer östra och vestra oceanen vid Baffinsviken, der han kun-

de se hafvet från båda sidor af det högland han besteg.

1646 ledo 42 personer skeppsbrott vid Spitzbergen, och förblefvo der ett år.

1719—22 omnämnas resor, som företagits af Knight, Barlow, Vaughan och Scroggs; men litet är det man känner om dessa seglare, utom att deras syftemål var ett nordvestligt genomlopps upptäckande. Som de aldrig afhördes, lära de troligen omkommit.

1719 seglade John Munk på en upptäcktsresa norrut; men hela besättningen dog, utom tvenne, och hans försök kröntes, såvidt man känner, med ingen framgång.

1722 upptäcktes Behrings sund af seglaren med detta namn; han led sedermera skeppsbrott vid den af honom upptäckta Behringsön, hvarest han dog.

1741 seglade Christofer Middleton till Hudsonsviken, att upptäcka en nordvestlig väg; hans misslyckade försök åstadkom en process mellan honom och Dobbs, samt Amiralitetet, hvari jag icke här behöfver inlåta mig.

1743 blefvo sex Ryska sjömän qvarlemnade vid Spitzbergen, och vistades der sex år.

1740—46 använde Ryska regeringen åtskilliga officerare, som undersökte nästan hela kusten af Europa och Asien, mellan Nova Zembla och Behrings sund.

1746 gjorde William Moor och Francis Smith ett misslyckadt försök i samma tröttande ändamål, genom Repulse-viken; en spekulation, hvars utförande, i likhet med flera andra dylika, så ofta blifvit i våra tider upprepad utan framgång.

1769—72 upptäckte Hearne den flod som bär hans namn, under en resa till lands, som så ofta blifvit åberopad, att den är enhvar bekant.

1773 gjorde Phipps (sedermera Lord Mulgrave) ett misslyckadt försök att uppnå polen; denna resa är lika känd och ofta omtalad, måhända i anseende till dess i sitt slag egna beskaffenhet och den heder som vederfors dess upphofsman.

1776 försökte den rättvist berömde Kapten Cook (åtföljd af Kapten James Clerke) som redan gjort två resor kring verlden, att uppspana det nordvestliga genomloppet, genom Behrings sund, dit han anlände i Aug. 1776, och framträngde till Is-udden, vid 70° 29′ nordl. lat. och 198° 20′ vestl. longitud, der han fann isen ogenomtränglig, emedan den bildade en fast massa af 10 fots tjocklek och sträckte sig öfver Asiens kust, bottenfrusen på 27 famnars djup. Han återvände till Sandwichs-öarne, der han, som bekant är, förlorade lifvet i en strid med infödingarne.

1780 gjorde Kaptenerne Clerke och King ett nytt misslyckadt försök åt samma håll; men den yttersta punkt de uppnådde, var vid 70° 33′ nordlig lat. och 194° vestlig longitud.

1776 utsändes Löjtnant Pickersgill att möta Kapten Cook, öfver Baffinsviken; han uppnådde 68° 20′ lat. och höll upp mot Labrador, men återkom med oförrättadt ärende.

1777 utsändes Löjtnant Young å samma skepp för enahanda syftemål; han uppnådde 72° 45′, och återvände utan att hinna längre.

1786—87 seglade Danske Amiralen Löwenörn att "återupptäcka" östra Grönland; men skeppen skadades af isen, hvilket förmådde honom att utan framgång återvända till Danmark.

1789 upptäckte den sedan till Riddare utnämnde Alex. Mackenzie den efter honom benämnda floden, på en resa till lands; och följde dess spår ända till hafvet. Hans tråkiga resebeskrifning är känd af enhvar i dessa ämnen bevandrad läsare.

1790 undersökte Mr Duncan Chesterfield-sundet; manskapet gjorde uppror och han återkom således med oförrättadt ärende.

1815—18 afseglade Löjtnant Kotzebue på det af Grefve Romanzoff utrustade skeppet Rurik, på en upptäcktsresa omkring Cap Horn, och sökte att uppspana en nordvestlig genomfart, öfver Behrings sund. Detta öfverfor han, inkom på det haf som sköljer Amerikanska kontinentens norra kust; upptäckte sundet som bär hans namn, och som blifvit lemnadt obemärkt af Kapten Cook. Han återkom utan framgång, hvad äfven det ringaste för-

sök till en genomfart angår, emedan han ej lyckades uppnå Isudden.

1818. Detta år kringseglade jag Baffinsviken, och återställde härigenom på våra kartor de derifrån utstrukna vigtiga upptäckter af nyssnämnde utmärkte seglare, hvars namn densamma bär; med rättelse allenast, der ofullkomligheten af hans medel och andra omständigheter medfört misstag, af ringa vigt i jemförelse med det han uträttat. Jag behöfver icke nämna, huru resultatet i anseende till handeln, af denna min första resa utfallit.

1818 gjorde Buchan ett fruktlöst försök att uppnå polen; sedan han misslyckats, i anledning af omständigheter, hvaröfver han ej var mästare, återkom han, i följd af den skada hans skepp lidit.

1819—20 upptäckte Parry på sin första resa, mellan 74° nordlig och 113° vestlig lat. Melvilles-ön, Nord-Georgianska, numera Parry-öarne, och Prins-Regents-sundet, samt var den första som öfvervintrade i dessa trakter.

1820—21 angaf Franklin, på dess första resa från Hudsonsviken till lands för detta ändamål, Amerikanska kuststräckningen mellan Hearne-floden och udden Turnagain.

1821—22 upptäckte Parry på dess andra resa landet som han kallade Melvilles halfö, tillika med det efter hans skepp benämnda Fury- och Hecla-sundet.

1822—23 följde Franklin, på sin andra resa, Amerikas kuststräckning mellan Mackenzie-floden och Backs udde; medan Dr Richardson, som för detta ändamål skiljde sig från honom, tog kusten mellan Hearne- och Mackenzie-floderna i ögonsigte.

1822—25 framträngde Parry på sin tredje resa utefter Prins-Regents-sundet ända till 72° 30′ lat. och 91° vestlig long. På denna resa gick Fury förloradt, och han återvände således utan framgång.

1823—26 färdades Beechy på en under tiden företagen resa, genom Behrings-sundet, och sökte att framtränga österut; han uppnådde 71° 23½′ lat. och 156° 21½′ vestl. longitud, samt lemnade vid pass 150 mil oundersökta mellan sina egna och Franklins upptäckter.

1827. Parry gjorde detta år ett misslyckadt försök att uppnå nordpolen, emedan man föreställt sig, att en fri passage till equatorn möjligtvis kunde göras i nämnda rigtning.

Resultaterna af alla dessa resor ådagalägga, att upptäckten och undersökningen af landet mellan Grönland och Asien småningom tilltagit, så att när min resa anträddes 1829, blott 150 mil på vestra sidan, nära Behrings-sundet, och 500 mil å östra sidan mellan Cap Garry och Cap Turnagain återstodo oundersökta. Davis kan sägas hafva gjort det första vigtiga steget till finnande af ett genomlopp, och Baffin det andra. Den senare befanns noggrann i sina latituder, men med hans longituder var förhålllandet tvärtom. Det

senare påståendet synes hafva föranledt den orättvisa förutsättning, att han var lika otillförlitlig i allting. En följd af nämnde åsigt, den jag nu icke är sinnad att närmare pröfva, blef den, att allt hvad han gjort, påstods vara origtigt och falskt. I anledning häraf utströks James-ön på våra kartor, enligt hvad jag anmärkt i en föregående not till denna resa; men ännu mera skoningslöst och obilligt, blef den vik, som så länge och rättvist burit hans namn, utplånad; liksom skulle denne store seglare hvarken sett eller uträttat något. Det är icke så dugliga män skola frestas att uppoffra sin tid, trefnad, förmögenhet och lif till mensklighetens tjenst; men om ryktets lager hädanefter tilldelas eller frånkännes af hvem som behagar upphäfva sig till domare öfver förtjensten, må då insigtsfulla och verksamma män draga sig tillbaka, såvida de icke lifvas af den ädlare anda, som finner sin belöning i ett gillande medvetande.

Om Baffins namn återställdes på dess upphöjda plats, som jag hoppas verkligen skedde genom min resa år 1818, bör jag nu tillägga den anmärkning, att resultaterna af min sista expedition bestå i upptäckten af Kung Williams land, näset och halfön Boothia Felix, Boothia-viken, Konung Williams vestra ocean och en nordlig magnetisk pols verkliga läge; hvarjemte, i fråga om en nordvestlig genomfart, det blifvit till fullo utrönt, att ingen sådan finnes genom Prins-Regents-sundet eller söderom 74° nordlig latitud; utan att nämna en mängd intressanta fakta rörande magnetismen, samt andra vetenskapsgrenar och särdeles naturkunnigheten, mot slutet af resan. Isabellas och Alexanders stränder återställdes å deras fordna plats på kartan, och kustli-

nien blef fullkomligt undersökt och bekräftad; äfvensom flera hamnar upptäcktes och skärskådades.

Ännu återstå således 150 mil vesterut, samt i öster rymden mellan Cap Turnagain och den af Sir Edward Parry sedda kusten, som kan antagas till 400 mil.

Det är icke allmänt kändt, att frågan om "en nordvestlig genomfart," som länge legat slumrande sedan Kapten Phipps' resa, år 1817 återupplifvades af Mr William Scoresby, en högt begåfvad och talangfull seglare, som då kommenderade ett på Grönlandsfiske utgånget skepp, men nu är en vördad och nyttig medlem af Engelska kyrkan, i Exeter. Denne man skildrade i ett väl affattadt bref till Sir Josef Banks, att ett så stort omskifte föregått i årstiderna och isens läge i polartrakterna, att tiden till det länge omtvistade problemets lösning sannolikt vore inne.

Hans ändamål var tvifvelsutan att vinna sysselsättning vid detta svåra värf, så att, likasom han varit frågans upphofsman, han jemväl måtte dela äran af företaget. Hvarföre hans tjensteanbud afslogs, är okändt; men jag kan åberopa hans eget intyg, att han velat emottaga "hvilken plats som hälst, den en gentleman kunnat bestrida." Han kan emellertid ej beröfvas förtjensten af att hafva befrämjat alla de derefter gjorda försök i samma väg. Man lyssnade till Sir Josef Banks loford åt hans förslag, och ett cirkulär uppsattes, till utrönande af hvilken officer vid flottan tjenstgjort längst bland isen. Under tiden inköptes fartyg, hvilkas utrustning icke allenast var långt framskriden, innan jag utvaldes att deröfver taga befälet, utan ock allt yngre

befäl

befäl utnämndt. Skeppsskrifvaren och min då blott 17-åriga brorson voro de enda personer jag sjelf valde.

Jag förmodar ingen händelse kan anföras, dervid en officer utsågs att kommendera ett dylikt företag, utan att sjelf rådfrågas, i afseende på det skepps egenskaper han borde föra; hvad mig angår, var detta icke förhållandet, och då jag ankom till London, måste jag finna, att fartygen, vid denna tid till hälften färdiga, voro alldeles odugliga till en sådan tjenst; men mina föreställningar kommo för sent, och man lät mig förstå, att om icke jag ville öfvertaga befälet, skulle någon annan dertill finnas beredvillig; och som jag redan lemnat The Driver, var detta enda utsigten till befordran. Jag bör dock här anmärka, att jag i detta afseende ej tadlar det fordna Amiralitetet: Lorderna dervid rådfrågade, innan jag utvaldes, personer, väl berättigade att meddela upplysningar i ämnet; men dessa personer hade skepp att sälja eller förbygga, och frestelsen att förtjena 6 à 7000 Pd Sterl., var nog att vända vågskålen; och jag, som hade hela ansvarigheten, dömdes att blifva den lidande. Sanningen af mitt påstående intygas till fullo af berättelsen om min första resa och genom begagnandet, i det följande, af helt annorlunda beskaffade skepp. Officerarne voro visserligen alla, såsom sjömän och seglare, utrustade med goda egenskaper, men ingen hade någonsin tillbragt vintern bland is, eller ägde dermed synnerlig bekantskap; och ur detta skäl tillsattes ismästare och styrmän, hvilkas åsigter naturligtvis hade mycket större vigt; men om jag ägt ett af mig sjelft utvaldt befäl, hade jag kunnat finna personer, som förenade dessa egenskaper med erfarenhet bland

2

isen, och skulle då ostridigt hafva anlitat Mr Scoresby. Som min första upptäcktsresas resultater länge varit allmänheten bekanta, behöfver jag blott anmärka, att den, såväl som följande resa nästföre min sista, bevisar huru mycket eller huru helt och hållet våra ringa bemödanden bero af en Gudomlig Försyn, som visligt inskränkt vår egen förmåga härutinnan mer än i hvarje annat slags segling. Utom nämnda olägenheter, funnos andra, hvaröfver vi icke voro mästare, de der syntes sammansvärja sig mot företagets framgång; syftemålets förfelande väckte en känsla mot befälhafvaren, hvarunder intet, utom medvetandet att han städse uppfyllt sin skyldighet, förmått upprätthålla honom; och hvilka han nu bekänner gjorde honom angelägen att visa, det han kunde med en helt annan känsla behandla all den försmädelse, som så oblidt, och han bör tillägga orättvist, drabbat hans namn. De på min första expedition följande upptäcktsresor voro ett mål för min synnerliga uppmärksamhet, i afsigt att rätta villfarelser, af hvad orsak de än måtte härröra, och jag upptäckte snart, att de sedan 1817 begagnade fartyg varit alltför stora; ty under det de medförde lifsmedel endast i förhållande till deras besättningar, på samma sätt som skepp af halfva storleken, var deras vattengång så betydligt djupare, neml. 18 fot i stället för åtta, att seglatsen derå blef vida osäkrare, såsom t. ex. med Fury, hvilket skepp skadades, emedan det låg djupare än isen, samt efter den lidna skadan måste aflastas och kölhalas, under hvilken operation, som påstod flera dagar, fartyget led skeppsbrott; hvaremot Victory sattes i sjelfva verket på grund, med alla dess förråder, och när flodvattnet sjönk, var hon torr, såsom blott 7 fot djupgående, och läckan

botades. I likhet med Fury, innehade Victory lifsmedel för $2\frac{1}{2}$ år, tillika med kol för 1000 timmar; och hade ångpannan och andra delar af machineriet hållit stånd, äger intet tvifvelsmål rum, att ju resan kunnat verkställas på 15 månader i stället för $4\frac{1}{2}$ år. Baffins skepp, ehuru blott 30 tons drägtigt, var tjenligare för ändamålet än Isabella, Fury eller Hecla. Sir Edw. Parrys båda resor åt denna trakt, äfvensom Sir John Franklins till Polarhafvet hade fästat den vetenskapliga verldens blickar på Prins-Regents-sundet, och utom den aflidne Major Rennell, fanns ingen, med hvilken jag samtalade i ämnet, som icke påstod, att om intet genomlopp förekom mellan Cap Garry och udden Turnagain, intet sådant kunde finnas. Rennell var dock af den tanka, att intet dylikt gafs, och hans skäl voro välgrundade. Det var emedlertid utan all fråga min pligt vid öfvertagandet af detta åliggande, att först och främst afgöra frågan samt att derefter rigta min uppmärksamhet på den mer norrut belägna öppningen, och det var ett utomordentligt faktum att den första upptäckt vi gjorde, var att Cresswell-viken var åtminstone trettio mil vidare än landet under föregående resa blifvit upptaget, äfven sedan det flera dagar å rad visat sig från skeppet och kusten, och först då, när vi verkligen kringvandrade detsamma, öfvertygades vi att ingen genomfart existerade åt detta håll; ett bevis, huru bedrägligt isens utseende är i en vik eller passage, emedan både Heclas och Furys samtliga befäl lät sig deraf förvillas, jemväl efter en åttaårig erfarenhet, på samma sätt som det hände mig och Isabellas lotsar år 1818. Icke dessmindre beslöt jag att följa min

första plan, som ock gillades af Löjtn. Ross och Mr. Thom, den andra och tredje i befälet. Återstoden af mina åtgärder förekommer i sjelfva berättelsen, affattad i form af en jurnal, som dagligen fördes af mig sjelf. Skeppet utrustades på ett sätt, som vida öfverträffade hvarje föregående, emedan det förenade hvarje äldre förbättring, och lifsmedlen voro af utsökt godhet; och fastän opinionen var detsamma vidrig, i följd af machineriets olyckliga bristfällighet, visade det sig likväl vara det bästa till en dylik tjenst någonsin använda fartyg. Instrumenterne voro hufvudsakligt mina egna; tuben var 36 tum, och theodoliten 9, båda af Jones; åtskilliga instrumenter voro ett lån af Amiralitetet och Sekreteraren för Kolonialärenderna, hvilka alla gingo förlorade, utom en Amiralitetet tillhörig kompassnål, som nu äges af Kapt. J. C. Ross; tvenne kronometrar voro mina, en tillhörde Hrr Parkinson och Frodsham, samt trenne andra Mr. Murray; alla af dessa gingo väl, men fyra förlorades med skeppet. Löjtnant, numera Kapiten J. C. Ross, som var den andra i befälet, hade under hela tiden befattningen med tuben, och honom tillhörde de observationer som gjordes dermed och med ett 66 tums teleskop af $3\frac{1}{2}$ tums objektglas, som var mitt eget; men dessa iakttagelser måste, tillika med de jemväl af honom gjorda naturalhistoriska, utgöra en del af ett eget Bihang, som kommer att särskildt utgifvas, hvaremot i Berättelsen blott sådana ämnen förekomma, som angå läsare i allmänhet. De exquisser, hvarefter teckningarne gjordes, blefvo tagne med biträde af Mr. Ronalds förträffliga perspektiv-instrument, och kunna således icke vara annat än troget återgifne; dessa, fastän de blifvit dels omgjorde af Harding och

Rowbotham, samt graverade i stål af de första konstnärer, hvilkas namn finnas på plåtarne, voro ursprungligt mina egna utkast, men framläggas såsom trogna upplysningar af verket inför allmänheten, som lätt finner att jag icke besitter konsten att försköna föremålen, äfven om sceneriet vore mer gynnande. Den i utdrag meddelade meteorologiska tabellen förekommer fullständigt i Bihanget, äfvensom den Dagliga Missvisningen och en ny theori om Norrskenet: i sjelfva verket har berättelsens längd så öfverskridit hvad jag väntade, att jag icke kunnat gifva någon af de vetenskapliga iakttagelserna utförligt; hvarjemte jag föredragit att meddela Löjtnant Ross' exkursioner, som innehålla den yttersta delen af våra upptäckter, tillika med den af Magnetiska Polen. Åtgärderne till bevarandet af manskapets hälsa och ordning äro fullständigt upptagna; jemte ett Tillägg mot slutet, innefattande de vidare händelserna efter vår lyckliga återkomst. Kortligen, hela vår resa, från början till slutet, skall befinnas utgöra en underbar kedja af skickelser, de der lemna ett ovedersägligt bevis, "att de som gå neder till hafvet på skepp m. m." äro af alla dödliga mest beroende af en gudomlig hjelp och de mest kortsynta väsen; lika visst som det är att om menniskor, med förtröstan till "Den, som icke låter sig förvillas," blott använda de medel som nådefullt blifvit dem anvisade, inga svårigheter gifvas som icke låta sig öfvervinnas, och intet fall är förtvifladt!

Det är öfverflödigt att här ingå i en formlig pröfning af sannolikheten att ännu finna en "nordvestlig genomfart" norr om 74:de Latitudsgraden. De reflexioner jag redan gjort i ämnet, förekomma under loppet

af följande Berättelse, så ofta tillfälle dertill gifvits; och hade jag äfven något ytterligare att tillägga i denna stora fråga, har dock hvarje dylik undersökning längesedan blifvit umbärlig genom Sir Edward Parrys framställning, hvartill jag med fägnad hänviser.

Må ingen tro att jag icke skattar denne officers värde, såsom skriftställare och seglare, lika högt som allmänheten behagat göra. Vi arbetade en gång gemensamt för samma mål, och hafva tillhopa pröfvat samma faror och bekymmer; vi hafva sedan, ehuru åtskiljda, fullföljt samma strid med verldshaf och is, med stormar och vedervärdigheter; en hvar ännu verkande för *ett* syfte och arbetande för en och samma ryktbarhet. Om vi således varit medtäflare, har det varit en täflan, deri hvarken afund eller ovilja nånsin varit inblandade; lika lätt skulle man tro, att La Perouse hatat Cooks minne, eller att denne store man, om han då lefvat, skulle intagits af fiendskap öfver den djerfve och lycklige Franska Seglarens framgång. Bröder i tjensten, hafva vi äfven varit det å en och samma upptäcktsväg. Om menniskor finnas, de der göra sig ett nöje af att upptänka eller väcka afund och vedervilja bland dem, som handla för ett gemensamt ändamål, blir deras rättvisa straff att veta det de missräknat sig.

Men ehuru jag ej anser nödigt att närmare granska frågan om denna genomfart, bör jag dock här göra några anmärkningar i ämnet, hvilka icke sjelfmant torde rinna mina läsare i hågen, eller åtminstone icke dem, som ej medelst en föregående kunskap gjort sig

hemmastadda med denna så högst vigtiga geografiska fråga.

Innan jag lemnade England, för att anträda närvarande upptäcktsresa, voro åtskilliga förslagsmeningar i omlopp rörande det väntade genomloppets sannolika läge. Alla dessa låto sig, på ett eller annat sätt, mer eller mindre rättfärdigas; såsom förhållandet dermed alltid måste vara, när de påstå sig uträtta något mer, eller åtminstone bevisen, hvarå de stödja sig, icke kunna angifvas. På de påstådda eller förmenta hänvisningarne till ett dylikt genomlopp åt ett eller annat håll har jag sjelf aldrig lagt någon vigt; fastän benägen att lyssna till alla åsigter och lemna en hvar i frihet att följa egen öfvertygelse eller egna hugskott.

Om jag också då ej hyste någon egen förslagsmening, kan jag numera tryggt vidgå, att jag ej under denna resa vunnit någon kunskap, som skulle rättfärdiga min åstundan att framställa en sådan. Om den inbillade, förväntade, eller möjliga passagen genom Lancaster-sundet och förbi Mellvilles-öarne vet jag intet mer än som före mig var bekant; ej heller har jag några förhoppningar, gissningar eller tvifvelsmål att derom framlägga, hvarmed det redan ymniga förrådet i samma väg skulle kunna ökas. Till en del af denna trakt kunde vi icke framtränga, såvida den plan jag föresatt mig att följa, var af helt olika beskaffenhet, och förde mig åt ett helt annat håll; äfvensom derföre att vi sedermera icke kunde reda oss från den plats der vi blifvit fängslade nästan samma dag vi aldraförst förtrodde oss åt denna barbariska kust.

Således, antingen omöjligheten att framtränga norrut vid Polen nu fullt medgifves, eller ej, sedan misslyckandet af Parrys dristiga försök, är detta jemväl en fråga hvarom kursen af min egen seglats ej tillät mig göra några ytterligare gissningar.

Om nu det försök jag gjorde, och hvars förfelade utgång, så vidt en genomfart angår, härmed öfverlemnas åt allmänheten, ej gifvit mig anledning till någon ny hypothes, och om således allt af en positif natur, så vidt hoppet angår, förblifver såsom det var, är det negativa resultatet af mycken vigt, oberoende af all geografisk eller annan kunskap, som kunnat vinnas af denna mödosamma resa, under de dyrköpta utmärkelser, som må tillfalla eller möjligen frånkännas densamma.

Den punkt, åt hvilken vårt eget försök rigtades, hade utgjort ett af hoppets syftemål; jag kan kalla det en af de hypotheser eller snarare grundvalar för en af de förslagsmeningar jag nyligen omnämnt. I denna kosa, och med en obestämd men ursäktlig och naturlig förhoppning om framgång, skedde Parrys sista försök, likt det föregående, ehuru under en olika plan och en mot min helt skiljaktig väg. Huru han misslyckades i båda, af orsaker utöfver mensklig klokhet att beräkna eller afvända, är nogsamt kändt; och detta hopp eller denna möjlighet förefanns således ännu.

Denna förhoppning är numera tillintetgjord, och om det vid alla tillfällen i lifvet på samma sätt som i detta, är en vinst att skingra sådana förhoppningar, hvilka blott leda till illusion, tillkommer förtjensten af detta resultat åtminstone vår resa. Vi kringseglade,

eller undersökte till lands den enda del af norra trakten, hvarest ifrågavarande genomlopp möjligen kunnat finnas; och under våra exkursioner blef denna undersökning fullständig.

Huru fullständig den var, skall jurnalen, men ännu tydligare kartan utvisa; emellertid är resultatet, ehuru det blott utgjorde ett misslyckadt försök att finna denna problematiska öppning, af högt intresse, medan det för oss blef i högsta grad gäckande, och, jag bör uppriktigt tillstå det, utan större bitterhet än utgången rättfärdigar, till slutet odrägligt. Det ÄR odrägligt att arbeta strängt och lida mycket under så lockande utsigter, att alltid befinna sig nära målet af någon upptäckt, som skulle hålla oss skadeslösa för alla dessa vedervärdigheter, och kröna våra ansträngningar med framgång, och likväl slutligen finna, det vi icke saknat denna belöning derigenom att vi öfverlemnat oss åt orimliga eller grundlösa beräkningar, icke hafva sträfvat mot sådana hinder, hvars oöfvervinnerlighet kan trösta oss öfver missräkningen, utan i sjelfva verket hafva varit nära vid målet, men dock för evigt skilda derifrån, liksom skulle berg legat deremellan.

Man skall vid pröfning af dessa bevis finna, att denna landsträcka, som skiljer Prins-Regents-sundet från norra oceanen, der våra spaningar företogos, icke allenast är ganska smal, utan ock till betydlig del upptagen af insjöar, hvarigenom sjelfva landets längd, deraf båda hafven åtskiljas, inskränker sig till tre mil. Huru litet således naturen här gjort till förekommande af en dylik väg mellan östra och vestra oceanen, eller med andra ord, huru nära hon varit hågad att tillåta

densamma, är påtagligt; hvarföre ingen lärer förundra sig, om vi ofta smickrat oss med hoppet om dess verkliga tillvaro.

Någon ursägt förefanns således ostridigt för de personers åsigter eller hypotheser, som väntat sig ett genomlopp någorstädes i denna trakt, ehuru grunder saknades till bestämmande af dess verkliga läge. Likväl bör man ej tilltro mig det påstående, som skulle, jemväl om vi funnit en öppning genom denna låga och smala trakt, denna kunnat bilda ett nordvestligt "genomlopp" i ordets verkliga mening, eller någonsin begagnas till kommunikations-medel eller för handel. Beskaffenheten af de vatten, hvarmedelst vi uppnådde det, ej mindre än af de haf och öppningar, hvarå Sir Edw. Parry kunde hafva uppnått detsamma, om han varit mera gynnad af lyckan, är, enligt hvad han och jag visat, sådan att all förmån af detta slag är illusorisk icke blott för en gifven tid, utan för beständigt.

Det återstår således att tillägga, då jag icke behöfver längre uppehålla mig vid ämnet, att under det min resa och dess resultater omintetgjort alla förslagsmeningar och utsigter, utom dem som ännu hysas i fråga om Lancaster-sundet och Polen, om i sjelfva verket den senare ännu äger någon försvarare öfrig, frestelserna att göra ett nytt försök till problemets lösning numera äro färre än någonsin.

Detta är åtminstone visst, så vidt frågan rörer en verklig eller praktisk kommunikation omkring Amerikas norra kust; men huru är det väl vissare nu, än då problemet först framställdes, jag vill icke säga af äldre

seglare, men af dem som bragte ämnet å bane före min resa af år 1818, och i verkställighet under så många följande år och med så dryga kostnader?

Det erfordrades ej mer än min första resa, ja icke ens denna för att visa, det ingen handelsväg i denna rigtning var möjlig, äfven om någon synnerlig skickelse visat, det Amerikas fasta land icke sträckte sig längre norrut än Hecla- och Fury-sundet, eller ännu förr upphörde; äfven må det tilläggas, om den verkliga genomfarten verkställts af något lyckligt skepp. Köpmän äfventyra väl mycket i handelsväg, men de äro icke bestämda att sätta allt på spel, i trotts af sunda förnuftets föreskrifter eller af förakt för erfarenhet och sannolikhet. De äga också en måttstock, hvarefter deras samfäldta corps bedömmer händelser af denna art, och denna barometer finnes i Lloyds kaffehus, för att rådfrågas af alla. På hvad vilkor kunde en dylik assurans ernås; till hvad premium, äfven under de gynnande omständigheter jag förutsatt? Der summan och således vådan för hvarje person är ringa, skola menniskor gå ganska långt, under ganska ringa förhoppningar; men det är tvifvel underkastadt, huruvida ett premium, äfven till hela fartygets eller lastens värde, kunnat fylla listan, öfverlemnad åt dem, som, djerfva och liberala som de äro, eller förhoppningsfulla, som de kunna vara, äro män af skarpt förstånd och högre bildning än man stundom förmodar. Befälhafvare finnas visserligen, som skulle hafva försökt allt, ty på sådana män har England, prisad vare himlen, aldrig lidit brist och skall, hoppas jag, ej heller göra det. Hvad våra sjömän vidkommer, finnes intet, hvar-

före de studsa tillbaka, nu såsom alltid fast förtröstande på sin anförare. Må det så fortfara under detta nya tidehvarf af stigande ljus och insigt! Men mer än detta torde behöfvas, utan att någonsin kunna ernås.

I afseende på hvarje framtida försök af denna art, torde min åsigt lätt inhämtas af dagbokens innehåll och de olika anmärkningar deri förekomma, ej mindre än af det jag nyligen anfört; hälst slutsatserne deraf äro nästan för påtagliga att kräfva en egen utveckling.

Om numera inga utsigter till en nyttig genomfart gifvas, tror jag dock att det skulle utgöra ett ämne till rättvist beröm för Britannien, om dess seglare, hvilka redan verkat så mycket för jordkunskapen, vore i stånd att förfullständiga öfversigten af Amerikas norra kuster. Ännu mer torde detta vara ett ej mindre befogadt än efterlängtadt syftemål, då det är deras oförtrutenhet och förmåga, verlden äger att tacka för nästan allt hvad den vet om denna länge mörka och outredda del af jordbeskrifningen. Utan all fråga är det också billigt, att denna dristiga anda ej må försvagas af brist på yttringsmedel, eller dessa anlag, denna kunskap och erfarenhet slumra eller råka i vanhäfd af brist på föremål, mäktiga att sporra ärelystnaden, och på sysselsättningar, i stånd att dana menniskor till hvad de böra vara och bibehålla deras kraft oförminskad, då bevekelsegrunder dertill icke saknas.

Då sparsamheten häremot lägges i vågskålen, är denna i sanning föraktlig, ännu mera då, när en dylik missförstådd sparsamhetsanda blifvit rättesnöret för ett

tidehvarf, som gjort vårt en gång utmärkt liberala fädernesland till ett helt annat Britannien än det fordom var. Ack, att menniskor ej kunna inse, huru ömkansvärd denna penninglystna och penningrufvande anda är, huru lågt förnedrad menniskan blifver, då alla dess begrepp om moraliskt förhållande inskränka sig till Franklins usla föreskrift "Den Fattige Richards konst att blifva lycklig och rik;" till frambringande af de verkningar den åstadkommit i ett land, för hvilket han predikade sin "religion," skulle jag vilja säga, snarare än sina grundsatser för sedlighet. Sådan är ej min ädelsinnade väns anda, hos hvilken verlden nu står i skuld för närvarande resas följder: må detta exempel lära Engelsmän hvad de åter böra vara; ty sådana som han är, hafva Engelsmän varit.

Må jag urskuldas för en anmärkning, hvartill tacksamhet och rättvisa, ej mindre än ren och oegennyttig beundran föranledt; i det jag måste sluta dessa reflexioner med upprepandet af de åsigter jag i början af Jurnalen framställt. Om jag var olycklig på mitt eget ångfartyg, var detta icke planens utan skeppets eget fel; men nej, icke skeppets, eller dess forms och byggnadssätts, utan det förderfliga maschineriets. Min öfvertygelse är ännu densamma; ett för upptäckter i dessa regioner bestämdt skepp bör ej vara mer än 10 fot djupgående; det bör tillika vara starkt, såsom vårt, och derjemte lätt i tacklaget; det bör jemväl vara försedt med en ångmaschin för tillfälliga tjenster, hvartill jag i följande berättelse angifvit skälen.

Jag har ej i dessa strödda anmärkningar rörande frågan om en nordvestlig genomfart meddelat sådana

grundlinier till mina geografiska upptäckter, att de till-äfventyrs kunnat i en eller annan form sammanträngas i närvarande Inledning, helst intet tillfälle dertill yppats i Jurnalen, och en total-öfversigt af händelserne ej torde derutur med lätthet kunna inhämtas af Läsare, som icke förut äro bekanta med ämnet, och särdeles med de af mig och mina efterträdare förut gjorda upptäckter.

Det är i sjelfva verket omöjligt att göra detta blott med ord, och utan hänvisning till en karta, till en målning af händelserna, som besparar mångordighet och framställer åskådligt hvad ingen detaljerad ordförklaring kan åstadkomma. Må Läsaren åtminstone betrakta denna karta, sådan den här blifvit gifven, och med densammas biträde äro ett par ord tillräckliga för ändamålet.

Man skall deraf finna, att den sista punkt i Prins-Regents-Sundet, Sir Edw. Parry varit i stånd att uppnå, var Garry-udden, hvarifrån mina egna upptäckter kunna anses vidtaga. Om också icke mycket vidsträckta till rymden, äro de likväl sorgfälliga och noggranna: under vår utomordentliga inspärrning på en så lång tid och på en så trång lokal, kunde de i sanning ej utsträckas öfver en trakt, der resor till lands i så hög grad hindrades af dess bergiga och ojemna form, och ännu mera af isen och snön, hvarmed den för evigt betäcktes, ej mindre än af den korta sommaren för några få veckor, då ensamt någon resa blir möjlig. Denna noggrannhet är i sanning vida större än ämnet fordrade; hvarföre det torde likna ett tomt sjelfberöm att säga, det de i sådant hänseende öfvergå allt hvad Seg-

lare ännu åstadkommit. I Nya Syd-Wales skulle ett dylikt verk hafva ett värde, som det aldrig här kan äga; men vi hade eljest litet att göra, och ingen skada skedde, åtminstone genom denna öfverflödiga omsorg.

Kartan skall utvisa, att från ofvannämnde udde vår granskning af denna kust sträckte sig till 69:de lat.graden, och mellan longituderna 89 och 99, samt upphörde vid den af mig benämnda Franklins-udden. Härifrån sträckte den sig genom ifrågavarande del af Nord-Amerikas fasta land, så att en bestämd grundteckning af det inre landet med dess mångfaldiga sjöar och floder erhölls, öfver en rymd, i afseende hvarå kartan måste rådfrågas, emedan en ordbeskrifning är otillräcklig. Vidare, uppnådde den vestra kusten af det näs jag kallade Boothia, mellan 72° 30′ och 69° lat., samt under longituder belägna mellan 89° och 99° vestl.

Hvad ifrågavarande öfversigt sålunda uträttat för jordbeskrifningen öfver denna del af Amerikas kontinentalland är alltså påtagligt; men jag måste tillika anföra på hvad sätt dessa upptäckter höra till det allmänna problem, hvarvid ett intresse åtminstone närmast det af ett nordvestligt genomlopp blifvit fästadt; neml. fulländandet af Amerikanska kontinentens kustlinie från Behringssund till Baffinsviken, såsom den angifvits af äldre och nyare resande.

Om jag i den förteckning, hvarmed denna Inledning börjar, omnämnt de flere aflägsna och osammanhängande punkter, som blifvit betecknade eller de kuster, som blifvit mera vidlyftigt undersökta af Hearne

och Mackenzie, genom seglare, som föregått dem och inkommit österifrån genom Behrings sund, och af andra rese-beskrifvare, såsom Parry, Franklin och Beechy, bör jag nu tillägga att den af dem uppdragna Nordamerikanska kustlinien är följande. Den igenfinnes väl på kartan; men för dem som anse jemförandet af miltalen och longitudgraderne besvärlig, torde följande förklaringar vara af nytta.

Från Behringssundet och Barrows udde har kusten nu blifvit betecknad, likväl blott genom nautiska öfversigter, och dessa naturligtvis långt ifrån exakta, ända till Backs-udden. Här, och intill Mackenzie-flodens utlopp, som är nämnde resandes enda upptäckt, är den åter uppdragen af Richardson till Koppargrufflodens mynning, som var Hearnes enda upptäckt på kusten. Derifrån vidtaga Franklins upptäckter till udden Turnagain; hvarefter ända till udden Jane Franklin österut förekommer en lucka af 222 mil, den man hoppas Kapten Back skall fylla. Skulle denna väntan gå i fullbordan, så komma de af mig sålunda betecknade upptäckter att ställas i samband med våra egna; då allt som erfordras till förfullständigandet af vår kännedom om Amerikas norra kust, utgöres af Banksland och Boothia Felix. Sålunda förer oss sambandet mellan dessa särskilta upptäckter till Cap Turnagain, den närmsta punkt, dit våra spaningar sträcktes; hvaraf synes, att den på kartan ännu återstående luckan mellan nämnde udde och det vestligaste land vi antingen uppnått eller beräknat efter de vanliga observations-grunderna, utgör 500 Eng. mil. Jag har på ett eller

annat

annat ställe yttrat, huru mycket jag beklagade, att Löjtnant Ross hindrades att fortsätta sina resor vesterut, till dess han kompletterat denna föreningslinie, som då lemnat en framtida undersökning mellan denna punkt och Behringssundet ingenting öfrigt, utom redan nämnda sträckor. Jag bör dock gilla hans försvar, grundadt på svårigheten att medföra eller anskaffa lifsmedel, snarare än på några hinder, verkade af lokalen eller luftstrecket; hvarvid jag dock nödgas uttrycka min ledsnad, att vi saknade utväg att förfullständiga denna obetydliga del af kusten, och att sålunda uppdraga på vår karta den linie, hvaraf enda tillfredsställelsen är att se på papperet ett svart streck i stället för ett tomt rum. Men af dylika inbillade glädjeämnen består ofta menskliga lycksaligheten; och hvad gör det väl till saken, då ju äfven någonting ännu mindre än detta, t. ex. dissectionen af en myggfot, eller något dylikt, bidrar att göra menniskor lyckliga och stolta öfver sig sjelfva?

Om hvad eljest återstår okändt af Amerikanska kust-linien från nordligaste udden på denna vestra kust, den vi undersökt, behöfver jag ej yttra mig, enär jag ej åtagit mig att granska eller beskrifva hela denna ännu obestämda linie. Sjelfva kartan kan rådfrågas häremellan och Lancaster-sundet; om sammanhanget af denna kuststräcka förmodar jag intet tvifvel kan uppstå, då härtill kan slutas af de genom Sir Edw. Parry och mig undersökta östra kusternas samband. Om de så kallade Melvilles-öarnes osäkra natur, har jag ej den minsta rätt att yttra mig: och ehuru jag kringseglade Baffinsviken på min första resa, och så-

lunda återställde denne insigtsfulle och utomordentlige man den heder man sökt frånröfva honom, vill jag ej påstå, att deruti icke förekommer någon öppning norrut, möjligtvis på flere ställen än ett, och vill således ej framställa några gissningar rörande beskaffenheten af hela denna trakt från Mellvilles-öarne till Grönland, dess isolerade läge, dess vidd, beskaffenhet och sammanhang, om, enligt hvad man förmodar, nämnde land utgör en grupp af öar, så inskränkt till omfång, att den lemnar en vidsträckt och öppen ocean omkring norra Polen, om icke en 'polar-basin,' enligt en bekant forskares uttryck.

Men resultaterne af närvarande resa och en jemförelse mellan Baffins och min första upptäcktsfärd, — den jag ej kunnat göra med samma tillförsigt, som nu, i förening med några vidare undersökningar af ämnet, hvarpå jag ej kunnat falla, och sannolikt ej kunnat hafva det tilltroende att framställa, utom de nya grunder för min öfvertygelse jag sedan förvärfvat, — hafva föranledt några slutsatser, dem jag nu bör anföra. Mig sjelf förekomma de af betydlig vigt, icke blott emedan de afse noggrannheten eller otillförlitligheten hos äldre seglare å dessa haf, utan ock såsom hörande till den sanna jordbeskrifningen af dessa så länge dunkla trakter, de der utgjort en långvarig källa till misstag och förvillelse för flere nyare resande och geografer, hvilket föranledt oreda och tvifvel i allt som rörer kartorna öfver nämnde haf, ej mindre än landets verkliga form och natur. Om, i någon mån, ifrågavarande analys af den okunnige bedömes såsom ett angrepp mot någon af våra moderna upptäckares ryktbarhet, må han veta,

att en dylik tanke aldrig fallit mig in; likasom det ej är min mening, att något, hvarmedelst jag kan försvara äldre seglares upptäckter, har på det ringaste sätt att göra med de personers anspråk, som nyligen beträdt samma bana.

Ingen, af dem åtminstone, som äro bekanta med navigationens theori, eller med de vetenskaper, hvarå den stöder sig, kan vara okunnig om den svårighet äldre seglare funno i bestämmandet af deras longituder. Jag behöfver knappt omnämna, huru litet man då kände äfven den praktiska magnetismen, och så enkla fakta, som kompassnålens missvisning och inklination; ännu mindre är här nödigt att anmärka, huru osäkra medlen till longitudens bestämmande voro.

Att Baffin delat denna allmänna svårighet, är ej underligt; och detta är skälet, hvarföre jag följt på spåren de af honom begångna villfarelser, jag ämnar anföra, icke med afseende på de iakttagelser han kunnat göra under en seglats af få dagar öfver det inre af den efter honom benämnda viken, utan i fråga om den längre tid som förflöt under hans ditresa från England, hvaraf den senare upptog några månader, men den förra endast få dagar.

I följd af denna åsigt, som grundar sig på någonting mer än en blott förmodan, emedan den utgjorde hufvudkällan till alla hans följande misstag, har jag börjat med att bestämma rätta longituden af denna viks östra kust, enligt de nyare metoder, som blott göra obetydliga förvillelser möjliga; hvarefter jag antagit denna till utgångspunkt för alla de af honom gjorda bestämningar jag här åtagit mig att rätta.

Efter denna första bestämning, och med antagande af att det genom honom på hans korta färd öfver viken beräknade afståndet är riktigt, enär jag ej inser, huru han härvid kunnat begå en villfarelse af någon möjlig vigt, måste följden blifva, att han sett allt det öster om Melvilles-öarne och norr om Fury-sundet belägna land, vi trott våra nyare seglare aldraförst hafva upptäckt.

Resultatet häraf blir ganska märkligt, vid betraktandet af våra nuvarande nyare kartor. Det af Parry angifna Hecla- och Fury-sundet visar sig härmedelst vara denne seglares Baffins-sund, likasom det af oss betecknade landet öster om Prins-Regents-sundet skall befinnas vara detsamma som James-ön. Vidare, skulle landet söder om denna ö, hvars östra kust vi angifvit, men hvars fjerdar vi icke undersökt, vara Baffins "tre öar" och hans Cumberlands-ö; påståenden, dem man hoppas framtida undersökningar skola bestyrka. På samma grunder skall vårt Barrows sund befinnas vara Baffins Lancaster-sund, likasom den af Parry benämnda North-Sommerset-kusten torde visa sig vara densamma, hvilken af Baffin kallades Prins Williams land. Den motsatta kusten, eller North-Devon, skall alltså äfvenväl befinnas motsvara vestra sidan af James' ö.

Man antage nu att dessa åsigter äro ogrundade, och vi skola då finna hvilka följder deraf uppkomma, och som, ifall jag ej misstager mig, skola bekräfta den granskning jag här företagit mig. Fastän Baffins longitud-beräkning är origtig å östra sidan af viken, den han förlagt nästan fyra grader för långt österut, har

densamma på vestra kusten befunnits så inträffa med nyare seglares observationer på det ställe, jag fordom ansåg för inloppet till Lancasters sund, och så benämnt på min karta af år 1818, att resultatet blefve ett totalt utplånande af James' ön, hvilket icke är tänkbart, utan att antaga att James' uppgift varit falsk.

Sedan jag sålunda egnat den geografiska granskning åt ämnet, mina resor och de deraf sedermera gjorda slutledningar synas i ymnigt mått rättfärdiga, måste jag nu vända mig till vestra delen af dessa nordliga kuster, för att jemföra Bernardas och Juan de Fucas' förvillande och dunkla berättelse med nyare undersökningar eller upptäckter, såsom de icke onaturligt blifvit benämnde, dem mina efterföljare och medhjelpare gjort på denna del af Amerikas norra kust, likväl utan någon afsigt att beröfva dem deras välförtjenta och dyrköpta heder.

Jag tror mig äga grundade skäl att förmoda, det dessa äldre seglare verkställt sina resor medelst en blott kustfärd, såsom bruket var i de gamles, och till större delen våra Skandinaviska förfäders, vida aflägsnare tider, utan hänseende till observationer, hvarmed de ej särdeles befattade sig, emedan de hade få medel att verkställa sådana. Sålunda anser jag möjligt, att de färdades genom Behrings sund och fortsatte kosan ända till Boothia-näset: medan jag finner i deras uppgifter en tillräcklig öfverensstämmelse med våra senare upptäckares, för att rättfärdiga denna mening. Detta är i synnerhet anmärkningsvärdt i fråga om ett faktum, hvilket jag åberopat i en föregående del af denna Inledning, nemligen att Bernarda hade seglat österut till

en viss longitud, och der bestigit ett land, icke långt från Davis' sund eller Baffins-viken, hvilket jag, på i mitt tycke giltiga skäl, ansett enahanda med Boothia-näset. Med förutsättning nu, att mina åsigter af dessa tvenne seglares resor äro rigtiga, är det klart, att de åtminstone i någon mån längesedan verkställt hvad sedermera blifvit tillvägabragt af Kotzebue, Hearne, Mackenzie och Franklin; ja, de gjorde ännu mer, emedan den sista punkt, de uppnådde österut, var nyssnämnde näs.

Detta ämne är likväl så mörkt i sig sjelf, medan nyheten af denna granskning, i samband med detta mörker, gör alla ordförklaringar otillräckliga, att jag uppgjort en här bifogad karta, i ändamål att göra ämnet begripligare. Att rådfråga och förstå denna karta, erfordrar någon uppmärksamhet; men följande uttydning skall, hoppas jag, göra henne fattlig för hvarje läsare, och derjemte lämplig till bedömande af denna kritiskt framställda del af jordbeskrifningen. Den torde jemväl befinnas tjenlig till upplysning öfver nyss anförda reflexioner om Baffin; hvaremot jag i fråga om Bernarda och Fuca har ingenting dylikt att anmärka, utan måste helt och hållet lita på ifrågavarande karta och följande förklaringar deraf.

Förklaring af Sjö- och Konst-termer på Ishafven.

Ett fält, ett isstycke, så stort att dess vidd icke kan öfverskådas.

En flo, ett isstycke af betydlig storlek, men hvars vidd kan öfverses.

En lapp, ett antal isstycken, fjällikt hopfogade med hvarandra.

En ström, ett antal isstycken, förenade i en rygg eller i någon egen sträckning.

Lös-is, ett antal isstycken nära hvarandra, men genom hvilka skeppet kan färdas.

Seglande is, ett antal isstycken, på tillräckligt afstånd från skeppet för att medgifva en kryssning deremellan.

Kross-is, is i ett söndersmuladt tillstånd och i så små stycken, att skeppet lätt kan framtränga.

Kak-is, is som anskjuter under den tidigare delen af sommaren.

Vik-is, nybildad is, som bär vattnets färg.

Vrak-is, isklumpar, som uppvräkas af någon påtryckning eller kraft på ett fält eller en flo.

Tjock-is, som äger ett jemförelsevis betydligt djup och ännu icke börjat upplösas.

En Klara, en smal öppning mellan två floar eller fält, eller mellan isen och kusten.

Inspärrad, omgifven med is, orörlig.

Klämd, fastnad och inprässad mellan två isstycken.

En tunga, ett isstycke som framskjuter från ett isberg eller en flo, som stå under vatten.

En kalf, ett från lägre delen af ett berg eller isfält lossnadt isstycke, som våldsamt uppskjuter mot vattenytan.

En bom, is, som sträcker sig från landisen till hafsisen, eller öfver en segelled, hvarigenom denna blir ofarbar.

Land-is, is fästad vid stranden, innom hvilken ingen ränna framgår.

Sjö-is, is skiljd från landet medelst en klara.

En ränna, en kanal i rak linie öfver hafvet.

Pankaks-is, is bildad efter ett snöfall.

Islapp, skiljda massor af hopfrusen is, men af föga omfång.

En packa, ismassor, förenade genom tryckning, hvars omfång icke kan öfverses.

Gyttja eller *mörja*, is liknande nyfallen snö i vattnet, som knappt hindrar skeppets fart.

En bugt, en vik i en isflo.

Borra eller *borrning*, skeppets prässning genom tunn is, under segel.

Ett kråkbo, ett cylindriskt hus i märssen, att skydda utkiken mot köld.

En blink, isblink, en egen *hvit* färg på himmelen i isens grannskap, eller öfver aflägsen is.

En blink, landblink, en egen *gul* färg på himmelen, öfver det aflägsna landet.

Vattenhimmel, en mörk färg på himmelen, till tecken af öppet vatten åt detta håll.

Ung-is, is som bildats samma dag eller natt.

Drif-is, isstycken mindre än floar, af olika form och storlek.

Skrof-is is, så ojemn och skarp att den till fots är nästan otillgänglig.

Färskvatten-is, is, bildad på en sjö eller färskt vatten, och genomskinlig.

Eldhål, ett hål eller vak i isen till vattens upphämtande vid eldsläckning.

Spygatt, hål genom sidan eller skansdäcket, till vattnets utpumpning.

FÖRSTA KAPITLET.

Förslag till expeditionen och dess utrustning.

Sedan den expedition återkommit, som år 1827 hade försökt hinna till Nordpolen, underställde jag Amiralitetet, och följaktligen Lord-Stor-Amiralen planen till den resa jag nu ämnar beskrifva. Jag hade länge varit öfvertygad, att seglatsen på polarhafvet skulle blifva mera lätt med ett ångfartyg, än ett blott och bart seglande skepp, af skäl, dem jag hoppas skola gillas af alla som äro hemmastadde i navigationen. När isen är loss eller sjön segelbar, har man antingen lugnt eller motvind, emedan detta tillstånd uppkommer till följe af nordliga vindar; hvadan ett seglande skepp hämmas, just då alla andra omständigheter äro gynnsamma, men ett ångfartyg kan framgå betydligt. Dessa fartygs ringa djup i vattengången är ännu en fördel; deras kraft räcker derföre till att drifva dem fram genom vik-is, der ett seglande skepp skulle helt och hållet hämmas, undantagandes under en frisk och gynnande bris. Härtill bör ändtligen läggas, att genom lättheten, hvarmed de kunna röra sig utan vind eller i trots af densamma, blir det för dem jemförelsevis mindre svårt att undvika ismassor och finna utvägar der andra fartyg skulle misslyckas.

Detta förslag blef emellertid icke antaget: men nöjd, att möjligheten af den förmodade vestliga vägen genom Prince-Regents-pass sålunda eller på annat sätt skulle bekräftas, och frågan om en nordvestlig genomfart genom detta pass förfalla, beslöt jag att icke öfvergifva mitt förehafvande, utan att göra några ytterligare försök på annat sätt.

Jag framlade derföre det schema, som jag hade upprättat, för Mr Sheriff Booth, en gammal och intim vän, hvars liberalitet och sinnelag jag väl kände; men som parlamentets belöning af 20,000 pund ännu icke var utsatt för den som kunde upptäcka en nordvestlig genomgång, undvek han att ingå i en spekulation, den andra skulle anse för blott merkantil.

År 1828 underkastade jag min plan ånyo Amiralitetets pröfning, jemte några förbättringar; men svaret, som jag fick, var, att styrelsen icke ämnade utskicka några ytterligare expeditioner för denna undersöknings skull.

Jag blef då öfvertalad, att vända mig till Mr Thornton, en välkänd köpman i London. Jag utpekade för honom, till ett försök, den utfästa belöningen och Furys förråder som jag ej kunde undgå att ernå. Svaret blef uppskjutet i tre månader och vid slutet af denna tid blef det ett afslag.

Straxt derefter hörde jag med förvåning, att en bill hade blifvit inlemnad till parlamentet och gått igenom, hvilken afskaffade Longituds-sällskapet och med detsamma återkallade löftet om den ofvannämnde belöningen för upptäckten af en nordvestlig genomgång.

Ehvad jag för öfrigt må tänka om denna sak, hade den åtminstone det gagnet, att undanrödja Mr Sheriff Booths skrupler, och i följe deraf gaf han mig på det mest liberala och oegennyttiga sätt, full myndighet att på hans vägnar ombesörja allt, hvad jag ansåg nödvändigt för expeditionen.

Efter att hafva undersökt åtskilliga ångskepp, som voro utbjudne till salu, köpte jag i Liverpool ett vid namn Victory, hvilket förr hade varit användt till paketfartyg mellan denna hamn och ön Man, och utbytte de gamla skofvelhjulen mot bättre af Mr Robertsons konstruktion. Jag anlände dermed till London den andra November.

Här sattes fartyget i Mr Fearnalls händer, för att påbyggas och förstärkas på vanligt sätt, hvilket jag icke behöfver beskrifva. Det höll ursprungligen 85 tons; men genom fem och en half fots påbyggnad, fick det en drägtighet af 150 tons, maschinen med nödvändiga förnödenhetsförråder inberäknad.

Maschineriet, förfärdigadt af Braithwaite och Erikson, var en patentuppfinning; och skofvelhjulen voro så inrättade, att de kunde upplyftas ur vattnet på en minut. Det fanns ingen dragugn, och elden underhölls i stället med bälgar. Det var efter vanligheten en högtrycknings-maschin, hvars pannor upphettades förmedelst rör, som gingo genom dem, enligt en metod som numera är tillräckligen känd.

Vi hade lifsmedel och bränsle för tusen dagar; de förstnämnde voro af bästa beskaffenhet och innehöllo en viss mängd konserveradt kött. Med alla vanliga förnödenheter, dem erfarenheten lärt oss att anskaffa på resor, sådana som denna, försågos vi på samma frikostiga sätt.

På instrumenter var ingen brist; vi hade alla som verkligen kunde behöfvas. Utom två chronometrar, som tillhörde mig, hade vi en till låns af Herrar Parkinson och Trodsham och tre voro oss anförtrodde af Mr Murray. Jag hade ett transit-instrument af tre fots radius, en theodolit af nio tums, och ett starkt telescop af Tulley, fem sextanter, två höjdinstrumenter, fyra barometrar, tolf thermometrar, två declinationsnålar och åtskilliga kompasser. Dessutom hade styrelsen lånat mig åtskilliga dyrbara instrumenter och böcker, som varit i bruk under de förra expeditionerna.

Sedan jag omsider satt allting i ett slags fart, tillkännagaf jag mitt förehafvande för Amiralitetet och straxt derefter för publiken. Anbud att tjena vid expeditionen under mig ankommo derpå från flera håll, äfven från officerare af min egen rang. Några erbjödo sig äfven att deltaga i omkostnaderna; så starkt var intresset för saken uppstegradt. Ej mindre talrika voro de, som önskade tjena som besättning; men mina officerare voro redan valda, och manskapsrullan var snart fullständig.

Till den andre i befälet hade jag valt min brorson, Löjtnant Ross, som varit med vid alla polarresorna, och min för detta proviantförvaltare på Isabella, Mr Thom, blef som volontär den tredje i befälet; båda dessa officerare åtogo sig att, liksom jag, tjena utan sold. En läkare, Mr Macdiarmid, blef kort derefter anskaffad.

Bland underofficerarne voro tre styrmän och vårt manskap bestod af en timmerman och undertimmerman, två maschinister, tre eldare, en hofmästare, en kock

och nio matroser. Namnen på skepps-sällskapet voro, som följer:

John Ross, Kapiten, R. N.
James Clark Ross, Löjtnant, dito.
William Thom, Proviantförvaltare, dito.
Georg Macdiarmid, Läkare.
Thomas Blanky, förste Styrman.
Thomas Abernethy, andre dito.
George Taylor, tredje dito.
Chimham Thomas, Timmerman.
Alexander Brunton, Förste machinist.
Allan Macinnes, andre dito.
William Light, Hofmästare.
Henry Eyre, Kock.
Rickard Wall, Harpunerare.
James Curtis, dito.
John Park, Matros.
Anthony Buck, dito.
John Wood, dito.
David Wood, dito.
Robert Shreeve, andre Timmerman.
James Marslin, Vapensmed.
James Dixon, Eldare.
George Baxter, dito.
William Hardy, dito, sedermera till följe af förlusten af hans arm utbytt vid Port Logan mot
Barnard Laughy, dito.

Så voro då anstalterne för vårt fartyg fulländade; men detta utgjorde ej alltsammans.

Som det var nödvändigt att medföra förråder och provision för flera år, hvartill vårt eget fartygs utrymme var

otillräckligt, hade man ämnat att för detta ändamål medtaga ett eget fraktskepp: äfven i den förmodan, att på samma gång som det fraktade hvad som ansågs vara behöfligt, till Prince-Regents-pass, det äfven skulle kunna fiska under vägen och vidare återföra något af Furys förråder, för att ersätta expeditionens frikostiga utrustare den ytterligare omkostnad han derigenom sig ådragit.

Ett hvalfisk-skepp, bygdt af teak, och i alla afseenden tjenligt till en dylik tjenst, blef derföre köpt i Greenock. Det hette John, hade en besättning af femtiofyra man och kommenderades af kopvardie-kapten Coombe, under hvilken det tillförene hade seglat på hvalfiskfångst. Dess utsatta mötesplats var Loch Ryan, och det sattes under ledning af Mr Thom. Följden af denna åtgärd, som var ett misstag, skall alltför snart bli synlig i följande journal.

Som det äfvenledes ansågs nyttigt att hafva ett fartyg på släp, så pass stort att det af vårt eget kunde beqvämligen intagas, erhöllo vi, genom amiralitetets godhet, ett däckadt fartyg af sexton tons drägtighet, som hade följt med på en föregående polarresa. Vi gåfvo deråt namnet Krusenstern, och försågos med tvenne båtar, som varit begagnade af kapten Franklin.

I Mars 1829 afskickade jag bref till åtskilliga lärda Samfund, med tillkännagifvande af min afsigt, och förfrågan, på hvad sätt jag skulle kunna vara dem till tjenst i afseende på åtskilliga föremål för deras undersökningar, och erhöll från dem alla sådana svar, som de för lämpliga funnit.

Sist vände jag mig till serskildte främmande ambassadörer, med anhållan, att i händelse af krig,

varda ansedd som neutral; hvarpå säkerhetspass ofördröjligen meddelades. Skattkammaren utfärdade en befallning om befrielse från afgifter för sådane på fartyget inskeppade artiklar, som voro underkastade tull.

Jag kan till slut omnämna, att fartyget före sin afresa erhöll besök af Amiralitetets Lorder och åtskilliga personer af rang och lärdom; äfvenså hade jag den äran att af Hans nuvarande Majestät emottaga de bästa önskningar för mitt företags lyckliga framgång.

ANDRA KAPITLET.

Afresa. — Uppehåll vid ön Man. — Maschinistens händelse. — Landning vid Port Logan. — Ankomst till Loch Ryan. — Möte med John Tender.

Sedan vår afresa omsider blifvit utsatt till den 23 Maj, uppvaktade jag Amiralitetet och tog afsked. Lord Melvilles och Sir George Cockburns embetsbefattningar tilläto dem icke att göra en slutvisit på fartyget, såsom ämnadt varit. Ankommen till Woolwich, fann jag min förträfflige vän Sir Byam Martin, Kontrollör af flottan, och Sir John Franklin om bord; och vi hedrades sedermera med en visit af Hertigen af Orleans, (Hans nuvarande Majestät af Frankrike) uppvaktad af dåvarande Hertigen af Chartres och en talrik svit.

Då åsynen af anstalterna var en källa till nöje för dem, som besökte oss, voro mina vänner, lika litet som jag, tillfreds med något, som jag länge hade förmodat, ehuru icke till samma vidd, och hvilket, då det flera veckor bortåt skulle för oss blifva en oupphörlig orsak till plåga och förtret, omsider måste leda till försakelse af en bland våra främsta förhoppningar, förutan all tidspillan och penningeförlust, till följe af våra maschinfabrikanters stora försumlighet.

Fartyget hade genom sin ångkraft kommit fram

från öfre trakten af Galleon till ankarmärket gent emot dockan; men dess fart var för trög att lofva annat än vidrigheter. Emellertid hade redan så tidigt en del af maschineriet råkat i olag, hvilket var en ytterligare anledning till långsamhet.

Här emottogo vi utredning för de båtar, som styrelsen hade lånt oss, jemte en åt oss i reserv tillverkad fockrå, och sammanträffade med Mr Thomas Abernethy, konstapel på Blosson och Mr Chimham Thomas, timmerman på Eurydice, hvilka begge hade frivilligt erbjudit sin tjenst, den förre föregående dagen och den sednare blott några timmar förut. Abernethy hade varit anförare under två föregående expeditioner, och Thomas var likaledes van vid nordhafven; båda hade fått befordran för välförhållande. Om jag hade skäl att anse dessa båda män som en dyrbar acqvisition, så har jag ock särskildt orsak till tacksamhet mot Amiralitetet för det snara och förbindliga sätt, hvarpå de blefvo ställda till min tjenst; permission var dem gifven och deras aflöning i Woolwich stoppad.

Klockan tre kom min med rätta värderade vän Mr Booth med sin neveu och två andra gentlemen ombord, i afsigt att följa oss till Margate, och vi seglade klockan sex med vår farkost Krusenstern i släptåg, sedan vi försett oss med krut vid nedra ankargrundet; Kapten Beaufort, Amiralitetets Hydrograf, jemte Mr och Mrs Fearnall voro de sista, som lemnade oss. Vi anlände med ångkraft till Gravesend klockan elfva och ankrade för att stoppa tiden och vänta på lots. Här lemnade oss konstruktörerna till vårt fördömda maschineri, Herrar Braithwaite och Erikson. Sedan första lotsen blifvit hemförlofvad och den

nya ankommit, lyftade vi ankar kl. 6 f. m. med en lindrig bris vesterifrån, hvilken, ehuru biträdd af ångan, ej kunde föra oss till Margate på mindre än tolf timmar, oaktadt vi gingo genom inre kanalen; vår segling kunde uppskattas från $3\frac{1}{2}$ till $4\frac{1}{2}$ mil på timman. Vår vän, med sitt sällskap, lemnade oss kl. 7, sedan de ropat an en fiskarbåt, föga anande vår långvariga skillsmessa och de framdeles uppkommande tvifvelsmålen, huruvida vi nånsin skulle råkas på denna sidan om evigheten.

Hvad jag förut hade fruktat och misstänkt, maschineriets bristfälligheter, började nu, då resan var i full gång, att ganska allvarsamt betunga mitt sinne; jag upptäckte nu vida större ofullkomligheter, än jag förut hade haft anledning att gissa till. Pannorna läkte så mycket, att reserv-tryckpumpen, som var placerad i maschinrummet, att drifvas med handkraft, var oupphörligt i gång; medan friskt vatten, nödvändigt att ersätta förlusten, ej kunde sparas, äfven på vägen till Skottland. Det var dessutom omöjligt för folket att qvarblifva någon längre stund vid detta arbete, i ett rum der temperaturen var öfver 95°; ty ehuru de verkställde det utan knot, blefvo de snart utmattade, hvarom jag öfvertygades, då en af dem svimmade af, och hvilken nödvändigt måste uppföras på däck innan han kunde vederfås. Hur mycket mera jag bedröfvades att nu öfvertygas derom, skall innan kort visa sig.

Vi hade emellertid ingen annan utväg än att hålla på. Omkring kl. 8, då vi passerade Nord-Foreland, sprang vinden på nord-ost, hvilket föranledde oss att vinda våra skofvelhjul ur vattnet och anlita seglen, under hvilka vi passerade Downs i sällskap med åt-

skilliga fartyg, hemförlofvade lotsen och höllo sjön. Men då vinden växte och med detsamma sjögången, hade jag, till råga på olägenheterna af vårt pinsamma maschineri, den förtreten att finna fartyget vara så läck, att ett beständigt bruk af trenne pumpar erfordrades. Jag hoppades likväl, att denna olägenhet blott skulle vara tillfällig, emedan sådant vanligen händer bogserfartyg, och hade inträffat med Isabella vid ett föregående tillfälle, och dessutom med Trent till den grad, att vi måste vinda ner henne till reparation på Shetland, under 1818 års expedition.

Som blåsten emellertid fortfor, hade vi någon tröst af att se, att vårt fartyg seglade, för öppen vind, lika bra som något fartyg i sällskapet; och på morgonen, 1829 Maj 25, voro vi på höjden af Beachyhead, med vinden ONO., och jemförelsevis smult vatten, som följde oss under passagen af ön Wight samma afton. Vid midnatten, då vi befunno oss under Portlands Bill, växte vinden och sjögången så mycket, att vi lupo någon fara att förlora Krusenstern, emedan hon drefs på låringen, under det vi arbetade i denna fördömda storm och sökte försäkra henne med ett annat tåg. Följande aftonen, Maj 26, funno vi emellertid smult vatten under Bolthead, der hon blef verkligen tryggad.

Vinden fortfor att blåsa från samma kant, men mera moderat, och vi seglade tätt förbi Lizard, passerade fritt Rundlestone, en stund före dagbräckningen och brassade skarpt att ligga upp Longships-fyren, då vinden var rakt emot oss. De sista dagarne hade maschinisten användt att undersöka maschineriet, och då upptäcktes, att en af frictionsrullarna på piston-stången var så nött på styrbordsidan, att en bit måste vidlö-

das, för att återställa dess tjocklek, äfvenså att låspinnarne på mellanaxeln glappade. Det var klart, att manufacturisten kännt eller bordt känna dessa bristfälligheter, om hvilka han icke dessminder försummat att underrätta oss. Att han döljt sin försummnlse att förse oss med låsnycklar i reserv eller något medel att bota den förestående olyckan, om hvilken han måst eller bordt hafva fullkomlig kännedom, var efter min tanka högst oförsvarligt.

Vi fortsatte kosan och gingo d. 28:de mellan Longships och Wolf-rock och stående vesterut, observerade på morgonen latituden vara 50° 24' N. Den 29:de gaf oss en annan observation vid samma tid 50° 21' N; och som vi nästan voro vid samma longitud, funno vi, att vi på de sista tjugofyra timmarne hade förlorat tre minuter emot en ständigt vidrig vind. Som maschinen emellertid ansågs kunna ånyo begagnas, släppte vi på ångan, och som vinden hade skiftat till ONO, begynde vi göra någon väg åt norr. Men under natten stoppade maschinen continuerligen, emedan låsnycklarna till mellanaxeln lossnat, och den 30:de kl. 4 f. m. brast den förnämsta på styrbordsidan, hvilket gjorde hela maschinen obrukbar. Vid undersökning befanns den vara gjord af ett dåligt stålstycke; och då intet fanns om bord tillräckligen stort för att deraf göra en ny, fabricerade vi en af jern, hvilken svek inom kort, såsom man kunnat vänta. Först efter två dagar och förfärdigandet af tre nya låspinnar, voro vi i stånd att sätta maschineriet i ett, som vi hoppades, brukbart skick.

Vid våra observationer funno vi nu, att vi hade gjort tjugo minuter mot vinden, och denna dag an-

språkade vi en fiskarebåt från Kinsale, som försåg oss med fisk. Den trettionde, en söndag, var en hvilodag för oss, framkallad af naturen sjelf, emedan det rådde ett fullkomligt lugn. Vår latitud var 50° 43' och vår longitud vestlig, enligt chronometern 7 grader.

Juni 1. De tre nya låspinnarne af jern voro färdiga, vädret var jemt, elden tändes och maschinen sattes i gång; men hvarenda en brast efter omkring en timmas pröfning, så att vi nödgades uppgifva vårt hopp på dylika medel, jemte alla ytterligare försök att bota det onda i vårt närvarande tillstånd. Oberoende häraf, var maschinens arbete ganska otillfredsställande. Äfven med en tryckning af fyratiofem skålpund på hvarje qvadrattum, kunde vi aldrig göra mer än femton slag i minuten; och som deraf följde, att yttre kanten på skoflarna ej hade större hastighet än fem minuter på timmen, så kunde sjelfva fartygets ej möjligen öfverstiga tre. Pannorna fortforo likaledes att läcka, ehuru vi stoppat gödsel och potatis i dem, efter Mr Eriksons föreskrift. Manskapet var dessutom så uttröttadt genom arbetet vid extrapumpen, hvarigenom pannan skulle förses med vatten, att jag påfann att flytta den från nedre däcket; likväl fortfor, äfven efter denna förändring, arbetet att vara nog svårt att uthärda.

Detta innefattade likväl ej allt af våra nästan fruktlösa försök, att bota de olägenheter, som våra maschin-manufakturisters vanhederliga uppförande åsamkat oss. Finnande vidare, att kondenserings-apparaten var bristfällig, så till vida som luftpumpen alltid drog en qvantitet vatten och matarpumpen var otillräcklig att förse pannan, söndertogo vi hela apparaten, med undantag af den sistnämnde, hvilken vi suppleerade med

en kran; och sedan vi ledt ångan ur utloppspipan genom rör och slang till öfre däcket, satte vi maschinen i rörelse, och erhöllo sålunda, förmedelst en tryckning af fyratiosju skålpund på hvarje qvadrattum, en hastighet af sexton slag i minuten; som var ett mer, än då kondenserings-apparaten var i verksamhet. Det visade sig således att kraft blifvit förslösad, dels i denna del af uppfinningen, och dels genom luftpumpen; men hvad helst vår förbättring var, till sjöss kunde den icke gagna oss, för den stora vattenförlustens skull, som derigenom förorsakades.

Efter dessa fåfänga förbättringar, försökte vi dernäst effekten af att lösgöra de stora bälgarna; men ehuru vi på detta sätt besparade en betydlig kraft, funno vi att den ej höll ut, och att små bälgar vore alldeles oförmögna att underhålla den erforderliga hettan. Det blef nu likaledes uppenbart, att de nöttes så hastigt, att man kunde befara deras fullkomliga obrukbarhet inom kort. Allting var i sjelfva verket ofullständigt, sjelfva cylindrarne voro för klena att fullgöra hvad af dem erfordrades; så att, om jag varit missnöjd tillförene, jag nu var fullkomligen öfvertygad, att vi hade föga hjelp att vänta af en maschin, hvilken i bästa fall kunde, då han verkade ensam, knappt röra vårt fartyg tre minuter i timmen, och derföre var alldeles otillräcklig att bistå oss vid bogseringen af vår kamrat John, (hvilket hade ingått i planen för expeditionen) eller åtminstone att bogsera honom bättre än hans egna båtar.

Då jag klandrar verkställigheten och utförandet af denna maschin, måste jag likväl göra rättvisa åt principen, som vittnar om omdöme, och, med omsorg utförd, skulle åt maschineriet gifvit en stor brukbarhet

vid alla tillfällen som mötte oss under resan. Den minskade tyngden, och undanrödjandet af de olägenheter, som uppkomma genom en skorsten, utgjorde en verklig fördel; och en ännu större var den nedsatta förbrukning af bränsle, som ingått i planen för detta nyligen uppfunna maschineri. Och liksom förslaget att vinda skofvelhjulen ur vattnet, och således äfven ur beröring med eventuell is, var väl uttänkt, så var äfven utförandet af denna del af maschineriet korrekt, till och med öfver måttan, emedan vi kunde borttaga motvigter och styrstänger och dymedelst minska både tyngden och mödan. De trästycken, som voro satta att hålla sjön ute, öfver och under hjulaxeln, lyckades fullkomligt; men som vi funno att spygatten på nedre däcket ej kunde utsläppa vattnet från pumparne, utan att insläppa sjön, nödgades vi uppfinna till botemedel att leda ett rör från pumpen till spygatten, hvilket lyckades.

Fartyget hade, såsom jag väntade, nu blifvit mindre läck, och kunde lätt hållas läns med en enda pump; men som maschinen — jag behöfver nu ej säga det — var fullkomligt obrukbar, tvungos vi att lita på våra segel, under hvilka vi hade den förargelsen att finna ej endast en ständig motvind, utan också att omseglas af alla fartyg vi sågo: så illa seglade vi bi-de-vind. Vår resa lofvade således blifva lika långsam som besvärlig; men den andra Juni sågo vi Smalls' fyr, befunno oss samma dag på höjden af Wicklow, och den tredje, då det blåste friskt, omgingo vi Calf of Mann, tidsnog att komma under dess lä och frälsa oss undan den stigande stormen.

Den 4 Juni. Denna morgon ankrade vi i Douglasbay. Ännu benägen att göra ett nytt försök med vår ma-

schin, förskaffade jag mig här materialier till förfärdigande af två nya låspinnar för axeln, och skref derjemte till London och Liverpool efter ett förlag dylika i reserv, i händelse det öfverhufvud skulle lyckas oss, att vidare medföra detta maschineri på vår resa. Vi uppehöllos i två dagar; men förlorade ingen ting på detta uppehåll, emedan stormen blåste från nordvest hela tiden, hvarunder vi hade tillfälle intaga ett förråd af kött, vegetabilier och vatten.

Som vi under vår resa hade godt tillfälle att observera dugligheten af vår tackling, funno vi att vårt nuvarande sätt att handtera akter-seglen medgaf någon förbättring. Jag köpte derföre några stänger, jemte ett stycke segelduk, till att ersätta ett segel, som vi förlorat under resan. Här emottogo vi äfvenledes besök af många vänner och andra personer, alla mer eller mindre intresserade för vår välgång. Sedan allting var i ordning till om aftonen den femte, afvaktade vi väderskifte, hvilket sedermera ägde rum följande morgonen, jemte ombyte af vind. Vi lyfte ankar kl. 6 under en bris från nordost. Vi stodo upp under Calf of Mann; men som vinden stillnade, hunno vi ej långt, ehuru maschinen arbetade på samma sätt som vi försökt förut, utan kondenseringsapparat. Vi lyckades emellertid icke att, äfven på så sätt, erhålla mer än femton slag i minuten, och oförmögna att göra några tillämnade reparationer, medan maschinen var i gång, blefvo vi ännu engång beroende af våra segel ensamt, och detta i motvind.

Söndagen voro vi under Peels hamn, och begagnade oss af tidvattnet, och, pressande med seglen, gjorde

de vi betydlig fart, och varseblefvo snart Mull of Galloway i lovart. Tidigt om måndags-morgonen, då maschinen, sådan den var, åter kommit i stånd, nedsläppte vi skofvelhjulet på läsidan, och höllo åt lovart i en förhoppning på fördelar, i hvilken vi ej missräknade oss. I stället för femton, kunde vi nu lätteligen göra aderton slag i minuten, och kunde krysa lika bra, som något fartyg i sällskapet. Inom kort seglade vi om dem, såsom de oss tillförene.

Så smickrade vi oss med hoppet, att snart hinna Loch Ryan; men en händelse, lika olycklig som oförsedd, timade snart och förstörde det nöje vi hämtat af vår nya och oväntade framfart. Vi hade just vändt genom vind nära Mull of Galloway, sedan vi under natten gjort omkring trettio minuter, och gynnade af tidvattnet, höllo vi i vinden, då vår förnämsta eldare, William Hardy, kom ur maschinrummet upp på däck, hjelplös och allena, och visade oss, ehuru utan rop eller jemmer, sin vänstra arm skadad och nästan afsöndrad ofvanom armbågen. På efterfrågan upplystes att han slintat med foten till följe af fartygets rörelse, medan han höll på att undersöka en del af maschineriet nära piston-stången, och fallit på det sätt, att armen inkommit mellan styrhjulen och lagerbocken och blifvit krossad under bakslaget på det förskräckliga sätt, som nyss omnämndes. Armpipan var splittrad, så väl som bruten, skinn och muskler så slitna och vridna, att lemmens båda delar knappast höllo tillsamman; otvifvelaktigt var att amputation behöfdes äfvensom att, så vidt jag af min chirurgiska beläsenhet förmådde sluta, ingen tid till operationens företagande fin-

ge förspillas. Olyckligtvis hade vi ej vår läkare, Mr M. Diarmid, till hands, emedan han var ombord på John, vår tillämnade reskamrat. Det blef således min pligt, att, vid detta olyckliga tillfälle, använda den kunskap som jag, dels genom åsynen af amputationer under min tjenstgöring på flottan, dels genom en inskränkt beläsenhet i ämnet, kunnat förvärfva. Det var väl, att fältskärs-instrumenterna jemte medicinal-kistan voro ombord. Sedan en säng blifvit tillredd för vår olycklige patient, gjorde jag, så vidt min brist på erfarenhet medgaf och så godt jag kunde, hvad som syntes vara af nöden. Jag applicerade först tourniqveten, försäkrade derpå medelst tenakel och ligaturer de enda arterer jag kunde finna, och afskar sedan de skadade musklerna och skinnet på ett sätt, som, efter hvad jag hoppades, var tillräckligt att afsöndra döda och farliga partiklar samt lemna behöflig återstod till en passande stump. Olyckligtvis kunde icke amputations-sågen fås rätt på, så att jag icke allenast var urstånd af afskilja så mycket af benet, som jag borde, utan måste äfven lemna den brutna extremiteten i ett splittrigt tillstånd, till framtida vård under vår läkare, den jag hoppades träffa på kusten före dagens slut. För att slippa återkomma till detta ämne, vill jag nu tillägga, att vi hunno land och kunde sätta patienten under egen läkare-tillsyn, innan verklig inflammation hade infunnit sig. Hvad jag ej hunnit göra, fulländades utan svårighet och till slut återstod en stump, hvilken, utan att just kunna hedra en egentlig chirurg, likväl icke var sämre än hundrade andra under bättre omständigheter, och som slutligen ej hindrade denna lytta maschinist att återvända till sin ur-

sprungliga syssla vid den inrättning, hvarifrån vi förskaffat oss honom.

Ehuru jag ej behöfver säga, att jag skulle funnit det vida trefligare, att i storm kapa ett halft dussin master, än att sålunda "doktorera" en arm, kunde jag ej vara annat än tillfredsställd och intresserad af den verkan, som denna i sig sjelf sorgsna och plågsamma händelse hade på sjömännen. Medicinalkistans och instrumenternas beskaffenhet, alltings nätthet, förrådets riklighet, äfvensom — efter hvad jag hoppas, öfvertygelsen, att god vilja ej saknades, att använda alltsammans till deras nytta och säkerhet, så ock att denna vilja skulle visa större effekt, när den rätte medicinalembetsmannen anländt, allt detta syntes ingifva dem en tillit att ingenting som kunde lända till deras fördel, blifvit försummadt. I denna känsla fann jag en vidsträckt bekräftelse på hvad jag långt förut hade läst i Monsieur Larrey's verk angående den verkan, som hans förträffliga, medicinska arrangemanger hade på den klarsynte krigares trupper, under hvilken hans system organiserades.

Bekymrade ej blott för vår framfart, men nu ännu mera för vår olyckliga patient, sågo vi med nöje det gagn som lä-skofvelhjulet gjorde oss. Vi räknade ut, att vi skulle göra an Port Logan, då på nio mils afstånd, före tidvattnets slut; men vid middagstiden förstördes alla våra förhoppningar, derigenom att tanden som vred de små bälgarnes svänghjul, brast. Detta instrument blef således obrukbart; vi hoppades likväl, eftersom ångan då var hög, att felet skulle vara af ringa verkan; men innan kort rapporterades att pannorna spruckit; liksom hade det varit på förhand be-

stämdt, att icke en atom af hela detta maschineris kulle vara annat än en källa till plåga, söl, och förargelse. Denna rapport var emellertid icke alldeles riktig; några af fogningarne hade så till vida gifvit vika, att vattnet gick ut genom eldstadsluckan, och det med sådan effekt, att elden var släckt på tio minuter och maschinen stoppad.

Under dessa få timmar hade tidvattnet ändrat sig mot oss; och som det var stiltje, hade vi ingen utsigt att hinna Port Logan eller någon annan hamn den dagen. Ickedessmindre gjorde vi, mot tidvattnets slut, en slagbog åt Irländska kusten, i förhoppning att vinden skulle kasta sig mera åt vester. Men den förhoppningen slog felt, och vi hade vidare den förtreten, att se alla fartyg, som vi hade gått om, nu gå om oss, hvilket öfvertygade oss om nödvändigheten att förbättra vår egen seglats förmedelst någon förändring i vår tackling, ifall detta öfverhufvud skulle kunna hjelpa

Juni 9. Denna morgon hade vi i sinnet att anlöpa hamn inom fyra mil, och som tidvattnet var gynnsamt, hunno vi Port Logan kl. 8, finnande tillräckligt vatten vid slutet af kajen, ehuru det nu var tre qvarters ebb. Denna hamn, fordom kallad Port Nessock, är trygg och beqväm, konstruerad på bekostnad af Öfverste M'Douall af Logan, på sydsidan af en vik, belägen nio mil norr om Mull of Galloway. Den igenkännes lätt af en märklig byggnad å kullen norr om viken och på södra sidan af flaggstången och vakthuset, som utgör kustgardets station på stället. Det är god hållbåtten i viken, och fartygen kunna välja vattendjup, emedan det minskar sig från trettio till tre famnar. Hamnen är säker mot nordvestliga vindar, men öppen för syd-

vestliga. Det är en stor förmån här, att fartygen kunna löpa ner på kajen, äfven vid half tid; ty äfven under lågt vatten har man sju fots djup, liksom i nyssnämnde händelse fjorton, hvilka under vårtiderna stiga till aderton. Det är ingen fara att inlöpa, emedan allt är synligt; och som tidvattnet sätter ut under åtta timmar, har ett fartyg ingen svårighet att kryssa ut. Det är obestridligt den bästa tillflyktshamn, äfven i sitt närvarande skick, på denna del af kusten; och är likaledes fördelaktig genom sitt grannskap med fyren vid Mull of Galloway. Kostnaden för en damm inom viken har blifvit öfverslagen till 80,000 pund, och skulle en sådan blifva bygd, så blir hamnen den tryggaste och beqvämaste i Skottland.

Innan vi inlupo i kajen, kom M:r Harvey, kustgardets officer, om bord, och erbjöd oss sin tjenst; och det var här, under landningen, som vi förskaffade oss en fjederkärra, att transportera vår patient till mitt hus vid Stranraer, hvarest han sattes under vår egen läkares, M:r M'Diarmids vård, och under M:r Wilson's och D:r Ritchie's, som fulländade den operation, jag varit tvungen att lemna ofullbordad, och skötte honom ömt. Jag kan ej öfvergifva berättelsen om denna — ehuru ej sjöman — behjertade gosse, utan att tillägga, att, sedan han utan hjelp och utan klagan stigit uppföre maschinrummets tvenne stegar, den enda sorg han yttrade, var, att "han nu icke kunde få följa med på expeditionen." Jag sörjde sjelf öfver, att nödgas qvarlemna en sådan man som han.

Sedan jag följt Hardy till mitt hus, för att tillse, att han blef ordentligt logerad, efterskickade jag M:r Thom, åt hvilken jag anförtrott John, och fick med

förargelse af honom höra, att såväl officerare som besättning befunno sig i ett tillstånd, gränsande till myteri. Begagnande dröjsmålet, då vi begåfvo oss om bord, läste vi med lätthet i officerarnes och manskapets ögon, att M:r Thoms rapport om deras ovilja mot expeditionen var alltför sannfärdig. Besättningen, smutsig och oordentlig, strök omkring och slog dank på fartyget. Jag ansåg det fördenskull nödvändigt, att komma till en omedelbar förklaring, gick ombord på John och sammankallade alla. Jag uttryckte derefter min sorg, att finna missnöje ibland dem; och som jag ej vågade antaga att detta härrörde af fruktan, trodde jag att en liten förklaring skulle upphäfva allt missförstånd. Då jag sjelf hade utseglat från Greenock, hade jag önskat, att män från Greenock skulle med mig dela äran och fördelarne af denna expedition; och fördelarne deraf voro ingen tvifvel underkastade, med den kännedom jag ägde och de planer jag antagit. Sannt vore, att årstiden kunde synas dem nog långt framskriden; men oberoende af de fördelar, som ångkraften gåfve oss, kände jag så väl hvar fisk i öfverflöd stode att finna, att ingen fråga kunde uppstå om en olycklig utgång, och att vi till slut icke skulle komma en dag för sent. Jag uttryckte fördenskull min tillförsigt, att de skulle återgå till sin pligt, och ej fortfara med ett uppförande, som skulle sätta både dem sjelfva och deras födelseort i vanrykte.

Härvid uppstod en paus, då, efter någon utvexling af betydsamma blickar och hviskningar mellan styrmännen och besättningen, högbåtsmannen steg fram, kallade några andra till bistånd, och anmärkte, att som årstiden vore så långt framskriden, ville de icke följa

med utan ny förhyrning, i hvilket beslut större delen af manskapet instämde. På frågan om beskaffenheten af denna nya fordran, erhöll jag till svar, att de icke ämnade gå med, såvida jag ej skriftligt försäkrade dem om lika stor andel, som om de återvändt med full last. Det hade ej varit lätt att göra en ännu oförnuftigare begäran, då ett sådant löfte nödvändigt måste betaga dem hvarje skäl till ansträngning vid fisket. Jag kunde alltså ej tveka att svara på ett så orimligt förslag, att jag lofvade dem finna fisk i öfverflöd, men att fånga den och fylla skeppet, måste blifva deras eget bestyr. Jag erhöll likväl till svar, att ingenting mindre skulle tillfredsställa dem, än ett ovilkorligt löfte om 200 fat tran, jemte en ytterligare skriftlig försäkran, att de ej skulle qvarhållas på expeditionen, utan hemförlofvas i vanlig tid.

Jag började således nu misstänka, att verkliga motivet till deras närvarande handlingssätt vore farhågan att qvarhållas utöfver sommaren; men jag öfvertygades snart, att deras fruktan ägde en ännu djupare grund, då jag fruktlöst åberopade, hvilken stor dårskap jag skulle begå deri, att jag förde dem till sjös med blott 6 månaders förråder, hade jag ämnat behålla dem längre, eller förutsåge jag ens möjligheten af en dylik händelse. Bästa utvägen syntes derföre vara, att förkorta Victorys vistande vid Port Logan så mycket som möjligt, emedan jag hoppades, att om vi uppgjorde saken i godo, och de upplystes om fördelarne af ett ångskepps biträde vid bogserandet af John, denna känsla af missnöje skulle lägga sig, och de sjelfve återgå till sina åtagna skyldigheter.

Jag återvände således utan tidspillan till Port Lo-

gan, och återstoden af dagen, den 9 Juni, användes att landsätta den mindre ångpannan, jemte den till isens genomskärning bestämda apparat, hvilken nu visade sig hindra maschinens kraft. Vi blefvo sålunda qvitt sex à sju tons numera odugligt gods, hvaremot trenne fat vatten kommo i stället. Följande dag besöktes jag af min vän, Öfverste M'Douall, åtföljd af andra bekanta och vänner. Han skiljdes icke ifrån oss, utan en substantiel föräring, att hedra vår nästa Julmiddag, i en af de bästa Galloway-oxar från sin egendom. Kl. 6 e. m. lade vi ut från kajen, och bogserades med kustbevakningens biträde förbi Logans udde, under en lätt vind från sydost. Kl. 8 uppkom en stilltje, och vi nödgades stoppa tiden på höjden af Port Kale, under vår fart emot strömmen; och fastän ankaret åter lyftades morgonen derpå kl. 6, med en lätt bris från nord-ost, voro vi utur stånd att passera Corswall-udden, hvarföre vi återigen nödgades stoppa tidvattnet, på samma sätt som förut.

Detta uppskof tillät oss att närmare undersöka arten af den i vår ångpanna försporda skada; då vi funno hufvudsakliga felet ligga i det vid några fogningar begagnade jern-cement, hvarom maschinisten aldrig blifvit underrättad, eller icke försedd med nödiga ämnen till deras reparation. De mindre bäljarne, med dithörande maschineri, tarfvade äfven en genomgripande omlagning, hvilket ännu mera var händelsen med den större; men jag torde vinna läsarens undseende, om jag nu ej vidare uppehåller mig vid detta ändlösa och obehagliga ämne, än att säga, det hvarje dag ytterligare befästade vår öfvertygelse, att vi hädanefter en-

dast hade på våra segel att lita, i händelse vi voro lyckliga nog att framskrida längre.

Vi lyftade ankar ännu en gång, kl. half 5 e. m., passerade Corswall-udden och styrde upp mot Loch-Ryan; men som en stilltje inträdde, nödgades vi ankra, ända till morgonen den 12, då vi, gynnade af brisen och ett ymnigt tidvatten, flöto långsides med John, sedan vi å sistnämnde ställe aftonen förut hade tagit Mr Thom om bord.

Då Victory nu befann sig långsides utmed John, och besättningen var uppställd på däcket, gick jag åter om bord. För det framkallade manskapet skildrade jag omständligt hvilka fördelar de skulle ernå, och att jag icke vore sinnad qvarhålla dem till ett följande år. Men seende, att alla mina skäl voro utan verkan, vände jag mig till min egen besättning, med den anmärkning, att sådana mesar som manskapet å John ej förtjenade att åtfölja så raska bussar som dem, ens till första brynet af isen. Men som det äfven var nödigt att öfverbevisas om en bestämd handling af olydnad å deras sida, bad jag Mr Coombe, befälhafvaren, antyda sitt manskap att biträda vårt eget folk vid stenkolens flyttning. Detta vägrades genast af besättningen, som tillika uppmanade Victory's, att med dem "resa sig för sjömäns rättigheter," såsom de uttryckte sig. Men uppfordringen bemöttes, såsom jag väntat, af vårt eget folk med harm; hvarefter jag återvände om bord, och, efter välförtjenta loford både för detta och deras öfriga välförhållande, föreslog, att vi skulle segla på egen hand, och öfverlemna Johns fega besättning åt dess egna ingifvelser. Detta förslag emottogs med tre hurrarop, som helt och hållet bragte myteriets anhängare ur

fattning, hälst de inbillat sig att jag vågade ingenting företaga utan deras bistånd, och att de således kunde föreskrifva hvad vilkor de behagade.

Det var emellertid ännu nödigt, att jag mönstrade Johns besättning, för att utröna hvarje särskilt persons tänkesätt; hvilket skedde af befälhafvaren, på min anmodan. Början gjordes med förste styrmannen, Muirhead, som förklarade sig icke vidblifva sin ingångna öfverenskommelse, eller medfölja på resan, utan en försäkran om 150 fat tran och skeppets ofördröjliga återkomst: ett prof för de öfrigas förhållande, hvaröfver jag högligen förvånades, enär han var son till den värdige befälhafvaren öfver ett på hvalfiskfångst från Larkins utgånget skepp, af hvilken jag fordom rönt flera prof af deltagande och tjenstvillighet. Andre styrmannen Robb's svar voro desamma; och det var icke svårt att finna, det befälhafvaren skrämdes af dessa båda personer. Högbåtsmannen och harpunerarne, som dernäst tillspordes om de ville biträda vid ankarets hissande, gingo äfven på de förres sida, och några ökade sin vägran med ohöflighet. Exemplet följdes af hela besättningen, med undantag af kocken, kyparen och två af manskapet, hvilka båda senare efteråt deltogo i vår expedition.

Ett vidrigt uppträde af förvirring följde snart derpå, vid det missnöjda manskapets försök att lemna skeppet, som hindrades af befälhafvaren, antingen af hans önskan, att genom ett skenbart medhåll vinna min gunst, eller af verklig ånger öfver sitt förhållande. Vare härmed huru som hälst, så föreslog han nu att hissa ned båtarne och föra dem till stranden, för att betaga manskapet medlen att lemna skeppet; men knappt

var detta gjordt, innan några af dem tillgrepos af uppviglarne, som tillika flyttade sina kistor från fartyget, med det mest trotsiga språk, beledsagade af hvisslingar från Victorys besättning och kustbevakningens förebråelser, samt tadlet af en hop åskådare, som samlats för att vara vittne till detta uppträde. Det slutades, så vidt vi kunde se, dermed, att de bortsålde kläderna, söpo sig fulla och råkade i inbördes handgemäng, så snart de landstigit; hvarigenom de bevisade, att deras upproriska förfarande blott utgjorde en del af den allmänna karakter, hvaraf vi haft intet godt att förvänta. Antalet af dem, som sålunda lemnat John, under loppet af dagen, utgjorde 38; de qvarblifne, befälhafvaren, några officerare och gemene inbegripne, voro elfva. Under loppet af detta gräl hade tvenne båtar blifvit uthalade och en man fallit öfver bord; men ingen förlorade lifvet, ej heller förspordes någon märklig skada.

Sedan detta skådespel sålunda slutats, jemte ett försök att förleda fyra af Victorys besättning, medelst inbjudning om bord på John, för att göra dem druckne, hvilket dock misslyckades, återstod nu för mig att lagligen uppfordra befälhafvaren till sitt kontrakts uppfyllande, samt att lemna honom en skriftlig order, att afsegla före den 1 Juli, om han kunde åter bemanna skeppet; i motsatt fall borde han begifva sig till Greenock, och öfverlemna fartyget åt agenten, Mr Oughterson. Det blef äfven nödigt för mig, att affatta en berättelse om dessa tilldragelser till Mr Booth, hvarvid jag bifogade bref i samma ämne till Sir Byam Martin, Kapten Beaufort och Hr Hugh Lindsay, i händelse några för mig sjelf och mina officerare eller expeditionen förklen-

liga rykten kunde bringas i omlopp, efter min afresa, af folket eller befälet på John.

Jag kan likväl ej nu nedskrifva denna berättelse ur min jurnal, utan att meddela läsaren, hvad jag först erfor efter återkomsten från denna långa förvisning. Ehvad det än må bevisa för dem, som äro alltför benägne att döma, i fråga om den rättvisa, hvilken det anstår ingen dödlig att handhafva, icke en gång i inbillningen, bidrog det att lugna oss, att vi ej förlorat något genom vår tillämnade kamrats affall, och hade måhända undgått vida större olägenheter än dem som slutligen drabbade oss; i det de jemväl lärde oss, att händelser, dem vi i vår kortsynthet äro så benägne att anse för olycksbringande, ganska ofta äro välsignelserika till sina följder.

Redan det följande året afseglade John, under samma befäl och med samma besättning, på ett eller tvenne undantag när, till Baffinsviken på hvalfiskfångst. Af orsaker, som aldrig kommit i ljuset, utbrast ett uppror om bord, åtföljdt af befälhafvaren Combes död, men under omständigheter, som, såvidt jag kan finna, aldrig blifvit rätt utredda. Styrmannen blef, tillika med en båts besättning, vid samma tid bortdrifven; och som de sedermera aldrig afhörts, förmodas de hafva omkommit bland isen. Det under skeppssmedens befäl ställda fartyget förgicks derefter på vestra kusten, då större delen af besättningen drunknade; de öfrige räddades af en händelsevis förbifarande hvalfiskfångare.

TREDJE KAPITLET.

AFRESA FRÅN LOCH RYAN. — STORM PÅ HÖJDEN AF IRLAND, OCH FÖRSTÅNGENS FÖRLUST. — FÖRSTA ÅSYNEN AF ISBLINKARNE. — INLOPP I DAVIS'-SUNDET.

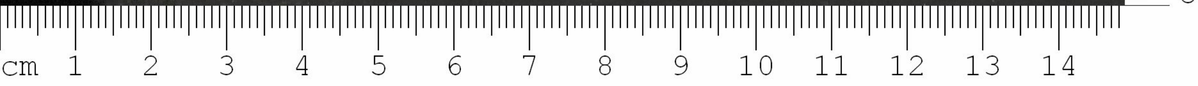
Juni, 13. Samma dag vi blifvit qvitt John och dess upproriska besättning, återvände jag ombord på Victory, der manskapet sysselsattes med undanskaffandet af stenkol och andra åt John, såsom vårt fraktskepp, ombetrodda förråder. Detta upptog större delen af följande dag, och kl. 6 om aftonen, då allt var färdigt, lade jag ut och gick till sjös, med en lätt bris från sydvest, sedan jag tagit afsked från alla våra vänner på stranden, och uppgjort saken rörande vår tåliga Hardys framtida behandling; hvarjemte jag emottog Kapten Sharpes och dess besättnings välgångsönskningar, hvilkas rådiga biträde varit oss till stor nytta, under den förra dagens oroligheter. Söndagsmorgonen, den 14, var det lugnt, och vid middagstiden lågo Mull of Cantyre i norr och Craig of Ailsa söder om oss; då en frisk sydvestlig bris, med ett gynnande tidvatten, hastigt förde oss genom norra kanalen.

Det var vid första ögonblick vi funno oss sjelfve i ordning och lugn, efter de förflutna dagarnes oredor,

jag tog tillfället i akt, att skildra för officerare och manskap den tacksamhet jag hyste, för det bistånd de alla lemnat mig, och att förklara min fulla tillit, under den framtida resan, till deras medverkan, ehvad svårigheter vi än måtte komma att möta. Samlande dem för detta ändamål och tackande dem för deras förtroende, ansåg jag det för min pligt att upplysa dem, huruledes Johns affall numera, hvilket de ej kunde undgå att finna, måste inverka på deras pekuniära intressen, alldenstund inga prisandelar, under namn af tranpenningar, kunde falla dem till del, emedan intet fiske kunde idkas af oss sjelfva, af brist på stufrum. Då det alltså icke var mindre billigt än nödigt för oss, att komma till ett rätt inbördes förstånd, beträffande solden, föreslog jag, att aflöningen skulle afpassas efter deras rang, såsom förhållandet varit under de förra upptäcktsresorna. Detta bifölls utan tvekan, och med uttryck af fullkomlig tillfredsställelse; läkaren öfverlemnade åt mig sjelf att bestämma den honom härvid tillkommande andel.

Då redan erfarenheten på resan till Loch Ryan öfvertygat mig, att vårt manskap var bristfälligt i antal, gjorde det andra fartygets affall det för mig ännu nödvändigare, att öka vår styrka. I detta ändamål förhyrde jag, efter att hafva tagit en Irländsk arbetare från Logan till eldare, att ersätta förlusten af Hardy, dessutom en tredje man af Johns besättning, jemte de två förenämnde; hvarigenom vi vunno en tillväxt af tre man, alla frivillige, och innan kort fullkomligt införlifvade med vårt eget folk.

Vi hade knappt passerat ön Rachlin, förrän vi möttes af en tung nordvestlig sjögång, den omedelbara följden af en från nämnde håll kommande kedja af

J. Ross.

J. Cousen

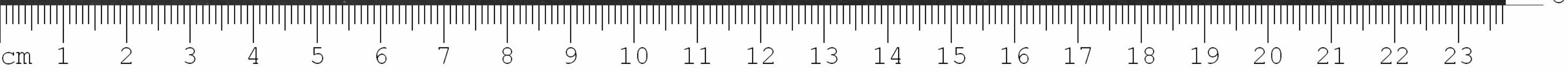

VICTORY.

Dismasted in a Gale, June 14, 1829.

Printed by J. Yates.

London, Published 1834, by Captain J. Ross, R. N.

stormar. Så tänkte vi åtminstone i början; men villfarelsen skingrades snart, då vi märkte densamma vara förelöparen till en ännu starkare storm, än någon af dem vi hitintills uthärdat. Den öfverraskade oss i ett ögonblick, då vi hoppades slutligen hafva öfvervunnit alla utstånda svårigheter; och som stormen fortfor att hastigt tilltaga, tvungos vi att utan dröjsmål minska seglen. Toppseglet var nyss refvadt, och två sjömän befunno sig på bramsegel-rån, för att beslå dess segel, då fockmastens spets med ett förfärligt brak svigtade. Lyckligtvis nedföll den likväl icke genast i sjön, utan hängde sväfvande i tacklet, i en diagonal ställning, samt gaf derigenom båda karlarne rådrum att undkomma deras vådliga plats, och oss tillfälle att vidtaga nödiga åtgärder till seglens och tacklagets räddning. Vi funno masten bruten så nära vanten, att den blott af spillrorna qvarhölls på sin plats; emellertid ansågs det dock möjligt, att afhugga vant och stag så, att de hindrades gå öfver bord.

Så snart beslutet härom var fattadt, förlorades ingen tid, att bringa det i verkställighet, så att både mast och tacklage måtte kunna räddas, utan afbrott i resan, medan sådana segel uppsattes, hvilka den stympade masten medgaf. Intet kunde öfvergå ansträngningarne och ifvern hos besättningen, den rättvisan bjuder mig utan undantag loforda, om jag ock särdeles bör åberopa min brorsons, Löjtnant Ross', verksamma och driftiga handlingssätt. Det var för mig, vid denna början af vår beträdda bana, högst tillfredsställande, att finna hos dem alla en sann sjömansanda, då den lärde mig, att jag kunde räkna på dem i alla vedervärdigheter; beredvillig lydnad, muntert utseende och en all-

män ansträngning hos hvarenda man, att utmärka sig bland kamrater och deltagare i detta vådliga värf.

Före nattens fullkomliga inträde blefvo följaktligen alla stormsegel uppsatta, och Krusenstern fastgjord med ännu ett tåg. Vid midnatten lågo Insterhulls fyrbåkar i vester och de på Renns of Isla nära i öster, visande att vårt obehagliga äfventyr inträffat midt på denna kanal. Blåsten tycktes nu något aftaga; men blott för att återkomma med ny styrka, ehuru mera vester ifrån, medan sjögången var så våldsam, att vi funno omöjligheten att komma någon väg deruti.

Så fortfor det äfven att blåsa om Måndagen, ehuru med lugnare mellanskof; under ett af dessa utbytte vi toppsegelstången mot en fockstång, och uppsatte ett refvadt toppsegel i stället för focken; vår ställning bland öarne på denna farliga kust, gjorde det nödigt att tillsätta alla möjliga segel. Sålunda, ehuru vi alltjemnt måste länka skeppets kosa med stor försigtighet, i följd deraf att vi förde Krusenstern i släptåg, funno vi oss åtminstone icke drifna derutur. Om natten slets klyfvaren i stycken, och då stormklyfvaren eftersöktes, fanns intet annat än tågvirket; duken var afskuren och borttagen af någon tilltagsen tjuf, innan vi lemnat Themsen.

Om Tisdagen uppnådde stormen sin höjd, och tvang oss att lägga bi under det tätt refvade storseglet; men sedan vinden betydligt kastat om åt NV, antog vår kurs en sydlig rigtning, åt hvilket håll en ansenlig vattensträcka låg emellan oss och Irländska kusten. Vi voro derföre i stånd att bibehålla vår vestliga kosa, och kort efter middagen började stormen att

gifva

gifva sig, då vi medelst chronometer funno vår longitud vara 7° V.; den vid middagen anmärkta latituden var 56° 23′ N. Om aftonen voro vi i stånd att tillsätta det refvade fockseglet; men som sjögången ännu var stark, gjorde vi ringa framsteg. Om natten styrde vi nordlig kurs, i följd deraf att vinden gått öfver till vestlig; men om morgonen den 17 blef han nordlig, och vi kommo åter i fart. Kl. 7 sågo vi Biskopsöarne och Tirey på långt håll i NO.

Stormen hade småningom aftagit, men sjögången fortfor, och skeppet arbetade till den grad, att vi derigenom hindrades från alla åtgärder till den skadade mastens iståndsättande. Vid midnatten blef det lugnväder; och sedan sjögången lagt sig den 18:de, försökte vi att något bättre betrygga tacklaget å fockmasten. Den ofvanför slutgattet afbrutna, och således minskade förstången, tillspetsades; och sedan ändan blifvit fastgjord genom en bändsel vid undermasten, vid pass sex fot nedom tågverket, var den ännu tillräckligt lång, för att uppsätta bramseglet såsom toppsegel. Men intet segel kunde tillsättas på stången, som spruckit nedifrån till hälften. Om middagen visade sig Malinudden i SO, och den anmärkta latituden var 55° 57′ 14″ N; longituden deremot, enligt chronometern, 7° 40′ V. Denna dag förfärdigade timmermännen en ränna, för att leda vattnet från pumparne till spygatten, i anseende till de vid berättelsen om vår resa utför strömmen anförda omständigheter. Det var tillfredsställande att finna, det en enda pump var tillräcklig att hålla skeppet läns, under hela denna storm, fastän vi nödgades hålla densamma ständigt i gång; men då detta

arbete blef mindre maktpåliggande, i samma mån vädret saktade sig, öfvertygades vi, att hufvudläckan måste befinnas någorstädes ofvan vattenlinien.

Den 19 låg vinden ännu emot, och som alla utsigter förebådade en långvarig resa, började jag allvarligt besluta mig till att söka hamn vid Loch Swilly, som nu visade sig, för att intaga ett ytterligare förråd vatten och lifsmedel, samt att antingen erhålla en ny fockmast, eller laga att den gamla blef nedtagen och försedd med en ny toppstång. I denna afsigt tog jag kosan åt söder, och vid middagen voro vi 18 mil från inloppet, under 55° 32′ lat. och 7° 55′ long. V, med Malin-udden i sigte. En båt nalkades, den vi ansågo för ett lotsfartyg, men befanns vara en fiskarbåt från Dublin, af hvilken vi bekommo ett godt förråd färsk fisk. Vinden, som nu var ostadig, lugnades fullkomligt kl. 6 e. m., då vi voro 10 mil från inloppet; men kl. 9, då en frisk bris oförmodadt blåste upp från SSV, ändrade vi plan, och tillsatte alla segel, för att påskynda resan.

Som det nu var påtagligt, att vi ej hade vatten och foder tillräckligt, att underhålla båda oxarne, dem vi inköpt, ända till isgränsen, blef en af dem slagtad. Om natten hade brisen ökats; äfven sjön hade stigit, så att vi åter hade en vacker anblick framför oss. Båda tilltogo i mån af dagens annalkande, men vi kunde ej tvifla att det var något mer än den af de sista stormarne föranledda sjögången, fastän vårt skepp våldsamt arbetade under dess mot blåsten stridiga rigtning. Detta oaktadt, och ehuru vår kurs låg åt nordvest, intog Krusenstern ganska litet vatten, hvilket i vår dåvarande ställning var en ganska lycklig omstän-

dighet; och vid midnatten, efter kanalens genomfart, voro vi alla ganska upprymda, i den förhoppning, att vi nu hade lemnat det förnämsta af våra bekymmer bakom oss.

Vinden var sydostlig både Lördagen och Söndagen, och vi funno oss hafva tillryggalagt vid pass 200 mil. Gudstjenst förrättades sistnämnde dag, den 21, kl. 11, och vi hoppades att våra tacksägelser till Försynen, som hitintills skyddat oss under en kedja af, om också icke ytterliga, åtminstone ingalunda lätta bekymmer, blifvit hörda.

Måndagen den 22 öfvergick vinden till NO, men var mycket lugnare, och tidigt på morgonen passerade vi det på kartan angifna ställe, hvarest Pickersgill loggade på 300 famnars djup. Vädrets beskaffenhet tillät oss likväl icke upprepa detta försök på ett så stort djup. Det sålunda tillryggalagda afståndet utgjorde 103 mil; latituden var 56° 52′ N, och longituden 19° 3′ V; och vi sågo här ett främmande segel, troligen från Östersjön och destineradt till Amerika.

Den 23 Juni. Med den ännu gynnande vinden, gjorde vi 113 mil, men hade inga observationer. Som tågverket, hvarmed Krusenstern hölls i släptåg, syntes vara nött, refvade vi segel och afhjelpte skadan, hvarefter kursen fortsattes. Vi omgåfvos här af stormvädersfoglar, men sjögången var för stark, att tillåta oss sätta ut någon båt till deras förföljande. Den 24 voro vi i stånd att göra observationer; och då vi funno oss vara i söder om vår räkning, ändrade vi kursen till NV till V, så att vi gjorde en verklig V till N-kurs. På e. m. fingo vi upp vår egen fockrå, och tillsatte focken, jemte de lägre och förstäng-läseglen. Sjögån-

gen hade betydligt lagt sig, och vädret var nu mycket lugnare.

Fastän vi ännu hade något duggregn den 25, fortfor vinden och sjön att aftaga, och timmermännen sysselsattes att inreda ett laboratorium för läkaren. Maschinisterne och smeden voro äfven i stånd att fortsätta reparationen å ångmaschinen och pannan, äfvensom bälgarne bragtes i det möjligen bästa skick. Vi började jemväl tillaga segel för de ändrade masterna, på det vi ej måtte förlora någon tid, då det var ovisst huru länge vi fingo åtnjuta det närvarande lugnet.

Nästa morgon uppblåste en frisk bris, men mot middagen blef vädret lugnt och töcknigt, så att ingen observation erhölls. Timmermän och maschinister fortsatte gårdagsarbetet, och på eftermiddagen uppfångade vi ett stycke drifved, som, tillika med de dervid fastsittande djur, förvarades af Löjtnant Ross (vår naturaliesamlare, utom allt annat); likasom sedermera några stormvädersfoglar (*Procellaria Puffinus*), dem vi sköto.

En frisk och förlig bris uppstod ännu en gång om natten, och kl. $\frac{1}{2}$ 3 om morgonen den 27 sågs en främmande skonert styra åt NO. Ångpannorna, som ändtligen blifvit lagade, fylldes nu med vatten och befunnos täta; hvarefter maschinisterne sattes i arbete att förbinda tvångpumpen med den mindre maschinen, i hopp att bespara oss den möda besättningen fordom utstått vid denna maschins behandling. Jullen intogs nu för att repareras, och den nya förstången var äfven färdig.

En lindrig bris satte oss i stånd att hålla alla seglen uppe, och vi funno en betydlig sjögång kom-

mande från SV. Några stormvädersfoglar och pinguiner visade sig kring skeppet, och detta var första gången de senare anträffats. Vår latitud dagen derpå, eller Söndagen, var 57° 7′ N, och longituden, enligt chronometern 35° V. Besättningen blef mönstrad och gudstjenst förrättad. Vinden var nu ombytlig och nära en stiltje; mot aftonen var dagens obetydliga bris alldeles försvunnen och sjön lugn. Vi begagnade detta gynnande tillfälle, att anbringa den nya förstången, i stället för den reservstång, vi förfärdigat af den förras spillror, samt fastsurrade och beslogo ändan deraf omkring 10 fot under vantet, då den befanns tillräckligt hög för att mottaga sitt egentliga toppsegel, med hög refning. Detta skedde; och vårt till toppsegel förut begagnade bramsegel uppsattes jemväl på sin behöriga plats.

Dessa anstalter voro knappt slutade, förrän en gynnande bris uppstod, men den varade tyvärr endast några få timmar. Vi hade skjutit några af de oss åtföljande stormvädersfoglar, och beslöto nu att försöka huruvida denna fogel icke var ätbar, i trots af dess iråkade vanrykte, då det kunde framdeles blifva för oss af vigt, att öka våra tillgångar af denna natur, och att veta någon utväg, i händelse af brist på lifsmedel. Vi funno dem förträffliga, äfven i en pastej, ehuru den mest tvetydiga anrättning af sådant slags kött, och erforo med glädje, att vi ej ens behöfde tvingas af hungern, att tillgripa ett näringsmedel, som åtminstone skulle skänka oss någon omvexling. Och jag vill nu göra denna anmärkning, till alla de personers tjenst, som torde råka i samma ställning, hvari vi sjelfve ofta befunnit oss, ehvad gagn den än må äga i andras ögon

som, utan att känna brist, tilläfventyrs i hafsfoglarne finna en källa till ombyte eller njutning. Man har förgätit, att alla dessa djurs bismak af fisk inskränker sig till fettet, hvilket äfven helt och hållet ligger under skinnet, och förnämligast vid bakdelen. Musklerna äro fria från all tranig, från eller fiskartad bismak, så att intet vidare erfordras än att flå djuren, i synnerhet ryggen, för att göra dem omöjliga att urskilja från landfogel. På detta vis kunna hafstjädern och dykaren, fastän de äga en stark bismak, anrättas på hvarjehanda sätt, utan att igenkännas såsom sjöfogel. Detta gäller i nästan lika hög grad om många landfoglar; och i Sverige, der orren och tjädern lefva af ljung och tallkottar, särdeles om vintern, äro de ofta knappt ätbara, i anseende till deras bismak af terpentin, hvilken deremot alldeles fördrifves genom samma behandlingssätt, så att de blifva en ganska angenäm rätt. Härifrån gör dock troligen pinguinen ett undantag, emedan fettet hos denna fogel är så blandadt med musklerna, att intet bemödande kan befria det från sin vedervärdiga bismak.

I dagningen, straxt efter kl. 3 om morgonen den 29, kom en lätt blåst öster-ifrån, och vi tillsatte alla seglen. Vi hade förra aftonen sett en Islandsfalk, och bemärkte nu två andra foglar, som styrde åt NO. Timmermännen sattes åter till arbete vid jullen, om Måndagen, och sysselsattes jemväl med förfärdigandet af en reservmast. Vi hade blott tillryggalagt 20 mil på det sista dygnet, som var den sämsta färd vi gjort allt ifrån Irland; men på aftonen kom en ostlig bris, som fortfor under natten, och bidrog att ansenligt hjelpa oss fram. Vid solnedgången föll en regnskur, hvarefter vi

sågo en isblink i NNV; Grönländska kusten beräknades ligga på vid pass 220 mils afstånd i denna kosa. Vi sågo äfven vid denna tid många af de så kallade skepparfoglarne, utom dem som förut beledsagat vår färd.

Den 30 hade vi friska briser och töcknigt väder med nordlig vind. Alla segel tillsattes, och timmermännen slutade sitt arbete på jullen och reservmasten. Det färska köttet af den slagtade oxen var denna dag förtärdt; men vi beslöto att, om möjligt, bibehålla det andra djuret, tills vi nalkades isen, då vi förmedelst kölden kunde begagna alltsammans utan insaltning. Ångpannorna fortforo att befinnas täta, och pumpen var betydligt förbättrad; äfven bälgarne voro färdiga; så att vi hade en utsigt att åter kunna begagna oss af ångkraften, åtminstone till en viss grad, om behofvet påkallade annat biträde än seglen, hvilket sannolikt ej kunde uteblifva.

Läckorna, som nu bragt oss i nödvändighet att hålla pumparne i gång, åtminstone en timma mellan hvarje vaktombyte, i vackert väder, och utan uppehåll när det blåste starkt, befunnos nästföljande dag härröra från tre pluggöppningar på bagbordssidan, bredvid maschinrummet. Det största af dem, omkring 3 fot öfver vattengången, blef lätt stoppadt, och detta gaf pumpen snar lättnad. De öfriga två, fastän mindre till omfång, voro nära kimmingen, så att vi ej kunde komma åt dem, förrän tillfälle gåfves att kölhala skeppet; det var likväl tillfredsställande att hafva utrönt verkliga beskaffenheten af dessa båda läckor, som äfven till sin verkan voro af ringa betydenhet.

Landblinken var nu märkbar, och om aftonen

skönjdes landet sjelf, hvilket vi höllo för Cap Farewell. Denna punkts latitud och longitud voro 59° 38′ N och 42° 45′ V, medan vår egen, då vi sågo den, utgjorde 58° 8′, och 42° 30′, hvarföre, i den förutsättning att detta ägde sin rigtighet, vårt afstånd derifrån måste ha varit 31 mil. Denna dag föll luftens och hafvets temperatur tre grader; luftens var 46° och vattnets 47° vid solnedgången.

Samma dag började vi hvarannan timma att hålla vårt ordentliga register öfver thermometer-förändringarne, fastän tyvärr ett af dessa instrumenter vid första försöket genom styrmannens vårdslöshet gick förloradt. Vinden var ostlig, men synbara tecken röjdes till snar förändring.

Den 2 Juli. Vi hade en hel vecka haft gynnande vind och derunder fulländat kosan från vår sista utgångspunkt, Loch Swilly, till Cap Farewell. Mot aftonen, slog vinden om till nordlig, såsom vi förutsett, och fartyget kunde ej längre hålla kursen. Vi passerade nu det ställe, hvarest Hecla och Griper blifvit sedda den 16 Juni 1819, sedan vi lemnat Fair Island den 13 Maj; och som vi afrest från Loch Swilly d. 18 Juni, följde deraf, att vi vunnit elfva dagar på denna expedition, under en i det närmaste lika sträcka af 1,300 mils väg.

Den 1 Juli hade vi till manskapet utdelat ett för det klimat vi nu ämnade besöka, afpassadt klädförråd. Det bestod af en blå tröja och vidbyxor, en flannelsskjorta, en kavaj, ett par vadmalsstrumpor, ett par yllekalsånger, en pälsmössa, ett par sjömansstöflor och ett dito ylledamaskor. Öfver- och underbefälets tröjor voro föga olika, så att vårt sällskap på en gång hade

en verklig uniform och ett regelmässigt utseende. Dessa klädespersedlar, utom stöflorne, voro en gåfva åt manskapet, och ett reservförråd var i nödfall att tillgå.

Den 3 Juli. Vår nya reservmast blef färdig den 2:dra, tillika med två bjelkar i aktern att understödja densamma och backspiran. Vid undersökning befanns vår kurs vara 96 mil, men tyvärr endast i sydvestlig kosa. Sålunda befunno vi oss denna dag på en latitud af 57° 47′ och på en longitud, enligt beräkning, af 46° 53′. Luftens temperatur vid midnatten hade varit 41° och hafsvattnets 43°. Efter ett slag åt SV, loverade vi till kl. 8 e. m. och styrde hela natten i nordlig direktion, så att vi följande middag, enligt observation befunno oss vid 57° 59′ lat. och 47° 31′ long. Väderleken var dimmig, och vindarne lätta och omskiftande.

FJERDE KAPITLET.

Cap Farewell. — Det första Isberget. — Baalsströmmen. — Åsyn af Sockertoppen. — Land och öar nära Wideford. — En skalbank upptäckt. — Ett Berg, kalladt Gummans mössa. — Ankomst till en ankarplats.

Den 5 Juli. Denna dag, som var en söndag, var det lugnt hela morgonen. Kl. ½ 10 mönstrades besättningen, i detsamma vi inlupo i Davis-sundet, på höjden af Cap Farewell. Som vädret var kyligt och manskapet anlagt sin varma drägt, glömde vi för ett ögonblick att vi nu voro midt i sommaren, och i dess varmaste period, utan att knappt tänka på kontrasten mellan vår egen och våra hemmavarande vänners ställning och sinnesförfattning. Efter gudstjensten uppkom snart en gynnande kultje, och vi bergade ett stycke tallträd som flöt förbi; utan tvifvel en spillra af något skepp, emedan det var fullt med plugghål. Det var betäckt med åtskilliga sjödjur och blef derföre en välkommen pris för Löjtnant Ross.

Kl. 8 samma afton färdades vi med en hastighet af 6 mil i timman, och denna ökades så betydligt om natten, att vi slutligen måste refva segel, förnämligast i ansesnde till Krusenstern, som ej kunde beqvämligt föras i släptåg, då resan skedde med någon synnerlig

hastighet. Vi sågo nu tydligt landet, hvilket af oss ansågs vara Cap Farewell, på ungefär 30 mils afstånd, och nära dervid ett antal isberg, sträckande sig mot nordost-till-osten.

Den 6 Juli. Som brisen fortfor att vara gynnande, hoppades vi kunna godtgöra förlusten under de förra två dagarne; och förbiseglade nu många stycken drifved, men alltför hastigt att kunna berga något. Vår latitud vid middagstiden var 59° 33′ och longituden enligt chronometern 50° 54′; hvaraf vi funno oss hafva gjort 140 mil på sista dygnet. Luftens temperatur var 48° och vattnets 44°. Intet land syntes.

Den 7 Juli. Brisen fortfor ännu till kl. 3 e. m. och vi funno medelst loggning, vid middagstiden, att vi seglat 138 mil sedan föregående dag vid samma tid; men enär vädrets töckniga beskaffenhet hindrade oss att anställa några observationer med chronometern, kunde vi ej göra någon noggrannare beräkning. Då emellertid latituden, som var 61° 33′, gaf 4 mils större longitudsskillnad på en nordvestlig kurs, tillskrefvo vi en syd-syd-ostlig sjögång denna difference. I följd af denna sjögång nödgades vi om aftonen minska segel, och berga storseglet, gaffeltopp- och bramseglet. Det sistnämnda hissades likväl åter i dagningen; storseglet ersattes genom läsegel å hvardera sidan.

Kl. 9 om morgonen hade vi ändrat kursen till nordvest-half-nord, rätta meridian, hvilket vi funnit vara nordost-till-norden enligt våra kompasser, som, variationen och afvikelsen inberäknadt, differerade, på denna kurs, 4½ strek från rätta kosan. Ännu syntes några stormvädersfoglar och pinguinerne ökades till antal, äfvensom drifveden. Efter kl. 3 afstadnade småningom

denna kultje; och om natten gjorde vi ej mer än $2\frac{1}{2}$ mil i timman, under ett ännu något töcknigt väder.

Den 8 Juli. Hela denna dag utmärktes af lätta vindfläktar med mellanskof af lugn, och med småningom till nordost öfvergående briser. Vi drefvo således och höllo kursen åt öster. Något före middagen upphemtades ett träd, af 21 fots längd och tre fots omfång nära ytan. Det saknade grenar och bark och befanns vara ett för öfrigt oskadadt lärkträd. Roten innehöll lyckligtvis ett naturligt knä, fullkomligt passande för ett af våra behof eller en dävert, och det förvandlades således till en dylik, likasom äfven en del af andra ändan; så att vi med dessa, när de blifvit färdiga, funno oss kunna derå placera en båt. Några stormvädersfoglar skjötos och en mindre fisk fångades; hvaröfver en teckning gjordes för vår naturalhistoriska samling, medan sjelfva exemplaret förvarades i spiritus vini. Om midnatten var luftens temperatur 39° och vattnets 42°.

Den 9 funno vi, vid observation, latituden vara 62° 36′ och longituden, enligt chronometern, 54° 31′. Hela dagen förflöt mellan lätta vindar och stilltje; men då sjögången kom söderifrån, bemödade vi oss att hålla skeppet inom sin kosa. En hop stormväders- och skepparfoglar skötos af Löjtnant Ross, som behöll de bästa såsom exemplar, resten begagnades till våra gemensamma behof: äfven funno vi, att en vildgåspastej föredrogs framför det bästa stycke salta kött vi kunde åstadkomma; hvilket bekräftade min ofvan gjorda anmärkning. Ännu flera stormvädersfoglar visade sig ytterligare, så att jag tryggt kunde kalla deras antal omätligt. Två strandfoglar kommo äfven lång-

sides. Den ena af dem fick ett skott i bröstet, utan att likväl dödas, så långt vi kunde se.

Juli 10. Denna dag var fullkomligt lugn, hela dygnet igenom, med undantag af några korta briser. Bogsprötet syftade i allmänhet mot norr och nordost, och jag hade nu anledning att sakna, det ångmaschinen icke var färdig till begagnande, såsom jag för några dagar sedan förmodat. Tvångpumpens utrustning hade medtagit vida mer tid än som förmodades, ehuru maschinisterna och smeden varit i jemnt arbete. Timmermannen sökte emellertid fastgöra de nya dävertarne, och vi fingo ut en af de sexårade båtarne samt upphissade den på bagbords-gången. Detta tillfälle begagnades jemväl att upphemta från Krusenstern fem tunnor saltade matförråder, dem vi lemnat i fartyget såsom ballast, tillika med en ekstock, den vi för närvarande behöfde. En stor myckenhet stormvädersfoglar, skepparfoglar och fiskmåsar skötos till begagnande; men denna dag voro vi utur stånd att göra några observationer, i anseende till det tjocka töcknet.

Juli 11. Denna morgon blåste vinden upp från nord-till-vesten, och var således rakt emot oss, så att vi började frukta att vår färd kunde fördröjas. Vi styrde österut, och uppfiskade kl. 3 ett stycke Amerikanskt cederträ, välbehållet och tjenligt till begagnande. Vi skjöto tillräckligt många foglar att framsättas vid besättningens söndagsmiddag och utdelade mjöl nog åt dem, för att deraf tillaga en pastey. Om middagen erhölls ingen observation; och vinden ökades, liksom kölden. Såväl luftens som vattnets temperatur var 43°. Kl. 10 om aftonen föll den sednare plötsligt till 38°, hvilket tillkännagaf annalkandet af is under någon slags

form, samt tvang oss att lovera och hålla vestlig kurs. Vi hade tidtals sett Grönländska kusten, och tviflade således icke att vi nalkades landisen. Det blåste för friskt att nyttja ångmaschinen, äfven om den varit i stånd; vi hoppades likväl begagna densamma om måndagen.

Juli 12. Vädret var tjockt och mulet, med en strykande blåst. I dagningen sågo vi ett främmande segel styra österut; det syntes vara en brigg, men vi voro för långt borta att bestämdt kunna afgöra det. Sjögången var för stark att tillåta gudstjenst; så att vi blott kunde mönstra besättningen. Vi hade en obetydlig observation straxt efter middagen, och funno latituden vara 63° 15′ och longituden 54° 23′. Mycken drifved och många foglar passerade oss; fiskmåsarne blefvo talrikare. Likasom föregående afton, föll vattnet i temperatur, men steg kort derefter; den lägsta var 37° och den högsta 43°; hvaraf vi slöto att vi åter nalkats någon is. Kl. 8 om aftonen råkade vi in uti ett starkt rinnande strömdrag, som gjorde skeppet ganska oroligt och syntes tillkännagifva en ströms utlopp från Davis-sundet. Vattnets temperatur var då 39° och 40°, men steg sedermera till 41°, ehuru vi voro det österut belägna landet närmast, och, enligt beräkning, icke mer än 50 mil derifrån.

Juli 13. Vi hade aftonen förut i början styrt kosan österut, och derpå åt motsatt håll efter midnatten, då vinden småningom aftog; och denna dag uppkom stilltje vid middagstiden. Vi hade loverat till kl. 3 om morgonen, då vi befunno oss i strömdraget, och då detta var klareradt omkring kl. 10, slöto vi, att vi befunno oss inom 15 mils afstånd från land nära Baals-

strömmens utlopp; då vi tillika upptäckte det första isberg vi sett, sedan vi inkommit i sundet. Vi kunde ej underlåta att anmärka såsom en märklig tillfällighet, om det icke var något mer, att detta berg förekom på nästan samma longitud och latitud, som det vi sett från Isabella 11 år förut. Det är väl icke tänkbart att det kunde vara detsamma; men, då jag ännu ägde i behåll en noggrann teckning deraf, var det anmärkningsvärdt att likheten mellan båda var så stor, som vi verkligen funno den.

Vi ditsände en båt för att afhämta is, som kunde förse oss med vatten, och den återkom efter tre timmars förlopp med två fat ombord. Officeren berättade att han sett åtskilliga hvalfiskar och många skälar nära detta isberg, som var betäckt med foglar; och han fann ingen svårighet att landstiga. Briggen, som vi sett om söndagsmorgonen, var äfven i sigte, nio mil norr om oss; och när det började blåsa upp omkring kl. 5, sågo vi den styra åt Baalströmmen, hvaraf vi slöto att fartyget vore Danskt. Vi sågo i dag flera foglar än vi erinrade oss förut hafva sett tillsamman, jemte en mängd sjögräs, hvarpå många smärre fiskar och andra sjödjur erhöllos, och förvarades af Löjtnant Ross. Om dessa bör jag engång för alla anmärka, att de bestämdes för den Naturalhistoriska samling denne officer anskaffat; enär beskrifningar derom icke blott skulle afbryta berättelsen om vårt förfarande, utan ock blifva af mindre tydlighet och gagn för läsaren, än såsom de nu stå i en regelbunden kedja.

Ett annat stort stycke af nyttigt Amerikanskt cederträ blef äfven i dag upptaget; och timmermännen sysselsattes med att förfärdiga en masttopp af ek till

fockmasten, att vi måtte vara färdiga till dess uppsättande vid första lägliga tillfälle. Maschinisten hade äfven slutat sitt arbete, bestående af reparationen och förbättringen af ångmaschinen, som blifvit jemnad; denna försöktes nu såtillvida, att vi utrönte huru matarpumpen skulle verka, och huruvida ångpannan nu var pålitlig. Det förra befanns, eller ansågs hafva varit ett väl förrättadt arbete; men fastän hufvudläckan i den senare stoppades, blef likväl den mindre vid främre ändan icke botad. Maschinen sattes emellertid icke i gång, emedan en uppstigande bris gjorde det onödigt.

Samma afton befunno vi oss midtemot Baalsströmmen och länkade kursen åt NNV, för att bättre kunna hålla öppna sjön, då vinden var sydvestlig. Himmelen var mulen hela dagen; och, för att dömma af landet, ansågo vi oss förda af ett strömdrag norrut. Detta visade sig tydligt af våra observationer, som gåfvo oss 63° 39′ latitud eller omkring 9 mil mera, än enligt beräkning. Brisen tilltog jemnt, så att vi om midnatten gjorde tre knop.

Tisdagen, den 14, i dagningen, som nu vidtog kl. 2 om morgonen, var luften mistfull och fortfor så till kl. 8, då den uppklarnade; och brisen började jemväl att aftaga samt öfvergick till en vindstilla kl. 6 om aftonen. Icke dessmindre voro vi i stånd att hålla skeppet i sin rätta kurs, i anseende till den sydliga sjögången. Vi hade en god observation vid middagstiden, då vi befunno oss på en latitud af 64° 48′ och en longitud af 53° 45′. Vi hade samma dag en förträfflig utsigt af det märkvärdiga berget Sockertoppen, hvaraf jag tog två afteckningar, den ena från ost-nord-

ost,

ost, den andra rakt från öster. Det syntes beläget på ungefär 12 mils afstånd och reste sig högt öfver alla de kringliggande bergen.

Timmermännen fortforo att arbeta på den nya masttoppen, och som vi åter fyllt vårt vattenförråd, utdeltes nu en ranson till tvättning, jemte en qvantitet såpa per man. Något regn föll kl. 6 om aftonen och sjögången ökades till en obehaglig grad, medan en bris uppstod från nord-ost-till-osten, då vår verkliga kurs var nord-till-vesten. Kl. 9 uppklarnade vädret, då vi fingo de praktfulla bergen vid Cockin-sundet i sigte och vi sågo landet ända ned till Drottning Annas udde. Ett enda isberg visade sig i dag, och detta var ganska litet. Vi fortforo att anträffa foglar, sjögräs och drifved. Under stilltjen, då skeppet låg i ostlig direktion, funno vi oss hafva kommit landet betydligt närmare; men så snart vinden åter började att blåsa, voro vi ungefär 12 mil derifrån, i ost-till-norden om Kin of Sael och i sydost-till-ost-half-ost om Sockertoppen.

Juli 15. Sjögången fortfor hela natten, och detta hindrade oss att nyttja ångmaschinen, som, såvidt af gårdagens försök kunnat utrönas, ändtligen syntes färdig till begagnande. Den is vi sett om morgonen låg nu bakom oss, och vi sågo ej mer någon sådan denna dag, men passerade efter vanligheten förbi många foglar och mycken drifved. Om middagen var det klart, då vi lyckades vinna en observation, enligt hvilken vi befunno oss på 65° 20′ latitud och 54° 20′ longitud. Kl. 8 om morgonen var luftens och vattnets temperatur 48°, och steg om middagen till 49°. Om aftonen

öfvergick vinden till nord-vest; och kl. $\frac{1}{2}$ 10 loverade vi och styrde ostvart. Vi genomskuro denna dag Isabellas kurs af den 30 Juni 1818 och hunno samma nordliga ståndpunkt Hecla och The Griper innehaft d. 2 Juli 1824, samt njöto om aftonen en herrlig utsigt af den imponerande bergssträckan å denna kust; hvarvid Drottning Annas udde låg i ost-nord-ost om oss kl. 10 och landet syntes på ett ansenligt afstånd. Timmermännen upptogos hela dagen med arbetets bedrifvande.

Juli 16. Vinden var hela denna dag stridig och åtföljd af så stark sjögång, att vi ej kunde begagna ångmaschinen eller hinna vidare med seglens biträde. Kl. 9 voro vi på en latitud af 65° 34′ och en longitud, enligt chronometern, af 55° 21′. Vi höllo ostlig kurs till kl. 4 om morgonen och befunno oss nio mil från land; hvarefter vi styrde vestvart till kl. 4 e. m., då vi åter föllo af. Innan kort förlorade vi landet ur sigte, i följd af en kl. 6 uppkommande mist; men kl. 10 klarnade det, hvarefter vi ej mer sågo något land eller is. Luftens och vattnets temperatur var 40°. Vi sågo några lommar och stormvädersfoglar; men förmodade oss gårdagen hafva smakat de senare för sista gången, då vi alltid funnit dem upphöra att visa sig på hafvet längre i norr.

Juli 17. Vinden var i dag måttligare och sjögången hade så mycket aftagit, att vi satte ångmaschinens läskofvelhjul i gång. Vi funno det göra 15 slag i minuten och ansenligt hjelpa oss att sticka upp i vinden. I sjelfva verket kunde vi nu hålla fartyget ett streck närmare vinden, äfven med en hastighet af $3\frac{1}{2}$ mil, i stället för $2\frac{1}{2}$, och utan att göra mer än hälften

af vår förra afdrift. Vid morgon-vakten syntes en mängd hvalfiskar och skälar tillika med talrika skaror af stormvädersfoglar sofvande på hafsytan. Land syntes äfven litet nordvart om det vi dagen förut anmärkt, men blott några få minuter mellan kl. 7 och 8, medan en oss åtföljande dimma uppklarnade. Kl. 11 f. m., då ångmaschinen ännu ej varit mer än tre timmar i verksamhet, började en af ångpannorna att läka. Elden blef derföre genast utsläckt, då den andra icke befanns äga tillräcklig kraft, för att hålla hjulet i gång. Allt stoppades derföre och eldarne släcktes, på det vi måtte ännu en gång försöka att få skadan botad. Vid undersökning befanns, att det största äfvensom bagbordsröret, hvilka hafva sin plats inom ångpannan, blifvit nedprässade, samt att bådas yttre kanter hade spruckit, hvaraf vattenförlusten förklarades, som var en följd af sju hål i det större röret och af tre i det mindre.

Vi satte oss genast i arbete, för att återställa det större och omlaga det mindre röret; men funno detta både ledsamt och svårt. Skrufhålen i rörgångarne motsvarade icke hvarandra, så att vi måste göra nya, efter att hafva tillpluggat de gamla. Ej heller möttes sjelfva rören såsom de bordt; hvarigenom arbetarnes besvär väsentligen ökades, medan vi hvarje stund saknade förlusten af den ovärderliga tid som gick oss ur händerna. Så arbetade vi till midnatten, då, vid undersökning af rören genom vattens intvingande deruti, vi ännu funno ytterligare förändringar nödiga, hvaribland vi förfärdigade tvenne nya rör, för alla händelser, hvilket sysselsatte oss hela den 17 Juli.

Vår latitud var enligt observation denna dag vid

middagstiden 65° 37′ och longituden medelst chronometern, 50°, utvisande att vi gjort 10 mils nordlig kurs. Luftens och hafvets temperatur hade icke förändrats, och vinden hade nästan ökats, likväl utan någon märkligt tilltagande sjögång.

Juli 18. Maschinisterna och smeden höllo ännu på med ångmaschinen. Mitt eget bekymmer förmådde mig sjelf att tillbringa nästan hela min tid i maschinrummet, då jag fann att detta förnyande af motsatta vindar kunde betydligt hindra vår färd till Hvalfisköarne. Vid middagstiden hade vi följaktligen blott gjort 4 mils nordlig kurs, och först kl. 5 e. m. rapporterades, att arbetet var färdigt. Efter en timmas arbete med ångans uppfordring, sattes maschinen ändtligen i gång, så att den verkade på skoflarne; men de hade knappt varit en half timme i rörelse, förrän splinten i röret gaf med sig och vi ännu en gång tvungos att stadna, under det allas vårt tålamod sattes på ett prof som är svårt att beskrifva. I sjelfva verket tycktes dessa af det fördömda maschineriet åstadkomna ledsamheter ej vilja taga något slut, då nu äfven bagbordspannan åter befanns hafva tagit en läcka. Icke dessmindre togo vi tillfället i akt att uppskrufva rören, ehuru de ännu voro varma, och arbetarne företogo sig genast att göra en ny splint, änskönt vi ej hoppades blifva färdiga före Måndagen. Äfven skofveln upptogs; då, likasom hade vi ej varit nog besvärade, tackelblocket instörtade, ehuru lyckligtvis utan att göra någon skada. Vi uppsatte emellertid ett nytt tackel och fingo det sålunda upp ur vattnet.

Juli 19. Om natten blefvo vind och väder oförändrade; äfven hafvets och luftens temperatur under-

gick ingen förvandling. Denna morgon, som var en Söndag, var väderleken mistfull och vinden i samma direktion, men mer modererad; vi gjorde således ringa fart. Om middagen mönstrades som vanligt besättningen, vid god hälsa och munterhet, och gudstjenst blef hållen. Vi sågo i dag den första vallross, jemte en hop hvalfiskar och en mängd foglar. Vi styrde från land till middagen och loverade sedermera; latituden var 65° 42′ och longituden 55° 12′, luftens och hafvets temperatur 42°, och densamma om natten som om dagen.

Juli 20. Denna dag började med vindstilla, som fortfor till ungefär kl. 8, då en lätt sydlig bris uppkom, hvilken förde oss 15 mil vidare på dessa 24 timmar. Hvar och en till arbete duglig person sysselsattes vid maschinen, och sedan en ny splint blifvit med all omsorg inpassad, blef den färdig till begagnande mot aftonen; äfven ångpannorna syntes mindre underkastade läckor än förut. Blåsten var dock så stark, att maschiner blef onödig; hvarföre vi uppsköto ett prof som måhända blott skulle hafva ökat vår ledsnad.

Vi hade nu kryssat i 14 dagars tid, i ett tillstånd som lofvade föga framgång, i följd af de särskilta motgångar vi erfarit; och jag hade derföre beslutat, ifall vinden ännu en dag fortfor att vara lika vidrig, att uppspana någon tjenlig ankarplats på kusten, der vi kunde fiska eller reparera fockmasten, och i öfrigt vidtaga sådana förändringar, som kunde sätta oss i stånd att använda flera segel. För detta ändamål höllos ankaren redan färdige; men den sista gynnande brisens inträffande uppskjöt denna plans utförande, och ingaf oss hopp att någon bättre lycka ännu vore åt oss förvarad.

Vi loggade nu med djuplodet hvarannan timma, och funno från 38 till 50 famnars djup, hvarvid äfven snäckor och småsten medföljde. Bottnens natur och vattnets djup utvisade att vi sannolikt voro på en fiskarbank. Vi lade derföre ut våra linor och fingo någon förträfflig stockfisk och helgflundra, som blef ganska kärkommen till ombyte med våra salta förråder. Ett stort isberg sågs om aftonen på ett betydligt afstånd, tillika med många hvalfiskar och foglar. Vi fortforo ännu att undersöka vattnets djup, som minskades från 39 till 35 famnar om midnatt, samt fortsatte loggningen och fisket hela natten.

Kl. 4 om morgonen grundade det till 23, hvarefter vattnet hastigt blef djupt och vi funno ingen botten på 70 famnar kl. 6. På det grundaste stället förmodade vi oss vara vid samma latitudsgrad som den klippa är belägen, hvaremot det segrande krigsskeppet förlidet år stötte, vid 66° 21′, och änskönt vi förmodade detta grund vara en utgrening af samma rygg, medgaf dock tiden ingen närmare undersökning.

Landet och öarne nära Wideford syntes nu i osttill-norden, på ungefär 10 mils afstånd, men vi kunde icke se solen och erhålla någon observation. Kl. 3 om morgonen passerade vi det två dagar förut sedda isberget, det tredje efter vår ankomst till Davissund. Timmermännen sysselsattes med anbringandet af en loggerstång på vår reservmast, och jernbanden till fockmasten voro nu äfven färdiga, jemte allt som i öfrigt erfordrades till reparation af denna skada, så snart en tjenlig hamn anträffades. Vi hoppades äfven framkomma till hvalfisköarne denna vecka. Mot middagen antog landet omkring Wideford en ostlig direktion; men

den goda vinden aftog småningom på eftermiddagen, och då ångmaschinen nu ansågs vara tjenstbar, insläpptes ångan och kursen togs åt öster, i ändamål att styra förbi några klippskär, som visade sig öfver vattnet längre vesterut än de, som äro upptagna på kartan.

Vi hade drifvit mot stranden antingen förmedelst tidvattnet eller ett strömdrag; men om natten hade vi gjort ansenlig väg från land med biträde af ångkraften och seglen. Den förra var dock endast af partiell nytta. I anseende till ångpannornas läckor, kunde vi blott begagna den ena, hvarvid blott en mil i timman tillryggalades. Vi stoppade den alltså kl. 4, för att rensa ugnarne, och förnyade försöket kl. 8, men utan bättre framgång. Till ersättning hade vi den fortfarande förmånen att uthärda dessa ändlösa prof af vårt tålamod; och ehvad belöningar än må vara denna dygd förbehållne, hade vi ostridigt ett vackert anspråk derpå.

Juli 22. Som det var lugnt på morgonen, hölls ångmaschinen i gång till kl. 9, då en bris uppkom i NNV, eller rakt motsatt led, och så stark, att maschinen, såsom den nu verkade, var alldeles onyttig. Den blef derföre stoppad. Vi hade fiskat på banken så länge stilltjen räckte, på ett djup mellan 14 och 36 famnar; men längre vesterut ökades detta plötsligt till 50 och derefter till 70. Som den mindre maschinen varit urstånd att hålla bälgarne i gång, föll nämnde åliggande på skeppsfolket, som således undergått detta oangenäma arbete vid pass tolf timmar å rad och voro ganska trötta, så att vi måste förunna dem 4 timmars hvila. Vinden tilltog under loppet af dagen, väderleken blef mistig och vi styrde kursen vestvart. Kl. 8

upprepades försöket med ångmaschinen, hvarvid blott läskoflarne nyttjades, då slagen endast befunnos utgöra 10 i minuten öfverhufvud, emedan all möjlig ansträngning af maschinisten ej förmådde bringa dem utöfver 16, fastän skeppet erhöll så mycket understöd af seglen, att vattnets motstånd på hjulen tydligt minskades.

Qvantiteten af den fisk vi fångat, bestående af stockfisk och helgflundra, befanns väga 453 marker, så att vi kunde tilldela besättningen en ranson af 2 marker per man: ett ombyte af föda, som ej var mindre nyttigt för hälsan än kärkommet. På e. m. tilltog sjögången så, att ångmaschinen icke vidare kunde begagnas. Den stoppades alltså och hjulet upptogs, medan maschinisterna togo tillfället i akt att förnya deras oaflåtliga reparationer. Kl. 5 hade vi landkänning, och som det nu blåste friskt, med alla kännetecken till fortfarande motvind, beslöt jag uppsöka en passande hamn, för att reparera våra lidna skador.

Vi styrde således in uti rännan af ett bredt sund, och, komna så nära vi kunde nalkas med trygghet, utsändes Löjtnant Ross i en båt att efterspana en ankarplats. Emellertid passerade vi söder om några mindre öar, då jag höll af ifrån land, med mycken oro afbidande den aftalta signalen att styra upp. Jag fortfor derunder att logga, och fann vattnet tilltaga i djup, från 35 famnar, till dess att botten ej fanns på 70. En ström, som antingen härrörde af tiden eller ett vattendrag, hvilketdera kunde jag ej afgöra, syntes här löpa norrut, och en bugt visade sig nära ett sund mellan landet och en ö, jemte en vårdkase derpå. Sjelfva landet var af märklig beskaffenhet, förmedelst ett högt berg med en skarp spets, alldeles olik den kring-

liggande trakten; berget kallas Gummans Mössa, och på kartorna är äfven hamnen anmärkt, hvilken den tjenar att beteckna.

Vi kunde ej underlåta att från denna ståndpunkt af vår närvarande resa anmärka, hvad som redan påtvungit sig vår uppmärksamhet, vid sällsyntheten eller snarare frånvaron af isberg, nemligen att allt det synbara landet var särdeles fritt från is. Detta ledde oss till den förhoppning, vi redan före afresan från England ansett sannolik, att den förflutna vintern varit särdeles blid och att den frestande anledning, som förnämligast medverkat till vårt beslut att icke låta innevarande sommar gå förlorad, ehuru sent vi än begifvit oss ut, skulle åtföljas af bättre framgång, än vi väntat under några af våra senare missräkningar.

FEMTE KAPITLET.

Besök af Guvernören vid Danska etablissementet Holsteinborg. — Vistelse derstädes och inköp af förråder från det strandade skeppet Rookwood. — Afresa från Holsteinborg.

Juli, 23. Vi fortforo denna morgon att afvakta båtens ankomst, som visade sig kl. 1, kommande söderifrån ön, med den öfverenskomna signalflaggan hissad, till tecken att den upptäckt en hamn. Vi styrde alltså upp, under fulla segel, emedan vinden nu mycket saktat sig. Vid annalkandet af höglandet, funno vi det nästan lugnt, änskönt en stark bris ännu förspordes på öppna sjön, och kl. 2 kom Löjtnant Ross ombord. Hans rapport innehöll, att han upptäckt en liten hafsvik, på östra sidan af ön med vårdkasen, som tycktes vara fullkomligt säker, och med fyra famnars djupt vatten, kort efter floden; men derjemte så liten, att det vore nödvändigt att förtöja skeppet i förn och aktern. Äfven under förutsättning af vattnets sjunkande ännu en famn, funnes dock ännu alltid nog djup, för ett skepp af så måttlig drägtighet som vårt; hvarföre vi beslöto att genast ditsegla.

Under färden passerade vi först en rund ö, och sedan en klippa öfver vattnet, liknande en död hval-

fisk och belägen till höger om ön. På båda sidor syntes likväl vara en god ränna, af omkring 200 alnars längd. Mellan denna och ön låg vår tilltänkta hamn, som sålunda norrifrån skyddades af fasta landet och närbelägna öar, äfvensom i söder af många andra, på olika afstånd. Båtarne inbogserade oss snart dit söderifrån, hvarefter skeppet förtöjdes med linor.

Under detta försök sågo vi månan första gången, sedan vi lemnat Skottländska kusten den 14 Juni. Följden var, att vi ej kunnat göra någon enda månobservation under hela resan. Den var nu ganska klar, och skådad mellan de resliga och pittoreska bergspetsarne på denna kust, var effekten i högsta grad praktfull, då alla dessa höjders skrofliga sidor och spetsar visade sig fullkomligen tydligt i en atmosfer, den der likasom aldrig känt någon dunst.

Kl. 5 hade tidvattnet så betydligt ebbat, att vi blott hade 12 fots vatten. Vi funno inga inbyggare på ön med vårdkasen; men tre Esquimaux-hundars närvaro förvissade oss, att vi icke voro långt från någon boning. Från vårdkasen, dit jag uppsteg, hade jag en vidsträckt utsigt öfver två ypperliga sund, omgifna med berg af ett imposant yttre, och detta i vida högre grad nu', än de visat sig under vårt inlöpande i hamnen, då de numera syntes från en högre ståndpunkt. Helt och hållet fria från snö, men tvärbranta och sträckande sina skarpa och ojemna spetsar mot höjden, var deras anblick helt olika mot hvad vi haft tillfälle att skåda under vår förra resa, då årstiden icke så långt framskridit och snöns närvaro icke allenast fördunklade deras former på många ställen, utan ock förstörde allt atmosferiskt perspektiv, genom att bringa dem närmare

ögat. Alla åstadkommo effekten af en landskapsmålning. Det var en i sanning präktig och frappant scen, väl värdig en helt annan konstnärs pensel, då den trotsade den ringa förmåga jag innehade.

Åsynen af talrika skär och bränningar både i norr och söder, visade nu att vi valt den rätta passagen, eller snarare den enda segelbara kosan; mera ledda af en gynnsam tillfällighet än af observationer, dem vi i sjelfva verket ej ägde förmåga att anställa. Sjelfva ön var ett mycket vackrare föremål än vår fordna erfarenhet vid en tidigare och måhända sämre årstid hade gifvit oss skäl att vänta på denna islupna kust, och erinrade oss lifligt om de mycket skönare länder, vi lemnat blott en månad förut, och den sommar vi ansågo oss hafva på länge öfvergifvit. Hvarje tillgänglig del af jordytan, äfven det minsta ställe som icke var en fullkomlig tvärbrant eller en strandklippa, var betäckt med grönska; medan en ymnig mängd af vilda och nu i full och yppig blomstring stående vexter förvandlade till en sommarträgård det ställe, vi mer än en gång föreställt oss såsom ett kaos af hvassa klippor och kall snö. Vi förundrade oss således icke länge öfver dem, som gifvit benämningen Grönland åt en trakt, den andra ej mindre än vi sjelfve ansett förlöjligad genom ett dylikt namn. Det var i sanning ett grönt land, såvidt vår närvarande ställning angick; och denna grönska var ännu mera frappant, genom den långa frånvaron af allt, utom himmel och vatten, och den nedslående anblicken af is och klippor, som, om de också ej syntes vid detta tillfälle, vi mer än väl visste ligga rundt omkring oss, enligt hvad vi fordom haft rikliga tillfällen att erfara. Ej heller var

det fritt från ett varmt klimats vanliga följeslagare, en nordlig sommars egna obehag, i de svärmande skaror af giftiga mygg, som förföljde oss med en ännu större envishet, än många bland oss erfarit i Westindien.

Vid min återkomst ombord kl. 8, fann jag att vattnet fortfarit att falla, så att endast få tums djup återstod mellan kölen och bottnen. I sjelfva verket var djupleken endast 8 fot och 6 tum vid lågt vatten, ehuru något mer akterut; men som ingen sjögång märktes, eller någon utsigt dertill, voro vi belåtne att qvarligga såsom vi voro.

Annalkandet af någon båt från sundet kunde här icke märkas, i anseende till öns läge; hvarföre vi öfverraskades vid ankomsten af en Dansk flagga, åtföljd af en hop kanoter, straxt efter det jag återvändt. De voro långsides, nästan i detsamma de varseblefvos; och det fägnade oss att finna tvenne Européer bland hopen, som först syntes bestå af blott Esquimauer, emedan de buro infödingarnes vanliga drägt. De presenterade hvarannan såsom guvernören och presten i distriktet Holsteinborg, med tillägg, att de kommit för att underrätta sig hvilka vi voro, och huruvida vi behöfde något biträde. De hade ej sett oss inlöpa, men observerat våra master öfver klipporna, hvaraf de förmodade oss ha förlist på kusten, då ännu aldrig något fartyg visat sig i denna bugt.

Vi funno guvernören, vid namn Kall, vara en man af ganska intagande skick och utseende. Han tycktes vara omkring 30 år, och hade vistats här i 6, i styrelsen af detta distrikt, med titel af Kolonie-bestyrere, under guvernören af Leifly, som har Majors rang vid Danska flottan. Presten, vid namn Kijer, tycktes

vara vid samma ålder, med en väl uppfostrad och kunnig mans uppförande. Han hade vistats der lika länge, med hustru och familj.

De underrättade oss, att hamnen Holsteinborg, i stället för att vara vid det stora sundet söder om oss, låg vid det mindre, blott 3 mil aflägset, och anmodade oss att lägga dit med fartyget, då vi skulle befinna oss i större säkerhet; de erbödo oss tillika allt det biträde vi kunde äska, antingen i fråga om lifsmedel eller annat, samt uttryckte sin önskan, att visa oss all den gästfrihet, som stod i deras förmåga. Vi erforo af dem, att det på hvalfiskfångst utgångna skeppet Rookwood, tillhörande Mr Mellish, och från London, hade stött på grund den 4 Juni, och hade begifvit sig hit, för att reparera skadan. Emellertid befanns kölen krossad på tre ställen, så att skeppet nu låg såsom vrak i hamnen; kaptenen, Flett, hade följaktligen landsatt alla dess förråder, och sålt en del till Danska regeringen, men lemnat det öfriga under guvernörens tillsyn, tillika med skråfvet och tacklaget.

Jag underrättade dem om vårt företags natur och ändamål, och bad om tillstånd att köpa sådana förråder och lifsmedel, tillika med spiror, eller hvad eljest kunde vara oss nödigt och passande, af det som fanns öfrigt under hans vård af vraket. Härtill samtyckte han beredvilligt; försäkrade sig mycket deltaga i vårt företags framgång, och upprepade derjemte sitt tillbud, att förse oss af egna förråder med hvad vi eljest kunde behöfva. Det rann mig, bland annat, genast i hågen, att mesanmasten på Rookwood, som fordom varit krigsslupen the Rattler, måste vara af vår fockmasts storlek, och att vi, genom begagnandet af denna, i stället för att

tillspetsa vår egen, skulle ej blott bespara mycken tid, utan ock få en mycket säkrare och tjenligare mast. I sjelfva verket befanns denna mast redan vara två fot för kort, och den föreslagna reparationen, till hvilken vi blifvit drifna, skulle öka denna bristfällighet till $3\frac{1}{2}$.

Vid tillkännagifvandet af min önskan att se vraket, erböd mig guvernören vänskapligt en plats i sin båt, den jag besteg jemte Löjtnant Ross, för att bese den ifrågavarande masten och bestämma vårt förfarande derefter. Under vägen meddelade oss dessa herrar, som talade Engelskan, namnen på de åtskilliga öar, klippor, berg och sund, vi sågo i förbifarten, enligt hvad jag får tillfälle att på behörigt ställe omnämna. Till denna nyttiga underrättelse lades den mest angenäma nyhet vi hört, sedan vi lemnat hemmet, och som bestyrkte hvad vi redan blifvit föranledda att tro, i följd af isens frånvaro, en nyhet, så mycket mer tillfredsställande, som den ännu fullständigare rättfärdigade vårt beslut, att denna sommar anträda vår upptäcktsresa, oansedt alla de vidrigheter, hvaraf den motverkats.

Vi förvissades neml., att närvarande sommar vore den mildaste, som i mannaminne förekommit i detta nybygge, och att äfven den föregående varit ovanligt blid. Derjemte förklarade de sin öfvertygelse, att om den nordvestliga genomfarten nånsin upptäcktes, så måste det ske denna sommar. De åberopade, till närmare stöd för sin utsago, att blott tre dagar under hela den senare delen af förledne år funnits, på hvilka hamnen ej gått öppen, att thermometern blott en enda dag stått vid minus 18°, och att den efter nämnde dag aldrig stod 9° under fryspunkten enligt Reaumur. Detta

var en stor motsats till de fem föregående åren, hvarunder den ofta varit ända till 32° under noll, enligt samma skala. De tillade, att ehuru en betydlig mängd snö fallit om vintern, hade dock kölden varit ringa, i jemförelse med tingens vanliga lopp; så att hvarje omständighet bestyrkte det allmänna påståendet om närvarande sommars mildhet.

Efter tre mils färd, sundet uppföre, fingo vi flaggstången och staden i sigte. Denna ligger öppen mot NV, på en högländt plats, omkring 500 alnar från landningsstället, som är beläget vid en liten bugt, hvilken genom sin krökning åt sydvest tryggas mot hafvet, och bildar en säker bassin för båtar och smärre fartyg, som lätt inlöpa vid högt vatten.

Vi funno Rookwood ligga nära denna landningsplats, lutande mot styrbordssidan, men med masttopparne ännu qvarstående; och fastän det vid denna tid icke var lågt vatten, syntes dock tydligen att fartyget strandat. Vi landstego under en salut; en heder, den jag ej väntade, men hvilken vi naturligtvis sedan besvarade, så snart tillfälle erböds. Vi mottogos af Fru Kijer, som afbidade vår ankomst, för att ledsaga oss till deras gästfria boning, och i båda upptäckte Löjtnant Ross med fägnad tvenne äldre bekantskaper, dem han lärt känna under en föregående resa till Hvalfiskoarne. Som jag sjelf förstod Danskan, var jag lyckligtvis i stånd att samtala med detta fruntimmer, hvars kunskap ej, i likhet med hennes mans, sträckte sig till Engelska språket. Vi undfägnades med hvad vi här borde anse för en ypperlig måltid, med vildt och andra saker, samt uppassades af Esquimauiska qvinnor, i de-

ras

ras hemlands drägt, men i snygghet vida öfverträffande dem, med hvilka vi vid föregående tillfällen haft någon gemenskap, och dessutom utstyrda med ett öfverflöd af perlor, och håret ombundet med röda kläden.

Efter middagen besågo vi anläggningen, som bestod af guvernörens och prestens hus, en kyrka, två förrådshus, ett bakhus, samt omkring 40 Esquimauhyddor. De båda förstnämnda voro byggda af träd, med en grundvåning, innehållande en beqväm matsal, en god sängkammare, ett litet förmak och ett kök; guvernörens hus var derjemte försedt med ett tillstötande extra-rum, till hans tvenne båtkarlars och två lotsars begagnande. Rummen voro låga, med tvärbjelkar i taket, och liknade främre hytten på ett 50 kanon-skepp. Öfra våningen innehöll blott sängrum för betjeningen, utgörande en slags Attika. Till kyrkan hörer en liten klockstapel, något högre än byggnaden; invändigt är denna nätt och enkel, med en orgel vid ena ändan och altaret vid den andra, ehuru den förra ej syntes till, emedan den blifvit hemskickad att repareras. Kyrkan kan rymma 200 personer, och är väl underhållen. Predikan och bön förrättas på Esquimauiska och Danska språken, skiftevis hvarannan Söndag. Jag behöfver icke nämna, att Danska religionsbekännelsen är den Lutherska, ej heller upprepa det välförtjenta lof, Danska regeringen så ofta fått skörda, för dess omsorg om Grönländarnes andliga välfärd, och äfven så litet anser jag nödigt att åberopa den väl kända framgång, som åtföljt de värdiga själasörjares arbeten, hvilka under sådana försakelser åtagit sig ett så ansvarsfullt åliggande.

Nederlagsplatsen vid landningsstället är en förvaringsort för alla gröfre artiklar, och i den andra, högre upp, bo några af invånarne. Hafvet kan ej synas från staden; endast hamnen visar sig. Den värnas österut af höga berg, äfvensom i vester af andra; söderut, ehuru på längre afstånd, beskyddas den af det höga berg, som fått namn af Gummans Mössa, samt har utsigt af en utmed hamnen löpande hög bergsträcka. Det är således en verkligt intressant och nästan romantisk ort, ehuru den såsom vistelseort knappt är dräglig, äfven om en del af året vore så mild, som vid vårt tillfälliga besök. Från en höjd, belägen ett stycke derifrån, hade vi en vacker utsigt af hafvet och dess otaliga öar, bildande ett intressant ämne för ett sjölandskap, som åtminstone öfversteg vår, om ej en ännu skickligare, pensels förmåga. Från samma punkt kunde vi äfven skönja vårt eget flytande hemvist, inbäddadt i sin lilla fördjupning. Esquimauerne benämna denna stad *Tirieniak Pudlit*, hvilket, som vi erforo, betyder "Räfkulan."

Efter vår återkomst begåfvo vi oss åstad att undersöka Rookwood, då jag snart fann, att några af dess förråder skulle för oss blifva en dyrbar acquisition, så att, utom de nöjen vi här njöto, på den enda trefliga dag vi upplefvat alltsedan vår afresa från Woolwich, vi äfven anträffat något, som för oss åtminstone, i betraktande af våra få behofver, var lika förmånligt som ett Engelskt skeppsvarf. Mesanmasten passade lika bra, som om den enkom varit gjord för vår fockmast; och de ännu osålda förråden voro tillräckliga att fylla våra egna behof. Det tillskyndade således våra gästfria vänner en stor fägnad, att erfara, det jag

ej skulle förlora någon tid, att införa Victory i deras hamn; och efter gifvet löfte att spisa middag hos guvernören följande dag, togo vi en af hans lotsar ombord i dess båt.

Vid min återkomst fann jag, att Mr Thom, hvilken jag lemnat ombord, med tillsyn öfver det nödiga arbetet, redan fått ut fockmasten, och var i begrepp att göra detsamma med mesanmasten. När detta var gjordt, träffade jag anstalter att färdas uppåt hamnen, medelst ett toppsegels hissande på de uppsatta spirorna, under en ganska god vind och med tillhjelp af varpning, då vi snart uppnådde staden, och gjorde fast vid ringar på klipporna, medelst hvalfisklinor. Vårt läge var på hundrade alnars afstånd från östra sidan af stranden.

Vi skredo genast till mesanmastens uttagande på Rookwood; och kl. 9 samma afton halades Victory långsides vraket, emedan det då var högt vatten. Masten uppvindades snart, medelst vår egen stormast, då vi åter halade till vårt förra liggställe, och timmermännen sattes i arbete; den öfriga besättningen fick kl. 1 åtnjuta sin vanliga hvila. Den 24 sysselsattes manskapet med fockmastens och focktoppstångens anbringande, och Mr Thom gick i land, att göra en uppsats på förnödenheterna, som aflastades i Krusenstern, jemte några andra förråd, dem vi utvalt.

Emellertid begaf jag mig, jemte Löjtnant Ross och läkaren, till en höjd på stranden, nära skeppet, som erböd en fullständig utsigt öfver klipporna, grunden och inloppet vid detta ställe, då chronometer-observationer gjordes och middagshöjden togs, medelst

den artificiella horizonten. Äfven åtskilliga andra iakttagelser verkställdes, till utrönande af några inom vår synkrets befintliga orters läge; men under oaflåtliga hinder af myggen, hvilkas förföljelser vida öfvergingo gårdagens, och hvaraf min brorson utomordentligt besvärades. Hvem är väl den, som vredgas på Acerbi, derföre att han oupphörligt upprepar de plågor, han hade att utstå af dessa förderfliga djur, som i dessa luftstreck göra hvarje ögonblick qvalfullt, så att det rycker till sig all uppmärksamhet, och gör det för menniskan lika omöjligt att handla som att njuta? Låt dem göra ett försök, icke med en hel sommar, utan blott med en dag i Sverige, eller här i Grönland, och jag har orätt, om de ej rättfärdiga de hopade klagomålen af alla resande, som nånsin hemsökt sina läsare med skildringar om hvad de haft att utstå af detta nästan otroliga och oförgätliga slägte, värre än huggormarne.

Sedan vi icke dessmindre, i trots af dessa outtröttliga plågoandar, slutat våra rön, gingo vi att spisa hos guvernören, der vi träffade presten och hans älskvärda hustru, samt undfägnades med mat och viner, som hade gjort heder äfven åt ett helt annat land, än denna minst lofvande vrå af jorden. Fred och lycksalighet tillhöra intet land eller förhållande; och här åtminstone, medan de syntes existera i fullkomlighet, hade vi ingen önskan att tänka oss möjligheten att det nånsin förhöll sig annorlunda, än vi nu sågo i denna trånga, men synbart förnöjda krets.

Esquimaux-infödingarne, som skockat sig omkring oss i deras kanoter, allt ifrån vår ankomst, biträdde oss emellertid att hala på tågen, eller med andra arbe-

ten; åtminstone visade de oss sin goda vilja, och gjorde oss en och annan nyttig tjenst. Många förde äfven sådana artiklar till salu, hvaröfver de kunde förfoga, och på detta vis blef manskapet försedt med stöflor och vantar, i utbyte mot bomullsnäsdukar och gamla kläder. Få af dem syntes vara bekanta med värdet af penningar, och en som utbudit åt Mr Thom ett par snygga vantar, föredrog en gammal halsduk både för en shilling och en sovereign, som efter hvarandra räcktes honom i utbyte.

På eftermiddagen gick jag ombord, för att hafva tillsyn öfver arbetet; och Mr Thom fortfor att på Krusenstern öfverföra de lifsmedel, segel och tågverk vi inköpt. Löjtnant Ross och läkaren gingo ut att botanisera eller göra andra naturalhistoriska insamlingar; hvarefter vi alla möttes vid aftonmåltiden i guvernörens hus. Vid bordet underhöllos vi med en berättelse om sättet, huru man här använder tiden. Hufvudsysselsättningarne bestå i jagt efter vilda djur, för skinnens skull, samt i fångsten af hvalfiskar, skälar och fisk, allt som årstiden tillåter. Beloppet af till Danmark årligen exporterade renhudar är 3000; qvantiteten af hvalfisk- och skältran, som mycket varierade i mån af årstiderna, beräknades efter fångsten af djuren, utgörande emellan två och tolf. Under de blidaste årstider fångades sistnämnde antal.

Hr Kijer innehade pastoralvården öfver distrikterna Holsteinborg och Sockertoppen, hvilken senare församling han besökte om våren, då han förrättade dop och konfirmation bland infödingarne. En ordentlig mantalsberäkning öfversändes årligen till Danska regerin-

gen. För egen del varseblef jag, under min korta vistelse på orten, intet annat än den fullkomligaste ordning, och erfor, att högst få exempel af immoralitet förekommo, samt att Grönländarnes lynne i allmänhet var så mildt och fredligt, att inga fall af vanliga tvistigheter inträffade, äfvensom de aldrig voro den angripande parten, då stridigheter uppkommo mellan dem och Danska kolonisterne eller andra Européer.

Jag har i registret intagit noggranna uppgifter öfver koloniernas befolkning, som vänskapsfullt blefvo mig meddelade af Hr Kijer.

Ingen lärer vänta sig få höra, att trän funnos i guvernörens trädgård, då äfven Shetlandsöarne, som bekant är, blott innehålla ett enda; deremot funno vi den odlad med sallad, rädisor och rofvor. Här, likasom i Lappland, öfverflödar den vilda angelikan, äfvensom det bekanta skörbjuggsgräset och syran, så nyttiga för ett folk, hvilket förtär sådana qvantiteter af den gröfsta animaliska föda. Vintern anses för den hälsosammaste årstiden; och det är om sommaren deras hufvudsjukdomar, lungsot och flussfeber, råda. Huruvida dessa kunna förbättras genom läkarekonstens tillhjelp eller ej, var läkarens men icke min ensak att afgöra; men åtminstone kunna patienterne icke lida mycket af medicinen, då närmsta läkaren bor 200 mil borta, vid Baals-strömmen, och äfven derstädes är hans praktik icke nog vidsträckt, för att sätta honom i tillfälle att göra mycket ondt.

Fockmastens reparation slutades denna afton, och manskapet förunnades sex timmars hvila, efter en hel dags mödosamt arbete. I sanning, med afseende på

allt hvad som händt oss och allt som bidragit att bry och förarga besättningen, utom det verkligen hårda arbete den tillhölls att förrätta, hade dess skyldigheter så föga likhet med en sinekur, som någonsin en befattning inom amiralitets- eller kofferdi-tjensten; under det att, om de haft en rättighet att vänta sig en vida lättare och bättre färd, och en resa af blott vanliga mödor och besvärligheter till sjös, de likväl, oaktadt dessa oväntade missöden, funno, att hvad som relatift kunnat anses af dem såsom en hvilodag, nu var förbi, samt att hädanefter intet annat än arbete och faror vore att påräkna. Icke dessmindre förspordes hvarken knot eller saknad. Deras nit var outtröttligt, och deras håg lika liflig som tillförene; hvarjemte jag ej kunde nog prisa deras ordentlighet och nykterhet, eller annat än fägnas af det vänliga och godsinta sätt, hvarpå de uppförde sig mot infödingarne. Jag gör dem äfven nu blott rättvisa, då jag lofordar detta deras förhållande; med högst få undantag, och dessa härrörande af de mest oväntade och svåra vidrigheter, fann jag vida mer skäl att beundra dem i de kommande åren, hvilka ingen af oss då kunnat förutse.

Juli, 25. När jag om morgonen kom på däck, kl. 6, och besättningen ännu sof, fann jag en stackars Esquimaux väntande i sin kanot långsides, med en åra, som förlorats från en af skeppsbåtarne, och den han upphämtat. Han erhöll naturligtvis en vacker belöning för sin redlighet, ehuru han visade sig ingenting mindre än vänta en gåfva, hvaröfver han blef så förtjust. Jag känner ej huruvida den värdige prestens bemödanden äger någon förtjenst i fråga om detta och annat välförhållande, hvartill vi voro vittnen; men vare här-

med huru som hälst, så gör jag blott rättvisa åt detta folks naturliga karakter, då jag säger, att det tillhör de värdigaste bland alla för våra resande hittills kända vilda stammar på jorden.

Jag bör ej förgäta att nämna, det vi här anskaffade 6 Esquimauiska hundar; en del af vår rörliga styrka, dem vi sannolikt behöfde anlita, innan vintern långt framskridit, och ej kunde bekomma när vi önskade. De visade sig i det följande vara oss till väsentlig nytta. Betalningen för de erhållna artiklarne var af något invecklad beskaffenhet, men gjordes ganska lätt genom Guvernörens välvilja. Han ville icke taga någon ersättning för större delen af hvad han lemnat; äfven hundarne voro en present af honom; och hvad de från det strandade skeppet tagna förråder vidkom, så var afsändandet af en förteckning till Mr Mellish, jemte en berättelse till Mr Booth, allt hvad vi hade att göra.

Efter frukosten gingo vi till stranden, att förnya våra operationer, till bestämmande af Holsteinborgs noggranna läge, samt funno latituden vara 66° 58′ N och longituden 53° 54′ V, medelst fem chronometrar. Guvernören och Prestens familj spisade middag hos oss samt gåfvo oss tillfälle att visa dem våra närvarande anstalter, tillika med dem vi kunde nödgas att framdeles vidtaga, äfvensom hvad i öfrigt kunde tillfredsställa deras nyfikenhet, rörande en upptäcktsresa, hvari de syntes taga en lika vänskapsfull som bekymrad andel, ej mindre, än våra egna landsmän. Vårt fartyg befann sig dock ännu, såsom man lätt kan tänka sig, i mycken oreda; och först sent på aftonen, kunde vi vänta oss vara i beredskap att anträda resan.

Jag tog derföre båten och landsteg på en liten ö, som erbjöd oss den bästa utsigt af denna anläggning, då jag aftecknade densamma, och den präktiga bergsträcka, hvaraf den begränsades; hvarefter jag skref de sista bref till England, hvilka jag nu sannolikt på mången dag torde komma att affärda, och infann mig hos det öfriga sällskapet i guvernörens hus, kl. 9, för att taga vårt troligen sista farväl, och skaka händer vid en afskedsskål. Allt förebådade ett gynnande vindskifte, och brefven afsändes till Baalströmmen, att befordras vidare af det Danska skepp, som tagit kaptenen och besättningen på Rookwood om bord, genom hvilka vi kunde vara förvissade om deras framkomst till England.

Juli 26. Denna dag, som var en Söndag, var det alldeles lugnt på morgonen, och som båten, hvilken varit i land efter kol, stött på grund, hade vi ingen utsigt att afsegla före kl. 2. Jag öfvervar således gudstjensten, tillika med guvernören, och skulle hafva blifvit förvånad öfver Esquimaux-qvinnornas sång, om jag icke länge känt deras musikaliska färdighet och den stora lätthet, hvarmed de lära sig sjunga, äfven den Tyska skolans svårare kyrkomusik; då dessa färdigheter äfven blifvit vidsträckt uppodlade af Missionärerna, äfven på Amerikanska kusten, under Mr Latrobe's och andras ledning.

Detta är ett ämne, i fråga hvarom min åsigt och erfarenhet äro af lika litet värde; och det är derföre af ingen vigt, att, både på denna och förra resan, de stammar, med hvilka jag kom i beröring, syntes alldeles likgiltiga för musik, eller känslolösa derför, såsom

vi trodde. En sådan musikkännares auktoritet, som den nyssnämndes, är oinskränkt; och då de Mähriska missionärerna i Labrador, under hans ledning, hafva funnit icke blott att deras proselyter, jemte en noggrann sång, kunde läras att spela violin, och icke blott detta, utan ock att sjelfva förfärdiga sina instrumenter, så lärer ingen betvifla denna stams medfödda musikaliska fallenhet, ehuru förmågan icke torde tillkomma alla. Jag anser det vara en bekant sak, att dessa värdiga Missionärer icke behandlat denna angelägenhet såsom ett blott ämne till nöje eller uppseende, utan att, enligt deras upplysta förfarande, den blifvit begagnad såsom en kraftig driffjäder till religiös undervisning och bildning, så vidt bildning är möjlig under omständigheter af den natur, hvarunder ifrågavarande stammar lefva. Frenologerne må häri söka ett stöd för sin teori, så vidt åtminstone tillvaron af denna enda förmåga kan lända dem till gagn; men ehvad än detta, och ett dylikt fall hos de under samma vård stående Hottentotterna, må bevisa, bör det åtminstone icke förgätas, att de Mähriska Bröderna i båda fallen haft undervisningen om hand, och att tilläfventyrs större förtjenst tillkommer läraren än lärjungen.

Presten förärade mig derefter en hymn på Esquimaux-språket, den jag här bifogar för deras räkning, som intressera sig för detta vidt utbredda tungomål.

KONGIVTINIK.

Erin. — *Nallunakau tokoviksara.*

1.

Amèrdlarsorsoangortikit
Atàtak! Kongim udloee!
Tamasa pillèe attatikit
Paralugo kotsinguerme
Tussàrkit tuksiautivut
Sajmaugiuglo kongerput!

2.

Tennitarpin opèrnarsusek
Arsûtigeïnarliuk
Tamàtigudlo sajmarsusek
Illigut nœllunòeliuk
Tussàrkin—à! Kenutivut
Sajmaugiuglo Kongerput!

Då brisen ändtligen var gynnande och fartyget flott, blef det nödigt att afresa, då vi ej kunde numera tillåta oss förlusten af en enda dag, nej, knappt af en timme; så långt var sommaren framliden och en så betydlig sträcka låg ännu framför oss, mellan vår närvarande hviloplats och den, hvarpå, ehvar den än måtte ligga, vi skulle nödsakas att tillbringa vintern. Våra deltagande vänner följde oss om bord, och vi lyftade oförtöfvadt ankar, under en salut från skansen, som af oss besvarades. De åtföljde oss till inloppet af sundet, der vi åtskildes med ett slutligt ömt farväl, å ömse sidor.

Huruvida de två redlige och aktningsvärde män, af hvilka vi nu tagit afsked och dem vi blott ägde föga sannolikhet att återse, nånsin torde läsa detta vedermäle af erkänsla mot dem, är mig obekant; men jag finner mig lycklig af det erbjudna tillfället att återkalla minnet af deras välvilja. Deras oegennyttiga ädelmod hade vi ej medel att vedergälla, utöfver de enkla presenter, de voro benägna att mottaga, under vägran af all slags ersättning. Jag ansåg likväl för mitt åliggande, såsom officer i Konungens af England tjenst, att skrifva ett tacksägelse-bref till guvernören, med bifogande af ett dylikt till Danska hofvet; ett okonstladt intyg till förmån för en person, den ingen rekommendation af mig kunde på detta håll lända till någon nytta.

SJETTE KAPITLET.

Disco-ön. — Infart den 1 Augusti. — Ankomst till vår nordligast föresatta udde. — Segling till Lankaster-sundet. — Infart. — Anmärkningar öfver detta ställes förra upptäckt.

Sedan lotsen lemnat oss, fortfor Löjtnant Ross att göra nödiga observationer, för att bestämma läget af kringliggande öar, hvilkas namn han meddelat oss, äfvensom bergens och landt-uddarnes. Vi erforo af honom, att Löjtnant Graaf utgått på en vigtig upptäcktsresa åt östra Grönland, och att Kapten Holboll flyttat sig ända till Baalströms-området. När vi slutat våra observationer, fortfor en frisk blåst att gynna vår fart, och vi passerade en förträfflig kanal inom Räf-öarne, hållande kursen nordvart mellan dem och Waroe. Bergen vid Holsteinborg voro snart utur sigte; men vi varseblefvo deremot andra och mindre resliga, fastän af en mycket mindre romantisk karakter. Vi riktade derefter kosan till Disco-ön, och kommo sålunda småningom på ett betydligt afstånd från landet.

Juli 27. Som det ej mer var nödigt att lägga till vid Hvalfisk-öarne, öfvergafs denna föresats, och då jag ej hyste någon åstundan att träffa John, vår tilltänkta reskamrat och lastskepp, äfven under den ic-

ke mycket sannolika förutsättningen om dess afsegling, fortsatte jag kursen, med fullföljande af vårt hufvudsyfte. Vinden fortfor att gynna oss hela Måndagen, och om natten hade den ökats till en skarp kultje, som kom oss att ångra, det vi ej fått tid att klarera Krusenstern från en del af dess last. Landet omkring Wild-öarne och nära södra viken varseblefs på afstånd; och var i likhet med det vi redan passerat, märkligen fritt från snö. Vi förbiforo nu äfven många isberg, hvilka alla syntes vara i ett tillstånd af upplösning, under det luftens temperatur var 40° och hafvets 39°.

Vi försökte under loppet af dagen att föra alla våra segel, trotts brisens styrka, till dess ett af Krusensterns släptåg brast, hvilket nödgade oss refva något af duken. Styrmannen Blanky hade gått ombord derå, för att fastgöra ett stycke nytt varptåg, då en häftig sjö kom fartyget att stöta mot vår akter, tillskyndade dess bog någon skada, och en af sjömännen, John Wood, som då hoppade deri, hade den olyckan att bryta af benet. Detta förmådde oss lägga till, för att få honom ombord och ställa honom under Läkarens tillsyn. Just i detsamma tog fartyget en våldsam stöt, som borttog den provisionella förstången, sedan dess tackel blifvit nästan slakt, emedan det sprungit af vid toppen. Toppseglet råkade emellertid just då att vara nedsläppt, och vi sökte snart att endtlediga oss från spillrorna samt anbringa en spira i reserv. Båten fastgjordes äfven, och vi satte ännu engång till alla segel. Vår latitud om middagen var 69° 33′, och longituden 54° 58′.

Vid annalkandet af Räfkulans grundare vatten, ökades isbergens antal, men de voro i allmänhet mindre och mer uppsmälta samt ofta omgifna af lösa stycken. Vi passerade Cap Chidley; men på 9 à 10 mils afstånd vesterut kunde vi ej begagna tillfället att pröfva rigtigheten af våra chronometrar; hvilket vi eljest kunnat göra, då detta var ett af de ställen, hvars longitud vi utrönt på vår förra resa. Ej heller kunde vi nalkas Hvalfisköarne, utan att förlora mer tid än vi nu kunnat umbära, särdeles då vinden var gynnsam. Äfven bland isbergen var hafvets temperatur 41° vid middagen och om natten ej under 40°: ett faktum, som instämde med allt hvad vi hitintills erfarit och hört, att bevisa sommarens blidhet.

Den 28 fortfor ännu den goda vinden; men Discobugtens höga berg bortskymdes af misten, tills vi voro några mil derifrån. Närmsta platsen var Godhaven, residensort för Generalguvernören öfver Danska kolonierna i Grönland, och det var här befälhafvaren å John, under förutsättning att vi fortsatt seglatsen, bordt landsätta vårt bränsel-förråd. Jag var dock ej i behof af något sådant, och som det tillika var nästan omöjligt att nämnde fartyg kunnat hinna dit, ehuru försedt med nytt manskap, ansåg jag något dröjsmål här medföra en gagnlös tidspillan, som ej borde äga rum, så länge vinden fortfor att vara god.

Kl. 10 om morgonen frambröto denna ös förvånande berg genom molnen, hvilket åstadkom en praktfull anblick; och vi kunde se att den vid sjöstranden närmast belägna sträckan deraf var lika fri från snö, som det redan förbifarna sydligare landet. Äfven de

inre höjderne voro blott delvis deraf betäckta; så att allt fortfor att gynna vårt hopp om en nyttig färd denna sommar; oaktadt allt erfaret uppehåll. Under färden utmed landet, gjorde vi observationer, för att utröna vårt afstånd derifrån, samt jemföra dem med våra förra rön vid Har-ön, i afsigt att bestämma vår verkliga ståndpunkt.

Den senare ön syntes om aftonen, och mellersta delen deraf sträckte sig rakt åt norr. I början syntes den alldeles klar från snö, och först vid närmare annalkande sågo vi några lemningar deraf mellan bergskrefvorne. Vår latitud om middagen var 70° 12′, och longituden 55° 45′, då vi voro 5 mil norr om Disco, och omkring 12 mil i vester derom. Vinden fortfor att vara god; så att vi, utom Harön, hade god utsigt af Fyr-öns udde och före midnatten fingo en okänd ö i sigte, fortsättande våra rön ända till Harön. Här räknades fyrtio isberg; och då stilltje för en stund inträffat nalkades vi en af dem och råkade i frestelse att använda ångkraften. Detta var knappt gjordt, förrän god vind återkom och vi med fägnad funno oss hafva användt vår möda förgäfves. Alla dessa isberg voro i samma upplösningstillstånd som dem vi förut sett, och så snart vi passerat dem, ökades vattnets temperatur från 36° till 42° och luftens till 44°.

Juli 29. Vinden var lindrig hela denna dag och vi togo derföre tillfället i akt att upphemta från Krusenstern det på Rookwood erhållna vindspel, jemte några andra artiklar, för att beqvämligare hålla nämnde fartyg i släptåg. Om middagen voro vi på en latitud

af

af 71° 1′ och en longitud af 56°, med den Svarta klippan i norr. Landet var åt sjösidan äfven här fritt från snö, men de höga inre bergen, både här och bortom Jakobsviken, voro till större delen dermed betäckta. Vattnets temperatur var 41° om middagen, och sväfvade om dagen mellan 39° och 42°.

Månen hade uppstigit kl. 1 e. m., men som vinden nu blott var ringa, sökte vi draga fördel af ångmaschinen, och på ett eller annat sätt fortfor denna att hela natten vara i gång. Blåsten blef dock friskare om natten; ehuru vädret förblef, sådant det varit om dagen, klart och vackert. Vårt nya storsegel var spändt och tycktes passa väl; och timmermännen som arbetat jemnt de två sista dagarne, hade slutat alla de nya däfvertarne för båtarne, och de hängdes nu på bagbordsidan. Temperaturen steg till 46°. Midt på dagen rapporterades ankomsten af ett skepp för fulla segel, ej heller uppstod något tvifvel angående föremålets natur hvarken hos den vakthafvande officern eller Mr Thom, då samma tanke rådde hos enhvar på skeppet. Mitt teleskop upptäckte dock snart att det var ett isberg, ett bland de ganska få som vid denna tid förmärktes.

Vi stoppade maschinen, då brisen blifvit tillräckligt frisk, och passerade den Svarta klippan under fulla segel; då vi hade en skön utsigt af landet, som var klart från snö nära hafvet och blott framtedde sitt hvita täckelse på de högsta bergens spetsar i det inre. Då vi lemnade landet under vår färd, minskades isbergens antal, och vi passerade ett fat med hvalfisk-

romm märkt med namnet Johanna, tillika med några stycken måladt träd, som tycktes tillkännagifva att en hvalfiskfångare här hade strandat. Det blef hastigt lugnt kl. 4, då vi togo vår tillflykt till ångmaschinen; och vid midnatten hade vi Sandersons-hopp i nord-ost, med ganska obetydlig snö; luftens och hafvets temperatur var 42°.

Juli 30. En bris uppstod, som fortfor att stiga till middagen, då den saktades, och ångmaschinen sattes i beredskap. Det blåste likväl snart åter upp; så att vårt maschineri ej allenast blef onyttigt, utan vinden öfvergick innan kort till en ganska frisk kultje, som började i nordost, men kort derefter kastade om åt öster. Sjögången var jemväl ganska betydlig, och visade att intet isfält låg oss nära; och fastän luften en stund var töcknig, kunde vi dock draga fördel af den goda vinden.

Såsom händelsen varit under alla föregående resor vid denna årstid, väntade vi nu att anträffa is, då vi voro på samma ställe, hvarest Hecla och The Griper hade rönt detta förhållande nästan på samma dag och icke långt från den ort, hvarest Hecla och Fury inneslötos en månad senare, 1824. Till vår fägnad, ej mindre än vår förundran, var ingen sådan till finnandes; och det var ej förr än några timmar förflutit, vi ens upptäckte ett isberg. En för oss obekant landfogel flög ombord, och fångades; och som den lemnades åt Löjtnant Ross att beskrifvas, då han uppstoppat densamma, behöfver jag ej gå denna del af hans egen berättelse i förväg. Om sjömännen kallade den en turturdufva och hälsade den såsom ett betydelse-

fullt förebud, fägnade det oss att uppmuntra en af de nautiska inbillningar, som bidrogo att hålla deras sinne muntert och förse dem med ämnen till samtal.

Om natten passerade vi ett berg, hvarå befunnos många af de foglar som kallas Xeme, dem jag upptäckt på min förra resa, jemte några andra. Hafvets temperatur hade varit 42° om middagen, och latituden 73° 56′, med en longitud af 66°.

Augusti 1. Vi började en ny månad med en klar morgon, och ingenting i sigte utom ett ensligt isberg. Vi hade gerna velat derifrån afhemta något vatten, hvarpå vi började lida brist, men sjögången var för stark att tillåta vår landstigning derpå. Vid middagen var latituden 73° 53′, och longituden 65° 50′, hafvets och luftens temperatur 40°, och denna fortfor oförändrad om midnatt. Det var i allting eljest en sommardag; hafvet och himlen liknade mer hvad vi skulle hafva väntat oss i Medelhafvet, än i sådana trakter som Baffinsviken. Vinden öfvergick småningom till vestlig, och afstadnade derefter, så att ångmaschinen sattes i beredskap; likväl till ingen nytta, emedan det snart började att åter blåsa upp, i det vi, då en af pannorna syntes ännu engång läka, funno oss väl belåtne att icke nödgas begagna densamma, och således nyttjade tillfället att reparera skadan.

Aug. 2. Frisk vind började att blåsa åt samma håll, då vi styrde nordvart, med ett isberg i sigte, och i det Söndagen inbröt, skänkte den oss ett herrligt väder, med en himmel af högsta klarhet, atmosferen genomskinlig och hafvet så jemt, att nästan ingen rörelse förspordes. Med undantag af ett enda isberg

som framskymtade, kunde vi hafva inbillat oss förflyttade till Englands sommarhaf, fastän luften blott var vid 45° och vattnet vid 43°. Latituden om middagen var 74° 18′ och longituden 66° 49′. Det var ingen timma på dagen, hvarunder vi ej kunde se 20 mil omkring oss. Gudstjenst hölls och det öfriga af dagen gjordes till hvad vi städse önskat, en tid af hvila. Denna dag visade sig en ansenlig fläck nära solens medelpunkt; och två buteljer kastades öfver bord, innehållande vår beskrifning, jemte longituden och latituden.

Aug. 3. Likt den föregående, var äfven denna en sommardag; och som, en sakta bris blåste norrifrån, voro vi i stånd att göra någon fart vestvart. De båda nya förstängerna blefvo nu anbragte; och så varmt förekom sjömännen vädret, att de voro glada att kasta af sig tröjan och arbeta i skjortarmarne. Under detta uppskof, som hindrade oss i tolf timmar att använda seglen, hölls ångmaschinen i gång; och stoppades slutligen blott, dels för att reparera matarpumpen, och dels emedan brisen började friska upp.

Vid 74° 14′ latitud och 68° 13′ longitud, den nordligaste vi sannolikt skulle uppnå, blef en butelj kastad öfverbord att omförmäla dagen, och jag lagade bref till England i beredskap, under möjligheten af att anträffa någon hvalfiskfångare. Vid middagen var luften 44° och hafvet 42°, medan båda sjönko till 40° vid midnatten; en midnatt, lika herrlig som dagen hade varit, och hvilken den, som åstundar veta hvad en Polar-natt kan vara, bör göra en resa till Baffinsviken för att njuta.

Aug. 4. Hade vi varit i Westindien, kunde jag blott hafva funnit manskapet i samma skick som denna morgon kl. 6, spolande däcket utan skor eller strumpor. Ångpumpen var i ordning före kl. 9, men styrbordspannan började åter att läka kort efter att hafva blifvit satt i gång, så att vi af ren nödvändighet förmåddes att begagna den andra, och kunde blott erhålla tio slag i minuten, med blott ett enda hjul. Således kunde vi, ehuru det var en fullkomlig stilltje, icke hinna mer än $1\frac{1}{4}$ mil i timman; dock var detta bättre än intet, ehuru vår förbindelse till ångmaschinen säkert var så ringa som möjligt.

Fastän hafvet var jemnslätt, var dock himlen molnbetäckt, så att vi ej kunde göra någon observation; och hafvets temperatur var en grad högre än luftens, som var 40°. Vi passerade mellan två isberg, men beslöts icke under närvarande omständigheter att afvika från vår kurs, för att derifrån hemta vatten. Den rastlösa maschinen sattes åter i verksamhet, så snart vi stoppat läckan i ångpannan; och omkring kl. 5 lyckades vi att göra något mer än halfannan mil i timman, medelst ångpannorna, men med blott ett enda skofvelhjul, hvilket vi nu kunde bringa till nära fjorton slag. Folket sysselsattes med det nya vindspelets anordning och med det främre skeppsrummets inredning till mottagande af några flera förråder: och en af eldvakterne nästan qväfdes genom inandandet af någon svafvelgas vid ugnsdörren. Några pinguiner skötos äfven för hundarne, och vi funno några hafskräftor af ett för oss nytt slag. Vid pass kl. 11, då ett litet isberg låg framför oss, afgick Löjtnant Ross i båten, för att hemta någon is till vatten, då den vi

intagit i Holsteinborg var slut. Vi hade icke beräknat möjligheten att så länge undvara medlen till dess förnyande, då vi alltid anträffat ett öfverflöd af fältis på våra förra resor. Mot midnatten föll en liten regnskur, som var mycket mera välkommen än snön, hvilken skulle hafva varit ett surrogat derför under våra föregående resor.

Aug. 5. Kl. 1 denna dag voro vi nära isberget, då båten återkom med tre tunnor ypperlig is. Den befanns vara i ett tillstånd af upplösning, och innan kort sågo vi den falla i stycken. Som vinden efter en kort stund blef god, utsläcktes eldarne, sedan maschinen utan uppehåll arbetat i 14 timmar. För det närvarande hade pannorna upphört att läka. Men denna vind varade icke länge och öfvergick slutligen till sydvest; hvarföre maschinen åter sattes i gång och hölls i rörelse ungefär 12 timmar, som utgjorde den längsta tid, hvarunder den hittills arbetat utan tillstöt eller afbrott. Vädret var klart och angenämt, och vinden mera varierande åt norr. Vid middagstiden var latituden 73° 43′ och longituden 73° 30′ och kl. 6 hade den ökats till 74°, då vi voro vid pass 60 mil öster om udden Byam Martin. Vi sågo landet ligga högt, men utsigten var ej af beskaffenhet att göra det igenkänneligt. Kl. 8 uppkom en mist, men luftens och hafvets temperatur fortfor vid 40°, liksom vid middagstiden.

Sedan timmermännen fullbordat ställningen för det nya vindspelet mellan stor- och fockmastluckan, blef det anbragt på sin plats. Två isberg voro i sigte före mistens början, men de, äfvensom allt annat förlorades

snart ur åsyn. Några fördelaktiga ändringar gjordes i maschineriet, hvarmedelst vi gjorde fulla 13 slag i minuten, med en hastighet af mer än 1 $\frac{1}{2}$ mil i timman. Misten tjocknade mycket om midnatten, men som temperaturen var 43°, fastfrös ej dimman vid tacklaget såsom under den föregående resan.

Aug. 6. Som det i dag var nästan lugnt, beslogs bramseglet och toppseglet fälldes, men vi kunde ej göra mer än en mil i timman med maschinen. Kl. 3 försvann dimman hastigt, och landet blef ännu en gång synligt, liksom det frambrustit ur molnen; då udden Byam Martin urskiljdes från de öfriga genom sin storartade form. Hela höglandet, och deribland jemväl detta, var med få undantag betäckt af snö; och vi härledde denna skiljaktighet mellan den närvarande kusten och den vi lemnat, från den omständighet, att den förra varit blottställd för nordostvinden. Possession-bay låg rakt i vester, omkring 14 mil aflägset.

En lätt bris kom nu vesterifrån, hvaraf vi nödgades hålla nordlig kurs; men vi anlitade ännu ångans biträde, emedan maschinen betedt sig så tillvida bättre än fordom, att den varit i arbete nära 24 timmar. Mot middagen betäcktes landet af en dimma och vi sågo numera intet deraf. Latituden var 73° 33′, eller ungefär densamma som vid Possession-bay och longituden 74° 42′, omkring 13 mil österifrån denna del af kusten.

Tre isberg varseblefvos, det ena af ett högst märkvärdigt yttre, liknande en brygga, med ett slott öfverst på spetsen. De tvenne andra syntes mycket

upplösta, och efteråt sågo vi ett af dem falla i stycken. En del af bålen efter en hvalfisk syntes om morgonen, och om aftonen kom en dylik qvarlefva af en ovanligt stor fisk oss så nära, att vi utsände båten att anskaffa ett förråd åt hundarne. Ett stycke skeppsvirke upptogs äfven, jemte några derpå fastsittande skalfiskar. På aftonen var vinden rakt emot oss, och maschinen stoppades, emedan den då var till ringa nytta och matarpumpen åter råkat i olag. Luftens och hafvets temperatur var 40°.

Vid infarten i Lancaster-sundet erinrades jag helt naturligt om samma period af min förra resa, och då vi nu voro nära det ställe, hvarest vi beslutat återvända, i fast öfvertygelse om omöjligheten att framtränga längre vestvart i denna kosa, kunde jag ej underlåta att i min jurnal göra de anmärkningar, jag här meddelar; fastän jag sorgfälligt undersökt ämnet, i det i inledningen framställda utkastet, rörande hela kedjan af försöken att upptäcka en nordvestlig genomfart.

"Sir Edward Parry anmärker, 'att Lancaster-sundet erhållit en högre grad af märkvärdighet, än det eljest troligen förvärfvat, i anledning af sjelfva de motsatta meningar, som derom varit rådande.' Detta språk är åtminstone något tvetydigt; och antingen ur detta eller andra skäl, har af personer, som intresserade sig för nyssnämnda resas upptäckter och förfaranden, det påstående blifvit gjordt, att Sir Edward Parrys åsigter voro motsatta mina egna, då vi tillsammans företogo den fö"sta upptäcktsresan. Vid en dylik slutsats, borde samma personer jemväl hafva besinnat, det han, såsom en helt naturlig följd, då borde hafva yttrat för

mig denna skiljaktiga åsigt, enär detta var hans pligt såsom min, ehuru yngre, deltagare i befälet; och deraf gissar jag, att de kommit till den ytterligare slutledning, det jag, genom att handla såsom jag gjorde, förfor i motsats till hans förklarade mening.

"Om sådan är händelsen, blir det nödigt att bringa nämnde personer ur sin villfarelse; ty han meddelade mig då för tiden icke någon sådan tanka, och jag berättigas deraf till den slutföljd, att han ej heller hyste någon dylik. Han kunde ej hafva trott, att det fanns någon passage genom Lancaster-sundet, eller ock skulle han hafva upplyst mig härom; ty det vore att misstänka honom för en grof uraktlåtenhet i egenskap af officer, om jag borde förmoda, det han, som var min närmsta man i befälet, dolde någon tanke rörande en pligt, för hvilken vi båda verkade gemensamt; framför allt, att han dolde en mening, den han, i anseende till sakens höga vigt, af ännu kraftigare skäl uppfordrades att meddela. Ej heller finnes någon officer, hörande till ettdera af skeppen, som, om han nu påstår sig vid den tiden hafva varit af olika tanka med mig, icke är lika tadelvärd; enär det ålåg alla att hafva framställt hvad de trodde eller tänkte angående detta expeditionens hufvudsyftemål.

"Det är möjligt, att jag äfven nu icke skulle vilja inverka på eller förändra de slutsatser jag här åsyftat, då det ligger i menniskonaturen att hänga fast vid en gång fällda och så länge obestridda omdömen; men jag kan här, på sjelfva stället, der hvarje hågkomst blott synes tillhöra gårdagen, med den fullkomligaste tillförsigt återupprepa, att ingen officer då tillkännagaf

någon förmodan om en passage genom denna öppning, eller ens lät någon vink derom undfalla sig. Tvärtom föranleddes jag, i stöd af de allmänna anmärkningarne ombord på mitt eget skepp och de personers yttranden, som ansågo sig företrädesvis berättigade till rösträttighet i frågan, att sluta, det jag, enligt deras öfvertygelse, hade framträngt icke blott långt nog, utan äfven alltför vida.

"Det är vidare sant, och jag måste här upprepa det, att äfven om min närmsta mans tanke hade varit, hvilket den ej var, motsatsen till min egen, såsom många förmodat, rättfärdigades jag dock fullkomligt af mina instruktioner och omständigheterne, att vidtaga den utväg jag valde. Dessa order voro klara och bestämda; icke blott var årstiden förfluten för ett längre framträngande genom isen; utan det var jemväl min oeftergifliga pligt, på samma sätt som hvarje befälhafvares, äfven om jag ej erhållit nyssnämnde order, att vaka öfver skeppens och deras raska besättningars bibehållande.

"Det är jemväl utom all fråga, att hela rymden vester om skeppet vid den tiden var uppfylld af is, så att vi blott kunnat framtränga några få mil längre, i fall vi vågat försöket. Ej heller anser jag det i ringaste mån sannolikt, för att sluta af det aflägsna landets utseende, sådant det nu ligger framför mig, att mitt omdöme rörande beskaffenheten af denna öppning kunnat afvika från hvad det var vid den tid vi beslöto att afstå från företaget, äfven om jag då gått isbrädden närmare. Det är nogsamt kändt, att landets utseende i ishafven ofta är bedrägligt; och då sjelfva Cook gjort

sig oriktiga begrepp derom, vid mer än ett tillfälle, är detta ett tillräckligt bevis, att svårigheten att dömma rätt måste vara stor, om icke oöfvervinnerlig. Men, i sjelfva verket företer hela Navigationens historia ymniga vedermälen af sådana på falska slutsatser byggda villfarelser; de kunna samlas till hundradetal af enhvar som gör sig denna möda. Den måste sannerligen vara föga hemmastadd i ämnet, som icke kan minnas hundradetals exempel, äfven utan att göra sig mödan af en undersökning, och sådana exempel dertill, hvarvid förvillelsen blott blifvit upptäckt af följande seglares bättre lycka eller större framgång.

"Detta allt hade jag längesedan yttrat, om jag känt mig af billigheten uppmanad till ett försvar af min åsigt och mitt handlingssätt. Öfvertygad att hafva handlat rätt, valde jag den väg, som, ehuru den svåraste, likväl alltid är den bästa. Ej heller skulle jag hafva brutit denna tystnad nu, eller återkommit, till denna skildring af längesedan förflutna tider, om icke stället återkallat ett lifligt minne af de mångfaldigt pröfvande sinnesrörelser, hvartill det föranledt, och derjemte gifver mig mer än en blott förhoppning, att min förnyade ansträngning att lösa det vigtiga problem som ligger framför mig, skall, om jag nånsin återkommer till England, upptagas på ett helt olika sätt.

SJUNDE KAPITLET.

RESA UTEFTER LANCASTER-SUNDET. — ÅSYN AF KATHARINA- OCH ELISABETH-BERGEN. — FÄRD FÖRBI CAP YORK OCH TILL PRINS-REGENTS-SUNDET. — CAP ELWIN OCH ELWIN-BAYEN. KOMPASSERNAS MISSVISNING UPPHÖR. — UPPTÄCKT AF ADELAIDE-BAYEN. — ANKOMST TILL FURY'S UDDE. — FÖRSTA ÅSYNEN AF DE VID STRANDNINGEN QVARLEMNADE TÄLTSTÄNGERNA. — VICTORY FÖRTÖJES.

Skeppet gjorde ungefär 4 mils nordlig kurs om morgonen; hvarefter en fullkomlig stilltje uppkom, och förstäfven låg nordvart. Åtskilliga isberg voro i sigte, och en båt utsändes efter en ny laddning af is, hvarmed han återkom kl. 1. Ångpannorna fylldes deref-ter, och sedan maschinen blifvit rengjord och iordningställd, sattes den i gång kl. 3. Vi erhöllo blott tio slag i minuten, som framdref fartyget mot en lätt vind, 1 $\frac{1}{4}$ mil i timman, utan att ångans tryckning kunde höjas utöfver trettio skålpund på hvarje tum.

Om middagen uppnådde vi 73° 50′ latitud, efter att hafva gjort 20 mil nordvart; och vi beräknade longituden vara densamma som gårdagen, då vi ej hade tillfälle att rådfråga kronometrarna. Mera hvalfiskkött

och någon romm upphämtades för hundarne. Landet syntes på båda sidor om Lancaster-sundet, och vår kurs gick midt emellan dem. Dagen var mulen och några regndroppar föllo. Temperaturen var vid 40°, både om middagen och natten, så väl hvad luften som vattnet beträffar. Det var så varmt, att ehuru ingen hetta från ångmachinen inträngde i kajutan, funno vi det angenämt att spisa utan någon eldbrasa och vid en halfdager. Sannt är väl att thermometern ej tillkännagaf någon sommartemperatur för England, emedlertid förekom oss vädret lika mildt som der vid en hetta af 60 grader. Många pinguiner sågos denna och föregående dag, sannolikt ditlockade af de kringflytande lemningarne af hvalfisken.

Den 8 Augusti. Som hela denna dag var alldeles lugn, hölls ångmaschinen i jemn gång; med undantag af några afbrott vid ugnarnes rengöring och åtskilliga andra hinder, dem jag nu är trött att upprepa. Elfva slag, som var allt hvad vi mäktade åstadkomma, gåfvo oss halfannan mil i timman. Som det var mulet vid middagstiden, erhölls ingen middagshöjd, ej heller sågo vi landet förrän ganska tidigt om morgonen, och då endast oredigt. På förmiddagen anskaffades en båtlast med is, och från Krusenstern hemtades 28 kolsäckar jemte något timmer. Luften var vid 40° och vattnet vid 39°, men det senare blef äfven 40° om midnatten, ehuru det för en stund om aftonen varit 36°, sannolikt i följd af några isbergs grannskap.

Skeppsrummet var stufvadt och färdigt att mottaga ännu flera förråder, äfvensom vi erhöllo något mer vatten om aftonen. I det solen sänkte sig mot norr,

märktes ett förebud till vind i skyarne; och kl. 10 uppkom en lindrig blåst, som förmådde oss tillsätta alla segel. Ännu syntes lemningar efter hvalfiskar på olika håll, betäckta med pinguiner; äfven observerades en flock vildänder och några snöhvita fiskmåsar. Vattnet syntes betäckt med små sjökräk, som lemnade oss några exemplar med tillhjelp af ett finare fisknät.

Under hela den sistlidna veckan yttrade alla om bord den mest bekymmerfulla längtan efter gynnande vind, och vår otålighet att begagna den vackra väderleken gjorde maschinens ömkliga biträde ännu mera besvärligt. Att den utgjorde ett ofta förekommande ämne till förbannelser, kunde jag gissa, om jag också ej hörde det; och om konstruktören äfven skördade sin andel, kunde ingen särdeles undra derpå. Att få den i gång, erfordrade en ihärdig uppmärksamhet; äfvensom med hela arbetarnes bemödande, min ständiga närvaro påkallades i maschin-rummet, till den grad att jag sällan fick sofva. Man föreställer sig alltså lätt, att kännetecknet till en nordlig bris emotsågs med den mest stegrade oro. Hvarje hand utsträcktes för att känna, om en vind nalkades, hvarje moln och mistbank betraktades noga, och alla profeterade enligt sina förhoppningar eller sin fruktan, tills de helt beskedligt jagades från däck af behof efter hvila. Hade vi sjelfva varit mindre bekymrade, så skulle det roat oss att anmärka, huru manskapets karakter inverkade på dess förhållande vid detta tillfälle. De som voro af ett driftigt lynne, rigtade oaflåtligt sina blickar åt öster, för att i molnens förändringar eller hvad i öfrigt kunde inträffa, upptäcka det första tecken till en god vind; medan de nedslagne deremot stodo vid bogen,

under en dyster tystnad betraktande det mörka himlahvalfvet och hafvet framför sig, och röjande, äfven utan ett ord, sin misströstan om vår slutliga framgång, eller sin fruktan att vår färd redan i dag uppnått sitt slut. Om natten började likväl hvarje förebud till en ostlig vind röjas; de få modfällda återvunno sin munterhet och de förhoppningsfulles tillfredsställelse spridde sig slutligen öfver hela skeppet.

Aug. 9. Den välkomna vind, som slutligen inträffat, ökades småningom; alla segel tillsattes och maschinen hölls i verksamhet till kl. 3, ehuru med betydliga ansträngningar af manskapet vid blåsbäljarne. Väderleken var ännu blid, fastän vinden var ostlig; och som manskapet utstått många strapatser, sändes det till hvila efter gudstjensten. Latituden observerades vid 74° 1′ och longituden enligt kronometern var 77°. Intet slags is var i sigte; men bergens snötoppar, i synnerhet tvenne dylika af märkligt utseende, fordom benämnda Katharina och Elisabeth, syntes höja sig öfver molnen. Den af kompassen angifna kosan var här nord-nordost, som under en variation af 114° förde oss rakt uppåt sundet. Om aftonen syntes äfven Cap Liverpool öfver molnen. Om middagen var luftens och hafvets temperatur 40°, och sjönk om natten blott en enda grad. På det intet måtte fattas i manskapets närvarande trefnad, såvidt af mig berodde, undfägnades det med en middag af färskt kött efter Galloway-oxen; fastän hettan nu kom oss att befara, det vi icke länge skulle kunna förvara återstoden i samma skick.

Aug. 10. Under natten voro sundets norra och södra stränder i sigte, fastän oredigt; men på morgo-

nen uppfrisknade vinden, och det blef så tjockt i luften, att vi förlorade dem ur åsyn och voro utur stånd att erhålla några observationer om middagen. På kronometern deremot utvisade iakttagelserna nära första vertikalen, hvarigenom longituden ganska väl bestämdes. Kl. 11 passerade vi Cap Ch. Yorke å ena och Cap Warrender å andra sidan; och som det var tillräckligt klart att se två mil från skeppet, och intet land kunde skönjas, bogserade vi söderut, för att omfara Cap Crawford, i afsigt att följa stranden åt.

Kl. 5 visade sig denna udde från styrbordssidan, på 2 mils afstånd, hvilket nödgade oss att omedelbart hala nordvart; och då luften något mer uppklarnat, funno vi oss nästan instängda och omgifna med stycken af isberg och landis. Vi pejlade, och hade först 50 famnar; men inom en fjerdedels timma uppgrundades vattnet till 25, med sand och musselskal, då fartyget blott var en mil från närmast utskjutande udde. Sjögången hade mycket ökats; och då vi nalkades landet, som nu syntes bergaktigt, svek oss vinden, under det vi, i anseende till skeppets krängning, mistade storrån, som brast i tre stycken. Vår ställning var en stund högst otreflig, emedan vi slungades tillbaka tre särskilta gånger, och drefvos af sjögången mycket närmare stranden än rådligt var. Vi voro också i begrepp att ankra, såsom den enda öfriga utväg, då vinden hastigt slog om, och vi kommo förbi udden.

För att hjelpa oss genom dessa svårigheter, fingo vi ångan upp på en ovanligt kort tid; men denna oväntade bris gjorde maschinens åtgärd onödig. Tempera-

pera-

peraturen, som fallit till 32°, varnade oss att hålla en god utkik; och jag bör ej förglömma manskapets välförhållande vid detta likasom föregående vådliga tillfällen.

Storseglet hissades åter, utan dess rå, och vi voro således alldeles klara, hvarefter vi seglade långsides kusten, med en god bris från ost-sydost, men höllo småningom af till kl. 8, då vi uppnått ett tillräckligt afstånd för att styra vestvart, i följd af landets sträckning. Kl. 3 syntes Cap Yorke i nord-nordost. En undersökning af maschinen visade, att en mängd stenkolssot samlats i luftrören, och att båda matarpumparne åter voro ur stånd. Dessas rengöring medtog sex timmar, och om natten ökades blåsten.

Aug. 11. Väderleken denna dag, ehuru töcknig, hindrade oss likväl icke att behålla landet i sigte, och kl. 6, vid passagen förbi Cap Yorke, igenkändes ett spetsigt berg af Löjtnant Ross. Vi mötte nu en flytande sträcka af tung is, men funno en god väg derigenom och ännu på förmiddagen genom öppningarne af tre andra, mycket större än den förstnämnda. I detsamma uppklarnade det lyckligtvis nog, för att visa oss vägen och erhålla en god observation vid middagstiden, då vi funno latituden vara 73° 40′ och longituden 84° 23. Derefter funno vi ej mer någon is af betydenhet, och voro i stånd att göra en direkt kurs till Prins-Regents-sundet.

Kl. 2 e. m. kringforo vi derföre landet mellan Cap Seppings och Elwin-bayen, hållande upp och seglande stranden utefter, så snart vi nalkats det på 3 mil nära.

Vinden, som på en stund småningom tilltagit, blef kl. 4 så häftig, att den tvang oss länsa för ett högrefvadt toppsegel. Sjön, som varit jemförelsevis slät bland isen, vräkte sig lika högt som vid något föregående tillfälle af resan; och som den numera nord-nordostliga vinden blåste rakt nedåt sundet, gaf landet oss intet skydd. Vi tillredde derföre stormseglen, och gjorde oss färdiga att lägga bi under dem för natten.

På ungefär 10 mils afstånd från det ställe, hvarest Fury låg strandadt, och nära Elwin-bayen, erhöllo vi några goda observationer. Under seglatsen funno vi någon landis ännu qvarliggande i vikarne; men, utom ett mindre isberg, funnos inga utskjutande massor vid stranden. Kl. 9 passerade vi Batty-bay, hvarefter vi anträffade is af helt olika beskaffenhet än den i Baffinsviken; emedan den var mycket ojemnare och i allmänhet tjockare; och af dess utseende slöto vi, att icke blott denna, utan ock större delen af den vi passerat, var ett alster af förra året, och nu lossnat från stränderna norr-om Prins-Regents-sundet. Så snart vi passerat nyssnämnda isströmmar, steg vattnets temperatur på ytan från 31° till 33°, som lemnade oss förhoppning, att nu ej mera få se någon dylik, under det vi, ehuruväl med den utsigt framför oss, att nödgas brassa upp för måttlig vind, ansågo denna storm vara mycket till vår fördel.

Efter att hafva färdats under mycket refvade segel till midnatten, då vi hunnit från yttersta punkten af vår resa 1818 till början af Prins-Regents-sundet, på 36 timmar, drejade vi bi under stormgik- och stormförstag-seglen; toppseglet var förut beslaget och bramsegelrån firad.

Det är nu i afseende på ett annat ämne vigtigt att anmärka, att medan vi voro på höjden af Cap Yorke, och skeppets rörelse blef betydlig, våra kompasser upphörde att vara till någon nytta. Pope's, Gilberts och Alexanders, hvilka begagnats på resan, upphörde alla vid samma tid att inklinera; och vi nödsakades derföre bestämma vår kosa efter astronomiska deduktioner, hämtade af solen, på det sätt jag under min första resa plägat göra. Således, då vi utrönt något framför oss varande föremåls läge, styrde vi ditåt, utan afseende på den nu onyttiga magnetnålen; fastän, då luften blef tjock och sjön tung, detta sätt att färdas antingen blef svårt eller fordrade yttersta varsamhet.

Isen syntes snart på lovartsidan i lösa stycken, och luften tjocknade efter midnatten, men utan skymt till någon fara; så att Löjtnant Ross och jag sjelf kunde taga oss någon hvila, efter de sista tvenne dygnens fatiger, samt öfverlemna bestyret om skeppet åt vår erfarne och förträfflige styrman Blanky.

Aug. 12. Om vi nånsin betviflat hans omsorg och skicklighet, rättfärdigade denna dags utgång tillfyllest vårt förtroende till honom. Kl. 2 om morgonen visade sig plötsligt en tung ismassa, som hittills varit undanskymd af misten, på blott tre kabellängders afstånd under läsidan, då den hastigt igenkändes af de fruktansvärda bränningar som slogo deröfver. Finnande i ögonblicket, att enda utvägen för oss vore, att kringgå närmsta landtudde, lät han sticka opp stormgikskotet, halade rodret opp och underrättade oss om faran, i det han utan dröjsmål skyndade att hissa storm-

klyfvaren och refvade bomfocken, som för ett dylikt nödfall hölls i beredskap.

Vi funno det likväl ogörligt, att under loveringen hålla undan för ett isstycke; men, ehuru det gaf bagbordssidan en våldsam stöt, bistod det oss likväl att bringa skeppet i rätt kosa. Det var ännu ovisst, huruvida vi kunde klarera akterändan från den drifis, som nu låg mot läbogen, med sjön inbrytande deröfver. Vi tillsatte derföre alla de segel vi kunde föra, och loverade förbi, på en skeppslängds afstånd, finnande den behagligaste lättnad, då vi lemnade ett upprördt haf mot ett som var slätt såsom ett glas; en lugn tillflygtsort, der vi kunde våga att sluta vår nattro. Vi skyddades också tillfyllest för stormen, af denna massa, som stundligen tilltog i styrka och storlek, genom mindre isstyckens införlifvande.

Kl. 6 började stormen gifva sig, hvarföre storseglet hissades och vi passerade isen, samt höllo närmare landet. Inom en halftimma sågo vi stället, der Fury låg för vrak, med tältstängerna ännu upprättstående, men fartyget kunde icke skönjas, ehuru vi stundom voro benägne att anse detta för möjligt. Men till vår stora ledsnad, kunde vi icke uppnå stället, och sågo nu att ett starkt sydligt strömdrag eller tidvatten ryckte oss bort från denna olyckliga ort. En tjock mist tvang oss att lovera, och återvända till det skjul under isen vi nyss hade lemnat.

Om dagen, då vinden blef lugnare, med klart väder, gjorde vi några slag åt landet, men funno oss alltid drifna ur kosan. Vi ifyllde således ångan kl. 4; men som matarpumpen genast råkade i olag, tjenade

detta till intet. Kl. 5 hade vi emellertid uppnått en landtudde, omkring 5 mil i lowart, eller söder om Fury-point, vid hvilken tid väder och vind hade förbättrats. Löjtnant Ross lade ofortöfvadt ut med hvalfiskbåten, för att uppsöka en ankarplats, och vi följde efter med skeppet, som nu på en gång gick under segel och med ånga, till bayen, sådan den visade sig för oss, ehuru den i sjelfva verket befanns vara ett sund, som sträckte sig rakt i öster från denna del af kusten. Han trodde sig hafva funnit en plats, som erböd trygghet för natten; men vi hade emellertid upptäckt ett strömdrag långsides stranden, i den rigtning vi föresatt oss, och en klar vattenlinie inom de till utseendet grundfasta ismassorna. Vi höllo således kursen ditåt, och funno oss just hafva lagom vatten, för att passera inom ett musköttskott från landet.

Stranden var här i början sluttande, men längre nordvart funno vi landet höja sig från hafvet i lodräta klippmassor, af två till trehundrade fots höjd. Vi funno dem snart bestå af kalksten med horisontela lager; men hvad öfriga omständigheter beträffar, medgaf oss tiden ingen vidare pröfning af ställets geologiska beskaffenhet. En stor hvit björn kom ned till stranden, liksom för att tillfredsställa sin nyfikenhet rörande oss, men följde icke länge med, och kom ej heller inom skotthåll från skeppet. Vädret blef nu alldeles lugnt; men medelst ångan och strömmen gjorde vi två mils väg i timman.

Aug. 13. Det var alldeles klart i dag, och nu upptäckte vi, att vår förmenta bay var ett sund. Det tycktes vara ganska djupt, då vi ej kunde se något

land, enligt dess rigtning, och vi slöto, att det sträckte sig vida i vester. Som detta råkade att vara Hertiginnans af Clarence födelsedag, benämndes bayen, som utgjorde första punkten af våra upptäckter på denna resa, Adelaide, och den af Löjtnant Ross valda ankarplatsen, Adelaides hamn.

Kl. 2 hade vi gjort 8 mil, då vi märkte en förändring i tidvattnet, och gjorde fast för natten, beräknande vårt afstånd från Fury-point till 5 à 6 mil. Vårt skepp låg tryggadt inom några stora isstycken, som voro i ett tillstånd af upplösning, medan yttre sidan deraf var söderut fastfrusen. Ju mer vi sågo af kusten, desto högre befunnos klipporna, som här och der utsköto i horisontela bankar, och på andra ställen liknade vallar, slott och torn, med ännu mer fantastiska former, hvilket icke är ovanligt hos några af denna bergarts formationer i andra delar af verlden. Med korta mellanrum, afskuros de äfven genom djupa rännor, i hvilka vattnet strömmade, eller deruti spår efter fordna rännilar syntes.

Kl. 7 tycktes vinden komma vesterifrån; och tidvattnet, som fallit, steg med så stor hastighet, att det bortförde isen, som hindrade, medan den skyddade oss och lemnade vägen fri norrut. Landet började nu sträcka sig åt nämnde håll, och vi satte i följe deraf till segels, men hade ej hunnit $\frac{1}{4}$ mil, då vind och strömdrag voro oss emot, och tvungo oss göra fast vid ett bottenfruset isstycke.

Under tiden var ångan påfylld, och vi lade ännu en gång ut, med lindrig vind, men gjorde ringa fart, i anseende till maschinens svaga verksamhet och bri-

sterna i matarpumpen, den vi icke här hade tid att reparera. I sjelfva verket kunde hjulen blott göra åtta slag, som gåfvo oss en mils fart i timman. Vi måste således åter förtöja fartyget vid ett isstycke.

Vid närmare undersökning af maschinens gång, fann jag det likväl nu omöjligt att åstadkomma så mycken ånga på 15 minuter, som kunde hålla maschinen i verksamhet för en ungefär lika lång tid, och med 13 à 14 slag af hjulen. Jag antog således en ny utväg, för att använda den till någon nytta för oss. En hvalfisklina utlades såsom ett varptåg i förstäfven, på två kabellängders distans, då skeppet, sedan maschinen blifvit stoppad, så att ångan fick samla sig, derunder varpades framåt, hvarefter ångan åter insläpptes. På detta vis kommo vi, dels genom varpning och dels genom ångkraft, stranden utefter fram emot vind och strömdrag, ehuru af isen tvungna att hala så nära stranden, att vi blott voro på ett pistolskotts afstånd, med blott några tums vatten utöfver vår drägt af 7 fot och 6 tum.

Under hela denna tid af ovanlig ansträngning, från kl. 6 om morgonen till 2 e. m., rådde den största ängslan bland besättningen, på en sträcka af fem mil, särdeles då vi voro i begrepp att omfara de olika uddar, som hindrade utsigten längs utmed stranden. Hvar och en som kunde umbäras vid arbetet på däck, var uppe i märsen, så snart tillfälle gafs, och ändlösa voro gissningarne rörande Furys vrak, som vi efterspanade. Kl. 3 igenkände Löjtnant Ross, som varit andre befälhafvaren derpå, en hög utskjutande tvärbrant, såsom ett ställe, beläget tre mil norr om nämnde fartygs strand-

ningsort; och vid framkomsten kl. 4 varseblefvo vi sjelfva tälten. Ett enda syntes helt, och de öfriga, utgörande vanliga lägertält, förevisade blott sina stänger och tåg, jemte några få lemningar, som dinglade från spetsen.

Löjtnant Ross affärdades nu med en båt, att söka en trygg ankarplats, och återkom snart med det välkomna budskapet om en förträfflig hamn, danad af ett större isberg och två mindre utgreningar, belägna på $\frac{1}{4}$ mils afstånd söder om utloppet, der förråden blifvit upplagda. Vi arbetade derföre med frisk ifver, i trots af en ny svårighet, som nödgade oss att hålla kursen utanför den vid Fury-udden bottenfrusna isen. Vattnet var innanföre så grundt, att det för oss var alldeles otillräckligt; stenarne uppsköto deröfver inom skeppets halfva bredd, hvaraf syntes, att här var en klippmur, utmed hvars sida vi måste släpa oss fram på några få alnars afstånd, för att icke bortföras af strömmen, som några famnar längre bort flödade emot oss. Här bragtes vi jemväl i stor förlägenhet af de flytande isstycken, hvilka det var omöjligt att undvika. Men äfven detta bidrog åtminstone att visa oss den i sitt slag egna fördelen af våra vattenskoflars konstruktion. Genom isens bortskjutande undgingo de all skada, och kl. half 9 förtöjdes skeppet i ishamnen, som hade sexton fots vattendjup.

ÅTTONDE KAPITLET.

Undersökning af Fury's förråder. — Inskeppning af de användbara deribland. — Afresa och färd utmed denna kust. — Åtskilliga nya upptäckter gjorda och namngifna. — Hinder af is, och förtöjning.

Sedan Victory nu blifvit säkert förtöjd i en god ishamn inom en fjerdedels mil från stället der Furys förråder blifvit landsatta, voro vi angelägna att undersöka platsen; hvarföre jag föranstaltade om en god måltid för besättningen jemte annan förplägning, hvaraf den gjort sig så väl förtjent, och landsteg kl. 9 med Löjtnant Ross, Mr Thom och Läkaren. Vi funno strandens bryn nästan öfvertäckt med kol; och det var med intet vanligt intresse vi nalkades det enda ännu oskadda tältet. Detta hade varit Furys officerares spisrum; men det visade sig tydligt, att björnarne der gjort täta påhelsningar. Vid dörren hade varit en väska, deri Löjtnant Ross qvarlemnat sina anteckningar och uppstoppade foglar; men den var nedtryckt, utan något spår till dess förra innehåll. Tältets sidor voro äfven annorstädes uppslitna, men eljest var det helt.

Der de salta matförråden voro upplagda, funno vi allting oskadadt. Packlårarne och kärlen voro

uppresta i två högar; men ehuru blottställda för alla klimatets omskiften i fyra års tid, hade de icke lidit det ringaste. Intet vatten hade ådragit dem rost eller mögel, och fogningarnes täthet hade hindrat björnarne att uppvädra deras innehåll. Hade de anat detta, så skulle icke mycket af dessa förråder kommit oss tillhanda, och de skulle, mera än vi, haft skäl att vara tacksamme för Mr Donkins patent. Vid undersökning af innehållet, befanns detta icke fruset, ej heller syntes de särskilta artiklarnes smak på minsta sätt förändrad. Detta var i sanning ingen ringa tillfredsställelse; då det icke var vårt öfverflöd, utan sjelfva vår tillvaro och utsigt om framgång som berodde af denna högst fägnande upptäckt. Vin, spirituosa, socker, bröd, siktmjöl och kakaobönor voro i ett lika godt tillstånd, utom en del af de sistnämnde som legat i matlårarne. Citronsaften och saltvarorna hade icke mycket lidit; och jemväl seglen, som blifvit väl förvarade, voro icke blott torra, utan tycktes äfven aldrig varit våta. Det var likväl anmärkningsvärdt, att under det tåggarnet var hvitblekt, hade allt utseende och lukt af tjära derifrån försvunnit.

Vi begåfvo oss nu till stranden, der Fury blifvit öfvergifven, men intet tecken till dess skrof syntes. Många meningar yttrades derom, då alla ägde lika frihet att gissa hvarthän vraket tagit vägen. Då vi likväl ofta sett hvad isens rörliga massor på denna kust mäktade uträtta, var det ej svårt att i allmänhet gissa hvad vi icke till dess särskilta omständigheter kunde förklara. Fartyget hade med master och skrof blifvit bortfördt eller söndersplittradt och bortsvämmadt, för att öka det i dessa haf förekommande drif-timmer.

hvarje händelse, kunde det ej mera återfinnas; vi hade ej varseblifvit något tecken dertill på de tio mil, vi seglat inom ett pistolskotts afstånd från kusten söderom detta ställe, och vi undersökte det nu två mil norrut med icke bättre framgång.

Vi återvände derföre om bord och vidtogo anstalter att inskeppa tillräckligt förråder och lifsmedel till fyllnad i vår utrustning för två år och tre månader, som var hvad vi å ena sidan trodde oss behöfva och å den andra hoppades erhålla. Jag behöfver ej säga, att det var en ej mindre ny än angenäm omständighet att i denna ödsliga istrakt finna en torgplats i beredskap, der vi kunde fylla alla våra behof och finna på ett ställe samlade alla de ämnen, för hvilka vi måst anlita förrådshusen i Wapping och Rotherhithe: alla färdiga till afhämtning när vi behagade, och alla kostnadsfria, helst det var vissheten om denna undsättning, och väl grundad visade den sig vara, som utgjort anledningen till närvarande upptäckts-resa.

En förteckning på våra behofver uppsattes i enlighet härmed af Mr Thom, som qvarstadnade om bord till förrådernas mottagning jemte första styrmannen och några matroser. På stranden var den öfriga besättningen färdig med båtarne att emottaga och transportera det afhämtade; och hofmästaren tillika med läkaren sysselsatte sig med att utvälja hvad som tycktes vara af bästa beskaffenhet. Likväl syntes allt hvad vi möjligtvis kunde bortföra knappt minska de uppstaplade högarne, hvaraf vi inskeppade hvad tillfället medgaf, tillika med så mycket mjöl, kakao och socker, som

vi behöfde. Allt hvad vi togo, var i ett ypperligt tillstånd.

Aug. 14. Vi fortsatte denna dag vår inskeppning, med inbegrepp derunder af tio tunnor kol; och sedan vi förunnat besättningen någon hvila, sökte vi att få dessa, jemte alla matvarorna och en del af förråden, om bord före middagstiden. Vi hade igenfunnit Furys mesanstång, och denna utsågs af timmermannen till en ny segelbom, i stället för den vi förlorat. Vi fingo jemväl några ankaren och pertlinor, jemte några båtsmans- och timmermans-förråder att fylla vår bristande tillgång. Några af de bättre seglen togos att deraf förfärdiga hyssingar, sedan Furys egna befunnits skadade genom en vårdslös förvaring och deraf att de legat i en ställning, som hindrade den smälta snön att afrinna. En med fris öfverdragen skärm fanns äfven i ett drägligt tillstånd; men en låda med remtyg hade björnarne kullstjelpt och förtärt nästan hela dess innehåll. Vi funno några af ljuslådorna genomgnagda antingen af hermeliner eller rottor; en bland dem var alldeles tömd och de öfriga till en del. Fastän urblekta, i synnerhet på öfra sidan, såsom jag redan anmärkt om kabbelgarnet, voro inga af linorna ruttna, hvaremot kabbeltågen syntes fullkomliga; och deraf slöto vi, att tältduken endast blifvit bortblåst af vinden, sedan björnarne lösryckt densamma nedantill, vid försöket att intränga.

Jernkettingar och kabblar hade mer eller mindre nedsjunkit bland de små stenarne på stranden, och voro, med undantag af någon liten förrostning, i alldeles samma skick som de lemnats. Krutmagasinet, af-

skildt från de öfriga sakerna, var obetäckt och den vattentäta duken deröfver i trasor; men de öppna lårarne hade bibehållit sjelfva krutet fullkomligt torrt. Vi utvalde deraf hvad vi ansågo oss behöfva; hvarefter vi, enligt Sir Edvard Parrys åstundan och vår egen känsla af hvad som var rätt, läto förstöra resten, att det ej måtte blifva en anledning till skada för Esquimauerna, som framdeles torde besöka stället. Och härmed slutade vi vår nya rustning; sedan vi, någotnära likt Robinson Crusoe, försedt oss med hvad vi kunde begagna af vraket. Denna omsorg oaktadt, hade vi likväl vår plans utförande till hufvudsakligt ögonmärke, då vi tillika af det inskränkta stufrummet hindrades att belasta oss med öfverflöds-artiklar.

På aftonen erböds tillfälle till chronometer-observationer, då vi funno dem gifva en differens af 40′ i longitud från hvad som blifvit antecknadt på kartan. Och som detta var första platsen för jemförelsers anställande sedan vi lemnat England, iakttogo vi båda beräkningssätten för longitudens finnande, tills det genom en kedja af iakttagelser kunde utrönas, hvilkendera kom sanningen närmast.

Ebb- och flodtiden befanns mycket oregelbunden; men icke så mycket vid lågt eller högt vatten som under stigandet och fallandet. Den första natten steg tidvattnet 7 fot, under hvilken tid floden alltjemt kom norrifrån; men de följande båda voro tre fot mindre, ehuru de, i följd af fullmånans annalkande bordt ökas. På öppna sjön, både under floden och ebben, tog strömmen vindens rigtning. Några hvalar sågos denna

dag, och stimmar af den hvita hvalfisken ilade upp och ned utmed kusten.

Det hade varit nästan lugnt i tvenne dagar; men kl. 8 eftermiddagen uppstack en frisk nordlig blåst och ishamnen, hvari vi lågo, började bryta opp. En hundkoj, som var oss till ingen nytta, landsattes ofvanför ett högt vattenmärke och två buteljer lemnades deri, innehållande en berättelse om våra åtgärder till dato. Derefter upphissades och fastgjordes båtarne, jemte Krusenstern på vanligt sätt; och sedan vi lagt ut från isen, höllo vi kursen åt Cap Garry. Öppningen vesterut hade väl visat oss skymten af en genomfart, men den var mindre klar från is och hade ett mycket svagare strömdrag än den sydliga. Det var jemväl denna, som snarast syntes böra leda oss till Amerikas fasta land; medan vi, utom alla andra skäl, hade frestelsen af en god vind åt nämnde kosa.

Aug. 15. Vid midnatten tjocknade luften, och innan kort regnade det i strömmar, då vi förlorade landet ur sigte. Enligt hvad jag förut anmärkt, hade våra kompasser upphört att inklinera då skeppet var i rörelse; och som vi derföre ej hade något medel att utröna den rätta kosan, styrde vi efter vinden, hvars rigtning vi anmärkt innan det mulnade, och efter loppet af ett med is uppfyldt strömdrag hvilket vi observerat; under hvilken ledning, och med isstyckena till ögonmärke, vi lyckades att ganska väl kringfara Garry-udden. Den låg blott fyra mil ifrån oss kl. 4 om morgonen, och kl. 9 nådde vi $\frac{1}{4}$ mil längre fram botten på 12 famnars djup.

Landet var här jemförelsevis lågt, men bestod till utseendet sf samma kalkstensart; och som detta var den yttersta ända af kusten, som hitintills blifvit upptäckt, började vår resa nu att vinna sitt synnerliga intresse, emedan vi hittills ej sett något annat än som var mer eller mindre kändt. Man hade äfven förmodat tillvaron af ett öppet haf mellan denna punkt och Amerikas fasta land; men detta funno vi snart vara ogrundadt, då, efter en obetydlig vändning åt vester, landet så långt vi kunde dömma, sträckte sig i en sydsydvestlig rigtning, och tycktes vara sammanhängande.

En fjerdedels mil från stranden funno vi botten på tio till tolf famnar, samt fortforo att segla på detta djup och lika långt från stranden, med en hastighet af $3\frac{1}{2}$ mil i timman, passerade genom flera stycken tjock is, som höll sjön jemn och tillika förvissade om vattnets tillräckliga djup. Hvad vi derföre mest hade att frukta, var att blifva hastigt inneslutne; och höllo oss derföre i beredskap att fira af eller ankra, efter omständigheterna. Ehuru faran var betydlig, kunde vi ej låta den goda vinden gå förlorad, medan sjön var tillräckligt öppen.

Kl. 10 kommo vi till en vacker vik och funno, vid omsegling deraf, längden och bredden utgöra en mil, och som detta af en synnerlig tillfällighet råkade att vara vår värdige byggmästares, Mr Fearnalls, födelsedag, gaf jag densamma hans namn, och uppkallade efter två medlemmar af en familj, hvars deltagande vi under utrustningen varit så mycket förbundna, de landtuddar hvaraf den bildades. Vid denna viks botten, som på afstånd tycktes bestå af sand, fanns kalk-

sten; och stycken af samma bergart uppdrogos äfven vid pejlingen. Landet var här alldeles fritt från snö och is.

Kl. 11 passerade vi södra udden och kommo något före middagen till utloppet af en flod, som afbördade sitt vatten genom en mängd kanaler; röjande tecken till uppsvämning (en vid dessa nordliga kuster långt ifrån vanlig omständighet) och till utseendet genomflytande en betydlig landsträcka. Den benämndes efter min vän Lang vid Wolwichs skeppshvarf, som ansträngt sig så mycket för vår sista upptäcktsresa; och efter genomfarten deraf antog landet vestlig rigtning. Kl. 2 passerade vi en dylik men mindre ström och 2 mil längre fram en spetsig höjd, den jag kallade Mount Oliver. De öfriga namnen å denna del af vår färd igenfinnas på kartan.

Kort derefter syntes en i öster framskjutande udde, kring hvilken låg ett antal bottenfrusna isberg, som tillkännagåfvo ett grund och sträckte sig en mil vidt; och ett trångt inlopp öppnade sig norr om detsamma, hvilket tycktes vara fullt af is, och troligen var grundt på alla ställen, emedan utanföre blott fanns tio famnars djup. Denna mening bestyrktes deraf, att här icke syntes tecken till strömdrag hvarken in- eller utifrån, ehuru ett ganska starkt flöt utanföre. Jag kallade detta sund Hazard-sundet.

På andra sidan om denna udde funno vi en ganska liten ö, den jag kallade Ditchburn och landet innanföre Boothia; liggande på en mils afstånd och till utseendet sammanhängande i den öfverhufvud redan synbara

bara rigtningen. Det var nu nästan lugnt; men under det isen blef tjockare och tyngre mot kl. 4 e. m., uppklarnade misten, och för ögat frambröt en bergsträcka, höjande sig öfver den af oss kringfarna kusten, den vi nu tydligen sågo utgöra ett lågt och jemnt land, österut sammanhängande med den högländtare trakten och bestående, icke af en oafbruten slättmark, utan af en kedja af långa landsträckor och öar, hvaribland vi icke kunde utan svårighet urskilja hvad som var en verklig ö och hvad som genom ett näs var förenadt med kusten.

Många hvalfiskar af ljus färg kommo oss nära, till utseendet helt likgiltiga för skeppets närvaro; och om detta bevisade, att de ej hade någon erfarenhet af fisket, så var det jemväl tydligt att hvalfiskfängarne här skulle göra ett lätt byte, om det kunde vara dem tjenligt ett anställa försöket, och sådana försök skulle åtföljas af samma framgång som våra. Då himlen fortfor att klarna, visade sig fasta landet i en blåaktig färg och lika fritt från snö som den lägre trakten. Fortsättande kursen, varseblefvo vi en låg ö, omgifven af isberg, och i det följande en hög udde, från hvars ända några öar och skär sträckte sig, hvilka syntes betäcka en vidsträckt vik, bildad i det höga blå landet och fulla af tättpackad is. En lågländt trakt syntes äfven söder om denna; bortom hvilken bergkedjan sträckte sig, så långt ögat kunde nå, i en till utseendet sydostlig rigtning.

Här kunde vi dock ej nalkas närmare, i anseende till den sträcka af sammanpackad is, som bildade en halfmåne, sträckande sig från kusten mot öster och

nordost. Detta var första gången vår fart blifvit alldeles afskuren, och det var först nu vi funno oss alltför bittida på sommaren utgångna på denna färd; en upptäckt som tröstade oss för alla våra uppskof, i trotts hvaraf vi nu öfvertygades, att vi hunnit längre än vi i början kunnat tro på en enda sommar, hälst vi ej vunnit det ringaste af en tidigare utfart.

Kl. 8 om aftonen kom vinden friskt från NV, hvilket satte oss i stånd att närmare undersöka möjligheten af ett vidare framträngande; men ingen öppning var att finna, ej heller syntes någon sådan bortom isen i vester eller sydost. Vi måste således falla af och kryssa hela natten bland drifisen, som från NV strömmade utur vikarne och vattendragen. Vår beräknade distans var 30 mil söder om Garry-udden.

Aug. 16. Vinden fortfor nordvestlig och kryssningen fortsattes, för att uppnå lof-vallen, nära den sista udde vi passerat, som nu låg i nordvest-till-vesten. Kl. 2 om morgonen kommo vi landet nära och gjorde fast vid ett isberg, ett bösskott från stranden, på $3\frac{1}{2}$ famnars djup, vid det vanliga inloppet till tvenne små vackra hamnar. Vid den tid vi voro fastgjorda och seglen beslagna, var det för sent till den vanliga gudstjensten; och som besättningen utstått mycken fatig, erhöll den nu sin hvilotid. Jag begaf mig till stranden med alla officerarne, för att taga det nyss upptäckta landet i formlig besittning; och kl. 1, eller några minuter efter 7 i London, hissades flaggan med vanlig ceremoni och konungens skål dracks, tillika med grundläggarens af vår upptäcktsresa, efter hvilken landet benämndes.

Vid undersökningen af detta ställe, befanns det utgöra sydliga ändan af det lågland vi uppspanat och tillika förenadt med bergstrakten medelst ett näs. Ehuru danadt af kalksten, betäcktes det af spridda granitblock, som röjde det aflägsnare berglandets sannolika natur. På östra sidan var berget alldeles kalt, men den vestra visade spår till vegetation och växter i blomning, hvilka samlades för *hortus siccus*. En gammal Esquimau-graf visade att det blifvit besökt af några bland denna vandrande folkstamm; och vi funno ben efter räfvar och tänder af muskusoxen. En fogel, liknande en sandlärka, var det enda lefvande djur vi sågo.

Från högsta delen af detta land, beläget vid pass 100 fot öfver hafsytan, hade vi en god utsigt af viken och kringliggande stränder, samt hade den fägnaden att finna, det isen var i rörelse och med skyndsamhet uppbröt. Vi beslöto derföre tåligt vänta tills vi kunde se någon öppning, och begåfvo oss till norra delen af detta ställe, för att göra några observationer öfver magnetnålens inclination. Här funno vi två Esquimau-hyddor, men tomma, tillika med en räfsnara, innehållande några af detta djurs ben; vi gingo sedan ombord, att taga den norra hamnen i ögonsigte, hvilken befanns äga tillräckligt vatten för oss och skyddas för både vind och strömdrag. Floden steg 4 fot om dagen och $5\frac{1}{2}$ om natten; högt vatten inträffade kl. 12, andra dagen efter fullmånen. Ehuru vinden var oförändrad, fortforo moln att betäcka solen, hvarigenom alla iakttagelser hindrades. Sjön öfverflödade af små hafsdjur, hvaraf några införlifvades med vår samling. Stället kallades Brown-island, efter Mr Booths

älskvärda syster; inloppet benämndes Brentford-bay, och öarne Grimble-islands.

Aug. 17. Solen visade sig första gången denna morgon och gjorde observationer å kronometern och angående missvisningen möjliga. De öfver magnetnålens lutning här gjorda iakttagelser gåfvo 89°, den största som hitintills blifvit anmärkt och utvisande en grads tillökning, sedan vi lemnat Fury-stranden. Som missvisningen jemväl var vestlig, väntade vi oss finna eller passera öfver den Magnetiska Polen, som vid en dylik variation ej kunde vara långt borta.

Före middagen ernådde vi en fullständig utsigt af landet. Den udde vi dernäst hade att passera låg rakt i söder om vår närvarande ankarplats; och det var en lofvande syn att finna, det isen ännu fortfor att lossna, hvilket rättfärdigade vårt försök att arbeta oss derigenom. Den om middagen anmärkta latituden gaf 71° 59′ och longituden enligt kronometern, jemförd med Fury-uddens, 93° 32′, hvilket för platsen der flaggen var upprest, utgjorde jemt 73° N samt 93° 40 V. Vi hade här qvarlemnat en butelj med berättelsen om våra åtgärder, och hade väl betryggat densamma genom en stenhop, hvarå ett vårdtecken ställdes.

Floden hade om natten stigit och gjort isberget flott hvarvid skeppet var fästadt, hvarföre vi måste hålla af och gå till ankars på tre famnars djup, omkring två kabellängder närmare udden än förut. Ångan var emellertid färdig, och som en lindrig vind blåste, begagnade vi densamma och tidvattnet, lyftade ankar och styrde utåt öppningen, som syntes leda till den 10 à 12 mil aflägsna södra udden. Innan kort

J. Ross.

W. Chevalie

TAKING POSSESION.

Cape Hussard. - Grimble Isle - Brentford Bay - Brown's Island.

uppstod likväl en stilltje, och då maschinen arbetade ganska illa, gjorde vi ringa fart.

Kl. 6 voro vi öster om en ansenlig klippa, som tycktes utgöra en del af en refvel, sträckande sig mellan uddarne af det vesterut anmärkta sundet, hvilket var fullt med is. Nära denna klippa lågo många hvalar, hvilka syntes äta och roa sig i den fullkomligaste trygghet, och en som var af betydlig storlek kom skeppet helt nära. Så ofta skofvelhjulen voro i rörelse, uppskrämdes äfven skälhundarne, som tycktes vara ganska talrika.

Kl. 8 uppstack en nordlig bris, som satte oss i tillfälle att nalkas landet, hvilket var skäligen fritt från is ända till midnatten; men som ångmaschinen arbetade till ringa nytta, stoppades han och hjulet upphissades. Tyvärr tjocknade luften kl. 10, så att vi blott kunde rätta vår kurs efter vinden: en vådlig ledare, emedan den kunde kasta om, utan att vi voro i stånd att märka det af brist på kännetecken eller kompass, och sålunda bringa oss i fara. Likväl var vådan värd att äfventyra, då det var endast genom att bana oss en sydlig väg, vi kunde uppnå det land vi ansågo för Amerikas kontinent.

Aug. 18. Vi fortsatte kosan med en hastighet af $3\frac{1}{2}$ mil i timman bland tjocka isstycken, mot några hvaribland vi ej kunde undgå att stöta, och erhöllo många hårda knuffar men ingen skada. Kl. 4 blef luften likväl så tjock och isen så tät, att vi ej kommo vidare och derföre gjorde fast vid en isflo, den vi ansågo belägen nära den ifrågavarande udden, hälst vi nu hade seglat omkring 20 mil. Vattnets djup var

i början 22 famnar, men vi ökade det snart till 33 genom afdrift. Tillräckliga tecken utvisade att vinden fortfarit nordlig, emedan vi styrt söderut och något mot öster. Kl. 10 uppklarnade vädret och satte oss i stånd att se vägen åt vester; och vi stucko af från is-flon, der vi gjort fast när vi först stoppade fartyget, då det ännu fortfor att drifva mot NO.

Vi styrde sedan vesterut genom isen, som ofta var så tjock att den alldeles stoppade farten, och efter mycket arbete kommo vi medelst varpning i sigte af landet, som var lågt och kuperadt genom fortsättningen af de stenreflar vi förut hade sett. Då det likväl var möjligt att en djupare ränna kunde finnas invid landet, beslöt jag öfverfara detta ref, hvilket vi ock till en början försökte på 4 famnars djup, som småningom uppgrundade till två, och lemnade oss föga mer vatten än vi kunde stå uti. Här gjorde vi fast vid en flo och sände båten förut att pejla; då det befanns, att ingen passage vid landet erböds, och nödgades vi således återvända samma väg vi kommit.

Vi gynnades härvid af vinden, som öfvergick ännu något mera åt vester, och uppnådde det djupare vattnet kl. 6. Vi kunde likväl ej upptäcka, huru långt vi färdats sedan gårdagen, då inga observationer erhöllos om middagen. Emellertid höllo vi friskt uti och arbetade oss fram genom öppningarne mellan drifisen, erhållande många alfvarsamma skråmor, men ingen skada hvarken för skeppet eller båten, samt lyckades före midnatten att uppnå ett klart vatten, som tycktes leda utåt landet mot söder. Här var sjöns temperatur 32° och inden rakt nordlig.

Aug. 19. Vi fortforo alltjemnt att hålla sydlig kurs till kl. 4 om morgonen, då under försöket att passera mellan två stora isstycken, dessa oförtänkt sammanstötte och betydligt pressade skeppets sidor, men utan någon vidare skada, medan vi fortsatte vår väg mellan dem. Kort derefter befanns klara vattnet nära slut; och som vinden friskat upp, hade vi intet annat val än att såsom ett skyddsmedel förtöja oss vid det största isstycke vi kunde finna. Detta var kl. 5, och då vädret klarnade något före kl. 8, funno vi landet sträcka sig från NNW till StO och den närmsta udden på 3 mils afstånd ligga åt WtN. Vattnets djup var nu 45 famnar; men vi voro trångt inneslutna af isen, som, då den dref nedåt det stycke, hvarvid vi lågo förtöjda, förde detta mot det närmast liggande åt lovart. Krusenstern lade nu från isen och placerades i en naturlig skeppsdocka nära oss. Vid middagstiden funno vi oss drifna några mil stranden utefter mot söder.

Vi hade här 30 famnar, och stranden närmast oss var ett flackt slättland med en låg udde, den jag kallade Charlotte. Bakom denna låg en bergsträcka af icke synnerlig höjd, men blåaktig och fri från snö, medan den sträckte sig längre i söder än låglandet. Äfven isen syntes helt och hållet drifva i denna rigtning. Några observationer å kronometern gåfvo 94° 40′ longitud, men latituden måste vi beräkna till 71° 20′, då vi ej kunde taga middagshöjden.

Före middagen kom isen, som var den tjockaste vi ännu sett, ned emot oss med häftig tryckning och

rodret blef med knapp nöd, ehuru ej alldeles lossadt, utan att skadas. Vi fortforo att drifva söderut, ganska sakta, tillika med isen, till kl. 8, då dess fart något minskades och satte oss i tillfälle att helt och hållet aflyfta rodret, som derefter upphissades och lades öfver aktern. Icke långt derefter lyftade några nya ismassor Krusenstern nästan utur vattnet, och vände vår egen förstäf mot kusten; men derefter lågo vi stilla hela natten, på djup mellan 55 och 32 famnar; i det vi af landmärken kunde se att vi drefvo söderut med hela ismassan. Om natten var luftens temperatur 30° och vattnets 30°; det närmsta landet var vid pass 4 mil aflägset.

Aug. 20. Vädret var denna morgon klarare än alltsedan Söndagen, och vi hade en god utsigt af det nyligen upptäckta landet, som sträckte sig från 25° V. till 20° SO. Vi hade blifvit drifna så tätt intill den oss närmast belägna låga udden, att vi, med den föregåendes beskaffenhet till ögonmärke, kunde se att han bestod af samma kalkstensart. Trakten var slät, så långt synkretsen tillät, eller omkring 10 mil, utan dälder eller höjdsträckningar. Det baktill belägna landet var, liksom förut, af en alldeles motsatt beskaffenhet, stämplad af den ojemna och skrofliga yta som utmärker graniten eller dylika bergarter och i anseende till atmosferens färg af en mörkblå skepnad.

Kusten var däldrik och genomskuren af små vikar samt omgjordad af skär och holmar, hvaribland en tycktes utgöra en mil i längd, upphöjd åt vester och begränsad af en låg udde mot öster; hvaraf vi slöto, att sådan var kalkbergens allmänna höjd och sträck-

ning, ehuru flack den än måtte hafva förekommit oss, betraktad från en olika synpunkt. Den om middagen här anmärkta latituden var 78° 59′ och longituden 93° 2′.

Isen fortfor ännu att vara tätt sammanpackad och drifvande, med några vattenöppningar deremellan. Många hvalar sågos, tillika med några skälar; men vi kunde ej lyckas att fånga några af de senare. Pejlingarne visade stycken af granit och kalksten; luftens och vattnets temperatur var, den förras 39°, det senares 32. Vi vädrade de mindre seglen och besättningens kläder; och hvarjehanda förrättningar bestyrdes på skeppet inom timmermannens och maschinistens område, särdeles vid rörens rengöring från det deri samlade stenkolssot.

Vinden var om dagen ombytlig; och af strandmärken kunde man se att vi drefvo, stundom åt norr och stundom åt söder, enligt isens rörelse; åt hvilket senare håll vattnets djup likväl jemnt tilltog, från 42 till 69 famnar, med en kalkartad gyttja och stenar. Isens rörelse och tillstånd utgjorde ett ämne till bekymmer, särdeles för dem, hvilka nu sågo denna trakt första gången: vi, som voro erfarne, tröstade oss lätt öfver ett sådant uppehåll som detta, genom åtankan af huru mycket längre vi redan hade framträngt än äldre upptäckare, ehuru under de mångfaldiga missöden, som följt oss i spåren. Det fanns visserligen ingen omedelbar utsigt till lindring; och äfven de af oss, som förvärfvat erfarenhet genom andra resor i dessa trakter, voro till en viss grad nedslagna öfver att finna, det

isen ånyo började anskjuta i hålen vid skeppets sida, då thermometern för första gången föll ända till 29° i vattnet, ehuru luften blott var 30°. Emedlertid tyckte vi ännu, att det klara vattnet nära landet ökades i omfång, och att de större ismassorna aftogo.

NIONDE KAPITLET.

Försök att arbeta oss fram utmed stranden. — Upptäckt af Port Logan. — Land derstädes. — Spår efter Esquimauer. — Arbete bland isen. — Upptäckt af Elisabeths hamn.

Augusti 21. I dag undergick den hotande temperaturen en stor och hastig förändring. Det var åter för känseln likt en sommardag i England och thermometern steg till 38°, likasom hafvets temperatur till 31°. Denna förändring började kl. 4 om morgonen. Mycket af den nya isen upplöstes deraf; hafvet uppbröt ännu mera, och vi hade en förträfflig utsigt af landet. Atmosferen var lika klar som luften var lugn.

Kusten förevisade ännu samma lågländta skepnad; utgörande en halfmåne af 16 mils vidd, och norr om den udde, framför hvilken skeppet hade legat. På detta ställe skönjdes en holme, och stranden tycktes ännu vara omgjordad af små skär, hvilka syntes tilldana många hamnar och inskärningar. Vi voro blott 4 mil från stranden; men kunde ej med teleskopet upptäcka några lefvande varelser, utom två stora hvalar. Mot middagen visade observationerna att vi voro 1 ½ mil längre söderut än föregående dag, men vi hade inga longituds-bestämmelser.

Skeppet fortfor att omgifvas af is, med hvilken det kringdref i alla rigtningar allt efter vindens omskiften, medan vattnets djup ökades till 87 famnar. Manskapet hölls till hvarjehanda göromål, vid tacklet och maschinen samt att förfärdiga ett spant och betingar för ett nytt bogspröt. Mot aftonen var is-lossningen märkligare, och en ränna af klart vatten i sydost märktes genom strålbrytningen. Krusenstern, som fortfarit att upplyftas af isen, nedsjönk i vattnet, och en ansenlig vattengöl syntes omkring skeppet.

Aug. 22. Denna dag, som var nästan lugn, förblef isen i samma tillstånd. Fartyget varpades åt norra sidan af isfloden, vattnet var rymligare och läget förmånligare, i händelse af islossning. Om morgonen besöktes vi af en stor hvalfisk, och efter frukosten af en björn, som sårades af ett skott, men undkom på några lösa isstycken och derefter kastade sig i vattnet. Många skälar fälldes om dagen, men de sjönko alla, så att ingen fångades. En annan björn sårades likaledes om aftonen, men undkom på samma sätt.

Om middagen visade oss latituden, att vi drifvit $\frac{3}{4}$ mil norrut, då vi af landets sträckning funno oss vara en mil från kusten. I anseende till dagens klarhet hade vi den bästa utsigt af kusten vi hittills erhållit, och då vi nu säkrare kunde skönja en klar vatten-linie invid detsamma, var vår oförmåga att reda oss från isen desto obehagligare. Luftens temperatur steg till 40° och vattnets till 35°. Landet syntes om aftonen mycket högre genom strålbrytningen, så att det öppna vattnet utmed kusten visade sig ganska tydligt.

Aug. 23. Tidigt denna morgon kom vinden från SO, och nödgade oss lägga ut från isflon, som i flera dagar utgjort vår ankarplats; men då isen gifvit sig, kunde vi nalkas landet en half mil närmare. Kl. 9 måste vi likväl åter göra fast vid ett isstycke, som vi ej kunde passera. Emedan det var Söndag, blef gudstjenst hållen. Efter middagen nalkades vi landet ännu 2 mil närmare, under segling och varpning; men kl. 6 måste vi ånyo lägga till vid en stor isflo, på 50 famnars djup. Luftens temperatur varierade från 35° till 37°, och vattnets var omkring 31°. Det var tillika en vacker dag, med en klar himmel och lätt bris.

Vi sågo här några narhvalar och många skälar, samt funno oss mot aftonen drifna söderut, ehuru vi gjort någon nordlig fart om morgonen under segel. Intet klart vatten syntes denna dag, utom i NO; men isen var synbarligt ljusare, och det hade ej frusit den förra natten. Som isen var för ostadig för den artificiella horisonten, erhöllos inga observationer. Vädret fortfor vackert till midnatten.

Aug. 24. Morgonen var lugn, och gaf oss något hopp att komma landet närmare, särdeles då isen syntes nog öppen, för att tillåta oss drifva fram skeppet derigenom. Maschinen färdiggjordes derföre, och vi började kl. 7 att sätta oss i gång med skoflarne och isstängerna, så att, fastän maschinen arbetade ganska illa, vi lyckades kl. 2 uppnå ett stort isberg, som fanns bottenfruset vid pass en mil från den låga udde, hvilken vid utfarten låg i sydvest om oss. Mot middagen uppstack emellertid en bris från öster, och gäckade våra bemödanden att vid detta tillfälle framtränga mer åt söder.

Vi voro emellertid lyckliga, att hafva betryggat oss sjelfva mot denna orörliga isklippa; emedan hela den massa vi lemnat, om aftonen började drifva med stor hastighet norrut, visande hvad vårt eget öde skulle hafva blifvit, om vi der qvarstannat. Isen, hvarvid skeppet var fästadt, var bottenfrusen på sju famnars djup; och derefter steg vattnet öfver fyra fot. Tidvattnet började här att flöda söderut, hvaremot det på öppna sjön rann i motsatt rigtning. Luften mulnade, så att inga observationer gjordes; men om midnatten var luften 32° och vattnet 30°. Många skälar syntes, och logglinan medtog kalksten från bottnen. Vår ståndpunkt var midt uti en stor bugt, framför en söderut belägen ö.

Aug. 25. Vi hade fast beslutit att begagna ångkraften, men vinden uppfriskade innan kort emot oss, just till den grad, men icke mer, som skulle hafva gjort densamma onyttig, då den, äfven med ansträngning af all förmåga, var och förblef så svag. Vid intet tillfälle var denna bristande förmåga obehagligare; då vi, om den blott kunnat drifva oss två mil i timman, skulle hafva varit i stånd att uppnå den mest aflägsna udden vi sågo på ungefär 16 mils distans. Vi försökte allt hvad göras kunde, men till intet gagn; hvarföre vi måste trösta oss med att åtminstone vara i lugn och på en bättre plats än den vi lemnat, hälst denna nu drifvit flera mil norrut, under det vi kunde se omätliga ismassor passera öfver samma ställe, der vi hade legat.

Fastän tidvattnet både steg och föll med oss denna dag, framsköt strömdraget oafbrutet nordvart, i följd

hvaraf ingen återkommande is kunde göra oss afbräck. Allt hvad vi saknade, var en god vind, då vägen utmed landet var klar; men äfven denna brist var sannolikt till vår fördel, i det skick sakerna befunno sig, då strömmen genom isens bortförande från det ställe, på hvilket våra blickar voro rigtade, troligen skulle innan kort gifva oss en ännu klarare sjö.

Fastän vinden betydligt ökades mot aftonen, blef vädret mycket varmare, och till vår stora glädje föll något regn, hvilket vi förmodade snart skulle upptina och bryta isen. Om middagen var den anmärkta latituden 36° och vattnet 32°, med inga förändringar sedermera; tidvattnet fortfor att stiga $4\frac{1}{2}$. fot.

Aug. 26. Kl. 6 denna morgon blef det alldeles lugnt, och som isen var tillräckligt öppen söderut, vattnet slätt och intet strömdrag, sattes maschinen i rörelse, men gick så illa, att vi icke gjorde mer än en mil i timman, utan att kunna åstadkomma mer än 7 slag i minuten. Vi passerade den låga udde, der vi legat förtöjda, på 7 famnars vatten och 2 mil från stranden, samt kommo småningom på 18 famnars djup, då vi uppnådde inloppet af en rymlig bay, öppen mot sydost. Vid dess ända syntes vara ett strömdrag, och landet som vi nalkades, var mera kuperadt och högländt, bestående till någon del af hvad vi åter ansågo för granit, ehuru det nedantill liknade kalksten, på samma sätt som förut, med många lösa stycken. En mil från stranden blef vattnet 50 famnar djupt; men äfven här funno vi ansenliga isberg bottenfrusna, och på flera ställen vidrörande klipporna.

Kl. 4 uppkom en mist, men vi voro i stånd att behålla landet i sigte, genom att segla på $\frac{1}{4}$ mils afstånd derifrån. Kl. 7 afsändes Löjtnant Ross att uppsöka en hamn i bayen, och han var lycklig nog att finna en ganska god plats, den jag kallade Port Logan.

Vi inlupo der kl. 8, då vattnet var grundare och isbergen lågo bottenfrusna, på ett sådant afstånd från kusten, att de gåfvo oss en förträfflig kaj-hamn, med tre fots lågt vatten och akterändan icke öfver femtio famnar från klipporna.

Detta var emellertid en säker ståndpunkt, oansedt grannskapet och det ringa vattendjupet, emedan isbergen voro orörliga. Vi gingo kl. 9 i land, för att taga det i besittning, och vandrade 3 mil uppåt en däld af mycket behagligare form, än landets allmänna utseende föranledt oss att vänta. Den genomskars af en dalflod, genom hvars ränna en liten bäck nu forssade, men med alla tecken till en väldig bergström under snösmältningen. Den benämndes Macdoual. Vi sågo här friska spår efter rådjur och muskusoxen, samt fällde en hvit hare.

Aug. 27. Denna dag var jemnlugn, och ehuruväl töcknig om morgonen, erhöllos dock kronometer-observationer. Jag uppsteg med Löjtnant Ross på den tvärbrant, hvarvid skeppet var fastgjordt, som tycktes vara omkring 200 fot hög, men vår utsigt hindrades af mycket högre land söder- och vesterut. Vi sågo inga djur, men spår efter björnar, rådjur och rapphöns voro på många ställen märkbara. Detta berg var af granit, hvaraf våra gissningar bekräftades rörande de

aflägsnare högländerna, samt var afskuret genom qvartz-ådror, och vid foten deraf förekommo, tillika med granitstycken, jemväl massor af hvit kalksten jemte musselskal, inbäddade i de dermed förbundna skifferlagren. Der syntes väl ganska ringa vegetation, men de två små insjöarnes bräddar deruppe omgåfvos af alger och mossor.

Detta och hela det kringliggande landet var alldeles fritt från snö, och vattnet i insjöarne stod vid 38°, medan luften dag var ända vid 42°. Här togs middagshöjden, och latituden befanns vara 70° 48′, samt longituden 93° 18′, eller 92° 48′ vid jemförelse med Fury-uddens. Magnetnålens inklination var 89° 46′ V. Efter dessa nödiga iakttagelser, togo vi dessa ytterligare upptäckter i besittning, enligt öfliga formaliteter, samt utvalde för detta ändamål ett annat upphöjdt ställe. På denna del af kusten höjde och sänkte sig landet i bergsträckor och dälder; större delen af de senare innehöllo sjöar, med ymnig tillgång på småfisk, af tre tums längd, icke olik de bland naturalhistoriens öfriga artiklar längre fram beskrifna forellerna. Några dussin togos med nätet; men maskorna deri voro för stora, att behålla så många vi annars hade fångat.

Vi begåfvo oss härifrån till en omkring 300 fot hög kulle, fem mil längre söderut, från hvars topp vi hade en högst tillfredsställande utsigt. Landet syntes sträcka sig i en sydvestlig direktion från ön, och i sydost var allting vatten, på en rymd af 30 mil; derjemte var isen sådan, att den gaf oss all utsigt att komma igenom, så snart vinden blef god, då det var onyttigt

att längre påräkna maschinens biträde. Vi anträffade här en skock snöripor, och fällde ett par deraf; äfven sköto vi den enda för öfrigt synbara fogel, en snölärka. Från yttersta udden af bayen der vi lågo, och på 6 mils afstånd, syntes ett inlopp eller vik af omkring 2 mils bredd, hvars södra udde sträckte sig betydligt mot öster, hvaremot framför den nordliga låg en ö, som norrut tycktes äga en god hamn, af en half mils omfång, den jag kallade Moltke-bayen, men gaf sjelfva sundet namnet Björnstjerna.

Den mera österut belägna smala och låga ön syntes icke vara mer än $\frac{1}{4}$ mil lång och tjugo alnar bred; den höjde sig knappt öfver vattnet, och syntes erbjuda en passage deremellan och landet. Den kallades Rosea-ön. Från dess södra ända sträcker sig landet mot SSO, framteende en kedja af uddar och hamnar, den vi sedan hade tillfälle att närmare undersöka. Bakom sydligaste udden af den ö, hvilken den 21 Aug. omnämndes, visade landet en vestligare direktion, och vi voro nu säkra, att den aflägsnaste udden vi sågo, var densamma som låg söder om oss, då vi nämnde dag voro förtöjda vid isflon.

Vi återvände kl. 9, efter en angenäm vandring, men som varit ganska mödosam, i följd af isstyckena och klipporna. Aftonen var töcknig, och om natten uppstod en nord-nordvestlig bris. Tidvattnet steg tre fot och sex tum, sedan det tre dagar förut varit fullmåne; men det var oregelbundet, och vi kunde ej bestämma dess hastighet.

I det inre af bayen hade vi funnit omkring 20 sommarbostäder, anlagda af infödingarne, mellan tvenne

strömmar, som der utflöto i hafvet. De voro så nyligen uppförda, att de för icke lång tid tillbaka syntes hafva varit begagnade. Bredvid dem funno vi ett par renhorn och några räfsnaror, äfvensom några af infödingarnes grafvar.

Maschinisterne voro åter i färd med de af sot ånyo uppfyllda rörens rensning, och vi hade i dag mer än nånsin skäl att klaga öfver denna olycksaliga maschins gång, då vi lätt kunnat göra 30 mil med en annan, af den måttligaste kraft. Om natten var luften tjock och töcknig.

Aug. 28. Vårt hopp att färdas vidare, tillintetgjordes af nordostvinden, hvarigenom isen om natten drefs mot landet, och deribland en dryg och tung flo, som hindrade all passage. Den tjocka luft, som åtföljde denna förändring, skulle i och för sig sjelf varit ett tillräckligt hinder, då, i anseende till brist på kompass, all segling är under sådana omständigheter omöjlig. En stund syntes isen flyta norrut, mot vinden, som var lindrig; men då brisen ökades, återvände han och flöt åt söder.

Seglen gjordes emellertid loss, och varptåg utlades, i afvaktan att vädret måtte så mycket uppklarna, att vi kunde upptäcka någon kanal; men dimman förblef hela dagen så tjock, att vi kl. 8 uppgåfvo allt hopp, och beslogo seglen. Vinden friskade nu i sanning upp, till den grad, att vi ansågo oss lyckliga att ej hafva gått till segels, såsom vi i början önskade. Vi funno det fastmer nödigt, att med ännu flera tåg fastgöra skeppet vid bergen och klipporna.

Vinden flyttade sig derefter ännu litet mera åt norr; och som nymåne inföll dagen derpå, började vi frukta att isbergen skulle blifva flott och föra oss längre uppåt bayen, bland de farliga klippor och grund vi der hade sett. Tidvattnet steg tre fot; högt vatten inträffade precist kl. 12 om middagen och ebben kl. 6; luftens temperatur var 34° och vattnet 32°. Icke dess mindre syntes isen hastigt lossna omkring oss; fastän några tunga floar drefvos in uti bayens öppning, ehuru utan att tillskynda oss något obehag, emedan vi tillräckligt skyddades af de grundfasta isbergen.

Emedan vi icke ville äfventyra en färd åt kusten i dag, af fruktan för ett väderskifte till vår förmån, användes tiden att undersöka och konservera de naturalhistoriska exemplar, som dagen förut blifvit samlade. En lätt metod att rengöra skälskinnen uppfanns, genom att kasta dem öfver bord, der de på ganska kort tid frigjordes från alla kött- och tranpartiklar, genom sjökräftorna. Skälköttet befanns, likasom förut, ätbart, och bismaken af de lommar vi skjutit i Davis-sundet, hade till större delen försvunnit. Vi voro lyckliga nog att återfå en bössa, som aftonen förut fallit öfver bord: det klara vattnet satte oss i stånd att se henne på bottnen, vid elfva fots djup.

Aug. 29. Det var högt vatten kl. 2 om morgonen, eller nära månskiftet, som inträffade, enligt Greenwichs horisont, kl. 9 f. m. Tidvattnet steg jemnt 6 fot, men var blott 3 fot 6 tum föregående dagen, likasom det på den följande kl. half 1 blott var 22 tum. Detta är ett tillräckligt bevis på tidvattnens oregelmässighet i detta sund; hvilket också gör all beräkning

förväg af deras omfång och natur omöjlig. Ehvad omständigheter för öfrigt må ingå bland orsakerna till denna obestämdhet, så synes det likväl klart, att de nordliga vindarne och strömdragen medverka till deras tidigare inträffande och högre stigande, samt att motsatsen inträffar under sydliga vindar.

Isen på öppna hafvet syntes under flodtiden röra sig upp och ned, eller båda vägarne, äfven då ingen vind förspordes. Detta förorsakar någon svårighet vid bedömmandet af tidvattnens rigtning; men jag tror dock att floden måste komma norrifrån, emedan rörelsen alltid var störst mot söder, när vinden låg i denna direktion, hvaremot den var långsammare under ett motsatt förhållande.

Kl. 4 om morgonen var vädret så klart, att utsigt öppnades till en väg genom isen, som om natten blifvit uppdrifven mot kusten. Vi gjorde derföre loss från isberget, och gingo under segel, men kunde ej bana oss väg derigenom, utan nödgades kryssa. Men vi hade hunnit så långt åt lovart, att vi ej kunde träffa någon säker plats, och måste således varpa oss åter till det ställe vi lemnat, som vi uppnådde kl. 7.

Före middagen uppstod en häftig blåst från NNO, som uppdref isen så tjockt mot stranden, att intet mellanrum af vatten kunde synas. Vi ansågo oss derföre lyckliga, som gått tillbaka till vår ståndpunkt; ehuru nedslagne vi än borde vara, öfver att ej hafva gjort någon fart. Det regnade nu åter och blåste starkt, hvarföre vi ånyo hoppades, att isen skulle röna verkningarne deraf, till vår snara fördel. Fastän intet klart vatten sågs från skeppet, fingo vi dock i sigte en be-

tydlig sträcka af öppna sjön, då vi bestego en del af den högländta stranden.

Då vi nu funno, att ingen utsigt till vidare fortkomst erböds, förrän vinden kastat om, blef en ny pertlina utlagd vid en klippa, till större säkerhet, om aftonen, samt en annan om morgonen, sedan tidvattnet befunnits stiga så högt, att isbergen gjordes flott, på det vi ej måtte med dem drifvas ut, eller åtminstone föras längre uppåt bayen. Vid solnedgången hade vädret emellertid ett lugnare utseende; men detta var af kort varaktighet. Det mulnade innan kort, med ostlig vind; och om natten hade vi vårt första snöfall. Väderilarne blefvo nu ganska våldsamma från NO, och isen vräkte sig, tätt hoppackad, kring bayens utansida; men ännu skyddade oss isbergen från dess tryckning. Luftens temperatur var 34° och vattnets 32°.

Aug. 30. Under natten blåste en stark storm, men tidvattnet steg endast 5 fot 6 tum; och medan isbergen icke rörde sig, låg skeppet i full trygghet. Som det var högt vatten, en halftimma tidigare än förra aftonen, hade vi ett ytterligare bevis på tidvattnens oregelbundenhet i detta sund, ostridigt föranledd af vindarnes och drifisens förenade verkan. Om morgonen voro höjderna betäckta af snö, en syn, som var långt ifrån angenäm, ehuru vi ej hade skäl att vänta något annat. Likväl ägde vi ingen synnerlig orsak till klagan, om vi ock blifvit här qvarhållne, då vi redan framträngt 120 mil längre, äfven under denna korta sommartid, än någon föregående upptäckare på tvenne år. Dagen, som var en Söndag, egnades åt hvilan.

Stormen fortfor nordostlig hela dagen, åtföljd af snö och slaskväder. Luftens temperatur var 34° och sjöns 32°. Både ebb och flod hade så minskats, att skillnaden knappt var två fot; och vi kunde nu se, att vår lilla hamn var den enda trygga plats på kusten, hvars hela öfriga sträckning var tätt kringgärdad af is. Men vi väntade ännu att vinden skulle aflägsna dessa isstycken, för att sättas i tillfälle att göra några mils fart, innan vintern på fullt allvar inbröt.

Aug. 31. Denna morgon var landet alldeles snö-betäckt, och af dess vanliga blå färg var intet spår öfrigt. Ännu en gång steg tidvattnet $5\frac{1}{2}$ fot, och isen var rundtomkring tätt sammanpackad. I den mån dagen framled, öfvergick snön iill slask, och ändtligen till ett stadigt regn. Luftens temperatur steg efteråt till 37°. Derunder började snön på höjderna att smälta och försvinna. Då jag gick i land, fann jag att en vattenränna visade sig i söder och en annan i öster, medan isen började att lossna både i norr och söder om vår hamn. Floderna befunnos mycket uppsvällda, men inga djur syntes. Denna dag steg vattnet endast $2\frac{1}{2}$ fot.

September 1. Kl. 4 om morgonen, då en möjlighet visade sig att arbeta oss fram med skeppet i klart vatten, halades det ut till ett isberg och med tillhjelp af en nord-nordvestlig vind försökte vi att styra långsides kusten, under en sydost-till-ostlig kurs. Vi passerade den låga öns utansida, samt höllo derefter upp mot den yttersta udden, fastän under jemn ovisshet om vår ståndpunkt, förmedelst luftens tjockhet och de talrika kursförändringar vi nödgades göra, under det vi

arbetade oss fram genom isen. Men det uppklarnade kl. 7, så att vi fingo landet i sigte, sträckande sig från 88° SO till söder, äfvensom från sistnämnda håll till SSV. Det var samma ö vi sågo den 20, men dess afstånd var mycket större än vi då föreställt oss. Den kallades Alicia. Vi höllo oss under segel så länge vi kunde, men nödgades till slut af isens påträngning att göra fast vid ett stort stycke deraf, som råkade vara till hands. Detta, tillika med hela den öfriga massan, befanns snart drifva åt söder, och bragte oss således närmare öarne, ehuru vi loverade åt motsatt håll. Närmare aftonen blef farten måttligare och isen syntes stoppa. Rodret aftogs derföre och Krusenstern bragtes i en säker ställning, i händelse vi blefvo varaktigt inneslutna, som nu syntes oundvikligt; hvarvid jag ej behöfver tillägga, att vi ännu en gång voro bragta i ett tillstånd af yttersta hjelplöshet. Luftens temperatur var 36° om dagen, men föll om natten till 34°. Vattnets djup var 52 famnar och afståndet från närmsta land 3 mil; men då vi nalkades inom två mils distans under afdriften åt söder, ökades djupet till 80 famnar. Några skälhundar visade sig och en hvit fiskmås blef skjuten.

Sept. 2. Denna morgon hade skeppet drifvit midtför högsta delen af den ö som så länge varit i sigte; hvilken dock nu visade sig vara icke en ö, som vi hade tänkt, utan en kedja af bergiga holmar, sträckande sig i sydostlig och nordvestlig rigtning. Latituden var 70° 36′, och longituden 92° 6′; hvaraf vi funno oss hafva gjort elfva mil sydvart. Efter middagen förändrades strömdraget, och hela massan började åter drifva åt sydost: öppet vatten syntes omkring 3 mil

norrut, men åt intet annat håll. Öarne, hvarifrån vi nu endast voro 2 mil aflägsna, förevisade den mest ödsliga och motbjudande tafla vi hittills sett; de bestodo helt och hållet af dystra och skarpa klippor, utan ringaste tecken till vextlighet, eller någon enda fogels närvaro att upplifva dem. Dagens klarhet tillät oss se något land på ungefär 9 mils afstånd; det förekom oss högländtare än det vi redan förbifarit, och på vissa mellanrum sågos ännu flera bergiga holmar.

Det isstycke hvarvid fartyget nu var förtöjdt, utgjorde vid pass 2 tunland i omkrets och hade en göl af färskt vatten, hvarmed vi fyllde vårt förråd; hvarefter det förvandlades till en tvättningsplats för sådana artiklar, som erfordrade denna operation. Fastän temperaturen för dagen blott var 40°, flämtade hundarne af hetta och sökte den skugga de kunde finna på den hårda isen. Den föll emellertid till 31° kl. 8 och slutligen till 29°. Vattnets djup var här 95 famnar. Utom en liten hvalfisk, syntes inga lefvande djur vid detta ställe Snön hade försvunnit från denna del af landet, med undantag af en ringa återstod på de aflägsnare bergen. Aftonen var lugn; vi fortforo att vara inneslutna, men att drifva söderut jemte hela ismassan. Om natten pejlade vi på 120 famnar, med en gyttjig botten.

Sept. 3. Luften var tjock denna morgon, med lätta och ombytliga vindar, förnämligast från nordvart. Vattnet grundade upp till 65 famnar och djupnade sedan till 80. Isen var fast rundt omkring oss, men syntes lösare vid de öar vi hade passerat. På eftermiddagen öfvergick dimman till duggregn, då thermo-

Kl. 4 uppkom en mist, men vi voro i stånd att behålla landet i sigte, genom att segla på $\frac{1}{4}$ mils afstånd derifrån. Kl. 7 afsändes Löjtnant Ross att uppsöka en hamn i bayen, och han var lycklig nog att finna en ganska god plats, den jag kallade Port Logan.

Vi inlupo der kl. 8, då vattnet var grundare och isbergen lågo bottenfrusna, på ett sådant afstånd från kusten, att de gåfvo oss en förträfflig kaj-hamn, med tre fots lågt vatten och akterändan icke öfver femtio famnar från klipporna.

Detta var emellertid en säker ståndpunkt, oansedt grannskapet och det ringa vattendjupet, emedan isbergen voro orörliga. Vi gingo kl. 9 i land, för att taga det i besittning, och vandrade 3 mil uppåt en däld af mycket behagligare form, än landets allmänna utseende föranledt oss att vänta. Den genomskars af en dalflod, genom hvars ränna en liten bäck nu forssade, men med alla tecken till en väldig bergström under snösmältningen. Den benämndes Macdoual. Vi sågo här friska spår efter rådjur och muskusoxen, samt fällde en hvit hare.

Aug. 27. Denna dag var jemnlugn, och ehuruväl töcknig om morgonen, erhöllos dock kronometer-observationer. Jag uppsteg med Löjtnant Ross på den tvärbrant, hvarvid skeppet var fastgjordt, som tycktes vara omkring 200 fot hög, men vår utsigt hindrades af mycket högre land söder- och vesterut. Vi sågo inga djur, men spår efter björnar, rådjur och rapphöns voro på många ställen märkbara. Detta berg var af granit, hvaraf våra gissningar bekräftades rörande de

aflägsnare

aflägsnare högländerna, samt var afskuret genom qvartz-ådror, och vid foten deraf förekommo, tillika med granitstycken, jemväl massor af hvit kalksten jemte musselskal, inbäddade i de dermed förbundna skifferlagren. Der syntes väl ganska ringa vegetation, men de två små insjöarnes bräddar deruppe omgåfvos af alger och mossor.

Detta och hela det kringliggande landet var alldeles fritt från snö, och vattnet i insjöarne stod vid 38°, medan luften dag var ända vid 42°. Här togs middagshöjden, och latituden befanns vara 70° 48′, samt longituden 93° 18′, eller 92° 48′ vid jemförelse med Fury-uddens. Magnetnålens inklination var 89° 46′ V. Efter dessa nödiga iakttagelser, togo vi dessa ytterligare upptäckter i besittning, enligt öfliga formaliteter, samt utvalde för detta ändamål ett annat upphöjdt ställe. På denna del af kusten höjde och sänkte sig landet i bergsträckor och dälder; större delen af de senare innehöllo sjöar, med ymnig tillgång på småfisk, af tre tums längd, icke olik de bland naturalhistoriens öfriga artiklar längre fram beskrifna forellerna. Några dussin togos med nätet; men maskorna deri voro för stora, att behålla så många vi annars hade fångat.

Vi begåfvo oss härifrån till en omkring 300 fot hög kulle, fem mil längre söderut, från hvars topp vi hade en högst tillfredsställande utsigt. Landet syntes sträcka sig i en sydvestlig direktion från ön, och i sydost var allting vatten, på en rymd af 30 mil; derjemte var isen sådan, att den gaf oss all utsigt att komma igenom, så snart vinden blef god, då det var onyttigt

att längre påräkna maschinens biträde. Vi anträffade här en skock snöripor, och fällde ett par deraf; äfven sköto vi den enda för öfrigt synbara fogel, en snölärka. Från yttersta udden af bayen der vi lågo, och på 6 mils afstånd, syntes ett inlopp eller vik af omkring 2 mils bredd, hvars södra udde sträckte sig betydligt mot öster, hvaremot framför den nordliga låg en ö, som norrut tycktes äga en god hamn, af en half mils omfång, den jag kallade Moltke-bayen, men gaf sjelfva sundet namnet Björnstjerna.

Den mera österut belägna smala och låga ön syntes icke vara mer än $\frac{1}{4}$ mil lång och tjugo alnar bred; den höjde sig knappt öfver vattnet, och syntes erbjuda en passage deremellan och landet. Den kallades Rosea-ön. Från dess södra ända sträcker sig landet mot SSO, framteende en kedja af uddar och hamnar, den vi sedan hade tillfälle att närmare undersöka. Bakom sydligaste udden af den ö, hvilken den 21 Aug. omnämndes, visade landet en vestligare direktion, och vi voro nu säkra, att den aflägsnaste udden vi sågo, var densamma som låg söder om oss, då vi nämnde dag voro förtöjda vid isflon.

Vi återvände kl. 9, efter en angenäm vandring, men som varit ganska mödosam, i följd af isstyckena och klipporna. Aftonen var töcknig, och om natten uppstod en nord-nordvestlig bris. Tidvattnet steg tre fot och sex tum, sedan det tre dagar förut varit fullmåne; men det var oregelbundet, och vi kunde ej bestämma dess hastighet.

I det inre af bayen hade vi funnit omkring 20 sommarbostäder, anlagda af infödingarne, mellan tvenne

strömmar, som der utflöto i hafvet. De voro så nyligen uppförda, att de för icke lång tid tillbaka syntes hafva varit begagnade. Bredvid dem funno vi ett par renhorn och några räfsnaror, äfvensom några af infödingarnes grafvar.

Maschinisterne voro åter i färd med de af sot ånyo uppfyllda rörens rensning, och vi hade i dag mer än nånsin skäl att klaga öfver denna olycksaliga maschins gång, då vi lätt kunnat göra 30 mil med en annan, af den måttligaste kraft. Om natten var luften tjock och töcknig.

Aug. 28. Vårt hopp att färdas vidare, tillintetgjordes af nordostvinden, hvarigenom isen om natten drefs mot landet, och deribland en dryg och tung flo, som hindrade all passage. Den tjocka luft, som åtföljde denna förändring, skulle i och för sig sjelf varit ett tillräckligt hinder, då, i anseende till brist på kompass, all segling är under sådana omständigheter omöjlig. En stund syntes isen flyta norrut, mot vinden, som var lindrig; men då brisen ökades, återvände han och flöt åt söder.

Seglen gjordes emellertid loss, och varptåg utlades, i afvaktan att vädret måtte så mycket uppklarna, att vi kunde upptäcka någon kanal; men dimman förblef hela dagen så tjock, att vi kl. 8 uppgåfvo allt hopp, och beslogo seglen. Vinden friskade nu i sanning upp, till den grad, att vi ansågo oss lyckliga att ej hafva gått till segels, såsom vi i början önskade. Vi funno det fastmer nödigt, att med ännu flera tåg fastgöra skeppet vid bergen och klipporna.

Vinden flyttade sig derefter ännu litet mera åt norr; och som nymåne inföll dagen derpå, började vi frukta att isbergen skulle blifva flott och föra oss längre uppåt bayen, bland de farliga klippor och grund vi der hade sett. Tidvattnet steg tre fot; högt vatten inträffade precist kl. 12 om middagen och ebben kl. 6; luftens temperatur var 34° och vattnet 32°. Icke dess mindre syntes isen hastigt lossna omkring oss; fastän några tunga floar drefvos in uti bayens öppning, ehuru utan att tillskynda oss något obehag, emedan vi tillräckligt skyddades af de grundfasta isbergen.

Emedan vi icke ville äfventyra en färd åt kusten i dag, af fruktan för ett väderskifte till vår förmån, användes tiden att undersöka och konservera de naturalhistoriska exemplar, som dagen förut blifvit samlade. En lätt metod att rengöra skälskinnen uppfanns, genom att kasta dem öfver bord, der de på ganska kort tid frigjordes från alla kött- och tranpartiklar, genom sjökräftorna. Skälköttet befanns, likasom förut, ätbart, och bismaken af de lommar vi skjutit i Davis-sundet, hade till större delen försvunnit. Vi voro lyckliga nog att återfå en bössa, som aftonen förut fallit öfver bord: det klara vattnet satte oss i stånd att se henne på bottnen, vid elfva fots djup.

Aug. 29. Det var högt vatten kl. 2 om morgonen, eller nära månskiftet, som inträffade, enligt Greenwichs horisont, kl. 9 f. m. Tidvattnet steg jemnt 6 fot, men var blott 3 fot 6 tum föregående dagen, likasom det på den följande kl. half 1 blott var 22 tum. Detta är ett tillräckligt bevis på tidvattnens oregelmässighet i detta sund; hvilket också gör all beräkning

förväg af deras omfång och natur omöjlig. Ehvad omständigheter för öfrigt må ingå bland orsakerna till denna obestämdhet, så synes det likväl klart, att de nordliga vindarne och strömdragen medverka till deras tidigare inträffande och högre stigande, samt att motsatsen inträffar under sydliga vindar.

Isen på öppna hafvet syntes under flodtiden röra sig upp och ned, eller båda vägarne, äfven då ingen vind förspordes. Detta förorsakar någon svårighet vid bedömmandet af tidvattnens rigtning; men jag tror dock att floden måste komma norrifrån, emedan rörelsen alltid var störst mot söder, när vinden låg i denna direktion, hvaremot den var långsammare under ett motsatt förhållande.

Kl. 4 om morgonen var vädret så klart, att utsigt öppnades till en väg genom isen, som om natten blifvit uppdrifven mot kusten. Vi gjorde derföre loss från isberget, och gingo under segel, men kunde ej bana oss väg derigenom, utan nödgades kryssa. Men vi hade hunnit så långt åt lovart, att vi ej kunde träffa någon säker plats, och måste således varpa oss åter till det ställe vi lemnat, som vi uppnådde kl. 7.

Före middagen uppstod en häftig blåst från NNO, som uppdref isen så tjockt mot stranden, att intet mellanrum af vatten kunde synas. Vi ansågo oss derföre lyckliga, som gått tillbaka till vår ståndpunkt; ehuru nedslagne vi än borde vara, öfver att ej hafva gjort någon fart. Det regnade nu åter och blåste starkt, hvarföre vi ånyo hoppades, att isen skulle röna verkningarne deraf, till vår snara fördel. Fastän intet klart vatten sågs från skeppet, fingo vi dock i sigte en be-

tydlig sträcka af öppna sjön, då vi bestego en del af den högländta stranden.

Då vi nu funno, att ingen utsigt till vidare fortkomst erböds, förrän vinden kastat om, blef en ny pertlina utlagd vid en klippa, till större säkerhet, om aftonen, samt en annan om morgonen, sedan tidvattnet befunnits stiga så högt, att isbergen gjordes flott, på det vi ej måtte med dem drifvas ut, eller åtminstone föras längre uppåt bayen. Vid solnedgången hade vädret emellertid ett lugnare utseende; men detta var af kort varaktighet. Det mulnade innan kort, med ostlig vind; och om natten hade vi vårt första snöfall. Väderilarne blefvo nu ganska våldsamma från NO, och isen vräkte sig, tätt hoppackad, kring bayens utansida; men ännu skyddade oss isbergen från dess tryckning. Luftens temperatur var 34° och vattnets 32°.

Aug. 30. Under natten blåste en stark storm, men tidvattnet steg endast 5 fot 6 tum; och medan isbergen icke rörde sig, låg skeppet i full trygghet. Som det var högt vatten, en halftimma tidigare än förra aftonen, hade vi ett ytterligare bevis på tidvattnens oregelbundenhet i detta sund, ostridigt föranledd af vindarnes och drifisens förenade verkan. Om morgonen voro höjderna betäckta af snö, en syn, som var långt ifrån angenäm, ehuru vi ej hade skäl att vänta något annat. Likväl ägde vi ingen synnerlig orsak till klagan, om vi ock blifvit här qvarhållne, då vi redan framträngt 120 mil längre, äfven under denna korta sommartid, än någon föregående upptäckare på tvenne år. Dagen, som var en Söndag, egnades åt hvilan.

Stormen fortfor nordostlig hela dagen, åtföljd af snö och slaskväder. Luftens temperatur var 34° och sjöns 32°. Både ebb och flod hade så minskats, att skillnaden knappt var två fot; och vi kunde nu se, att vår lilla hamn var den enda trygga plats på kusten, hvars hela öfriga sträckning var tätt kringgärdad af is. Men vi väntade ännu att vinden skulle aflägsna dessa isstycken, för att sättas i tillfälle att göra några mils fart, innan vintern på fullt allvar inbröt.

Aug. 31. Denna morgon var landet alldeles snö-betäckt, och af dess vanliga blå färg var intet spår öfrigt. Ännu en gång steg tidvattnet $5\frac{1}{2}$ fot, och isen var rundtomkring tätt sammanpackad. I den mån dagen framled, öfvergick snön iill slask, och ändtligen till ett stadigt regn. Luftens temperatur steg efteråt till 37°. Derunder började snön på höjderna att smälta och försvinna. Då jag gick i land, fann jag att en vattenränna visade sig i söder och en annan i öster, medan isen började att lossna både i norr och söder om vår hamn. Floderna befunnos mycket uppsvällda, men inga djur syntes. Denna dag steg vattnet endast $2\frac{1}{2}$ fot.

September 1. Kl. 4 om morgonen, då en möjlighet visade sig att arbeta oss fram med skeppet i klart vatten, halades det ut till ett isberg och med tillhjelp af en nord-nordvestlig vind försökte vi att styra långsides kusten, under en sydost-till-ostlig kurs. Vi passerade den låga öns utansida, samt höllo derefter upp mot den yttersta udden, fastän under jemn ovisshet om vår ståndpunkt, förmedelst luftens tjockhet och de talrika kursförändringar vi nödgades göra, under det vi

arbetade oss fram genom isen. Men det uppklarnade kl. 7, så att vi fingo landet i sigte, sträckande sig från 88° SO till söder, äfvensom från sistnämnda håll till SSV. Det var samma ö vi sågo den 20, men dess afstånd var mycket större än vi då föreställt oss. Den kallades Alicia. Vi höllo oss under segel så länge vi kunde, men nödgades till slut af isens påträngning att göra fast vid ett stort stycke deraf, som råkade vara till hands. Detta, tillika med hela den öfriga massan, befanns snart drifva åt söder, och bragte oss således närmare öarne, ehuru vi loverade åt motsatt håll. Närmare aftonen blef farten måttligare och isen syntes stoppa. Rodret aftogs derföre och Krusenstern bragtes i en säker ställning, i händelse vi blefvo varaktigt inneslutna, som nu syntes oundvikligt; hvarvid jag ej behöfver tillägga, att vi ännu en gång voro bragta i ett tillstånd af yttersta hjelplöshet. Luftens temperatur var 36° om dagen, men föll om natten till 34°. Vattnets djup var 52 famnar och afståndet från närmsta land 3 mil; men då vi nalkades inom två mils distans under afdriften åt söder, ökades djupet till 80 famnar. Några skälhundar visade sig och en hvit fiskmås blef skjuten.

Sept. 2. Denna morgon hade skeppet drifvit midtför högsta delen af den ö som så länge varit i sigte; hvilken dock nu visade sig vara icke en ö, som vi hade tänkt, utan en kedja af bergiga holmar, sträckande sig i sydostlig och nordvestlig rigtning. Latituden var 70° 36′, och longituden 92° 6′; hvaraf vi funno oss hafva gjort elfva mil sydvart. Efter middagen förändrades strömdraget, och hela massan började åter drifva åt sydost: öppet vatten syntes omkring 3 mil

norrut, men åt intet annat håll. Öarne, hvarifrån vi nu endast voro 2 mil aflägsna, förevisade den mest ödsliga och motbjudande tafla vi hittills sett; de bestodo helt och hållet af dystra och skarpa klippor, utan ringaste tecken till vextlighet, eller någon enda fogels närvaro att upplifva dem. Dagens klarhet tillät oss se något land på ungefär 9 mils afstånd; det förekom oss högländtare än det vi redan förbifarit, och på vissa mellanrum sågos ännu flera bergiga holmar.

Det isstycke hvarvid fartyget nu var förtöjdt, utgjorde vid pass 2 tunland i omkrets och hade en göl af färskt vatten, hvarmed vi fyllde vårt förråd; hvarefter det förvandlades till en tvättningsplats för sådana artiklar, som erfordrade denna operation. Fastän temperaturen för dagen blott var 40°, flämtade hundarne af hetta och sökte den skugga de kunde finna på den hårda isen. Den föll emellertid till 31° kl. 8 och slutligen till 29°. Vattnets djup var här 95 famnar. Utom en liten hvalfisk, syntes inga lefvande djur vid detta ställe Snön hade försvunnit från denna del af landet, med undantag af en ringa återstod på de aflägsnare bergen. Aftonen var lugn; vi fortforo att vara inneslutna, men att drifva söderut jemte hela ismassan. Om natten pejlade vi på 120 famnar, med en gyttjig botten.

Sept. 3. Luften var tjock denna morgon, med lätta och ombytliga vindar, förnämligast från nordvart. Vattnet grundade upp till 65 famnar och djupnade sedan till 80. Isen var fast rundt omkring oss, men syntes lösare vid de öar vi hade passerat. På eftermiddagen öfvergick dimman till duggregn, då thermo-

metern stod vid 36°; och något klart väder mot aftonen visade, att vi hunnit 3 mil längre söderut sedan gårdagen. Åsynen af en björn och en skäl var ej nog att upplifva denna tröttsamma dag.

Det visade sig för oss, vid denna punkt af vår färd, att den stora ö, hvars utseende så ofta förändrat sig, i sjelfva verket bestod af trenne, som utgjorde en del af en bergskedja, sträckande sig längs kusten så långt vi kunde se, och som, i det den hämmade isen, förorsakade svårigheterna vid seglatsen inomskärs. Sålunda funno vi åter tillfälle att anlita vårt tålamod; medan vi, genom att följa denna kedja i släptåg med isen, hoppades alltid kunna hålla oss bakom sådana massor, som vunno bottenfäste i tillräcklig tid att hindra oss från strandning eller att lida någon väsentlig skada. Ymnigt regn om natten, jemte ett vindskifte åt öster gåfvo oss något hopp om en förändring, ehuru vi deraf sattes på stranden.

Då vinden om natten kastat om till OSO, funno vi oss denna morgon hafva drifvit två mil nordvart, och derjemte nalkats stranden. Det regnade starkt till 9, och vinden växte till en storm; så att vi om middagen hade drifvit 4 mil längre i samma rigtning, fästade mellan två isfloar, dock så, att vi icke togo någon skada. Tjockt väder som kom kl. 3 hindrade oss att vidare se landet; men vi öfvertygades af sänklodet att vi ännu drefvo; och efter åtskilliga pejlingar befunno vi oss om aftonen på 120 famnar, som minskades till 75 om natten. Skjutningen af en blågrå fiskmås och af en skäl voro de enda förströelserna under en mödosam dag, hvarunder vi förlorade alla de fördelar vi nyss vunnit, om icke ännu mera.

Sept. 5. Genom den hela natten med regn fortfarande stormen skiljde sig den stora isflon från oss ganska tidigt om morgonen; och då det klarnade, funno vi oss hafva drifvit från land. Vi märkte nu att hela massan betydligt lossnat, och försökte i följd häraf att bryta oss igenom åt landet, i trotts af många väldiga stötar, som lyckligtvis icke gjorde någon skada. Vi funno här, att vår latitud var 70° 55′ samt att vi förlorat 19 mil i nordlig direktion, jemte 14 mil i longitud, på de tre timmar vi drifvit med isen.

Kl. 5 klarnade det, och vi sågo i sydost, men på ett större afstånd, den ändlösa ön, vi aldrig, som det tycktes, voro bestämda att lemna. Vi tvingade fartyget genom mycken tungis, och klarerade slutligen hela massan; då vi, något litet gynnade af vinden, tillryggalade hela den väg vi förlorat och, sedan vi åter uppnått landet, gjorde fast, kl. 10, vid ett 15 famnar bottenfruset isberg, vid pass 500 alnar från kusten. Det regnade friskt till midnatten, men var nästan lugnt. Vi sågo två hvalar denna afton tillika med några skälar. Vattnet gick öppet mellan drifisen och stranden, under det vi omgåfvos af höga isberg.

Sept. 6. Vinden fortfor åt samma håll, med regnväder, så att vi ej kunde göra något försök till vidare fortkomst. Efter gudstjensten gingo vi i land, för att uppspana någon tryggare hamn, än vår närvarande hviloplats. Vi rodde in med båten i ett sund af omkring $\frac{1}{4}$ mils bredd och funno det vidga sig till en rymlig hamn med 25 famnars djup midtuti, och grundare vid sidorna. Vi utrönte här tillika, att hvad vi ansett för en ö, aftonen förut, var en halfö. Ham-

nen kallades Elisabeth, såsom en hyllningsgård åt en syster till beskyddaren af vår upptäcktsresa.

Landet bestod af kalksten och granit, liknande den förut undersökta delen. En renhjord passerade på ett tillräckligt afstånd för att narra oss att förlora några skott, om icke att gäcka vår åtrå, i det vi bestego den söderut belägna höjden. Derifrån njöto vi en fullkomlig utsigt af hamnen, oöfverträffad af någon i verlden; hitintills hade vi ej kunnat göra oss ett rätt begrepp om dess vidd eller beskaffenhet. Förföljandet af några harar dem vi sågo, frestade oss likväl ej att förlänga vår vistelse, då vi kunde upptäcka, att isen hastigt dref inpå oss.

TIONDE KAPITLET.

Försök att lemna Elisabeths-hamn. — Långsam färd utmed kusten. — Kritisk ställning för skeppet bland isen, och undflykt genom Perilous Passage. — Upptäckt af Eclipse-hamnen. — Vidare upptäckter. — St. Katharina-udden och Laxhamnen.

Återkomna om bord kl. 2, gingo vi derföre till segels från isberget, inträdde i hamnen och förtöjde skeppet vid ett isstycke på 7 famnars djup, icke långt från stranden. En båt afsändes derifrån att tillse, om der fanns någon utväg på södra eller östra sidan, men resultatet var, att vi inkommit genom den enda öppningen, äfvensom denna befanns afskiljd från sundet utanföre genom en smal kedja af kalksten, omkring tre mil lång, slät och jemnsträckt. Gränsen i vester utgjordes af högland, och bestod i norr af lägre kullar, omvexlande med fiskrika sjöar; bergudden och halfön, dem vi först tagit i besittning, utgjorde dess östra sida. Graniten förevisade här många varieteter, och innehöll granater, sannolikt i ådrorna, dem vi då icke gjorde oss nog möda att undersöka. Jag förmodar visserligen nu, att hvad jag vid detta och andra tillfällen benämnt granit, var gneiss; ett misstag, hvilket ofta be-

gås af dem, som icke äro öfvade mineraloger; men då jag icke kunne samla exemplar på hvarje ställe som besöktes, och ej hemföra alla dem som insamlades, till framtida undersökning, måste denna icke synnerligt vigtiga villfarelse, om den så är, qvarstå för min räkning.

Om aftonen landstego vi på norra sidan, beträdde dervarande höjder och erhöllo en ännu bättre utsigt af denna ypperliga hamn, der hela Brittiska flottan tryggt kunde ankra. Utom vid bräddarne, var den fri från is, ehuru några isberg syntes, i likhet med oss, hafva der tagit sin tillflykt; men vi sågo inga tecken till grund eller skär derinne. På många ställen voro 5 famnars vatten nära strandklipporna, der skepp kunde ligga såsom vid en kaj, och hvarest de äfven kunde kölhalas och undergå reparation. Af märken vid bräd-den slöto vi att vattnet vid starkare flodtider steg åtta fot; denna gång uppnådde det endast fyra.

Sept. 7. Om aftonen blåste det starkt från nordvart, så att isen drefs öfver det ställe vi hade lemnat och hela rännan söderut deraf rågades. Men vi voro trygga och lugna; i den visshet, att om isen skulle drifva bort, vi lätt kunde komma ut med tillhjelp af flodvattnet, och draga fördel af öppningen. Luftens temperatur var från 34° till 35°, och vattnets 32°. Om natten regnade det och vinden var jemnfrisk.

Hela morgonen föll ett ymnigt regn och en hop små-is indrefs i hamnen, hvilket utvisade, att en betydlig mängd vrak-is följde strömdragets lopp utefter sundet. Vi stego derföre i båten, att närmare undersöka sakernas tillstånd utanföre, och gingo i land vid den norra

landtungan. Der funno vi, att bakom det större näset hade isens mängd ansenligt minskats sedan gårdagen, emedan en bay österut var derifrån alldeles frigjord; men nära fasta landet låg den ännu tätt sammanpackad. Likväl befunnos de södra öarne å vestra sidan äfvenväl klara från is. Under denna exkursion sågo vi några renar, och sköto tre harar. Luften kändes varm; men om bord var thermometern blott 36°. Vädret var lugnt med tjock dimma.

Sept. 8. Fastän förhållandet blef detsamma ända till middagen, väntade vi dock vind, lemnade derföre hamnen under ebbtiden medelst bogsering, samt förtöjde oss vid ett isberg nära inloppet, för att vara i beredskap. Men då vinden nu låg från SSO, kunde vi ej komma längre, och jag afsände derföre ett sällskap att undersöka tillståndet utmed stranden, i hvalfiskbåten, som likväl måste stadna efter två mils fart. Sedan den var upphalad, afgick sällskapet landvägen längsmed näset och fann isen så uppdrifven mot ett berg vid slutet deraf, att all vidare färd åt detta håll var afskuren. Två bergiga öar och en hamn sågos äfven här; hvarjemte framdeles utröntes, att under det stranden betäcktes med tjock-is, låg en rörlig is- och vattenränna mellan densamma och den tunga is-massan på ungefär 3 mils afstånd.

Som aftonen var lugn och isen stillastående, gick Löjtnant Ross i land att göra höjdmätningar, och fann på sin väg ett dödadt rådjur, hvilket vi hade sårat vid vår första landstigning. Det var så ansenligt, att man blott kunde bringa om bord hufvudet och hornen, det öfriga lemnades till nästa dag, för att då hämta en qvarlefva,

som var alltför dyrbar att öfverlemnas åt rofdjuren. En del af manskapet utsändes, för att uppresa en stenvård, att beteckna inloppet till hamnen, som eljest var svår att finna, i händelse vi nödgades återvända dit. Sjelf landsteg jag derefter och hade från norra sidan en god utsigt af de olika ställen, vi passerat, samt dödade tillika två harar. Kl. 8 var vinden lätt och sydlig, med klart väder om natten; luftens temperatur var ifrån 34° till 36°, och vattnets 32°. Vårt färskvatten påfylldes ånyo, och många skälar varseblefvos.

Denna kuststräckas geologiska beskaffenhet liknade noga hvad vi tillförene undersökt, med tilläfventyrs flera varieteter af granit och gneiss; hvarförutan kalkstenens hvita skal innehöll musslor liksom förut. Pejlingarne skedde på så seg lerbotten, att mycken styrka erfordrades, för att uppdraga sänklodet. Någon sandsten observerades här äfven; och i flera af de mindre vikarne voro högar af hvit sand, som likväl äfven torde hafva verkats af graniten. Intet träd fanns; en ljungbuske med tumstjocka stammar var den största växt som förekom. Vid hafvet var landet i allmänhet kalt; men längre inåt syntes slätter och dalar af betydligt omfång, betäckta med vegetation: hvardera af de senare innehöllo en insjö, den största omkring 2 mil lång; lika många af dem vore endast större gölar. Dessa voro, liksom förut, fulla af fisk, den vi nu ej hade utväg att taga. Många harar, ingenting mindre än skygga, voro fördolda bland bergen, och spår efter renar visade sig vid kusten. Å norra sidan voro talrika lemningar af Equimauernas sommarbostäder, tillika

med

med räfsnaror och hvalfiskben, men alla af så gammal dato, att de visade huru längesedan denna del af kusten blifvit bebodd.

Sept. 9. Det var fullkomlig stilltje hela denna dag, med en och annan lätt vindflägt söderifrån, tillräcklig att, i förening med strömdraget, hindra vår vidare fortkomst. Detta oaktadt halade vi längre fram, för att vara beredda, i händelse af en gynnsam förändring. Det frös så starkt den förlidna natten, att hamnen betäcktes med vik-is; till den grad att hvalfiskbåten som blifvit afsänd till rådjurets afhämtning, knappt kunde bana sig väg derigenom. Mot aftonen var isen likväl alldeles upplöst, likasom insjöarnes. Kl. precist 3 var det likt en sommardag i England; och fastän nära isberget, var temperaturen ombord 38°, då den på land var 41°. Detta hade i sanning en olycklig verkan på vårt rådjur, som, fastän blott fälldt för tre dagar sedan, endast var tjenligt för hundarne. Vi uppreste här en stenhög på den största höjden å hamnens norra sida.

Sept. 10. En lätt bris kom från nord-vest i gryningen, i följd hvaraf vi lemnade isberget kl. ½ 4 och lade ut för fulla segel bland den lösa isen; hållande kursen mellan åtskilliga rännor och öppningar, som ledde mot sydost. Men kl. 2 blåste vinden rakt emot oss; och det var med mycken svårighet vi uppnådde ett isberg, bottenfruset ½ mil öster om de den 2 Sept. beskrifna öar och ungefär 8 mil från vår sista station. Efter kl. 2 inträngde likväl isen med sådan skyndsamhet, att vi nödgades lägga af, då en gynnsammare bris

satte oss i stånd att uppnå en liten hamn, under färden mellan öarne och fasta landet, hvarifrån vi kunde varpa oss i en ställning för natten.

Härigenom sattes vi i stånd att gå i land på öarne; och, uppkomna på den högsta spetsen närmast oss, hade vi en god utsigt af isens tillstånd, hvaraf vi bragtes på det beslut att försöka en passage mellan bergholmarne och udden, för att såmedelst uppnå fasta landet. Skeppet varpades således med mycket besvär och äfventyr genom ett trångt och bergigt sund, ledande till rännan, samt fastgjordes vid ett isberg och klipporna, hvarifrån det endast låg på ett afstånd af halfva sin längd och på 3 famnars vatten. Platsen var likväl god; emedan isen dref båda vägarne, ömsevis, med stor hastighet och jemn rörelse.

Höjdberäkningar gjordes här från en stenvård, den vi uppreste på högsta kullen af 300 fot, och vuer afritades. Det längst bort utskjutande landet var en ö i sydost, på ett betydligt afstånd från udden på fasta landet. Den yttersta af öarne, der vi befunno oss, syntes vara omkring en mil lång, och landet formerade en stor bay, hvarest vi räknade nio öar och några grupper af holmar, utom tvenne sund och några öppningar, som tycktes utgöra tre goda hamnar. Här slöto vi äfven, att vår bästa utsigt till vidare fortkomst syntes vara en ränna inom dessa öar och nära fasta landet; då isen alldeles gått upp, fastän ännu tjock och massif, och sannolikt skulle bortgå vid första gynnande vind.

Öarne, på hvilka vi nu voro, bestodo af gneiss, enligt hvad jag förmodar, ordnad i lutande hvarf med

vertikala springor; och i två mindre dalar förekom någon vegetation, fastän större delen af ytan var alldeles kal. Den ödsliga anblicken var i sanning utomordentlig, ej heller syntes spår till någon lefvande varelse. Luftens temperatur var 34°, och vattnets 31°.

Sept. 11. Vårt isberg blef flott kl. half 12 om natten, men vi lyckades omsider förtöja det och oss sjelfva vid bergen, inom en liten bugt på sidan af strömmen: medan det skyddade oss från att stöta på grund, då det drog mer vatten än skeppet, samt förunnade oss att ligga stilla hela natten några alnar från klipporna, och på tre famnars vatten. Efter en töcknig morgon, visade sig kl. 1 någon utsigt att komma vidare, i det en frisk bris stack upp från nordvest. Försöket aflopp emedlertid fruktlöst; och efter tre timmars strängt arbete kunde vi hvarken färdas längre eller bringa fartyget ur klämman, utan nödgades foga oss efter isen, som nu packades tätt tillhopa i hela rännan, som den upptog. Förgäfves sökte vi att reda oss, äfven sedan den kommit i rörelse; för hvilket ändamål vi ansträngde alla våra krafter till kl. 10; men vid en om natten inträffande stilltje, blefvo vi jemförelsevis lugnare till sinnes.

Sept. 12. Emedlertid var ställningen kritisk, inneslutna, som vi voro, i det strida strömdraget af en med skär uppfylld kanal, under höstdagjemningens starka tidvatten; och i mån af flodens stigande ökades vår fara af de tunga, i rörelse satta ismassorna, emedan vattnets styrka dref dem inpå oss. Vi ansågo oss alltså lyckliga att få fast fot vid ett bottenfruset isberg, fastän klippspetsar visade sig öfverallt och nära

skeppet. Men tyvärr uppstack en vestlig vind, som ännu före dagbräckningen nedförde en ytterligare ismassa, med en betydligt ökad tryckning, då hela rågan började röra sig österut med fruktansvärd fart, ryckande med sig vårt hjelplösa skepp, under ett brak af den mot klipporna stötande isen, som var i sanning förfärligt.

Det var knappt dager, då vi befunno oss vid en udde, som åtskiljde två vattenrännor; och det var en stund ovisst inuti hvilkendera vi skulle blifva slungade, eller huruvida vi ej snarare skulle drifvas mot klipporna som omgåfvo oss på alla sidor, några öfver, andra under vattnet. Men vår lycka segrade, och strömmen förde oss in uti den nordligaste och vidaste rännan, ehuru åt NO, och derföre i andra hänseenden till vår förlust. Och, att fullända vår framgång, sådan den var, öppnade sig isen här ett ögonblick och tillät oss frigöra skeppet, fastän medelst utomordentliga ansträngningar; hvarefter vi förtöjde vid ett grundfast isberg nära udden på denna kanals norra sida och kände oss sålunda för en stund tryggade.

Under natten och särdeles vid bemödandet att rödja oss väg till detta ställe, hade skeppet tidt och ofta blifvit lyftadt i höjden och stundom vräkt på sidan genom tryckningen, medan Krusenstern en gång kastades utur vattnet på isen. Men intetdera fartyget led någon skada. Vi hade skäl att förvånas; men hvarje ny händelse af denna art hade den goda verkningen att öka vår tillförsigt i händelse af dylika tillstötar i framtiden; hvaraf ostridigt ännu alltför många väntade oss.

Kl. 9 drefvos vi genom en hastig förändring i tidvattnet som nu flödade vestvart, från vår tillflyktsort; och fördes inom tre alnars längd från några skär, som just då lågo under vatten, vid den smalaste delen af udden. Troende oss i stånd att kringfara detta ställe och komma i ett till utseendet lugnt vatten, arbetade vi hårdt vid varpningen, emedan straxt bortom detsamma låg en liten hamn, som erböd en lofvande trygghetsort. Detta befanns till all olycka vara en vattenhvirfvel, och sedan vi flere gånger blifvit deraf kringdrifna, under mer än en timmas tid, nödgades vi lemna stället och åter förtro oss åt den yttre förvirringen. I denna ställning återstod ingen annan tillflykt än att fästa oss vid en midt i strömmen flytande ismassa, hvarigenom vi hoppades undgå ett upprepande af det öde vi nyss utstått.

Så frigjordes vi ändteligen, men icke utan mången hård tryckning; under det isberget förde oss vestvart, äfven mot en stark vind. Tidvattnets styrka minskades dock under vår fart; och som de mindre isstyckena nu ej drefvo så hastigt som det, hvarvid vi lågo fästade, blef det hela ändteligen såvida löst, att vi före middagen kunde gå under segel och uppnå klart vatten.

Faran var likväl ännu icke öfver, hälst vi äfventyrade att drifvas tillbaka af nästa tidvatten, såvida vi ej kunde aflägsna oss utom dess inverkan, innan en dylik förändring inträffade. Men vinden låg rakt emot, och vi kunde vänta att göra ringa fart med våra segel och ett sådant skepp, genom att vika åt lovart; medan det icke kunde falla oss in att ankra i en tidväg

lik denna. Sålunda funno vi oss snart bragta ur kosan; men kl. 4 började vi åter bringa oss upp betydligt, då en plötslig stilltje inföll. En hamn syntes nu icke långt borta vid närmsta land, dit vi sökte att varpa oss med båtarne, och funno godt skygd bakom en stenrefvel, kantad med isberg, inom en kabellängd från land. Vi fastgjorde vid två af dessa på fyra famnars vatten grundfasta massor.

Flera än jag bland oss hade upplefvat dylika scener, och på ett eller annat sätt hade vi redt oss derutur; men med allt detta kunde vi ej annat än röna förvåning såväl som tacksamhet, öfver att här hafva undkommit utan någon väsentlig skada. För läsare är det olyckligt, att ingen beskrifning kan lemna ett begrepp om ett uppträde af denna natur: och hvad penseln vidkommer, kan den ej framställa rörelse eller buller. Och för dem som icke sett en nordlig ocean om vintern — som icke hafva sett den, skulle jag säga, under en vinterstorm — väcker namnet *is*, som endast upplifvar minnet af något, som de blott känna i hvila på en insjö eller kanal, intet begrepp om hvad det är en polarseglares öde att upplefva och röna. Men må de ihågkomma, att is är sten; en flytande klippa i strömmen, en grundfast landtudde eller ö, icke mindre solid än om den vore ett granitberg. Må de tillika föreställa sig, om de kunna, dessa krystallberg vräkta genom ett trångt sund af ett snabbt tidvatten, mötande hvarandra likasom rörliga berg skulle mötas, med åskans dunder, lösbrytande från hvarandras tvärbranter väldiga massor, eller sönderkrossande hvarandra, tills de, förlorande sin förra jemnvigt, instörta, upprörande hafvet rundt omkring, likt bränningar, och kringdrifvan-

de detsamma i hvirflar, medan de lägre isfälten, slungade mot dessa massor eller mot klipporna, af vinden och strömmen, uppstiga ur hafvet, tills de återfalla på sig sjelfva, ökande den obeskrifliga förvirring och det hemska dån, som åtfölja dessa tilldragelser.

Det är ingen småsak, att känna och erfara vår ytterliga hjelplöshet i dessa fall. Det finnes intet ögonblick, hvari man kan gissa hvad som skall hända i det nästa; det finnes ingen sekund, som ej kan blifva den sista, och dock kan denna nästa sekund bringa frälsning och trygghet. Det är en ej mindre utomordentlig än plågsam ställning; och, ehuru fruktansvärd, ofta ej lemnande tid till fruktan, så oväntad är hvarje händelse, så snabba öfvergångarne. Om bullret, och rörelsen, och brådskan i alla omgifvelser rycka hågen åt skilda håll, om uppmärksamheten afledes att fästa sig vid något under en sådan förvirring, måste den icke dess mindre alltid vara liflig, för att tillgripa det enda ögonblick till hjelp eller räddning, som kan erbjuda sig. Men med allt detta, och denna erfarenhet är den hårdaste af alla, finnes der intet att uträtta, ingen ansträngning att göra: och ehuruväl sjelfva åsynen af rörelsen omkring honom uppmanar sjömannen att sjelf vara verksam, emedan vi knappt kunna tillbakahålla den instinkt, som leder oss att hjelpa oss sjelfva i vådliga fall, måste han vara tålig, liksom vore han ointresserad eller bekymmerslös, och afbida så godt han kan det öde, vare det hvilket som hälst, han ej förmår afvända.

Men jag bör härvid icke förgäta den skuld vi stannade uti till vårt skepp, vid detta och andra till-

fällen. Dess lätta vattengång var högst förmånlig, och ännu mer det undransvärda sätt, hvarpå det blifvit konstrueradt. Det är en klar sak, att hvilketdera af de vid föregående expedition begagnade skeppen som hälst här gått förloradt, i anledning af deras blotta vattendrägt, emedan de skulle hafva stött emot klipporna, öfver hvilka vi kastades af isen, samt, ehuru förhydda, krossats likt nötskal, i följd af deras form.

Vår ståndpunkt, efter denna händelse, var vid fasta landet, sju mil från den stenvård vi upprest den 10:de, icke långt från tvenne hamnar, en på hvardera sidan om oss, hvilka jag namngaf.

Natten var klar och det började frysa kl. 11. Om midnatten var en synlig månförmörkelse, men vädret medgaf inga observationer. Jag kallade stället Eclipse-hamn; och vi funno högt vatten, som uppnådde 7 fot kl. $\frac{3}{4}$ till 3, vid fullmånan.

Sept. 13. Tidigt om morgonen besteg jag höglandet vid kusten, då jag fann det vara möjligt att framkomma några mil längs densamma. Efter att hafva upprest en vård och gjort några höjdbestämningar, återvände jag ombord, och vi gingo till segels kl. 9, med vestlig vind. Vi styrde söderut genom ny is, som erböd ringa motstånd; och under framfarten blefvo de tunga massorna lösare. En hvass udde, med grundfasta isberg, som passerades, erhöll namnet Cap Allington, utgörande gränsen af den rymliga hamn, som nyss omförmäldes under benämningen Eclipse-Harbour.

Vi kringforo snart en grupp af holmar, hvilken, såsom jemväl ny, jag kallade Grace; och passerande

J. Ross. Kernot. Sculp.

CHRISTIAN'S MONUMENT.

Hamilton's Bay and Island.

London Published 1834 by Captain J. Ross R.N.

dem, sågo vi en rund ö, nu äfven benämnd Louise. Inom dessa var kanalen, sådan den visade sig, full af is; hvarföre vi, under seglatsen vesterut, kl. 3 nalkades en slät bergholme af ungefär 2 mils omfång. Som det var lugnt, försökte vi att bogsera skeppet mellan den och de föregående; då tidvattnet ändrades, och vi voro glada att fastgöra oss för natten vid ett isberg, som, bottenfruset i dess grannskap, formerade en nätt hamn med en mindre holme, hvarmed den stod i beröring.

Denna holme låg 3 mil från Eclipse-Harbour och 7 från det sydliga landets ända. Vid undersökning, funno vi den utgöra en fast granitmassa, genomskuren af ådror, och vi märkte jemväl stycken af kalksten och gul sandsten. Här byggde vi en stenvård, med en stång, hvarå skeppets namn fästades, och dagen, inristad på koppar. Utsigten visade oss, att en god vind kunde föra oss klara från is ända till en udde, som visade sig på 7 mils afstånd; men bortom denna kunde vi blott skönja, att landet icke sträckte sig österut. En ö syntes, isfri vid udden, och nära densamma en god hamn; ön kallades Lax-Island, hvaremot jag åt ett större inlopp fullt af is, söder om den förra, gaf benämningen Mary Jones Bay.

Vid södra sidan lågo mindre öar och hamnar, samt norrut ett märkligt berg, formadt likt en grafhög, och i söder betäckt med en rödaktig vegetation. Det kallades Christians Monument. Under färden utmed kusten, funno vi en Esquimauisk räfsnara, jemte några lemningar efter sommarboningar, och räknade 33 öar af olika storlek, angående hvilkas namn jag här måste hänvisa till kartan och tabellerna. Vegetationen på

denna ö, som ligger midt uti bayen, var ganska trög i jemförelse med fasta landets.

Den nya isen var i dag alldeles upplöst; luftens temperatur var 38° och hafvets 32°. Ingen snö fanns på de höga bergen i det inre mot söder, och alla färsk-vatten-sjöar och dammar voro öppna. Om aftonen låg vinden från SSO och hindrade oss sålunda att röra oss, medan vattnet föll så lågt, att vi måste hala längre ut.

Sept. 14. Högt vatten inföll straxt efter kl. 1 om morgonen, och detta steg till 6 fot 8 tum, med floden från nordvart. De två isberg, der vi förtöjt, blefvo just nu flott; men vi qvarhöllo dem vid land med linor, tills tidvattnet sjunkit. En tjock dimma nekade oss att sticka af till kl. 2; då vi, med nord-nordvestlig vind gingo för alla segel till udden genom lös is, som likväl snart slöt sig tillsamman, och tvang oss hålla in i en liten vik vid uddens nordliga del.

Denna befanns vara en rätt god skyddsort. Komna iland och uppstigna på kullen, sågo vi isen ännu mera öppen än gårdagen, landet antaga en sydligare sträckning, och dess yttersta del blott utgöra en ö, sex à sju mil från fasta landet. Många goda hamnar sågos äfven, och stranden genomskars af inlopp i alla väderstreck. Udden togs i formlig besittning, då äfven den obetydligaste handling af detta slag måste iakttagas, der bruket så fordrar; en stenhög med vårdtecken upprestes, jemte skeppets namn och datum på en kopparplåt, liksom förut. Denna udde kallades Verner och hamnen Johanna. Den geologiska beskaffenheten var här nästan densamma, men en af granitmassorna bildade en pyra-

mid, lika frappant för sin form som sina dimensioner; hvarjemte vi anmärkte någon grof lerskiffer.

Som udden på hamnens norra sida var den mest passande till observationer, upprestes också här en stenhop, för att göra longitudsberäkningar och angifva orternas läge, fastän den sannolikt ej skulle framdeles blifva till särdeles gagn, vid bestämmandet af upptäckarnes noggrannhet. Kort före skymningen klarerades kanalen mellan stranden och den lilla ön från is, genom ebbens snabbhet; men för sent, att tillåta oss försöka en väg derigenom. Luftens temperatur var från 35° till 36°, hafvets från 31° till 32°; och tidvattnet steg 2 fot mindre än förra natten. Inga djur eller spår till Esquimauer sågos.

ELFTE KAPITLET.

En häftig storm, ihärdigt blåsväder med snö. — Partiell islossning och befrielse derutur. — Upptäckt af Andreas Ross' land, Cap Margaret, Best-Harbour och Martins-öarne. — September månads slut. — Allmänna anmärkningar öfver skeppets fart och sättet att segla bland is.

September 15. Himlens utseende hade förra aftonen varit ganska oregelbundet, och vinden som uppsteg ökades till en storm under natten. Efter att äfven hafva kastat om åt nordvart, sammandref den omkring oss en mängd tjock-is; så att vi i dagningen funno oss alldeles innestängda till vår ej ringa ledsnad, som ökades vid åsynen af öppet vatten inom $\frac{1}{4}$ mils afstånd. Hvarje ansträngning gjordes att varpa ut eller frigöra oss på något sätt; men under en hel förmiddags styft arbete vunno vi knappt mer än fyra gånger vår egen skeppslängd. Slutligen rågade sig isen till den grad, att vi måste öfvergifva försöket.

Emellertid ökades stormen med snöyra, så att vårt läge blef både betänkligt och otrefligt; då vi ej kunde uppnå hamnen, den vi så i otid lemnat. Sålunda blottställda

för stormen, hade vi äfven isens tryckning att befara, då isbergen hopade sig vid stränderna af udden, den de voro för djupa att passera. Ändteligen flottgjordes det ena, vid hvilket vi lågo förtöjda och tillskyndade oss mycken oro: medan det största splittrades i sex stycken, med ett brak likt åskans, instörtade och upprörde vattnet rundt omkring. Ett af dessa stycken gaf vårt skepp en våldsam stöt, och ett annat, som uppsteg under Krusenstern, lyftade detta fartyg utur vattnet på isen och kastade det åter ned. Lyckligtvis erhölls ingen skada.

Natt-tidvattnet minskades ytterligare och vi voro efter denna sista händelse icke långt ifrån landtudden, bakom hvilken det öppna vattnet låg; medan vi nödgades tåligt afbida något gynnande vindskifte. Thermometern stod vid 34°; och snön var nu så ymnig, att den betäckte bergen. En del af manskapet afsändes till stenvården att undersöka isen, och återkom med det besked att den låg alldeles tillfrusen söderut, med undantag af en smal vattenränna vid landet, som nu tycktes antaga en sydligare sträckning. Innan kort föll temperaturen till 28° med klarare väder och barometern stigande. Denna uddes latitud befanns vara 70° 72′, och longituden 92° 15′, hvilket med tillbörlig korrektion, sannolikt motsvarar 91°.

Sept. 16. Vinden var i dag mer modererad, och vädret mildare; men isen låg fast öfverallt, utom på en mindre rymd söder om udden. Vi gingo i land för att öfverskåda rännan, genom hvilken vi ämnat färdas; då vi midt i densamma varseblefvo två bankar. Det var en tillrättavisning för vår otålighet, likasom

det var en bland de många denna resas tillfälligheter, beräknade på att lära oss, det skenbara motgångar ofta äro välgerningar. Hade vi kommit blott tio minuter tidigare, skulle vi hafva gjort försöket, och, utan ett underverk måste följden hafva blifvit förderflig. Härpå kunde vi ej tvifla, när vi sågo att bankarne då skulle hafva legat sex fot djupt under vattnet, tillräckligt att dölja dem för oss, medan vi, genom att nalkas landet, skulle krossats af de nedstörtande ismassorna. Sålunda förvandlades vår missräkning till fägnad och tillfredsställelse: med samma kännedom dagen förut, skulle vi ansett vårt isfängelse för ett paradis.

Kort före middagen kastade vinden hastigt om till sydost och en storm började att blåsa; emellertid hade vi förtöjt vid den största flon i vår väg, i afbidan på någon gynnande förändring. I följd af detta vindskifte började isen att röra sig rakt emot hvad vi väntat, så att vi voro glada att återkomma till vår ståndpunkt i bayen, fastän detta icke verkställdes utan förmedelst några timmars varpning.

Om natten gingo vi i land och sågo med fägnad att isen hastigt bröt upp från landet, och troligen skulle tillåta oss göra ett nytt försök om morgonen, med sannolik utsigt att göra tio à femton mils väg. Vi funno här, att den vackra hamnen i söder om udden hade ett inlopp från bayen söderut, äfvensom en annan mot norr, hvarigenom sjelfva udden blef en ö. Rännan var smal och krokig, samt på ett eget sätt genomskuren af utskjutande höjder å ömse sidor, med inloppet utgrenande sig åt alla rigtningar. Hamnen var isfri samt innehöll tre inlopp. Vi sågo här tre harar.

Observationerna vid middagstiden bekräftade gårdagens latitud. Thermometern varierade på dygnet från 30° till 34°, medan vattnet var vid 29°, och ny is bildades å berg-gölarne vid stranden. Åtskilliga orters lägen observerades, och vi tyckte att landet sträckte sig mindre mot öster än vi förut trott; samt gjorde oss en glad förhoppning deröfver, att vi nu anländt till detta lands sydöstra ända.

Kl. 10 om aftonen kastade vinden om till NV, och blåste med ökad våldsamhet; då isen, som ännu ej lemnat bayen fullkomligt, sammanträngde sig mot våra skyddande isberg, och tvang oss att lägga ut nya tåg både till dem och stranden. Krusenstern fördes nu till ett säkert ställe innerst i hamnen; och om natten blåste det hårdt med snöyra, hvarjemte thermometern föll till 21° i luften och 23° i vattnet. Vi hade derföre ännu en gång stort skäl till förnöjelse deröfver att vi ej kunnat lemna denna hamn, der de tunga massorna omkring oss erbödo ett ganska drägligt skygd, emedan de voro på alla sidor grundfasta och icke utöfvade på oss någon tryckning.

Sept. 17. Stormen fortfor med oförminskadt raseri från norr, åtföljd af häftig snöyra; och vattnet frös, då det spolade öfver våra däck och de närbelägna isbergen. Den yttre isbrädden åt lovart var blott en mil från oss; och mot denna, såväl som mot öarne, bröt sig hafvet förfärligt, samt åstadkom en betydlig sjögång äfven der vi lågo, fastän skyddade af en landtudde och denna vidsträckta istrakt. Thermometern föll i luften till 21° och i vattnet till ungefär 28°; och fastän tidvattnet steg högt, blefvo isbergen icke flott. Om

aftonen uppbröt isen såvida, att det öppna vattnet kom oss $\frac{1}{4}$ mil närmare; och innan kort lugnades vinden, medan några ismassor flöto genom kanalen för vår tillämnade färd, som förevisade temligen mycket öppet vatten.

Sept. 18. Vindens aftagande den föregående aftonen var blott en bedräglig utsigt. Om natten ökades stormen ännu mera, och till en grad af våldsamhet, öfverstigande allt hvad vi hittills erfarit, åtföljd likasom förut af snö. I det några af isbergen började röra sig, kommo tre stora massor rakt mot förstäfven, som hotade att bräcka de två kabbeltåg vi hade fästat vid klipporna och nödgade oss utlägga ett tredje. Isen på yttre sidan om oss bröt snart upp medelst sjögången, och i dagbräckningen hade vågorna hunnit $\frac{3}{4}$ mil från skeppet, medan rörelsen af kringliggande fasta massor bragte det i en sådan skakning, att vi måste utlägga beslagslinor och frihultar till dess skydd.

I följd af det nu till en ovanlig höjd stigande tidvattnet, drefvos många isberg nära kusten; men vid dess fallande blef allt jemförelsevis åter lugnt; änskönt isens snabba förödelse, under all dess nuvarande våldsamhet, väckte vårt stora bekymmer att möjligen förlora det skygd, som hittills såväl betryggat oss. Kl. 10 om morgonen gingo vi derföre i land, med förhoppning att bättre öfverse de omständigheter, hvari vi nu befunnos försatte, sedan vinden återigen lugnats. Vi upptäckte då, att intet mer hindrade vår färd, så snart vi kunde komma från närvarande liggställe, och att, fastän mycken is förekom i hamnen, den icke var sådan att vi deraf hindrades inlöpa.

Här

Här bekräftades våra förra rön angående latituden; och barometern steg, hvilket äfven var händelsen med thermometern, från 21° till 28°. De kring skeppets sidor samlade isformationer afdrefvo i följd deraf under loppet af dagen, äfvensom de på bergen bildade ispiggar. Ännu blåste det likväl häftigt: sjön fortfor att komma oss närmare och svallningen var knappt mindre än förut; så att skeppets rörelse var högst oroande. Vår ställning blef derigenom så vådlig, att vi voro i begrepp att söka oss en ny hvilostad nära klipporna: då vi plötsligt sågo en drifva af tjocka isholmar komma ned mot oss, och kl. 5 lägga sig vid yttre brädden af det nu smala isfältet, hvarigenom allt på ganska kort tid åter försattes i stillhet.

Sådan är isen, och sådan den ersättning han bjuder för de alltför talrika anfall han gör och de hinder han skapar. Han är långt ifrån att vara ett oblandadt ondt; och vid en beräkning af alla våra äfventyr med och bland densamma, torde jag icke hafva orätt då jag påstår, att han mycket oftare varit vår vän än vår fiende. Vi kunde visserligen ej befalla isbergen att bogsera oss framåt, ordna sig omkring oss, för att gifva oss ett lugnt vatten midt på ett stormande haf, eller, när vi behöfde en hamn, komma till vårt bistånd och omgifva oss med en kaj af krystall, för att verkställa på några minuter verk likaså lämpliga som hamnbyggnaderna vid Plymouth och Cherbourg. Men de styrdes af Honom, som styrer allt, och de lydde.

Sept. 19. Stormen fortfor, ehuru med något mindre våldsamhet; och ännu mot natten förspordes intet

tecken till en förändring. Vi voro trygga inom den ansenliga ishop som rågat sig omkring oss, och kunde nu se ökade massor af blå is fastnade vid dess yttre kant, hvaröfver hafvet fruktansvärdt bröt sig. Jag gick emellertid i land och lät måla skeppets namn och datum på den förut beskrifna pyramidformiga klippan, emedan jag nu hade ett godt rum för en dylik minnesvård: hvarvid jag fann latituden vara 70° 23′ och longituden 91°. Intet omedelbart hopp om undsättning hämtades af isens tillstånd, sådant det nu visade sig från land; men marken var föga snöbetäckt, efter all den samlade nederbörden, och temperaturen var från 25° till 27°. Huruvida försvinnandet af denna snö, nu och framdeles, härrörde af blotta vindens bortsopande styrka, kunde vi icke bestämma; men vi hade ofta i denna trakt bevis af dess starka utdunstning som länge varit bekant i meteorologien. På intet annat sätt kunde vi förklara det ringa djupet af snön, som gemenligen qvarlåg att förvandlas till vatten genom vanligt upptinande, vid början af våren; hälst dess hårdfrusna yta hindrade stormarne att kringsprida den i form af drifvor, medan vi voro fullt förvissade, att en mycket större qvantitet hopat sig under vintern än den som qvarlåg vid tövädrets början. Om nyttan af denna anstalt till minskande af de stora vattenflöden som eljest skulle inträffa vid denna tid, behöfver jag icke göra några anmärkningar.

Sept. 20. Det var jemförelsevis lugnväder om natten, med samma vind, men ingen snö. I dagningen sågs en ansenlig ismassa nalkas viken, då den delade sig; ett stycke gick öster om oss, medan resten trängde sig fram, så att vi, efter några timmars förlopp, vo-

ro ännu fullständigare inneslutna än någonsin. Efter messan förunnades besättningen sådant tidsfördrif på land, som på en dylik plats var möjligt: och utsigten härifrån visade ännu något klart vatten söderut, som kunde uppnås, om vi blott erhöllo en vestlig vind. Thermometern var vid 27°, men i hamnen låg ingen ny is, fastän landgölar voro öfverfrusna. Mot aftonen lade sig sjögången öfverallt och om natten var det lugnväder med stark frost, men isen uppgick ej vid ebben, såsom vi hoppades.

Sept. 21. Denna is syntes ännu stillastående, medan en lindrig nordanvind blåste; och vid undersökning befunnos de ofantliga massorna omkring oss sammanfrusna, lemnande oss utsigten af att här nödgas qvarstadna under den återstående delen af vintern. Men då blåsten kl. 9 blef vestlig, sattes alla armar i verksamhet och fortforo hela dagen med de af kölden hopfogade massornas åtskiljande, då sådant gaf oss det enda hoppet om befrielse. Sedan detta var gjordt, placerades förstäfven i bästa läge för ändamålet; och derefter omgafs fartyget snart af ny is. Thermometern var vid 25°.

Sept. 22. En stark blåst uppstack om natten; och i dagningen funno vi, att utom två stycken, den hade bortfört all den is vi genomsågat, medan vattnet utanföre gick öppet. Alla man sattes derföre ånyo i arbete med den öfriga isen; och innan kort lösgjordes flera stora stycken, dem tidvattnet bortförde. Arbetet blef likväl svårare i den mån vi hunno längre; så att de sista försöken, som skedde genom en tjock flo, först slutades om aftonen. Vid denna tid brast en stor massa öster om

oss som lofvade att lägga ut och bistå oss att klarera fartyget, då den olyckligtvis stötte på grund och fastnade, så mycket mera olägligt, som den just kom att ligga midtför rännan, der vi ämnade verkställa genomfarten.

Häraf nödgades vi göra ett nytt försök på ett annat ställe, och åter vädja till detta tålamod samt ännu en gång yttra den kalla beslutsamhet, som, erforderliga i hvarje lifvets ställning, aldrig mera behöfvas än af den, som måste arbeta sig fram genom ett ishafs ändlösa hinder. Vid skymningen hade vi lyckats häri fullkomligt, och ägde ännu engång den hugnad att vara i öppet vatten; då vi stucko ut bortom isbergen och förtöjde oss vid samma flo, vi hade huggit till likhet med en kaj. Kort derefter började det blåsa starkt från sydvart, och isen som seglat oss förbi, syntes nu återkomma, och förelägga oss ännu en gåta att upplösa, genom hotelsen om ett förnyande af hvad vi så ofta och länge uthärdat. Det blef alltså nödigt att gå i land, för att desto bättre inse huru sakerna skulle aflöpa för oss; då vår ställning i skeppet ej var nog dominerande att medgifva en fullständig utsigt. Vi funno då att omständigheterna voro värre än vi förmodat, då vi ej ens kunde bana oss väg till den goda hamn vi förut innehaft, till dess att vädret mildrades. Jemväl syntes någon ny is, hvarvid thermometern var 22° och derefter steg till 26°. Men vid den tid vi återkommo till skeppet, blåste vinden från det önskade vädersträcket, hvarigenom isen lättast kunde bortföras; hvarjemte vi, medan det blåste tillräckligt för att aflägsna isen, kunde gå till hvila med något hopp för följande dag.

Sept. 23. Denna förhoppning tillintetgjordes af morgonens utseende. Det hade snögat starkt sedan midnatten, och allting, land, klippor, is och vårt däck, var djupt betäckt derutaf. Den föresatta färden hindrades tillika af stora isfloar och berg, hvaraf ännu två andra hade lossnat från landet, för att deltaga i vägens spärrning. Visserligen hade vinden, om den varit mera modererad, också bättre gynnat vårt företag; och deraf uppmanades vi att förnya våra bemödanden, i trotts af stormen och allt annat obehag. Också hade de den framgång att genomfarten var fulländad kl. 8, då stormen började gifva sig och snögloppet minskas; med löfte om bättre utsigter än morgonens.

Vi företogo således en annan öfversigt från stranden, då vi funno hamnens norra inlopp ännu tillspärradt, men mycket öppet vatten söderut. Detta förmådde oss att lägga ut i hvalfiskbåten, för att taga den invecklade kanalen framför oss i ögonsigte, och öfverlemnade åt besättningen ombord att varpa skeppet ut och emellertid få det segelklart. Efter denna lotsförrättning återvände vi kl. 10, och lyckades att bringa skeppet igenom, utan någon tillstöt, i trotts af ett stridt tidvatten och en mängd i vår väg fördolda blindskär. Hela denna expedition, framgångsfull, om ock af ringa omfång, slutades inom en timma.

Vår afsigt var att inlöpa i hamnen; men på vägen till dess infarts-ort höllo vi för sannolikt att ännu hinna några mil vidare, då strömmen alltjemnt var till vår förmån, fastän vinden låg oss emot. Vi fortforo i detta uppsåt att arbeta oss fram utmed stranden, passerade hamnen om middagen och uppnådde den af-

lägsnaste udden vi sett från vår sista ståndpunkt. Härifrån sträckte sig landet nästan rakt i söder; men det var mera bergigt och afskuret än det vi hittills sett. Här upptäcktes jemväl ett sund några mil söderut, begränsadt å båda sidor af högland, och uppfylldt med is. Nära detsamma var något lågland, sannolikt en ö, och längre i sydost en annan, den mest aflägsna vi sett.

Kl. 4 måste vi midt emot bayen forcera oss genom två isströmmar, och kl. 7 nalkades vi ön, då en gynnande vind och ström bragte oss på det beslut, att hålla upp mot fasta landet. Nattens inbrytande hindrade detta, och vi nödgades dreja bi vid en udde af ön, der vi förtöjde oss vid någon tjock-is, ungefär 50 alnar från land, och på 4 famnars vatten. Stället var väl ingenting mindre än säkert, och hade vid ostlig vind varit vådligt; men efter mycken undersökning, kunde vi ej finna något bättre, och måste anse oss belåtne. Snön fortfor hela dagen, men var ej så ymnig att den förtog utsigten på 2 à 3 mils afstånd; luftens temperatur steg från 26° till 32°, men barometern föll $\frac{1}{2}$ tum. Efter vår uträkning, hade vi gjort ungefär 14 mil; en oväntad fart, som försatte oss alla i ypperligt lynne och gjorde oss ängsliga för en kommande dags skickelser.

Sept. 24. Fastän vädret varit mildt under natten, inbröt flodvattnet med stor hastighet, och isberget der vi voro fastgjorda, erhöll så många starka stötar af de flytande massorna, att vi började misstänka att det sjelf skulle bortföras vid högt vatten; en signal gafs väl härom; men vid undersökning befanns, att skeppet

sjelf girat af; hvarefter det förtöjdes vid klipporna. Vinden, som småningom ändrat sig om natten, blef sydostlig mot dagningen; och vi kunde då se från ön, att isen sammanträngde sig mot oss, till varning att lemna en plats, der det var omöjligt att qvarblifva länge i säkerhet. Vi gingo derföre till segels, passerade öster om ön, och funno en kanal, genom hvilken tidvattnet rann med måttlig hastighet. Båtarne afsändes derpå att undersöka denna skenbara hamn, och välja en plats till förtöjning; men snart upptäcktes, att der blott fanns en stenbank, som nödgade oss göra fast vid ett ansenligt isberg, få alnar från land, ej långt från ett grundt inlopp i sydost.

Sedan manskapet ätit frukost, gjorde vi anstalter till afresa, så snart båten funnit en bättre ställning; men plötsligt kastade sig isen åt sidan, och innan det kunde förekommas, blef skeppets förstäf drifven mot klipporna så våldsamt, att det vräktes 18 tum i höjden. Men då isen vid samma tid fästade sig vid bottnen, led skeppet vidare intet; och medelst pertlinor blef det snart åter bragt i behörigt läge. Blåsten uppfriskade nu, seglen tillsattes, och vi lade ut, med föresats att dreja bi medan båten inväntades.

Men vår framgång var ganska ringa, då efter en half mils segling, med stor svårighet, genom skär och isberg, den ställning vi ej utan mycken möda uppnådde, var föga bättre än den vi lemnat. Der fanns blott 10 fots vatten; och vi insågo omöjligheten att hala ut från strömmen, förrän skeppet nalkats på sin egen däckbredd några öfver vattnet uppstående klippor, medan aktern låg nära andra, som icke voro sex

fot under vattenytan. Vi foro således af i hvalfiskbåten, att söka en bättre plats, hvarom den nu ökade vinden gjorde oss mer angelägna; och lyckades i att finna en djup och ypperlig vattenränna mellan fasta landet och den främre ögruppen. Inloppet syntes emellertid högst vådligt, då det knappt var bredare än fartyget sjelf, med en från båda sidor utskjutande isskorpa, som blott låg 7 fot under vatten.

Här återstod dock hvarken ett val att träffa, eller rådrum att fatta ett beslut. Vi läto skeppet asa framåt, medelst linor, hvarvid kölen skrubbade mot klipporna. Huru skeppet skulle kunna föras öfver den tjocka isskorpan, var ett nytt problem, då det gick djupare än isen; men under dessa betraktelser fördes skeppet af tidvattnet deremot och fastnade, emedan det tvärtemot vår beräkning nu var ebb. Linorna utlades åter, och vi sökte arbeta oss igenom; likväl icke utan att afsåga några framstående spetsar på båda de motsatta isbergen, så trång var passagen.

Vi redde oss emellertid ej ur detta vådliga läge, utan att passera två andra isberg, det ena högre än vår masttopp, och så närbelägna, att skeppet endast hade sin halfva bredd att umbära. Men så snart detta prof var väl öfverståndet, hade vi ingen vidare svårighet under två mils seglats genom kanalen, då vi uppnådde en säker plats och gjorde fast vid två större isberg utom strömfåran, och nära inloppet af en god hamn. I denna ställning låg en stor ö på hvardera sidan, och framför oss fasta landet.

Detta var detsamma vi sett dagen förut, och förevisade en hög bergsträcka nära kusten, mot norr och

söder, hvarjemte dess rigtning syntes vara gynnsammare än förut. Intet land märktes bortom udden. Vi gingo att undersöka och pejla hamnen bredvid oss, samt några dess inlopp; men dessa senare voro alla tillspärrade, utom ett, som låg midt emot oss. I följd häraf befanns den först valda platsen tjenligast; och vi voro således nöjda med resultatet af vårt arbete för dagen, och icke otacksamma för vår frälsning under en så vådlig seglats. Någon snö, men ingen bay-is, bemärktes; vattnet och luften voro båda vid 29°, och vinden om aftonen nordostlig. Vi måste här fylla våra fat med is, emedan intet färskt vatten stod att erhålla. Landet utmed oss bestod efter vanligheten af granit.

Sept. 25. Vinden gick öfver till nordlig under natten, och åstadkom ett sådant stigande af tidvattnet, att alla isbergen sattes i rörelse. I följd häraf bortfördes de samtligen innan kort, utom ett enda, som qvarhölls på sin plats af våra tåg. Om morgonen var det klart, och vi sågo från masttoppen en betydlig sträcka öppet vatten söderut, bildande en samlingsort för isen, som utflöt från den smala rännan. På detta vis trodde vi först att den skulle klarera sig sjelf, så att vi måhända kunde färdas vidare om middagstiden; men olyckligtvis ankom en ofantlig ismassa till det norra inloppet, som icke blott åter fyllde det, utan åstadkom en allmän stoppning, som tvang oss att flytta skeppet längre inom hamnen.

Om eftermiddagen landstego vi, togo ön, der vi nu lågo förtöjda, i formlig besittning, och gåfvo henne namnet Andreas Ross, efter min son. Ifrån den stenvård vi upprest, hade vi en ganska vidsträckt utsigt,

och sågo landet i sydlig sträckning 18 à 20 mil; dock icke så, att vi utrönte om det bestod af öar eller var en fortsättning af landet nära oss och Amerikanska kontinenten. Mycket öppet vatten syntes jemväl i samma direktion, och lemnade någon utsigt till vidare fortkomst, i fall vinden öfvergick åt norr och satte oss i stånd att klarera kanalen, deri vi lågo inspärrade. En ritning gjordes af ställets belägenhet, och öarne namngåfvos.

Förra aftonens storm hade så bortblåst snön, som lägrat sig i bergskrefvorna, att landet syntes temligen bart, och ön der vi stodo, var så rensopad, att den förevisade sin rena granit, utan något spår till vegetation. Ett lätt töcken i de nyss sedda öarnes väderstreck fortfor att göra utsigten af dem otydlig, och om aftonen var vädret ganska lindrigt, med en temperatur af 24°, fastän utan nya isbildningar. Hamnen, som helt och hållet togs i sigte, var 15 fot djup vid lågvatten, med en jemnslammig botten, fri från strömdrag, utom i hufvudrännan, och tryggad för alla vindar. Der strömfåran rann, var denna ganska våldsam, så att isen deraf bortfördes med fruktansvärd fart och ett förfärligt brak. Utom en sjöblå fiskmås, sågo vi här intet djur.

Sept. 26. Ehuru det var lugnt och klart efter midnatten och thermometern blott stod vid 27°, ansköt ingen ny is i det stillare vattnet, och floden bortförde större delen af de partiklar som legat i kanalen. Men mot kl. 9 började den flöda in vid norra öppningen; hvilket, tillika med en nordostlig storm och ymnigt snöfall gjorde slut på alla utsigter att komma vidare

J Ross. E. Finden.

CAPE MARGARET.

för dagen. Straxt efter skymningen föll temperaturen till 25°, och snön fortfor oafbrutet; men genom tidvattnens inverkan började isen att bortflyta i båda rigtningarne. En ökad vind tvang oss att utlägga ännu flera tåg, och jemväl Krusenstern förtöjdes på säkert ställe.

Sept. 27. Om natten blåste en stark nordostvind och det i följd häraf stigande tidvattnet satte alla isbergen i rörelse. Vår starkaste lina släppte af från berget hvarvid den var fästad och nödgade oss att låta gå ett ankare, emedan det var mörkt; men i dagningen flyttade vi den förra till en annan klippa, och vindade ankaret upp igen. Då sågo vi rännan vara tillsluten af is vid båda ändarne, hvilket fortfor hela dagen, fastän med något öppet vatten midt uti, der den var vidast. En hop tjock-is nalkades inloppet af denna lilla hamn, men nådde ej vårt eget klarvatten, der ingen ny is bildades, troligen i följd af stormen.

Efter förrättad mönstring och bön, afsändes en del af besättningen i land för att taga motion, och resten om aftonen. Med de senare följde vi sjelfva, och sågo, att, oaktadt någon öppen sjö, fanns ingen utsigt till befrielse från vår nuvarande ställning, utan ett vindskifte. Vi hade tid att vandra öfver denna ö, som är den största bland gruppen, men funno ingen vegetation och intet djur, ehuru vi nästföljande morgon dödade en skäl och en sjöblå fiskmås. Temperaturen i luften och vattnet var 29°, och det började blåsa starkt från nordvest kort efter vår återkomst ombord.

Sept. 28. Fastän vinden flyttade sig åt vester

om natten, befriade oss likväl ej detta, såsom vi hoppades. Isen hade väl drifvit betydligt från kusten, men vår ränna var ännu igenfylld. Utomdess dref ännu mycken tjock-is upp och ned med stor hastighet, för tidvattnet, hvilket, äfven om vi kunnat utkomma, det ej hade varit rådligt att möta. Några af dessa massor gingo väl in uti rännan och rensopade den för en stund, i det några af dem spärrade inloppet till vår hamn; men undersökning med båten visade slutligen att vi kunde utkomma vid södra inloppet, om vi förmådde befria oss ur det fängelse, som nu höll oss inneslutna.

Ehuru lindrigt väder hela dagen, föll barometern en tum; ett förebåd till hvad som snart skulle hända. I sjelfva verket hemsöktes vi om aftonen af en svår storm från nord-nordvest, med snöyra, som tvang oss att utlägga en kabbel till klipporna och en annan till närmsta isberg, för att hålla det mellan oss och land, i fall något vindkast skulle drifva oss mot klipporna, hvarifrån vi ej voro många alnar borta. Thermometern var vid att tillfälle 22°, och steg till 28°. Vi undersökte i dag ön söderut, men funno der intet anmärkningsvärdt.

Sept. 29. Snöyran fortfor hela natten utan afbrott; men om morgonen hade strömmen såvida undanröjt isen, att vägen var segelbar. Vädret lade dock hinder i vägen, emedan ingen duk kunde hafva motstått blåstens raseri. Mot middagen och nära aftonen kommo häftiga byar och det upphörde att snöga, hvaremot blåstens verkan på land var sådan, att snön, hvaraf det förut varit betäckt, bortblåstes. Thermometern

var vid 23° midt under stormen och sjönk ej under 21°; medan barometern om aftonen började att stiga. Vid denna tid var hamnens inlopp klart samt all den nya isen och frusna snön skingrad. Sedan tidvattnet stigit, stod det hela dagen vid nästan samma höjd, betecknande den af oss vid mer än ett tillfälle anmärkta effekten af vinden. Latituden observerades vid 70° 12′, och longituden, utan korrektion, vid 92° 21′. Ingen kunde lemna skeppet på hela denna dag.

Sept. 30. Stormen aftog småningom om natten; och kl. 5 i dagningen syntes den tillräckligt stillad för att tillåta oss afsegla, helst kanalen söderut var nästan isfri. I följd häraf lossades kabblar och linor, och vi gingo kl. 6 till segels, med Krusenstern i släptåg. Ehuru tidvattnet i kanalen flödade norrut, eller emot oss, var den förliga nordanvinden tillräcklig att bringa oss derigenom med en fart af fem mil i timman; då strömdraget för samma tid beräknas till halfva detta belopp. Kl. 7 passerade vi hamnens södra inlopp och kanalens sydöstra öppning; då vi funno tiden ökas i mån af vårt framskridande och starkast på det smalaste stället, såsom vi bordt vänta oss.

Det var numera nödigt att veta hvad sannolikt skulle följa, sedan vi uppnått gränslinien för vår närvarande kunskap, och vi voro således i största bekymmer att upptäcka landets rigtning, samt uppmärksamma på den vestligaste udden, som visade sig under vår framfart. Vi funno det aflägsna landet mellan kontinenten och ön vara en grupp af stora öar och kusten sträcka sig vestvart. Kl. 8 hade vi kringfarit udden, som efterhand framsköt på 7 punkter, hvaraf den femte be-

tecknade platsen för ett större inlopp eller bay, full af is. En bay bortom den andra punkten syntes jemväl erbjuda en god hamn; hvarjemte vi varseblefvo ett märkligt sund med tvenne öar vid inloppet. Dessa ställen namngåfvos, men jag behöfver icke här upprepa hvad som lämpligare kan igenfinnas på kartan.

Vårt afstånd ökades småningom under färden vid kusten, från 100 alnar till två mil; och om middagen sågs den större ismassan sträcka sig från land, omkring två mil norrom fasta landets yttersta udde, till öarne söderut; hvarigenom all vidare fart tillspärrades, enär den bestod af ganska tjocka och tätt sammanpackade massor. Vi hade gjort 17 mils väg, fem söderut och tolf åt sydvest till en ö som erböd ett skygd, emedan den hade en klippa öfver vattnet i söder, med en låg bank vid norra inloppet. Denna ställning intogo vi, och gjorde fast vid två isberg, under skygd af ön, så att vi blott lågo $\frac{1}{4}$ mil från issträckan, hvilken nu sågs bestå af hundradetals isberg, sammanvuxna till en enda fast massa. Vi hade under loppet hitåt passerat några större stycken, som seglade ned att förena sig med denna hotande ismur, och måste äfven bryta oss fram genom någon pannkaks-is, såsom den benämndes, så tät att den tillskyndade oss betydlig oro.

Thermometern var ifrån 23° till 25° om dagen, men om aftonen blef det lugnt, då temperaturen hastigt föll till 18°. Vid solnedgången var vädret ganska klart, och högländt mark sågs bortom udden, på tio à tolf mils afstånd i sydvest, och med sydostlig sträckning; men huruvida det var förbundet med fasta landet bredvid oss eller ej, kunde vi icke bestämma.

Stora öar sträckte sig från ost-till-syden mot syd-syd-ost, på ungefär 9 mils afstånd, omgifna af tjock-is, åtskiljd från dem genom en smal vattenlinie.

Landets utseende hade nu betydligt förändrats. Det var mycket lägre än de delar af kusten, vi redan undersökt, och ytan var i allmänhet mycket jemnare. Någon vegetation märktes på den lilla ön, och vi observerade friska spår efter harar och hermeliner. Här lågo äfven två stensättningar, qvarlefvor efter invånarnes sommarboningar, men af vida senare datum än dem vi sett förut. Snön var till större delen sammanblåst i bergsskrefvorna och läplatserna, som visade att bergen bestodo af röd granit. Ett björnspår fanns sedan nära stället, hvarest vi lågo förtöjda, och många skälar visade sig äfven. Som inga observationer gjordes, måste vi antaga latituden, enligt vår räkning till 70°, och longituden (okorrigerad) till 92° 40′.

Vid slutet af September, hvars sista dag vi nu hade uppnått, ansåg jag allt hopp om vidare färd denna sommar försvunnet. Denna åsigt antecknade jag äfven i min Jurnal, jemte de anmärkningar jag här afskrifver derutur, emedan de bättre skildra de intryck och meningar, som voro en följd af våra åtgärder och vår ställning, än något som jag kunnat skrifva i en senare period, eller skulle nu vilja tillägga.

”Min fulla öfvertygelse är, att under hvarje resa af denna art, skeppets säkerhet bör utgöra det hufvndsyfte, för hvilket allt annat måste vika; enär på detsammas bibehållande utsigten till framgång beror i högre grad, än vid någon annan segling; ehuru samma sats i hvarje fall till en viss grad äger sin rigtighet.

Och vid en lugn öfversigt af hvad som nyss förefallit, äger jag skäl att tadla mig sjelf, som icke handlat enligt denna grundsats med tillräcklig ihärdighet. En icke onaturlig brådska att komma vidare har ofta förledt mig att framtränga, så snart någon sannolikhet erböds att kunna arbeta oss fram utmed kusten, men mitt uppsåt har blifvit jemförelsevis rättfärdigadt, att å ett mindre skepp verkställa hvad som i ett större hade varit mycket oförsigtigare; äfvensom det till någon del är för dem, hvilka framdeles torde förnya dessa försök med större skepp, jag gör denna anmärkning.

"Men, urskuldad eller ej, har dock allt som inträffade bevisat, att ingenting vanns genom denna åtrå eller otålighet; det var att brottas mot klimatets oöfverstigliga hinder, mot vindar och strömdrag, mot is och klippor; mot sjelfva naturen, som dagligen hotade att uppdraga en gräns, hvarutöfver vi ej skulle komma. Det är numera klart (och må framtida seglare i dessa haf begagna anmärkningen), att, hade jag tåligt väntat i talrika fall, tills jag blifvit säker att hinna en tillflygtsort, skulle vi hafva uppnått vår närvarande ställning mycket hastigare, samt med mindre besvär, ängslan och våda. Men det är icke dess mindre klart, af isens tillstånd, att änskönt vi uppnått denna punkt mycket tidigare om sommaren, vi knappt hade lyckats att göra några vigtiga framsteg före vintern. Såvidt våra operationer för följande sommar angår, äro vi sannolikt här äfven så väl i tillfälle att komma till någon slutsats i detta hänseende, som om vi framryckt längre, då vi hunnit 300 mil vidare än någon föregående upptäckare,

täckare, och mer än 280 mil från den af Kapten Franklin angifna kuststräckan.

"Angående sättet att färdas i dessa haf, bör jag här jemväl framställa min vunna öfvertygelse, att der ingen hamn finnes och isen anskjuter längs utmed kusten, bör ingen tvekan uppstå att intaga en ställning i pack-isen, särdeles då ett fartyg är nära land. Detta är i sanning den säkraste utvägen; och fastän följden ofta kan blifva en retrograd rörelse, bör sådant icke ställas i jemnbredd med skeppets säkerhet, hälst vi aldrig rönte någon svårighet att förr eller senare reda oss ur faran. Jag påyrkar denna åsigt med allvar, emedan den motsatta meningen rotfästat sig; hälst följden deraf blifver, att hålla ett skepp i ett oupphörligt tillstånd af verklig eller inbillad ängslan och fara. Och detta är i sjelfva verket källan till alla de vådor och knappa undflygter, hvarom vi läsa; enär man med någon liten omsorg och tålamod skulle undgå den ofta timande olyckan att inspärras af isen. Någon ringa eftertanka borde i sanning visa, att det ej står i ett skepps förmåga att arbeta sig fram genom sådana hinder; och häraf kommer jag till den slutsats, att det är ej mindre obetänksamt än fruktlöst, att ideligen söka uppnå hvarje trakt med öppetgående vatten, med mindre det kan verkställas utan fara, och en utsigt tillika finnes att behålla den plats man uppnått, eller ock göra ett bestämdt framsteg.

"Visserligen kan mot dessa anmärkningar göras det inkast, att det åligger ett fartyg att söka hamn, särdeles efter en lång resa och på en okänd kust. Men

det är i allmänhet lätt att utsända båtar för detta ändamål, med liten eller ingen relatif våda, då utsigt till trygghet finnes vid kusten; medan, i stället för att äfventyra skeppets säkerhet, det, såsom jag redan tillstyrkt, är den enda kloka utvägen att taga sin tillflygt till isen. Detta är, om jag icke misstager mig, det af Försynen erbjudna medlet till räddning; och den som försummar detsamma, ännu i förtröstan till Försynens bistånd att undgå de faror han onödigt störtar sig uti, bör icke klaga, i händelse af ett misslyckadt försök, då han ej ansträngt sin yttersta omsorg och försigtighet, att göra sig förtjent af detta beskydd. Må detta ihågkommas, åtminstone af den, som hädanefter försöker en "nordvestlig genomfart;" och må han aldrig förlora ur sigte tvenne vigtiga ord: varsamhet och tålamod.'

TOLFTE KAPITLET.

Reflexioner i fråga om skeppets närvarande tillstånd — och anstalter att minska ångmaschinens utrymme. — Fartygets aftackling. — En lycklig Björnjagt. — Visshet, att vi blifvit verkligt infrusna för vintern. — Ett Krutmagasin uppfördt på kusten. — Matförråden undersökas. — Kanoner och vissa delar af ångmaschinen föras i land.

Innan jag öfvergår till dagboken för nästföljande månad, bör jag meddela några anmärkningar rörande vårt skepps närvarande ställning, särdeles hvad ångmsschinen beträffar. Berättelsen om sistförflutna veckor har redan visat, att det af oss upphört att anses såsom någonting annat än ett seglande fartyg; och det är jemväl sannt, att, ehvad fördel vi ock till slut drogo af vårt maschineri, var densamma likväl ej större än vi kunnat vinna af våra tvenne båtar, genom bogsering. Men fastän maschinen i detta hänseende ej gjorde oss någon tjenst, var den icke helt och hållet onyttig. Den upptog deremot ett betydligt utrymme, eller, tillika med bränslet, två tredjedelar af vårt stufrum, i vigt och mått. Den hade allt ifrån början, äfven ur andra skäl, varit

oss till mycket besvär, utom de oändliga oredor och ledsamheter jag redan omnämnt; emedan den erfordrade fyra personers åtgärd, som icke voro egentliga sjömän, hvarigenom antalet af vår verkliga sjöbesättning kännbart minskades. Då maschinen tillika blifvit ansedd såsom den väsentliga rörelsekraften vid fartygets ursprungliga inredning, hade master och segel blifvit afpassade derefter, i mindre skala, med förutsättning af att seglen blott under stormväder skulle behöfvas, så att det i sjelfva verket var beräknadt för segling såsom en bisak. Jemte alla dessa olägenheter, hade det, med en så ofullkomlig förmåga, det tunga åliggandet, att föra i släptåg en lastbåt af 18 tons drägtighet, motsvarande fjerdedelen af dess egen. Det hela utgjorde en massa af hinder och besvärligt utrymme, hvarpå vi gjort oss föga beredde då vi lemnade England.

Om vi, detta allt oaktadt, hade skäl till fägnad öfver de framsteg vi gjort, och att verkligen förundra oss deröfver, så kunde detta ej förmå oss att blunda för det högst nödvändiga biträde, maschinen nu borde hafva lemnat oss. Hädanefter skulle vårt skepp blifva ett seglande fartyg, och ingenting mer. Jag beslöt således att lätta det från den tyngsta och minst kostsamma delen af dess maschineri, samt att på skeppets förstärkande använda allt som syntes tjenligt för ändamålet. I detta uppsåt gjordes på sista dagen i Sept. anstalter att taga ångpannan isär, för att bringas i land, så snart skeppet blifvit infruset, något som ej kunde vara aflägset; hvarförutan jag härtill mer än uppmanades af alla officerarnes och troligen hela besättningens bifall. Det är väl sannt, att vi härigenom funno oss vid en inskränkning af kraft, vida under den som nå-

got i dylika värf fordom begagnadt skepp haft att disponera; men i sjelfva verket hade nyssnämnda olägenheter redan inträffat, mot vår vilja, och vår frivilliga sjelfuppoffring var egentligen föga mer än en blott formalitet.

Oktober 1. Förra aftonen sjönk thermometern till 17°, ett hotande förebud att vi uppnått vår sista ståndpunkt för denna årstid; men i gryningen mulnade vädret och temperaturen steg till 21°, med ett snöfall, som fortfor hela dagen. Vi hindrades emellertid häraf, att bestiga det närbelägna höglandet, samt att derifrån göra de observationer öfver kustens och isens tillstånd, hvilka erfordrades för hvarje ytterligare försök att hinna längre. Vi kunde derföre ingenting mer göra, än pejla och undersöka vår lilla hamn, samt funno med fägnad, att om vi skulle blifva infrusne på detta ställe, vi der hade en trygg tillflygtsort att påräkna, efter att hafva gjort några förändringar dervid, genom att undanrödja de tyngre massorna och genomsåga bay-isen, som nu var 6 tum tjock. Snögandet upphörde om natten. Ett friskt räfspår fanns på stranden; och emedan de talrika skälarne voro mycket skygga, var slutsatsen naturlig, att Esquimauerna ej längesedan öfvergifvit trakten.

Okt. 2. Fastän morgonen var mulen, blef vädret ej missgynnande för en utfart i den inre delen af landet. Vi landstego vid hamnens norra sida, emedan isen hindrade detta i söder, som för oss var den vigaste trakten. Genom en däld med en frusen insjö, gick jag uppåt en höjd, samt upptäckte derifrån, att en liten bugt, som nödgat oss taga en omväg, utgjorde ett inlopp, som flöt ungefär 6 mil inåt landet i nordvestlig rigtning.

Här såg jag äfven början af det större sund vi anmärkte den 13:de, omgifvet af ett till utseendet högre land än det i sydvest belägna, som bestod af en kedja utaf enformigt låga kullar. Bortom detta land kunde jag ej se något vatten. Mot sydost erböds en fullständig utsigt af de öar vi passerat den 30 Sept., jemte något land i öster och söder, sannolikt Amerikanska kontinenten; ehuru denna fråga då lika litet kunde bestämmas, som jag kunde utröna huruvida det var en fortsättning af det, på hvilket jag nu var stående.

För närvarande var det vigtigare, att känna isens tillstånd för ögonblicket, och hvad det sannolikt skulle komma att blifva; men hvad vi sågo, gaf oss intet hopp om vidare fortkomst. Vi befunno oss stillastående. Vi hade väl länge anat denna händelse, som ej kunde vara aflägsen, och vi borde ej med skäl förvånas att den inträffat. Likväl hade vi varit verksamma intill närvarande stund, och våra oupphörliga ansträngningar hade, efter lifvets vanliga gång, hindrat oss från att tänka på framtiden, från att se, att det onda, som ej kunde för alltid aflägsnas, drog oss med hvarje timma närmare, kom hvarje minut oss mera till mötes, ja, redan var inne; medan vi sålunda närde detta blinda hopp, som äfven vid anblicken af oundviklig fara eller viss undergång, ja äfven på sjelfva dödsbädden, är resultatet af ansträngning och motstånd; detta hopp, som upphör endast med de ansträngningar, hvaraf det upprätthålles, när det hjelplösa skeppet remnar på klippan, och solen mörknar för den döendes blick.

Det var nu vi tvungos att tänka, ty det var nu, intet vidare stod att uträtta; äfvensom det var nu, de

långa och fruktansvärda månaderna, det sent framskridande året, vore jag frestad att säga, af vår oundvikliga fångenskap bland denna orörliga is, obeslöjadt framträdde för vår syn. Fängelsets dörr var sluten bakom oss för första gången; medan vi, under känslan af, att om vi voro öfvergifna såsom hopplösa fångar, och att icke ens naturen nu kunde skänka oss lindring eller hjelp på mången lång och tröttsam månad, funno det omöjligt att aflägsna intrycket af de tankar, som, när de äro en följd af felslagna beräkningar, påtruga sig oss ännu våldsammare under denna känslans domning, som verkas af det första plötsliga afbrottet i en verksamhet, hvarigenom hoppet underhölls. Skulle vi hafva uträttat någonting mer, hafva kommit längre eller banat oss väg genom dessa svårigheter, och ännu mera, skulle vi hafva genomgått dem alla och befunnit oss vid det efterlängtade målet, bildande en förenings-länk med upptäckterna i vester, hade ej maschinen svikit oss, eller hade vi varit här, såsom vi bordt vara, en månad eller sex veckor tidigare? Var det vårt fartygs dåliga beskaffenhet, en invecklad kedja af oförutsedda bristfälligheter, som hindrat oss att fullända Amerikas gränsbestämning, och utröna den "nordvestliga genomfarten" på en enda sommar? Detta var den tanke som qvalde oss, och icke onaturligt, vid åtankan af allt hvad vi utstått, af alla våra uppehåll och missräkningar. Men likt den sjelfplåga, hvarunder menskligheten så ofta fruktlöst marteras, voro dessa tankar gagnlösa och bittra; hvarföre vi skyndade att aflägsna dem, då de uppstego; väl vetande, att vi ej kunde skåda in i en fjerran liggande framtid, ej anställa forskningar öfver det framför oss belägna landets na-

tur, ej vara säkra i hvad tillstånd isen befunnits före vår ankomst, och således lika litet veta, huruvida en vestlig genomfart stod att finna i denna rigtning, som huruvida vi kommit en fotsbredd längre, om allt hvad vi åstundade gått efter önskan.

Vi sågo här många spår efter harar och sköto några, som äfven vid denna tidiga period voro alldeles hvita: hvilket nödvändiga färgombyte, enligt hvad numera torde vara tillräckligt kändt, föregår långt innan marken blifvit alldeles snöbetäckt och långt före den starkare köldens början; ett bevis, att det åtminstone icke är en verkan af temperaturen, lika säkert som det är en på framtiden beräknad inrättning att fördraga vinterkylan. Ett björnspår upptäcktes jemväl; och i det inre kunde vi se, äfven mellan snön, att slättmarkerna voro betäckta af vegetation; medan de framskjutande bergen utgjordes af röd granit, jemte stycken af kalksten vid kusten; ett tecken till fortsättningen af samma geologiska förhållande vi anmärkt från första stunden af vår ankomst till denna trakt. Der funnos många spår efter fordna inbyggare, jemte en mängd stenvårdar, på afstånd lika menniskor, och dem detta folk uppreser för att dermed skrämma rådjuren inom deras område. På den 5 mils långa rymd vi tillryggalagt, funnos tvenne stora insjöar.

Okt. 3. Under vår gårdags-utfart hade besättningen nära undergräft det isberg som förnämligast hindrade vår möjliga utgång, så att det vräktes ut i tidvattnets fåra före kl. 5: men som stilltjen fortfor, med en temperatur af 20°, var föga utsigt att hinna vidare, äfven sedan detta hinder var undanröjdt, då under detta

förhållande den nya isen ej kunde fela att qvarhålla oss. Denna morgon förebådade temperaturen af endast 13° ännu något värre; men om dagen steg den till 21°. Vädret var klart och mildt. Vid en ny landstigning uppnådde vi det högsta tillgängliga bergets spets om middagen; men horisontens åsyn var derifrån ofullkomlig och vi kunde icke bestämdt afgöra någonting, ehuru det vi sågo ingalunda var af en lofvande natur. Bestigandet af en ny höjd förevisade intet utom en vid landsträcka från nordost till sydvest, med ingen vattenrymd utom der vi lågo, som liknade en stor vik. Vi sågo åter spår efter harar och en hvit björn, samt efter hermeliner och räfvar; samt hittade tillika hornen efter en ren.

Isens beskaffenhet var emellertid hufvudfrågan, emedan jag alltför väl visste, huru svårt det är att här dömma om landets natur och sammanhang, samt fullkomligt insåg, att vi ej kunde draga några bestämda slutsatser af hvad vi hittills sett. Det förra syntes nästan i samma tillstånd, och vi hade nu ytterligare skäl att tro den större massan vara så hopfrusen för vintern, att den ej mer skulle skilja sig åt. Om landet beslöt jag förvärfva mig mer kunskap, i fall detta var möjligt, genom att färdas så långt det vore tillgängligt. Vårt skepp var icke alldeles innefruset; men innehade det önskvärdaste läge som kunde finnas, ifall sådant inträffade, hvilket vi hade stort skäl att förmoda.

Landets natur skiljde sig föga från det vi redan undersökt; ehuru mera ojemnt och bergaktigt. I dälderna funnos insjöar, likasom förut; men de som så-

gos voro blott några fot djupa, och tycktes ej innehålla någon fisk. Observationer gjordes från ett på den ansenligaste höjden uppfört stenrös. Emellertid hade besättningen om ombord söndertagit ångmaschinen, för att bringa den i land; hundarne inöfvades vid slädorna och andra förberedelser till en vintersejour gjordes. Thermometern sjönk om natten till 16° med snö, medan luften kändes särdeles kulen och skarp.

Okt. 4. Morgon-temperaturen var 13°, men steg till 17° om middagen och snön upphörde. Gudstjenst hölls och manskapet sändes i land att taga sig rörelse, då några snöripor syntes. Isen hade föga tilltagit, och ännu låg mycket vatten öppet mot nordost och i söder, men den tjockare packisen på vår väg förblef densamma. På höjderna var snön ymnigare, men vintern nalkades dock mera småningom, än efter vanligheten i dessa luftstreck.

Okt. 5. Besättningen höll på att lösgöra några af de mindre seglen och nedtaga det löpande tacklet, medan maschinisterna fortsatte det om Lördagen började arbete. Temperaturen steg från 14° till 17°, men föll åter till 14° om aftonen; och icke långt från skeppet låg öppet vatten. Hundarne öfvades ånyo, och på isen syntes en räf, den första vi träffat. Ett norrsken observerades kl. 1, och barometern steg till 30° 73′. Luften blef derjemte så tjock, att den förtog all vidare utsigt af landet; och som vi till slut voro alldeles kringfrusna, blef utsigten till vidare färd med hvarje dag allt mindre.

Okt. 6. En frisk vind gjorde förra aftonen kallare än någon föregående; och om morgonen var tem-

peraturen vid 12° samt höjde sig under dagens lopp till 14°. Vi började således att genomsåga isen för att få skeppet i säkert läge för vintern; ett arbete, som upptog hela dagen. Ännu förekom något öppet vatten i norr: det snögade betydligt och om aftonen kastade vinden om åt söder, med frisk blåst.

Obehaget af dagen, ett förebud till många ännu värre, lifvades genom en lycklig björnjagt, den första af detta slag vi bevistat. Djuret, som hade nalkats skeppet, jagades åt land, hvarvid vårt folk sattes i tillfälle att afskära honom vägen. I denna ställning lössläpptes mot honom våra Grönlands-hundar; men de voro till ingen nytta, och röjde intet spår till det hos denna race så instinktlika begäret att anfalla detta djur. Han jagades derpå till vattnet; der han nedsjönk bland den nybildade isen, och af oförmåga att komma undan, uppnåddes af jullen och dödades. Djuret bragtes ombord och befanns vara en hona af medelstorleken. Längden mellan nosen och svansen utgjorde 6 fot 8 tum, och vigten halftannat skeppund.

Okt. 7. Efter en vacker morgon, började det att snöga kl. 8, men vädret var såvida mildare, att thermometern steg från 12° till 21°. Issågningen var slutad om middagen, och skeppet halades in och placerades med förstäfven åt norr, mellan ön och fasta landet, hvarigenom det fullkomligt skyddades från öst- och vestanvädren. Med land jemväl norrut och ett berg i sydost, låg det blott öppet för trenne streck af kompassen, så att vi med skäl fägnades af vår framgång, der intet synnerligt val nånsin kunnat göras. Vattnets djup var 33 fot; och som der funnits ett strömdrag,

så länge detta gått öppet, ägde vi rätt att sluta till dess återkomst vid sommaren, till lättnad vid isbrytningen och vår afresa, då tiden dertill var inne. Båtarne fördes derföre i land, däcken klarerades från tåg och stänger, och andra nödiga anstalter gjordes att herbergera fartyget under vintern.

Okt. 8. Också återstod intet tvifvel att vi nu befunno oss i vårt vinter-hemvist, om vi äfven kunnat med något skäl sätta sådant i fråga några dagar förut. Men, såsom jag redan nämt, en framtid stundade förr eller senare; och om vi på denna sista vecka funnit skäl nog att hvarken röna förundran eller nedslagenhet, voro vi dock, såsom jag slutat vid vår första inspärrning på detta ställe, långt ifrån säkra att ej komma att sakna något. Vi kunde väl icke vänta oss ett verksamt lefnadssätt nu: vi visste icke ens om vi skulle finna något nyttigt att göra; men det ålåg oss icke dessmindre att söka sysselsättning samt göra oss sjelfva så förnöjda och lyckliga som möjligt, under omständigheter dem vi hade rikligt skäl att afvakta. Vi voro, menar jag, alla ganska väl försedda med tålamod, och att sakna hopp fanns ingen anledning; det tillhörde framtiden att inverka något djupare på det förra, och att, i fråga om det senare bevisa, att mer tilläfventyrs beror af en lycklig kropps- och sinnesförfattning än af någonting annat.

Vår öfvertygelse var oinskränkt; ty icke det ringaste tecken till öppet vatten var nu märkbart; och med undantag af en eller annan framskjutande mörk bergspets, var intet utom en bländande, enformig och tröttsam sträcka snö synligt kring hela horisonten. Det

var i sanning en tungsint anblick. Med all sin glans, har detta isens och snöns hemland alltid varit, och skall alltid förblifva en fruktansvärd, nedslående och enformig ödemark, under hvars inflytande själskraften förlamas och upphör att tänka ej mindre än att känna hvad som, förekom det också blott en gång eller varade det en dag, borde sporra vår håg genom sin nyhet; ty det utgör allenast en anblick af enformighet, tystnad och död. Äfven en poetisk inbillningskraft måste råka i förlägenhet, att söka ämnen till skildringar från något som icke företer någon omvexling, rörelse eller förändring, utan der allt är städse detsamma, obehagligt, kallt och stilla.

Vid allt detta var det en tillfredsställelse att finna, det enhvar syntes nöjd med de framsteg, som redan blifvit gjorda. De voro visserligen långt ifrån hvad som först väntades, men vid en lugnare och sorgfälligare undersökning än den vi kunnat anställa vid första intrycken af dessa mötande hinder och vid jemförelsen deraf med våra öfriga vidrigheter, var den nu tagna öfversigten ej mindre grundad än fägnande. Vi kunde ej förgäta den tid, då vi skulle ansett oss lyckliga, om vi endast uppnått Port Bowen denna sommar, om vi ock icke kunnat anlända till Furys vrak och förråder. Men en blick på kartan öfvertygade oss snart, att vi ej blott hunnit denna vigtiga punkt af vår resa, utan ock tillryggalagt 166 geogr. mil derutöfver samt 200 på andra sidan den hamn, hvarest vi gjort oss räkning på att qvarligga, om vi uppnått detta ställe. Icke mindre tillfredsställande var åtankan af alla de faror vi undgått, vid seglatsen mellan så invecklade och farliga vägar, under de stormar vi sluppit undan, och genom

isen, som snarare blifvit vår slaf än vår beherrskare. Under sådana jemförelser, dem vi hade rikliga tillfällen att göra, kommo vi till den lugnande slutsats, att vi nu utgjorde en liten förenad och bosatt familj; alla lika nitiska och tåliga, alla beredda att möta nya svårigheter och alla tacksamma öfver vår framgång; medan de, hvars pligt det var att lyda, visade denna lydnad med en beredvillighet och en ifver, som knappt kunnat finna sin like under en verklig krigslag.

I tvenne dygn blåste ett skarpt väder från ost-sydost med snöyra som kom oss olägligt för arbetets skull, men som thermometern stod vid 24°, var kölden icke stark. Besättningen rengjorde skeppsrummet, och uppmätte det öfriga bränslet; maschinisterna arbetade vid ångmaschinen, och timmermännen med några förändringar i kajutan, för att trygga oss bättre mot kölden. Vi hade ej kunnat hålla värmegraden högre än 28°, i anseende till dörrens läge, men medelst dessa ändringar kunde den nu stegras till 45°, och en högre temperatur åstundade vi ej. Denna är tillräcklig att afhålla fukt, som i detta klimat bör mer undvikas än kölden. Vi kokade istret af vår björn och något skälspäck på land; men oset framlockade inga räfvar eller björnar, hvarföre vi ej trodde att några djur funnos på stället.

Okt. 9. Snögandet upphörde om morgonen; thermometern steg från 19° till 25°, och solen sken klart om dagen. Ångmaschinen var nära söndertagen; och genom bortskaffande af dess utrymme, ökades i väsentlig mån skeppsfolkets beqvämlighet. Några större vattenöppningar observerades i sydvest, dem vi under-

sökte, och funno dem utgöra från tjugu qvadrat alnar till ett tunnland i omfång, med ett starkt strömdrag i vester, och rinnande åt motsatt väderstreck, der de jemväl voro bredast. Hela dagen förblef detta strömdrag oförändradt; hvilket åstadkom något bryderi, helst vi nödgades uppskjuta bestämmandet af dess verkliga natur och orsak till nästföljande sommar. Om bland oss funnos de, som hyllade theorier om utur hafvet här på stället uppkommande springkällor, eller om deri utfallande strömmar, så löna dessa hvarken mödan att anföra eller undersöka.

Mot aftonen slog vinden om till nordlig, och thermometern föll till 13°. En skälhund blef skjuten, men gick förlorad i vattnet. Skelettet efter björnen sänktes äfven deruti, för att rengöras af hafsdjuren, och upptogs med några fastsittande musslor och skalfiskar, att öka vår lilla naturalie-samling. Detta var den enda fullkomligt klara natt vi sett under vistandet i dessa farvatten; och månan, som var i sin fyllnad, intryckte på alla föremål en stämpel af ovanlig mildhet och behag.

Okt. 10. Den skarpa nordanvinden lade sig om morgonen, som gaf oss en klar och vacker dag, ehuru en tjock mist låg utbredd öfver hafvet. Ingenting qvarstod ombord utom de lägre masterna med deras tackel. En tur åt land förde oss till en grofhuggen sten af pelarformigt utseende, rest af Esquimauerna, men till hvad ändamål, kunde vi icke bestämma. Vi observerade spår efter räfvar. Ett mindre klargående vatten sågs ännu i norr, samt i nyssnämnda öppningar: men vi kunde ej utreda orsaken till detta strömdrag.

Om dagen var temperaturen 15° och föll till 10° om natten. Latituden bestämdes till 69° 58′ 42″ och longituden till 92° 1′ 6″.

Okt. 11. Himlen var mulen och thermometern steg till 18°, men äfven vid denna temperatur märktes ingen kyla, emedan blåsten var lindrig. Besättningen mönstrades vid god hälsa, utom R. Wall, som fallit ned i maschinrummet, dock utan någon allvarsam skada. Efter gudstjensten tilläts folket göra sin vanliga landgång, hvarunder det uppreste ett landmärke för skeppet, omkring 4 mil från kusten. Vinden friskade upp mot natten, och thermometern föll till 11°.

Okt. 12, 13. Ingen väsentlig förändring yppades. Arbetet å skeppet fortfor, och en plats till krutmagasin utsågs på ön bredvid oss, som häraf kallades Magasins-ön. Skeppet omstufvades, bränslet uppmättes och befanns utgöra 700 mått trä- och stenkol, efter vår beräkning tillräckligt för skeppets vanliga behof under samma antal af dagar. En fullständig undersökning af lifsmedlen ägde jemväl rum; och resultatet var att de befunnos förslå till fulla ransoner för två år och tio månader eller närmare tre fulla år. Tillgången af talg och olja lofvade att räcka lika länge som de förra; i det vi åtminstone påräknade det ytterligare bistånd vi hade skäl att vänta af vår björn- och skälfångst.

Thermometern den 12 var 14°, och föll till 10° dagen derpå; hvarefter den åter steg till 20° och förblef sådan till sent på dagen, utan att om natten falla under 17°, då vädret alltmer mulnade, med hotande

förebud

förebud till snö. Vi upptäckte lyckligtvis här något som för oss kunde blifva en källa till färska förråder; en större snäckart, som ej blifvit sedd under föregående resor. Några misslyckade anfall gjordes på skälarne, och en del af ångmaschinen hissades öfver på isen. Snön uppfyllde dagen derpå hvad den förutspått, och började att falla ganska tidigt om morgonen, då thermometern steg till 20°, och derefter till 22°, samt föll åter till 17° om natten. Malmkanonerna utskeppades på isen jemte något mer af maschinen, och underdäcket klarerades från några reserv-förråder, som instufvades i skeppsrummet. De som satte värde på förebud, fingo fritt spelrum att profetera öfver en korps kraxande omkring fartyget. Huru långt deras tolkningar sträckte sig, gjorde jag mig icke det omak att undersöka: hade de varit orimliga eller af vigt, skulle jag sannolikt fått höra nog derom, utan efterfrågan.

TRETTONDE KAPITLET.

Reflexioner öfver Luftens och Känselns temperatur. — Försök att underlätta skeppet. — Maschinen landsatt och Krusenstern förtöjd. — Skeppets takläggning fullbordad. — Anmärkningar om Temperaturen. — Bruket af Spirituosa afskaffadt om bord. — Anstalter till ångans värmande och spridning mellan däcken. — Beskrifning om hvarjehanda förberedelser till vinterliggning, såväl i afseende på skeppet som besättningen.

Oktober 15. Snön upphörde före dagningen, men det blåste friskt från norr och kändes ganska kallt, ehuru thermometern var 18°; en temperatur, som några dagar tidigare icke varit oangenäm. Denna skiljaktighet förklaras ganska lätt och vanligt, förmedelst vindens olika styrka: medan den omedelbara orsaken, vid denna förutsättning, är alltför enkel att fordra en upplysning. Men mycket mer är härvid att öfverväga: i det några omständigheter antingen så föga afses eller så svårligen märkas, att om Läsaren någon gång är i förlägenhet att reda de skenbara motsägelserna i uppgifterna om den verkliga värman och känselns temperatur, råka de, som erfara det, hvarom andra läsa, ofta sjelfva

i icke mindre förlägenhet. Jag bör här en gång för alla meddela hvad härvid förekommit mig anmärkningsvärdt, helst samma stridiga förhållanden ofta torde yppas, och Läsaren sålunda sättas i stånd att på egen hand förklara många framdeles yttrade meningar af samma natur, och bespara mig obehaget att återkomma till hvad jag anser utgöra detta ämnes filosofi.

Hit hörer luftens hygrometriska tillstånd, hvaröfver vi icke förvarade några anteckningar: men detta är icke någon så enkel sak som den vid första påseendet torde befinnas. Enhvar vet, att fuktig luft kännes kall och sträf, samt är en god värmeledare. Men samma verkan på känseln förorsakas af atmosferens motsatta tillstånd. Torr luft ökar kroppens utdunstning, och denna utdunstning är en källa till köld. Genom förknippandet af ett eller annat bland dessa vilkor med vindens vexlande styrka, se vi oss redan på väg att reda denna invecklade fråga; men detta är ännu icke allt, äfven i fråga om blotta asmosferen. Fuktig luft åstadkommer icke nödvändigt och alltid känsla af köld, och minst af allt då, när vädret är lugnt; emedan en dimma eller töcken, genom hämmandet af värmeämnets utströmning från ytan, torde mer än motväga den köld som kan uppkomma af dess ledande förmåga; medan den jemväl på annat sätt verkar i samma rigtning, genom hämmandet af kroppens utdunstning.

Men sjelfva kroppens tillstånd är knappt af mindre vigt än allt detta, vid försöken att förklara dessa skenbara motsägelser, enär hela frågan deraf i ännu högre grad invecklas. Det är bekant, att känsla af

köld kan förefinnas i vissa febrar, äfven under Afrikas brännande sol; och samma inre sensation, såsom af låg temperatur, verkas ofta af andra sjukdomar och derjemte af så lätta hälsorubbningar att de ej kunna angifvas. Det är vida mer anmärkningsvärdt att känslan af utomordentlig köld kan förekomma under feber, då kroppens temperatur är flera grader öfver den naturliga ståndpunkten och patienten enligt andra personers tycke är brinnande het; på samma sätt som det några minuter senare torde förekomma honom sjelf, fastän ingen ändring i den verkliga temperaturen föregått.

Äfvenså, under andra omständigheter, verkar rörelse eller brist derpå temperatur-sensationer, då de af ingen yttre anledning förorsakas; och förhållandet är enahanda under brist, eller tvärtom, under ymnig tillgång på föda. Dessa omständigheter inverka på förmågan att frambringa animalisk värma; enär denna förmågas större eller ringare styrka måhända är hufvudorsaken till alla de fakta, som äro så svåra att förklara med blott hänseende till den yttre temperaturen. Denna styrka är äfvenväl ingen blott produkt af näringsämnena eller rörelsen; det gifves fall, då inga näringsmedel och ingen ansträngning af muskelkraften är tillräcklig att bibehålla en hög temperatur i menniskokroppen. Också, ehuru det föga anmärkes, och så vidt jag vet, icke ens iakttages af fysiologiska skriftställare, är förmågan att generera värme hos olika individer högst skiljaktig, och i lika hög grad en verkan af kroppens ursprungliga författning, som muskel- eller förstånds-krafterna. Hvar och en kan finna detta i allmänna lifvet; det frapperade oss alltid under omstän-

digheter, der pröfningen ofta var så ytterlig; hvarföre det ock, efter någon öfning, var lätt att förutsäga hvem som skulle lida af köldgrader, dem andra föraktade.

I fråga härom är jag äfven, af rättvisa mot de lidande hufvudpersonerna af besättningen, pligtig att anmärka, det jag sjelf af en fysiolog, hvilkens rykte är välgrundadt, blifvit ansedd att i hög grad äga förmågan att generera värme, hvaraf han jemväl härleder den likgiltighet för köld jag alltid ådagalagt; tillika med det i följd deraf relatift ringa obehag jag erfor under den långvariga vintern, såsom den med skäl må benämnas, hvilken motsvarade fyra Engelska vintrar, men sådana vintrar dem England aldrig såg och aldrig kan föreställa sig, tillika med fem somrar, som hvar för sig skulle i sistnämnda land anses för vida strängare än dess egen midvinter. Jag måste öfverlemna åt Läsaren att bedömma, huruvida denna kroppsbeskaffenhet vid sina tillfällen inverkat på mina uppgifter rörande känselns temperatur; säkert är, att jag ej kunde dömma om hvad andra kände; men jag kunde icke hafva skildrat hvad jag ej sjelf erfor.

Dessa anmärkningar äro inga blott filosofiska spekulationer, ej heller endast för ro skull uppkastade frågor. De innehålla nyttiga vinkar för dem, som hädanefter torde företaga dylika upptäcktsresor, emedan de förtjena en synnerlig uppmärksamhet vid urvalet af en besättning. Under för öfrigt lika omständigheter af skenbar hälsa och styrka, bör den individ, som synes lättast kunna frambringa värma, utväljas; ty ingen vet, förrän han lidit deraf, hvilka missräkningar, vidrigheter och

hinder i tjensten uppkomma af fallenheten för köld hos personer, som utses till skeppsbesättning för ett ändamål sådant som detta; för att icke nämna något om de tillfälligheter af död och sjukdom, som härröra af samma orsak. Jag vet mig dock ej kunna meddela osvikliga föreskrifter, der intyget af fakta vore den enda önskvärda ledaren. Men *det* synes åtminstone visst, att personer med den starkaste matlust och den fullkomligaste matsmältning producera den mesta värme; på samma sätt som svaga magar, antingen de lida af trög matsmältning eller blott sakna förmåga att mottaga mycken föda, blottställas för de mesta plågor af kölden, emedan de ej frambringa nog hetta att motstå dess intryck.

Läkare måste afgöra, huruvida den starka digestionskraften och den värme-alstrande förmågan blott äro delar af samma ursprungliga kroppsbeskaffenhet, eller huruvida icke det ymniga bruket af näringsmedel är orsaken till värmans frambringande; men resultatet är åtminstone praktiskt sannt, likasom grunderna synas klara till öfverflöd. Den, som njuter god och ymnig föda, motstår kölden bättre, än den som lefver på förknappning; medan denna blott alltför snart åtföljes af utmärgling genom köld. Detta förklarar utan tvifvel till stor del inbyggarnes i dessa frusna klimater förmåga att motstå kylan: emedan deras förtäring, som bekant är, gränsar till det otroliga. Men det är tillika en anmärkning af värde för dem, som härefter råka i samma läge med oss; alldenstund, om dessa åsigter äro grundade, såsom jag både af förnuft och erfarenhet anser dem vara, det bevisar att ingen ansträngning borde

sparas att anskaffa ett ymnigt förråd af de bästa näringsämnen.

Vårt system, vare sig i Kronans tjenst eller på handelsskepp och i hvilka delar af verlden som hälst, på Ishafven eller den tropiska oceanen, har varit lika fixeradt som enformigt, och måhända bör jag ej tadla dem som uppställt reglorna, då de ej kände och således ej kunde öfverväga de grunder, hvarpå deras föreskrifter bordt hvila. Om sjömannens ranson, under alla möjliga olikheter af klimat, arbete eller tjenst, enligt det techniska uttrycket, blifvit fixerad och enformig, med afseende på omständigheter och följder, hvaröfver jag icke här vågar att utbreda mig, hafva vi i förevarande fall varit vana att bestämma ransonen af föda och, jag kan med skäl tillägga, inskränka densamma medelst en erfarenhet, grundad på helt andra omständigheter eller under ett system, utgående från helt olika grundsatser.

Den slutsats, hvarvid jag önskade stadna, så gerna jag än, till verkande af större öfvertygelse, skulle hafva utvidgat dessa anmärkningar, är således denna: att vid hvarje expedition till en polartrakt, åtminstone om en vinter-sejour åsyftas, qvantiteten af föda bör ökas, må detta vara förknippadt med hvilka olägenheter som hälst. Det vore i sanning ganska mycket att önska, det besättningen kunde vinna smak för Grönlands-föda; då all erfarenhet bevisat, att det ymniga bruket af fet och tranaktig mat utgör lifvets sanna hemlighet i dessa frusna länder, och att infödingarne ej kunna lefva den förutan, då de i motsatt fall hemsökas af sjukdomar och döden under en magrare kost. Icke heller

anser jag detta omöjligt; då det är tillräckligt kändt, att då patienterna i Engelska hospitaler blifvit förplägade med fisktran till bot för flussverk, hafva de icke blott snart fått tycke derför, utan föredraga jemväl den som är starkast och vedervärdigast. Jag tviflar sannerligen föga, att många af de olycklige, som omkommit af att öfvervintra i dessa luftstreck, och hvilkas öden äro väl kända, kunnat räddas, om de ägt kännedom af dessa fakta, och, enligt hvad försigtigheten i allmänhet så högt tillstyrker, lämpat sig efter infödingarnes plägseder och erfarenhet.

Jag vet icke huruvida jag med samma trygghet kan våga en annan anmärkning rörande de kroppskonstitutioner som särdeles framalstra värma, hälst detta är läkarens ensak; men denne torde befinnas beredvillig nog att tillrättavisa mig, om jag har orätt. En rödlätt, smidig och blomstrande kroppsbyggnad har alltid synts mig bättre värnad af naturen mot kölden, än en motsatt konstitution; och benämningen på den förra är ett sanguiniskt temperament, hvaremot det senare kallas flegmatiskt eller melankoliskt; men läkare veta bäst huru många species denna klass innehåller. Huru härmed än är förhållandet, så äro dock aldrig personer af ett blekt, pussigt och melankoliskt utseende en passande besättning vid en polar-resa; de lida mest af kölden, ehvad särskilta undantag än må finnas; och deraf förmodar jag, att de ej producera värma till samma grad som de andra. Om sådana personer äfven äro slöa och melankoliska till sinnet, som jag tror vara ganska vanligt, så utgör detta ganska säkert ett ytterligare skäl att icke använda dem; ty äfven när dessa känslor förekomma i ett bättre temperament, minska de kraften att motstå

köld; likasom de så kallade stimulerande passionerna föranleda en framalstring af värme och de nedslående motsatsen. Och då detta, theorien må för öfrigt lemnas derhän, är praktiska förhållandet, såvidt hopp och tillförsigt iståndsätta menniskor att bära den köld, hvarunder den försagde lider, ehuru det tilläfventyrs inträffar, att samma konstitution leder till båda resultaterna, genom frambringandet af hopp och utveckling af kraft, medan den äfven föder värma, erbjuder sig sjelfmant en annan iakttagelse, i fråga om den sorgfällighet som bör användas på manskapet och de sysselsättningar som för dem böra utväljas, ej mindre än i afseende på det ursprungliga valet deraf; hälst det i sådant fall blifver befälhafvarens pligt och intresse, att upprätthålla besättningens mod och förhoppning genom alla tänkbara medel; ett förfarande, hvarigenom han äfven vet sig begagna ett af de tjenligaste medlen mot skörbjuggen.

Jag vill till dessa anmärkningar endast bifoga hvad jag anser böra blifva af nytta för framtida polarseglare, nemligen, att fastän hvarje utväg i fråga om beklädningen bör vidtagas, för att motstå den yttre temperaturens intryck, hvilka äro för väl kända för att fordra en närmare beskrifning, kan dock ingenting ersätta bristen af värmealstrande förmåga, utom den yttre hettan; ehuru äfven denna alltför ofta är otillräcklig. Det länder till ringa nytta att bekläda den, som icke inom sig framalstrar värme; det är detsamma som att värma ett stycke is med ett täcke; men det är ett alltför vanligt misstag att tro, det enda utvägen hvarigenom värmen kan bibehållas, också mäktar frambringa densamma.

Okt. 16. Väderleken fortfor vacker, men thermo-

metern föll till 6°. Vi fortsatte skeppets lättning, och fingo ut ångpannorna. Jag besteg det högst tillgängliga berget i SV, erhöll en god utsigt och fann, att det aflägsnaste landet sammanhängde från SV tills det förenade sig med öns vestra ända, ehuru jag ej kunde bestämdt yttra mig angående så aflägsna föremål, eller vara säker, att der icke fanns någon öppning. Landet var ganska ojemnt och genomskuret af remnor, med många små öar spridda utmed kusten. Ännu fanns något öppet vatten i norr och i inloppet; men emedan synkretsen var töcknig, kunde vi ej se längre än Hecla och Fury-ön. De af oss anmärkta ishålen voro nu hopfrusna, och alla tecken till ett strömdrag försvunna.

En skarp nordanvind gjorde kölden ganska sträng påföljande dag, fastän thermometern sväfvade mellan 14° och 8°. En enda kolare (*Gadus carbonarius*) fångades; och jag tviflar om det var förut kändt, att detta species besöker så nordliga haf, i fall det ej skulle vara en ny artförändring.

Okt. 18. Det var en skön dag, med lugnväder; thermometern var emellan 6° och 8°; men om aftonen föll den ända till första graden, kl. 7. Detta var den lägsta temperatur vi hittills erfarit. Söndagen fann oss alla raska, och den af fallet skadade patienten återställd. Flera än femtio lunar-distanser erhöllos för longituden. Norrskenet sågs i sydost. Våra nät fortforo att uppdraga den välkomna skalfisken, men icke i stort antal.

Okt. 19. Thermometern steg några grader, i det solen framskred mot meridianen, samt föll vid nedgå-

endet till 2°. Det fortfor att vara lugnt till aftonen, då en lätt vind uppstod. Vi erhöllo åter lunar-distanser till ett belopp af 120, jemte middagshöjden för solen och åtskilliga stjernor. En på iakttagelser af planeternas gång beräknad kronometer ställdes på middag. På aftonen uttogos de till ångmaschinen hörande anstalter; och jag tror manskapet fann sjelf, att det gjorde sig af med ett skadeting, en fiende, deri de påräknat en vän.

Okt. 20. Det vackra vädret fortfor, och temperaturen föll till 2 grader under fryspunkten. Detta var vårt första minus, och vi instämde alla i den tanke, att kölden redan vidtagit. Men den var så till vida ganska dräglig. Under loppet af dagen steg den till plus 7°, men föll om natten åter till minus 9°. Sista återstoden af maschinen uthissades; och bör jag ej tillägga, att bland oss fanns ingen, som icke fägnade sig deråt. Vi kunde icke ens betrakta dess lemningar, utan att minnas hvad den hade bordt vara och hvad den var; icke utan hågkomster, och dessa icke af det mildaste slaget, af dess tillverkare, vid minnet af de ständigt förnyade pröfningar den tillskyndat vårt tålamod, manskapets oupphörliga arbete vid dess omlagning, de städse lifvade förhoppningar, jemnt åtföljda af nya missräkningar och förlusten af håg och drift hos de flesta bland oss, fruktar jag, till hvilket allt den varit en fruktsam orsak. Fienden låg dock slutligen vid våra fötter; och medan det var maktpåliggande för oss att förvara dess återstoder, ehuru det i sanning är svårt att säga hvarföre, om ej af den vana eller känsla, som sträfvar emot absolut förstöring, tror jag det fanns ingen, som nånsin vidare önskade att se den minsta bit deraf.

Okt. 21. Krusenstern förtöjdes under loppet af gårdagen, och om natten syntes ett norrsken. En fisk fångades, den vi ansågo för en ny artförändring, hälst den ej blifvit förut observerad. Thermometern var låg, sväfvande mellan plus och minus 4°: vädret nästan lugnt. Början gjordes till skeppets takläggning, och en hvit räf fälldes. Vi erhöllo inga lunar-distanser, och kunde sannnolikt icke vinna några dylika för nästföljande fyra månader.

Okt. 22. Änskönt landet genom strålbrytningens verkan framstod mycket upphöjdt, visade sig emellertid ingenting nytt. Thermometern varierade icke väsentligt. Det blef numera nödigt att bortsåga isen kring fartyget, i följd af dess lättning, för att bringa det i den naturliga vattenlinien tillbaka. Efter denna åtgärd höjde sig skeppet nio tum; och vi gingo att uppresa en snö- och ismur omkring det, till skygd mot kölden. Kabyssan flyttades jemväl midt uti backslaget, för att åstadkomma en jemnare fördelning af värmen. Ett kärl af jernbleck ställdes vidare på öfra däcket ofvan kopparpannorna, hvarigenom ångan, som vid dessa låga temperaturgrader medför ett ständigt besvär, sammanhölls och kondenserades. En korp visade sig ånyo och vårt snäckfiske, ehuru icke serdeles lönande, fortsattes dagligen.

Okt. 23. En frisk blåst gjorde kylan i dag ganska märkbar; men dess verkan blef ickedessmindre den, att thermometern steg från minus 6° till plus 8° under loppet af dagen. Denna vind fortfor nästa dag med snöyra; thermometern föll till minus 3° och derefter ånyo ända till 15°. Detta är ett säkert tecken

till snö i dessa luftstreck; också föll den ganska ymnigt om natten. Några andra nyttiga förändringar gjordes samma dag i skeppet; bland annat bragtes ett rör från öfra däcket till elden, för att lagas. Tillika befanns en ganska ringa qvantitet bränsle vara tillräcklig att hålla nedra däcket, der besättningen vistades, torrt och trefligt samt att underhålla en medelvärma af ungefär 55°, den i min tanka tjenligaste för ändamålet.

Okt. 25. Snön forfor om morgonen; thermometern steg till 18°, men började falla om middagen, och var om aftonen vid minus 6°. Bön, och rörelse i land upptogo efter vanligheten en del af manskapets Söndagsledighet. Vi hade under loppet af gårdagen utsatt en räfsnara och funno den nu plundrad af hundarne.

Okt. 26. Fastän temperaturen i dag icke var väsentligt förändrad, gjorde en mindre storm kölden ganska sträng. Vi skyndade oss alltså att fullborda takläggningen, som skedde med tillhjelp af de från Rookwoods och Furys förråder hämtade reserfseglen; och funno genast fördelar af denna ökade säkerhet mot kölden. Andra nödiga anstalter företogos af timmermännen och maschinisterne som bland oss arbetade under tak, hälst det var serdeles äfventyrligt för ovana personer att arbeta utom skeppet, med mindre de kunnat blifva förfrusna.

Okt. 27. Efter en ihärdig storm hela dagen, lade sig vinden kl. 6 och luften klarnade: hvarefter snön upphörde och det blef lugnt. Vi kunde således nu en tid bortåt göra betydliga framsteg med vår snöfästning;

men om aftonen blåste det lika starkt som förut, och thermometern föll till minus 11°. Så fortfor den till kl. 6 om morgonen då vädret stadgade sig och uppklarnade. Om dagen sjönk temperaturen till minus 13°, den lägsta vi haft. Skeppet var emellertid fullkomligt inhyst, och vi befunno oss i ett ganska trefligt läge.

Okt. 29. Under loppet af natten steg thermometern till plus 3° och om dagen till 4°; ett tillstånd, enligt hvad jag nyss anmärkt, städse åtföljdt af snö, som derefter alltid föll i ansenlig mängd. Dagen derpå voro drifvorna så stora, att vi ej kunde fortsätta vårt befästnings-arbete. Förändringarne i temperaturen voro icke så märkvärdiga, att de här förtjena anföras; men jag bör anmärka, att vid detta, likasom vid nästan hvarje föregående tillfälle, tillkännagaf barometern den annalkande stormen. En hvit räf togs i snaran lefvande.

Okt. 31. Vädret blåste ännu hårdare, och thermometern föll till minus 16°. Omkring solen syntes vid nedgången en bred ring, som var blott den andra vi hade sett; den var emellertid endast hvit. Efteråt syntes ett norrsken mot söder. Bergens toppar voro betydligt blottade på snö genom stormen: men kontrasten mellan deras svarta klippor och hvitheten deromkring bidrog blott att göra anblicken af detta vinterlandskap ännu mer nedslående. Den arma räfven blef tillfälligtvis strypt; men förekom likväl blott ett öde, hvilket vi snart skulle tillskynda honom, ehuru vi då ej förutsågo det.

Vi hade med denna dag upplefvat vår första fångelsemånad i detta fruktansvärda och ömkliga land;

samt föranleddes helt naturligt att jemföra vår närvarande ställning med föregående resandes och att göra några allmänna anmärkningar öfver åtskilliga ämnen, hvaribland jag nu i möjligaste korthet vill meddela de vigtigaste.

Jag bör först anmärka, att i detta luftstreck, olikt Sverige och Norrige, temperaturgraden står i ringa eller intet samband med latituden. Detta torde visa sig tillräckligt af den korta komparativa tablå jag här bifogar, med hänsigt till vår egen medeltemperatur för denna månad och dem, som förut observerats vid Melvilles ö, Vinter-ön, Igloolik och Port Bowen. Jemförelsen är likväl ej alldeles noggrann; emedan temperaturgraderna i dessa fall anmärktes ombord på skeppen och ej på isen; hvarjemte tre graders tillskott för denna olikhet är långt ifrån tillräcklig: då min egen erfarenhet intygar, att de torde uppgå ända till 6°.

Ifrågavarande fakta äro följande:

	Latitud.	*Longitud.*	*Medeltemperatur.*	
Victorys ståndpunkt	69° 59′ 00″	92° 01′ 06″	Okt. 1829	+ 8°, 43′
Melvilles ön	74° 47′ 20″	110° 48′ 7″	D:o 1819	— 6°, 50′
Vinter-ön	66° 11′ 27″	83° 11′ 0″	D:o 1821	+ 9°, 51′
Igloolik	69° 20′ 30″	81° 52′ 46″	D:o 1822	+ 9°, 79′
Port Bowen	73° 13′ 40″	88° 54′ 48″	D:o 1824	+ 10°, 85′

Dernäst, vid jemförelsen af den ståndpunkt vi uppnått med några äldre försök i samma väg, var det väl sannt att vi ej hunnit så långt vesterut som till Melvilles-ön; men vi hade arbetat oss fram genom lika mycken is, emedan beloppet af denna seglats ut-

gjort 240 geografiska mil, hvarjemte vår färd varit långt mödosammare och icke litet vådlig vid mer än ett tillfälle.

Det var vidare numera fullkomligt bestyrkt, att tidvattnen kommo norrifrån, samt voro både senare och lägre när vinden låg från söder. Vi hade ej sett några hvalfiskar på de sista sextio milen, och hade aldrig träffat någon hvalross.

Jag har förut omnämnt den qvantitet lifsmedel och bränsle vi hade öfrig, som beräknades räcka till Augusti 1832. Men det fanns blott ett års förråd af spirituosa, hvilket snarare utgjorde ett ämne till fägnad än tvärtom, då ingen fråga kan uppstå om deras skadliga verkningar i dessa kalla luftstreck, hvaribland jag ej tvekar att anföra benägenheten för skörbjugg. Det var likväl nödigt, att hvad vi hade, borde sparas för framtida utfarter till lands, der bränvinet ofta kan vara af betydlig om också endast temporär nytta, eller afsättas för möjliga nödfall, såsom i händelse af skeppsbrott, om vi skulle dömmas att taga till båtarne; då denna artikel måste blifva af värde, icke blott såsom ett dieten stärkande medel, utan ock såsom bränsle; eller slutligen under möjligheten af vår oförmåga att frigöra skeppet om våren, och sålunda nödgas fortsätta våra forskningar till lands. Befallning gafs i följd härutaf att stoppa grogg-ransonernas utdelning; och det var högst tillfredsställande att förnimma, huru denna order emottogs utan invändningar.

Vår takläggning var med denna månad fulländad; men ännu återstod att lägga sista handen vid vår skydds-

mur

mur kring fartyget och att betäcka öfra däcket med snö. Flera anstalter utom de redan omnämnda hade tillika blifvit träffade i det inre af skeppet, genom anläggning af ett rum akterut, att mottaga besättningens kistor samt bak- och koknings-anstalterna, medan koppar-rör leddes derifrån rundtomkring hela rummet, till ångans bortförande. Öfver ångköket, ugnen och aktergången gjordes öppningar i öfre däcket, hvaröfver ställdes kylfat af jern, med öppningarna nedåt. I dessa upptogs ångan, som omedelbart kondenserades; men ehuru vi nästan trodde oss kunna upphämta den i form af vatten, och vidtagit anstalter för detta ändamål, funno vi det i allmänhet så fruset, att dessa voro af ingen nytta.

Vi funno sistnämnde utväg vara den bästa som hittills blifvit begagnad; i synnerhet derföre, att den, genom att bibehålla manskapets boningsrum torrt, besparade nödvändigheten att uppdrifva temperaturen, hvilket skett vid fordna tillfällen, i ändamål att hålla ångan flytande, tills den kondenserades å balkarne och däcket. Detta medförde jemväl en stor besparing af bränsle; då vi funno en temperatur mellan 40° och 50° tillräcklig att göra platsen torr, varm och treflig, hvaremot det på skepp som föregått oss, varit nödigt att bringa densamma ända till 70°.

I öfrigt antogos följande föreskrifter, dem jag här meddelar, på det framtida seglare i denna trakt må utan möda vinna den erfarenhet, som nu blifvit köpt under många på hvarannan följande resor. Det skall lätt visa sig, huru mycket af allt detta var af direkt nytta,

för ett eller annat särkildt ändamål, och huruvida afsigten var att finna sysselsättning för manskapets sinne och öfning för dess kroppskrafter.

Besättningen sof i hängmattor, som nedtogos kl. 6 om morgonen och upphängdes kl. 10 om aftonen samt vädrades två gånger i veckan. Underdäcket, som utgjorde dess vistelseort, betäcktes hvarje morgon med het sand och skurades till kl. 8, då manskapet frukosterade. Måndagen bestämdes för framtiden till tvättningsdag; och sedan denna förrättning var slutad om middagen, torkades linnet vid basbacken. Öfra däcket hade slutligen blifvit betäckt med 2 ½ fots tjock snö; den nedtrampades tills den blef en fast ismassa, och öfverströddes derefter med sand, så att den liknade en stampad sandgång. Deröfver låg det omnämnda taket, hvars väfsidor voro så låga att de betäckte skeppets. Den omgifvande snövallen, numera färdig, nådde till skeppets skansdäck, så att dettas förening med taket bildade ett fullkomligt skjul mot all vind och utestängde den yttre köldens inverkan. På samma sätt gick en snöbetäckning till kajutdäcket, der takfönstret var öfverdraget med dubbla skjuffönster; men vägen från kajutan till däcket var ej tillstängd, emedan frosten ännu icke blifvit så stark att den gjorde sådant nödvändigt; innandörrarne voro blott försedda med tåg och trissor. Beträffande anstalterna under däck, gjordes en väg akterifrån till främre delen af rummet mellan däcken, medelst en dörr, som först ledde till ett yttre rum beklädt med väf och derefter till ett annat rum, likasom det förra af 5 qvadrat fots storlek. I det sistnämnda nedsteg manskapet omedelbart från däck, och passerade yttre rummet, för att komma till sitt bonings-

rum, hvarvid de ej blottställdes för någon hastig temperatur-vexling. På detta vis måste de, efter att först hafva afskuddat sig snön, lemna alla sina kläder, hvilka ännu kunde innehålla snö eller smuts, i den första kammaren, och derifrån begifva sig till det med tyg beklädda rummet, som tjenade att hindra den kalla yttre luftens inträngande i akterkojen, deras egentliga boning.

Om dagen, från kl. 6 om morgonen till 9 om aftonen, befanns ångköket tillräckligt både för värme och kokning; och om natten tjenade bakugnen till samma ändamål, medan den tillika upphettade sanden för morgondagens behof. Som det är en ej mindre skadlig än plump och ovig anstalt, äfven i Engelska boningar, att insläppa genom dörrarne den luft som behöfves för underhållandet af elden, lät jag leda ett större kopparrör utifrån till eldstaden. Derigenom hindrades icke blott den yttre luften att sprida ett kallt drag genom rummet, utan sjelfva röret blef ock nog varmt för att bidraga till luftens torrhet inom detta hufvudrum.

På detta vis kunde ångan lättare uppstiga och sätta sig i de yttre kylfaten, i stället för att öfvergå till vatten i sjelfva rummet; medan, hvilket ej var mindre vigtigt, eldarne höllos brinnande med en jemn grad af styrka. Till bevis för kylfatens nytta, bör jag nu anmärka, att vi plägade rengöra dem hvarje Lördag och att qvantiteten af den is de innehöllo uppgick till omkring 10 kannmått om dagen, motsvarande först en qvantitet ånga och sedermera en dermed öfverensstämmande proportion af vatten, som ej blott hade varit ytterst besvärande, utan ock verkligt farlig.

Till fortsättning af vårt öfvervintringssystem, blef hvarje smula af tacklaget nedtagen, rengjord, antecknad och instufvad. Vid anordningen af manskapets skyldigheter och underhåll, antogs följande plan, sedan hela besättningen blifvit indelad i fem vakter. De tre styrmännen, maschinisten och harpuneraren hade, hvardera i sin tur, tillika med en sjöman, vården om däcket; deras skyldighet var att hålla utkik angående eld, vilda djur och infödingar, anteckna vindens rigtning och styrka, jemte himlens och vädrets utseende, samt temperaturen, tidvattnens beskaffenhet och norrskenen. Officerarne med deras betjening, timmermannen, smederna och kocken hade tillräckligt andra åligganden, hvar och en i sin verkningskrets.

Frukosten bestod af chokolad eller thé, och middag spisades kl. 12. När vädret tillät någon förrättning utomskepps, arbetade manskapet efter måltiden till kl. 3 eller 4; i motsatt händelse tillhölls det att vandra af och an på däck under taket i några timmar. Kl. 5 drucko de sitt thé, hvarefter de bevistade en aftonskola, som började kl. 6 och varade till kl. 9, efter hvars slut, och sedan hängmattorna blifvit bragta i ordning, de förfogade sig till hvila kl. 10.

Söndagen förrättades intet arbete. Besättningen undergick mönstring och besigtning kl. 10 i dess helgdagskläder, hvarefter bön och predikan hölls. Till sysselsättning för den öfriga dagen hade vi en samling af smärre populära uppsatser; en lika omtänksam som nyttig gåfva, förärad åt oss af Mrs Enderby. Men kl. 6 hölls den nämnda Söndags-skolan om aftonen, då åtskilliga ställen af den Hel. Skrift lästes af manskapet,

hvarefter dagen slöts med psalmer och den vanliga messan. Om detta religions- och undervisnings-systems goda verkningar kunde jag icke hysa något tvifvel; ty alla syntes verkligen känna att de tillhörde en och samma familj, och visa ömsesidigt deltagande, med en ordning och stillhet, som icke äro särdeles allmänna om skeppsbord.

Besättningens bakdagar voro Söndag och Thorsdag, officerarnes deremot hvarannan afton utom Söndagen. Alla dessa anstalter åsyftade tillika hufvudsakligt den nytta vi kunde draga af den för ändamålet nödiga värman. Folkets och befälets mat-ransoner för fjorton dagars tid inhämtas af följande:

Uppgift å dagliga portioner af lifsmedel för 18 personer i 14 dagar:

(Räkningen börjas med Söndag och fortfar till Lördagen i påföljande vecka).

Bröd utdelades hvarje Måndag 63 skålpund; *hvetemjöl* Måndagen 64, Onsdagen 13 $\frac{1}{2}$, följande Måndag 64 $\frac{1}{2}$ och Fredagen 13 $\frac{1}{2}$ dito; *talg* hvarannan Måndag 6 d:o och den derpå följande 9 d:o *russin; socker* hvarje dag 2 $\frac{13}{16}$ d:o; *chokolad* 1 $\frac{1}{8}$ d:o; *thé* 4 $\frac{1}{2}$ lod; *ris* hvar Söndag 3 skålp.; *citronsaft* hvarje dag 1 $\frac{1}{8}$ d:o; *torrt salt kött* Lördag och Söndag och deremellan hvarannan dag 13 $\frac{1}{2}$ d:o; *saltadt oxkött* Onsdag, Måndag och Fredag 13 $\frac{1}{2}$ d:o; *salt fläsk* Måndag, Fredag och påföljande Onsdag 13 $\frac{1}{2}$ d:o; *ris* Måndag, Fredag och Onsdag 1 gallon; *salt kål* hvarannan Söndag 1 $\frac{1}{8}$ d:o; *salt lök* hvarannan Måndag 1 d:o; *brännvin* Fredagen i den ena och Lörda-

gen i den påföljande veckan 4 $\frac{1}{2}$ pinter; som tillsammans för 14 dagar utgör: *bröd* 126 skålp., *hvetemjöl* 145 $\frac{1}{2}$ d:o, *talg* 6 d:o, *russin* 9 d:o, *socker* 39 $\frac{3}{8}$ d:o, *chokolad* 15 $\frac{6}{8}$ d:o, *thé* 3 $\frac{15}{16}$ d:o, *ris* 6 d:o, *citronsaft* 15 $\frac{6}{8}$ d:o, *salta köttvaror* 108 d:o, *saltadt oxkött* 40 $\frac{1}{2}$ d:o, *salt fläsk* 40 $\frac{1}{2}$ d:o, *ris* 3 gallons, *salt kål* 1 $\frac{1}{8}$ d:o, *lök* 1 $\frac{1}{8}$ d:o, *bränvin* 1 gallon 1 pint.

Derjemte utdeltes vinättika, när så fordrades; men mera sällan buljong i fast form, hvilken ansågs böra besparas för de strängaste köldgrader eller andra särskilta tillfällen. Citroner och tamarinder voro att tillgå för dem som befunno sig illamående.

Denna del af skeppstjensten ålåg Mr Thom, som äfven hade tillsyn öfver loggtaflan, i egenskap af underbefälhafvare ej mindre än af skeppsskrifvare; tillika med vården af barometern och thermometern. Kronometrarne voro nu under Löjtnant Ross' uppsigt, som tillika med mig delade inseendet öfver seglingen och observationerna, med vidare odelad befattning i afseende på naturalhistoriens område.

FJORTONDE KAPITLET.

MÅNADEN BÖRJAR STORMIG OCH KALL. — FRAMSKRIDANDE FÖRBÄTTRINGAR. — REFLEXIONER ÖFVER BAROMETERN OCH THERMOMETERN. — ETT PRAKTFULLT NORRSKEN. MÅNADENS INNEHÅLL.

Nov. 1. Den starkaste storm vi ännu pröfvat, utbröt i dag plötsligt norrifrån, med ymnig nederbörd af snö, och thermometern under fryspunkten. Söndagen användes som vanligt, med undantag af omöjligheten att taga någon rörelse i land. Ett norrsken förspordes om aftonen, men icke af det mera lysande slaget. Stormen lade sig, och en vacker dag följde derpå, då kölden ingalunda var oangenäm, fastän temperaturen var vid minus 14°. Oaktadt synkretsens mindre klarhet, sågo vi att isen delvis brutit upp under stormen; något öppet vatten märktes åt sydost. Om aftonen sprang vinden öfver till vestlig, och ett nytt norrsken visade sig, men kort.

Nov. 3. Intet väsentligt vind- eller väderskifte inträffade i dag. Thermometern var vid minus 9°. Vi funno spår efter räfvar, under vår vandring på land. Vid skeppets inhägnad fortsattes arbetet, och jag anser

de flesta läsare nu veta, att den frusna snön hugges i massor likt qvaderstenar, och hopfogas på nästan samma sätt, med den skillnad, att cementet utgöres af vatten. Den 4:de snögade det åter hela dagen; thermometern steg till noll och föll åter om natten till minus 10°. Vi hade nu på några dagars tid ej fångat någon skalfisk.

Nov. 5. Morgonen var vacker, och mot vanligheten uppgick temperaturen till minus 1°. Fyra rapphöns skötos. Följande dag blåste ett friskt nordanväder, men icke så kallt, att arbetet hindrades. En undersökning af kylfaten visade, att de öfver hufvud upptogo 10 kannmått is om dagen, enligt hvad redan är anmärkt; och vi kunde icke underlåta att med fägnad finna, det vi sjelfva eljest hade måst blifva dessa kondenserings-apparater, samt besvärade af dunster och ånga, hvarje dygn till samma belopp. Det är alltid önskansvärdt att befrias från plågor; men oändligt mera angenämt är det att veta, det vi skördat förmåner genom ansträngning af vår egen omtanka och uppfinningsförmåga. Detta utgör en bland det verksamma nitets sanna belöningar, i alla lifvets omständigheter; och den dermed förbundna inre tillfredsställelsen är mer än förlåtlig.

Nov. 7. I trots af en skarp nordostvind med snöyra, lyckades det våra officerare att skjuta två snöripor; men, denna blåst oaktadt, steg thermometern till plus 3°. Jag måste bekänna, att dessa sväfningar i värmegraderna icke alltid voro begripliga; vi visste i allmänhet hvad en särskilt vind borde åstadkomma, hvarföre en mulen himmel stegrade temperaturen eller ett snöfall gjorde luften relatift varm, och hvarföre vi äfven

borde vänta den strängaste köld vid en klar himmel. Men alla våra grunder felslogo oss stundom; och jag kan blott nu sluta, likasom då, att vår kännedom af atmosferen och dess vilkor ännu ej är tillräcklig vid förklaringen af temperatur-förändringarne, enär den felslår oss då vi söka att angifva de allmänna och säkra reglor, hvarförutan ingen sund kunskap gifves.

Detta gäller ej mindre om hvad man ansett tillförlitligast, nemligen förändringarne i barometern; och om hvad vi hade tillfälle att vid särskilta tider anmärka, nu är oförklarligt, kan jag blott erinra mina tänkande läsare, att det ofta och rikligt blifvit bestyrkt af Laperouses och otaliga andra seglares erfarenhet. Qvicksilfret har stigit när det bordt falla, och det har sjunkit, då alla anledningar förefunnos till motsatsen. Det har fallit vid nordliga och ostliga vindar; och jemväl (ty detta har uppgifvits såsom skäl för dess stigande) vid landvindar; hvaremot det har stigit under de motsatta förhållanden, som antagits gälla för dess fall. Så har en låg barometer haft vackert väder i följe, och en hög deremot regn; hvarjemte jag sett den falla vid ostlig vind med våldsamt regn, och tvärtom, då vestlig vind uppkom, qvicksilfret stiga mer än $\frac{1}{2}$ tum inom ganska kort tid, samt med vackert och jemnt väder. Enligt nautisk åsigt, måste väl detta anses såsom undantag; det skulle göra mig, ej mindre än andra, ganska ondt, om detta instrument icke ännu vore af mycken nytta om skeppsbord, särdeles på de haf och årstider, då plötsliga och våldsamma stormar uppkomma; men om dess förebud icke äro ovilkorliga, och derföre ej kunna gälla såsom ursäkt för uraktlåtenhet af andra omständigheter eller för underlåtandet af en jemn vaksam-

het till sjös, så måste man ihågkomma, att, ur en filosofisk synpunkt betraktadt, dylika undantag bevisa vår obekantskap med lagar, dem vi förmena oss känna. Det är en lika enfaldig som falsk maxim, ehuru mycket den än gjort sig gällande, att undantaget bevisar regeln: den ringaste eftertanka borde tvärtom visa, att intet kan gälla såsom naturlag, om det blott inrymmer ett enda undantag.

Nov. 8. Förra aftonen blåste en stark nordvestvind; men Söndagsmorgonen var vacker, med en klar och molnfri himmel. Gudstjenst hölls och rörelse i land föreskrefs, såsom vid fordna tillfällen; hälst detta åsyftades såsom en gifven order för hvarje helgdag, då sådant lät sig göra. Alla mådde väl, utom smeden, hvars kroppsbyggnad ej kunde fördraga klimatet. Han borde i sanning icke hafva följt med oss, hälst han blifvit bestämd för vår kamrat John, likasom smeden å nämnde skepp var bestämd för Victory. Olyckligtvis var denne man en bland dem som deltagit i myteriet, och ehuru jag hade tänkt hemskicka denna sjuka och svaga person med den första hvalfiskfångare vi kunde möta, hade emellertid ingen sådan passerat vår väg.

Nov. 9. Det vackra vädret fortfor med thermometern vid minus 16°. Ett jagtparti hade ingen framgång; det såg blott några harar och ett björnspår. Dagen derpå drefs samma sällskap snart under tak deraf, att thermometern föll till minus 20°, fastän det vackra vädret fortfor. Om aftonen var den minus 22°, den lägsta vi erfarit. Vid medlet af följande dag började det blåsa, och om aftonen snögade det starkt; stormens våld och den ymniga snön ökades ända till midnatt. Deraf hindrades vi att bemärka några af månan ver-

kade förmörkelser i Oxens stjerntecken, hvarpå vi gjort oss beredda.

Nov. 12. Efter att hafva blåst med ökadt raseri, mildrades stormen något mot aftonen. Det förtjenar anmärkas, att thermometerns sväfning under de 36 sista timmarne var 48°. Om isen alldeles gått upp under stormen, var en sak, den vi saknade medel att upptäcka, emedan dagen nu endast räckte i tre timmar. Men det var sannolikt; ty vinden, som om aftonen kastade om från nordost till sydost, verkade ett ovanligt högt tidvatten, och isen nära oss bröt upp med förfärligt buller, så att vattnet spolade deröfver. Thermometern stod om midnatt ända vid plus 26°.

Nov. 13. Temperaturen började ej falla förrän på eftermiddagen, och då endast mycket långsamt. Detta utvisade en för årstiden långvarig och hög värmegrad, emedan den varit öfver plus 24° i mer än 18 timmar; men äunu märkligare är, att vinden hela tiden blåste nordostlig; ett nytt bevis för de anmärkningar jag gjort rörande de outredda orsaker, hvaraf atmosferen bestämmes. Enligt allmän erfarenhet i dessa trakter, hade kölden bordt vara sträng. Vidkommande sjelfva thermometer-rönen, kan intet tvifvelsmål uppstå om deras noggrannhet, emedan de gjordes i land, långt från skeppets inflytelse; hvarjemte instrumenterna voro desamma som blifvit begagnade vid fordna upptäcktsresor. Det roade oss att höra jägarne klaga öfver värmen; och med den snö som föll, kom något regn.

Nov. 14. Ehuru vår jagt icke åtföljdes af framgång, förunnade mig solens läge i dag och luftens klarhet på den så ofta besökta kullen en friare utsigt

af det fjerran belägna landet än jag hitintills ernått, och afslöjade en bergsträcka, mera aflägsen än de förut varseblifna. Molnen och himlahvalfvet i söder förevisade ej blott alla de rika sommarafton-färgor som stundom skönjas i vårt eget fädernesland, och dessa färger kontrasterade af den norra horisontens djupa, mörka och lugna purpur, utan, jemte snöns luftiga anstrykning och återsken på bergen, som täflade med molnens eller öfverträffade den, lyste höjderna nära solen ofta af prismatiska färger, då hon skred dem förbi under sitt lopp. I sanning, middagssolen i dessa trakter är en aftonsol; och icke underligt således, att hela dess dagliga framskridande blott företer likhet med en dylik sol i våra egna latituder. Jag trodde mig af himlahvalfvets färg kunna sluta till närvaron af någon öppen sjö norrut; och vi kunde tydligt se ett klarvatten af ungefär en mils vidd, icke särdeles fjerran, jemte några mindre gölar, uppkomna genom den sista stormen.

Nov. 15. Vädret fortfor lungt, och icke kallt, emedan thermometern icke föll under 1° och steg ända till 8°. Det snögade obetydligt; men på land voro dälder och bergskrefvor redan alldeles fulla, samt större delen af höjderna och den öfriga marken i allmänhet betäckta; blott här och der framstod någon enslig svart klippa, der stormen verkat våldsammast. Spår efter räfvar och harar märktes nu hvarje dag af de i land gångna partierna; men detta var allt. Söndagen användes såsom vanligt. Solen visade sig ej under gårdagen, och hvarken hon eller månen märktes denna dag: vädret var nästan lika mildt. Om natten föll thermometern likväl till minus 4° och fortfor i nära samma skick denna dag.

Måndagen den 17 Nov. förekom ett ovanligt solfenomen, med en verkan, alltför otrolig och nästan orimlig att tillåta en skildring, så lysande den ock var för ögat. Medelpunkten fördunklades af en molnfläck, medan den yttre skifvan omgafs af ett bälte, hvarunder strålarne framskjöto på det sätt, att de gåfvo henne utseende af en Bath-ordenstjerna. Om det fanns någon ombord, som inbillade sig att detta fenomen förebådade någon af oss denna eller en annan riddarvärdighet, så förtegs likväl hemligheten; till all lycka för spåmannen, som kunnat förlora sin rygtbarhet genom förtröstan till detta bedrägliga omen; fastän det genom en högst egen tillfällighet gått i fullbordan på samma dag som korrekturet af närvarande ark vid tryckningen sätter mig i stånd att bifoga dess uppfyllande.

Nov. 18. Det var ännu mildt; men i anseende till den starka blåsten qvarlågo tillräckligt snödrifvor på höjderna att förekomma jagt: thermometern uppnådde plus 7° om midnatt. Vår skola var fullständigt organiserad för undervisning i läsa, skrifva, räkna, mathematik och navigation. Manskapet indelades i klasser, och nödiga materialier och böcker anskaffades. Bland 18 personer hade tre icke lärt läsa och skrifva; men bristande kunskap i räkenkonsten var ganska allmän: de tre båtsmännen voro i stånd att börja med astronomi och navigation. Intet tvång var här nödigt, alla voro frivilliga, och skoltimmarne slutades alltid med läsning af två kapitel i Bibeln, tillika med aftonpsalmerna.

Nov. 20. Hvarken sol, måne eller stjernor hade visat sig på de två sista dagarne; och väderleken för-

blef mulen, med ringa vind och mindre snö. Thermometern uppnådde 9° och höll sig öfverhufvud vid 5° under dygnet. En hvit hare blef skjuten. Följande morgon var lika mulen och dyster, med snö vid ett och annat tillfälle, ehuru månan visade sig en eller två gånger, som hastigast. Om midnatt föll temperaturen till minus 1°. En räfhona fångades i dag i snaran, och bragtes ombord för att tämjas. Ett ganska svagt norrsken sågs vid sydöstra horisonten.

Nov. 22. Söndagen var lugn och klar, med thermometern nere vid 9°. Under loppet af sin vandring efter messan fann besättningen spår efter renar, men intet vidare. Om Måndagen fortfor thermometern att falla tills den uppnådde minus 16°. Med uppsåt att följa spåren efter gårdagens ren, begaf sig Löjtnant Ross ett stycke väg utmed kusten, och fann dervid för första gången, att sydvestra udden af närmsta land afskiljdes från kontinenten genom en kanal, ledande åt vester, men utan att kunna utröna huru långt den sträckte sig. Vinden kastade om åt söder; och manskapet hade att göra med uppdragandet af ångpannan, som på isen blifvit till en del begrafven i ett nytt hål, föranledt af vattnets frambrytande några dagar tidigare.

Nov. 24. En mulen himmel kom thermometern att stiga några grader; men förändringen var blott temporär. Det vankades nog arbete för dagen, vid upphuggningen af ångmaschinens jernredskap, äfvensom af hvalfiskbåten, som var i samma belägenhet. En stenhög på ön, upprest till vårdtecken för dem bland besättningen som kunde råka vilse, fulländades; och en

för oss enkom i sådant ändamål konstruerad thermometer fästades derpå. Ett präktigt norrsken observerades i sydvest, utbredande sin röda strålglans ända till Zenith. Vinden sväfvade af och an nästföljande dag, och ett ännu mer lysande sken af samma art syntes om aftonen, tilltagande i glans till midnatt och fortfarande till morgonen. Det bildade en klar båge, hvars yttersta ändar tycktes hvila på tvenne motsatta höjder, medan dess färg liknade fullmånans, och sjelf syntes det icke mindre strålande; ehuru jag ej tviflar, att den mörka och något blå himmel, hvaraf det begränsades, var en hufvudorsak till dess lysande effekt.

Vi kunna gissa, huru utseendet af Saturni ring måste förekomma nämnde planets inbyggare; men här blef gissningen måhända realiserad; så fullkomligt utgjorde denna båges form och ljus hvad vi måste föreställa oss om detta strålande planetariska bihang, betraktadt under dess bana genom Saturni himlar. Det skiftade slutligen så mycket, att denna inbillade likhet förverkligades, likväl med ökad glans och intresse. Medan det lysande ämnets massa var sådan att Oxens konstellation deraf fördunklades, fortfor det att utsända strålar, bildande spetsiga punkter af likhet med dem som föreställas på juvelstjernor, och upplysande föremålen på land genom sina strålbrytningar. Två lysande stjerntecken af samma ämne visade sig derefter under bågen; de utsände dylika strålar och bildade en ännu starkare motsats till det mörka himlahvalfvet vid horisonten. Omkring kl. 1 började fenomenet att upplösas i spridda delar och töcken; strålkastningarne blefvo talrikare och oregelbundnare; tills det hastigt försvann kl. 4.

Nov. 27. Som hög flodtid nu var inne, flödade vattnet genom eldhålet, såsom det kallas (en vak till vattenhämtning, i händelse af eldsvåda ombord) och betäckte isen nära skeppet till den grad, att vi måste uppföra en ny snömur deromkring, för att afböja denna olägenhet. Thermometern föll om aftonen till minus 27°, och likväl kändes ej luften synnerligt kall. Enligt vår latitud borde solen hafva försvunnit för vintern, med gårdagen; men tyvärr hade på de tre sista dagarne en mulen horisont hindrat oss att märka det. Det var väl ej säkert, att vi icke torde se henne ännu en à två gånger, i följd af refraktionen; men den 28:de var ej klarare än föregående dagar, ehuru thermometern steg till minus 21°.

Nov. 29. Den föll emellertid åter till 27°, och den molnfulla synkretsen vid middagstiden förtog ännu en gång solens utseende. Allting gick sin vanliga gång om Söndagen. Måndag var den klaraste och lugnaste dag vi haft under månaden, men ganska kall; thermometern föll till minus 37°, och öfvergick således allt hvad vi ännu hade pröfvat. Återigen fördunklades meridianen, eller rättare sagdt den upp- och nedgående solen, för skeppet så fullkomligt, att vi ej kunde få den i sigte ofvanföre den mistbank, som stod vid horisontens bryn. Men en och annan skymt deraf syntes från den högre delen af ön, hvadan den om middagen nätt och jemnt var i stånd att klarera den låga molnväggen, för ett eller tvenne ögonblick.

Så slöts November månad; och, enligt vår beräkning med sista åsynen af solen, hvaråt vi sanno-

likt

likt ej skulle hafva att fägna oss mer denna vinter. Det var ännu glädjande att finna, det dagen var vacker, i trotts af den nuvarande kölden, som verkligen icke var sträng för vår känsel. Vi trodde oss finna, att snöriporna nu lemnade denna kust och flyttade söderut, i afsigt att följa solen åt. Vid jemförelsen af denna månads medeltemperatur med hvad som ägt rum vid äldre upptäcktsresor, funno vi intet skäl att vänta en strängare vinter än som i dessa luftstreck är vanlig, oaktadt dess skarpa utseende i början och den mycket låga temperaturen de senaste dagarne.

Vi hade jemväl nu funnit, att de högsta temperaturerna varit åtföljda af nordostliga vindar och de lägsta af sydliga; eller helt och hållet motsatsen af hvad som bordt väntas, och hvad som inträffat under föregående resor. Den enda förklaringsgrund vi härtill kunde uppgifva, vare sig rätt eller orätt, bestod deri, att norrut förekom öppet vatten och att hela den sydliga trakten var en ismassa antingen till lands eller sjös; i hvilka båda fall utsigten till framtida fortkomst åt detta håll var långt ifrån smickrande.

Väderleken var sådan hela månaden, att den betog oss förmågan att anställa observationer rörande stjernförmörkelser, verkade af månan, jemte alla andra af hvad slag som hälst: och manskapet var alltför upptaget af oundgängligare skyldigheter, för att tillåta oss uppföra observatorier till magnetiska och astronomiska iakttagelser på land. Det var emellertid högst tillfredsställande att finna, det de af oss medelst alla verkställda åtgärder åsyftade verkningar blifvit ernådda. Det be-

qvämlighets- och hushållssystem vi uppgjort, var så fullkomligt det kunde väntas: och besättningens tillfredsställelse med dessa anstalter, med hvarandra och med sina officerare kunde ej hafva varit större. Under sitt uppfostringssystem hade de med undransvärd hastighet vunnit i förståndsodling; medan det var lätt att finna en afgjord förändring till det bättre i deras moraliska och religiösa karakter; hvilket äfven, enligt min tanka, röjdes i bortläggandet af svordomar, som i följd af inrotad ovana ofta blir ganska svårt.

FEMTONDE KAPITLET.

Förnyadt Norrskens-fenomen. — Juldagen. — Månadens innehåll. — Reflexioner vid 1829 års slut.

December 1. Vi sågo i dag, under en ovanligt klar atmosfer för en kort stund någon del af solens öfre skifva, motsvarande vid pass två gradminuters elevation. Detta var ett resultat af strålbrytningen, emedan dess astronomiska försvinnande inträffat sex dagar tidigare. Vi hade således nu blott tre veckor till den kortaste dagen: så att vi, under samma förhållanden vid dess nästa uppgång, icke skulle dömas att helt och hållet sakna hennes närvaro längre än i sex veckors tid. Vi togo höjden af åtskilliga stjernor. Thermometern stod från minus 31° till 37°: barometern vid 30 tum.

Dec. 2. Ett svart moln vid södra horisonten skulle hafva undanskymt solen, ehuru hon ännu dagen förut stigit öfver denna linie. Det magnetiska observatorium var upprest, och det andra påbegynt. Om midnatt syntes en präktig norrskens-båge, men af blott fem graders höjd. Färgen var ljusgul, och den ut-

sände strålar. Kl. 1 upphörde den slutligen och försvann. Nästa dag var lugn, och himlen klar, men med en af moln betäckt horisont. Thermometern steg till minus 19°, och följande dag till 14°; med ljusa moln ofvanför och mörkröda nära vid solens bana. Vi jemförde nu qvicksilfver- och spiritus-thermometrarne, hälst vi snart torde behöfva att anlita de senare ensamt; och de nödiga rättelserna antecknades.

Dec. 5. En stark vind gjorde morgonen ganska kulen. Men vädret kastade om från NO till SV, då thermometern föll 4 grader lägre och bestyrkte de i detta ämne redan gjorda anmärkningar. En hermelin kom ombord, alldeles uthungrad, samt togs och föddes af skeppsfolket. Söndagen var mycket stormig med snö, och thermometern började att stiga när vinden föll. Dagen förflöt såsom vanligt. En stark kultje blåste hela måndagen, till aftonen, då vädret lugnades och klarnade; thermometern föll från minus 12° till 23°. Månan var klar, för första gången en längre tid, men passerade öfver inga stjernor och gaf oss således inga af de observationer vi åstundat.

Dec. 8. Lugnvädret efterföljdes af en nordostlig blåst, och thermometern steg till minus 16°. Dagen derpå rådde lindriga vindar och en töcknig väderlek. I vårt nu fulländade observatorium iakttogos några stjernförmörkelser af månan. Temperaturen föll till minus 26° om aftonen då ett obetydligt norrsken inträffade. Den 10:de låg kring månan en ring, som utspred strålar på ett stort afstånd, i form af ett kors. Detta upprepades dagen derpå; och thermometern sväf-

vade dessa tre dagar mellan minus 16° och 27°. Aldebarans passage observerades.

Föga var för dagen att anmärka; temperaturen och väderleken ändrades obetydligt, och skeppsfolkets sysselsättningar voro de vanliga. Nästa dag egnades åt Söndagens öfliga bestyr. Det bör anmärkas, att under sistlidne vecka tillät oss väderleken afsläcka våra eldbrasor i åtta timmar hvarje natt, utan att minska värmen mellan däcken under den grad som ansetts lämpligast. Dagen derpå, den 14:de, höll sig thermometern öfverhufvud vid minus 13° och vi besvärades åter af ett vattenflöde öfver isen. Väderleken var töcknig och kändes mild, såväl denna dag som följande morgon, då en bred gård lägrade sig kring månan. Men vinden tilltog nu med en sådan kyla att besättningens arbete på isen hindrades, medan thermometern jemväl sjönk till minus 24°.

Dec. 16. Samma vind med en lika låg temperatur fortfor att hindra allt arbete utomhus; men den 17:de slog den vestliga vinden om till ostlig, samt åtföljdes då af en mycket stegrad köld, då thermometern omsider föll till minus 37°. Vid denna punkt frös qvicksilfret; huruvida detta härrörde af någon uppblandning eller deraf att instrumentet blifvit illa graderadt, hade vi ej medel att utröna; ehuru det förra var troligt, då något annat qvicksilfver som fanns ombord, icke frös. Ett nytt och vackert norrsken inföll. Isen omkring skeppet hade betydligt spruckit medelst tidvattnet, men icke så att detta kunde flöda öfver.

Dec. 18. Efter ett kort lugnväder inföll en ny ostlig blåst; och thermometern steg derefter till minus

28°. Moln fördunklade gårdagens norrsken, ehuru det ännu till en del syntes, liksom intagande hela rymden från öster till vester. Den 19:de steg thermometern till 17°; men det var mycket mera kallt, i anseende till en skarp blåst, som på eftermiddagen blef lugnare, med vackert väder. Jagten ville ej lyckas; ty alla djur syntes nästan hafva öfvergifvit denna del af kusten. Som vår timmerman var musikant, borde jag redan hafva sagt, att manskapet tilläts dansa om Lördagsnätterna; då helgdagar af denna art alltid varit omtyckta och förmånliga; hvarjemte det äfven naturligtvis var skolhelg.

Dec. 20. Norrskenet fortfor ännu, och i brist på annat ombyte skänkte det oss en förströelse bland denna tröttsamma enformighet. Det yrade starkt, och blåsten var så kall, att vi ej kunde uthärda densamma mer än fem minuter; thermometern var vid minus 20°. Sedan norrskenet upphört, började det åter om natten under en mera lysande form, med klara blixtrar bland andra förändringar, och försvann något efter midnatt. Himlen var öfverhufvud så klar, att vi tydligt kunde se i kajutan om middagen äfven genom det dubbla takfönstret, ehuru det var betäckt af snö. Utomskepps kunde det finaste tryck läsas redigt. Söndagen upptogs af vanliga förrättningar.

Dec. 21. Vädret fortfor klart; och ehuru vinden kastade om från NV till NO, förblef det lugnt. Luften kändes mild, hvilket öfver hufvud inträffar under dylika omständigheter; thermometern stod vid minus 16°. Horisonten var så klar, att allting på densamma var synligt; och sålunda varseblefvo vi rundt omkring, mera

fullkomligt än någonsin, allt det land vi sett åtskilliga gånger förut. Nästa dag var förhållandet detsamma, och vi hade från höjderna en fullständig utsigt af horisonten, särdeles mot söder; der himlahvalfvets färg var mest skiftande och praktfull, samt utgjorde ett tjenligare ämne att afmålas än skildras, om det ens låg inom konstens område. Mycket af snön var bortblåst från bergspetsarne, samt hade lemnat de mörka och kala klipporna synbara.

Dec. 23. Morgonen började med en mulen himmel och blåst, men blef snart lugn, och åtföljdes af ett kortare norrsken. Samma väderlek fortfor nästa dag, och himlens klarhet tillät oss se stjernor af första storleken under den ljusaste tiden af dygnet, middagen således inberäknad. Venus sågs jemväl i söder, spridande omkring sig ett klart gyllene sken. Ett nytt norrsken inföll, en mer regelbunden och varaktig länk i kedjan af dessa fenomener, än något som vi under den förra resan till detta luftstreck hade bevittnat.

Dec. 25. Juldagen var inne. Det gifves få ställen af den hyfsade verlden, der denna dag måhända ej är den märkligaste i året; för alla är den åtminstone en helgdag, och för många ännu mer. Sjelfva elementerna tycktes hafva beslutat göra den till en utmärkt dag för oss; ty den började med ett skönt och lysande norrsken, som intog hela himlahvalfvet. I början utvecklade det i flera timmars tid en kedja af bågar, som småningom tilltogo i höjd, i den mån de framskredo från öster till vestra sidan af horisonten, under det successionen af deras vexlande former ej var mindre präktig än något föregående uppträde af denna art. Den för

dagen gällande gudstjenst förrättades; men, enligt sjötjenstens bruk, firades äfven helgdagen med en ovanligt frikostig middag, hvaraf roastbeef af vår ännu icke förtärda Galloway-oxe utgjorde förnämsta beståndsdelen. Det förstås af sig sjelf, att groggförbudet denna dag upphäfdes, emedan den i annat fall icke hade varit en verklig sjömanshelg. Furys förråder gjorde oss här ännu mer än den billiga tjenst vi väntat, emedan de innehöllo julpastejer och, en sak som skulle varit behörigare annorstädes, fastän här förekommande till öfverflöd, jag menar fruset körsbärsbränvin med dess frukt; ämnen likväl till förnöjelse, vid åtankan af att vi förplägade oss med en het Londoner-sommardags kräsligheter, förutan värmen af en bal i Grosvenor-Sqvare att gifva dem värde, och i sanning utan någon särdeles längtan efter sötsaker af en så kylande natur. Jag tror att det var en säll dag för besättningen; och lyckliga dagar hade för oss ett moraliskt värde, föga anadt af dem, hvilkas under oafbrutet välstånd, lugn och yppighet tillbragta lefnad gör dem lika känslolösa för dessa dyrköpta njutningar, som likgiltiga för deras verkan på menskliga sinnet. Hissandet af alla våra flaggor var en sjelfskrifven ceremoni, och den lysande glansen af Venus var ett skådespel, hvilket naturligen betraktades såsom förknippadt med den öfriga dagen.

Juldagen följdes af en klar och vacker morgon, med thermometern sväfvande från minus 18° till 22°. Några observationer gjordes till utrönande af planeternas gång, och ett nytt norrsken inträffade. Detta fortfor till kl. 8 följande morgon, och thermometern sjönk till minus 32°. Helgdagen medgaf intet arbetes förrättande. Föga förändring och intet nytt inträffade följan-

de dag, utom att temperaturen steg några grader. Den 29 sjönk den ända till minus 37°, så att det misstänkta qvicksilfret åter frös; men som det var lugnväder, förekom kölden icke synnerligt sträng.

Dec. 30. Denna dag sågo vi en hare, samt tvenne sådana dagen förut. Således hade alla djur icke försvunnit. Dagsljuset var ganska tillräckligt från kl. 10 till half 4, hvarunder temperaturen steg till minus 20°. Äfven ett svagt norrsken förekom, och några stjernors gång anmärktes. Följande morgon var himmelen mulen; men luften kändes blid och thermometern steg 12 grader. Vi funno i land spår efter en varg, som tycktes taga vägen åt norr, sedan han gått förbi skeppet på icke särdeles långt afstånd. Vår jagt efter honom slöts med en två mils spaning, då vi förlorade spåren.

Så lyktades December månad och året 1829. Temperaturen hade, i likhet med det föregående, der de allmänna resultaterne äro angifne, bibehållit ett medelbelopp mellan de under de fordna resorna i samma månad anmärkta grader. Så olika temperaturen här, likasom annorstädes måste vara, betraktad under kortare perioder, och så osäkra de månatliga medeltemperaturerna måste befinnas under olika år, då vi känna skiljaktigheten af dessa års allmänna karakterer, är det emellertid en märklig omständighet, att medeltemperaturerna af alla latituder och longituder för Melviller-ön, Igloolik, Vinter-ön och Port Bowen, gifva nästan Victorys verkliga läge vid Felix-Harbour, medan temperaturen der äfven instämmer med nämnde fyra orters medeltemperatur, och derjemte röjer ett småningom stigande temperaturförhållande, som är i strid med den vanliga theorien.

Observatorium var anlagdt efter en mycket bättre plan än de förra årens. Det var såväl bredare som beqvämligare, hvarföre andedrägten icke så lätt afsatte sig på instrumenterna. Vår tub till iakttagelse af planeternas gång, var äfven af mycket större skala, eller 36 tum; dess läge var fullkomligt bestämdt enligt observationer å stjernor kring polen. Med afseende likväl på iakttagelser i allmänhet, hade månaden ej varit gynnande. Under sin norra deklination, hade månan ständigt förmörkats af skyar, och satt oss ur stånd att finna de vanliga lunar-afstånden. Vi hade ännu att hoppas, det Januari skulle blifva gynnsammare, då vi träffat goda förberedelser till de observationer vi önskade att göra. Öfver norrskenet, som vi så ofta sett, kunde inga rön anställas, för väderlekens skull och de vid denna tid rådande starka vindar.

Jag anmärker icke här barometerns tillstånd; äfvensom jag sällan omnämnt detsamma i jurnalen. Det är ett mera passande ämne för ett bihang och en tabell, der det hela kan öfverskådas med en enda blick, samt jemföras med temperaturerne, vindarne och vädret på samma gång: omständigheter, hvarifrån dessa rön hämta större delen af sitt värde. I samband med dessa finnas anteckningarne derom framställda på dithörande tabeller. Jag behöfver här blott tillägga, att detta instrument, som ordentligt bokfördes fyra gånger om dygnet, var, jemte några andra, detsamma som begagnats under fordna resor, och en skänk af Amiralitetets frikostighet. De magnetiska apparaterna erbödo intet anmärkningsvärdt.

Bland besättningen var det ganska tillfredsställan-

de att finna, det icke den ringaste olägenhet uppkommit af kölden; hvarjemte vi, med samma omsorg, hoppades att äfven i framtiden undvika allt dylikt obehag; om vi än funno, att all använd uppmärksamhet stundom tjenade till intet, hälst en obetydlig tillfällighet, efter en längre tids fortfarande oskadlig temperatur, kunde hastigt blottställa oss för en oväntad blåst eller ett tillfälligt vindkast, med en lika plötslig som oundviklig verkan; medan den lidande sjelf icke vet hvad som händt, och, i fall han är ensam, kan ohjelpligt förfrysa. Vid detta i allmänhet goda hälsotillstånd, var det pinsamt att se, huru den arma smeden nalkades sitt slut: ehuru han rätt väl insåg den vissa utgången, och var nöjd att möta en upplösning, hvarpå han länge gjort sig beredd. Men sitt öde skulle han dock ej hafva undgått, äfven om han qvarstannat hemma; och vi hade intet skäl att anse det påskyndadt af resan eller luftstrecket.

En ny månads försök tillfredsställde oss ännu ytterligare, i afseende på våra inre anstalters godhet; intet saknades, och intet var att omändra. Vi fägnades i synnerhet af inrättningen till ångans afledande inifrån, hvars grund tydligt öfverensstämmer med kondenseringsapparatens i Watts ångmaschin, under i öfrigt olika förhållanden. Bevisen för dess nytta hade varit mångfaldiga; men jag bör nu anmärka, till rättelse vid den förra uppgiften om den i de tre kylfaten för veckan afsatta isqvantitet, att den betydligt varierade. Den uppgafs till omkring 10 kannors rymd om dagen, i det hela taget; som utgjorde resultatet af våra första försök, innan vi hade fullt bestämt produktionen och beloppet af värmen mellan däcken. Men under loppet af

dessa försök till upptäckt och bibehållande af den förmånligaste temperatur, befanns den otillförlitlig; emedan produkten somliga veckor knappt utgjorde fyra gånger nämnde belopp; medan vi lätt utrönte, att qvantiteten ökades med den stigande värman, särdeles på de dagar, då det tvättade linnet torkades; något som vid en ringa undersökning skall befinnas hafva varit en gifven nödvändighet. Af denna stegrade värme vanns ingen fördel; och som den först antagna temperaturen befanns onödigt hög för trefnad eller nytta, minskades den öföfver hufvud till 45°, emedan den för veckan producerade isen uppgick till ett medelbelopp af 40 kannors rymd, eller mindre.

Icke allenast vann besättningen härigenom större trefnad, utan det inre med dess särskilta materialier hölls tillika torrt. Allt behof att ställa fyrfat i nedra skeppsrummet och aflägsna vrår upphörde; och medan derigenom vanns en stor besparing af arbete och olägenhet, samt icke osannolikt af våda, minskades bränslets åtgång väsentligt. Enhvar vet, att dessa omständigheter ådragit sig fordna seglares uppmärksamhet i dessa luftstreck; och det var således äfven en källa till fägnad att vi hade varit de första som lyckats, och detta, tillika med äfvenså enkla och föga kostsamma som strängt vetenskapliga medel. Att jag här för framtiden angifver denna utväg för skepp i allmänhet, som färdas i de nordliga hafven, skulle tjena till intet, vore de ej lika lätta som begripliga, utan vidare beskrifning än den här meddelade.

Skolan hade fortfarit att vinna manskapets tillgifvenhet, och dess stigande förkofring både i kunskap

samt religiös och moralisk känsla var synbar. Den skulle hafva varit af värde, äfven för blotta sysselsättningens skull; och på ett eller annat vis bemödade vi oss alltid att vara sysselsatta. Jagten var väl ej vinstgifvande, men ändock en öfning, och förenad med ombyte; medan vi gladdes af hoppet, i brist af harar, som ofta efterspanades, sällan sågos, och så sällan skötos, att vår jagtbok var nästan tom. På ett eller annat sätt hade emellertid de tre sista månaderna, som utgjorde hela tiden af vårt vistande till dato, förflutit utan ledsnad; hvarvid jag bör tillägga, det vi ej funnit oss bragta i nödvändighet att uppfinna några tomma förströelser till tidens dödande. De äregirigare bland manskapet tyckte väl att den gått för hastigt till ända; helst de förutsågo att sommarens bestyr gjorde ett afbrott i skolans gång nödigt, innan de medhunnit de åsyftade framstegen.

Återblicken på det förflutna året erbjöd en blandad målning af godt och ondt; hvilket ju äfven utgör menniskolifvets historia i stort. Sjelfva vårt företag ansågs en tid bortåt alldeles hopplöst; och denna expedition hade blifvit utrustad och afsänd af den storsinta och frikostiga "Londoner-köpmannen," hvars namn måste blifva oförgätligt. Oväntade, samt efteråt oundvikliga och ohjelpliga anstalter hade plågat, uppehållit och gäckat oss, hade uppfyllt de nedslagne med farhågor och aningar, samt icke ens lemnat de tillitsfullare utan oro. Emellertid var utslaget vida bättre än vi hoppats; det var bättre än någon kunnat vänta, emedan vi kringgått våra företrädare på samma bana, oaktadt alla de fördelar i tid och allt annat, de ägde öfver oss. Vi hade sväfvat i talrika och hotande fa-

ror, och blifvit räddade: men icke genom egen ansträngning: och sålunda hoppades vi för framtiden ett beskydd, som vi ännu mer borde söka att förtjena. Om vi ock ända hit följt "gäckbilden af en nordvestlig genomfart," som den kallades, på spåren, så lågo förhoppningar framför oss, att följa densamma till ett ännu vidare resultat; att åtminstone utforska denna okända del af Amerikas jordbeskrifning, hvilken, förmodar jag, länge varit målet för alla om sakens framgång angelägna personers förhoppningar. Vi befunno oss i en avancerad ställning, med en ny sommar på vägen att innan kort meddela de tidigaste underrättelser; och då tiden till vår befrielse stundade, skulle hvarje nytt steg blifva en ny upptäckt.

Om våra tankar jemväl rigtades mot England, skedde sådant ej för att ångra ett fåfängt löfte att vi möjligen torde återkomma på nyåret; men det oroade oss, att vi ej funnit utväg att meddela några nyheter om oss sedan vår afresa från Danska nybygget Holsteinborg, i Juli. Vi hade ej mött några på hvalfiskfångst utgångna fartyg; men i betraktande af vår kosa och årstiden kunde dessa skepp lätt underrätta våra vänner, att, ehuru de ej anträffat oss, sådant likväl ej utgjorde något skäl att betvifla vår säkerhet, då alla visste, att vi voro försedda med ett vinterhem, jemte allt hvad vårt eget hemvist kunnat erbjuda, i de på Furys skeppsvrak anskaffade förråder.

UTDRAG AF DEN METEOROLOGISKA JURNALEN.

Oktober 1829.

57 N.150.	32 NtV.99.	63 NNV.111.	29 NVtN.129.	219 NV.682.	
		7 NVtV.20.	35 VNV.73.	12 VtN.14.	NVg. = 454
27 V.68.	12 VtS.16.	8 VSV.46.	0 SVtV.0.	35 SV.112.	
		16 SVtS.54.	18 SSV.27.	0 StV.0.	SVg. = 116
27 S.41.	22 StO.50.	0 SSO.0.	0 SOtO.0.	16 SO.18.	
		0 SOtO.0.	4 OSO.20.	0 OtS.0.	SOg. = 69
0 O.0.	28 OtN.117.	0 ONO.0.	0 NOtO.0.	0 NO.0.	
		12 NOtN.52.	20 NNO.77.	0 NtO.0.	NOg. = 60
					699

Summa.

699 timmar.
45 d:o stilltje.
744 = 31 dagar.

Högsta, lägsta och medel-temperatur +24—16½ 7.94+

Vindens totalstyrka 1976

Vindens medelstyrka 63.74

November 1829.

63 N.302.	2 NtV.4.	24 NNV.80.	0 NVtN.0.	41 NV.142.		
			0 NVtV.0.	22 VNV.49.	0 VtN.0.	NVg. = 152
4 V.16.	0 VtS.0.	8 VSV.10.	0 SVtV.0.	32 SV.45.	0 SVtS.0.	
				13 SSV.13.	0 StV.0.	SVg. = 57
38 S.34.	0 StO.0.	8 SSO.0.	0 SOtS.0.	2 SO.4.	0 SOtO.0.	
				9 OSO.26.	0 OtS.0.	SOg. = 49

0/O.0	0/OtN.0.	4/ONO.4.	22/NOtO.43.	54/NO.136.		
		107/NOtN.227.	134/NNO.389.	20/NtO.125.		NOg. = 341
						599

Summa

559 timmar.
121 d:o stilltje.
720 = 30 dagar.

Högsta, lägsta och medel-temperatur } + 26—37—3.58.
Vindens totalstyrka 1649
Vindens medelstyrka 51.90

December 1829.

73/N.158.	0/NtV.0.	55/NNV.203.	6/NVtN.31.	83/NV.267.	0/NVtV.0.	
				12/VNV.54.	0/VtN.0.	NVg. = 229
42/V.102.	0/VtS.0.	0/VSV.0.	0/SVtV.0.	50/SV.139.	0/SVtS.0.	
				39/SSV.116.	0/StV.0.	SVg. = 131
79/S.159.	0/StO.0.	8/SSO.28.	0/SOtS.0.	3/SO.9.	0/SOtO.0.	
				5/OSO.7.	0/OtS.0.	SOg. = 95
32/O.44.	0/OtN.0.	0/ONO.0.	0/NOtO.0.	19/NO.76.	0/NOtN.0.	
				49/NNO.132.	24/NtO.89.	NOg. = 124
						579

Summa.

579 timmar.
165 d:o stilltje.
744=31 dagar.

Högsta, lägsta och medel-temperatur } —8—37—23.08
Vindens totalstyrka 1614
Vindens medelstyrka 52.07

Anm. Täljaren betecknar timmar. T. ex. 57/*N.150 är 57 timmar, dividerade med vindens hastighet 150.*

SEX-

SEXTONDE KAPITLET.

1830 Års början. — Första sammankomsten med Esquimauerne på denna kust. — Beskrifning om deras by, samfundslefnad och plägseder. — De förplägas ombord, meddela någon geografisk underrättelse, och lofva mer.

Jan. 1, 1830. — Det nya året ingick med klart, vackert och blidt väder; ehuru thermometern stod vid minus 16°, och derefter föll till 22°. Det södra himlahvalfvet förevisade en sommaraftons sköna färgblandning, men af en från de i sydligare luftstreck förekommande uppträden af denna art helt skiljaktig karakter. De aflägsna kullarne vid horisontens bryn voro nästan anstrukna med en liflig skarlakansfärg, medan ett glödande purpurmoln ofvanföre småningom öfvergick till en skugga, djupare än en motsvarande skymning kunnat frambringa i England. Jultidens andra helg firades med samma friheter för besättningen, som för egen del uppförde en konsert af ungefär samma egenskap som balen. Båda stodo för öfrigt i nära och afmätt förhållande till våra rum, vår hushållning och luftstrecket, samt ägde således åtminstone förtjensten af ett lämpligt

förhållande till tid och omständigheter. Men hvad gör väl sättet till saken, när menniskan kan bereda sig ett oskyldigt nöje? Hemma hos oss skulle troligen hälften af dem varit öfverlastade, hälst sådant utgör den enda källan till lycksalighet, i våra landsmäns tycke; men jag kan ej underlåta att finna, med Froissart, att fastän detta är bruket i Brittannien, sådant likväl utgör en *bedröflig* njutning af lifvet; och väl vore, om det ej är något ännu värre.

Jan. 2. Gårdagsnatten undergick thermometern många förändringar inom få timmar, utan någon synbar orsak, och kring månan lägrade sig en ansenlig gård. Vid upphuggning af isen, befanns denna vara fem fot och fyra tum tjock, som gaf en tillökning af nära tre fot under den sista månaden, såvida icke möjligen några lösa stycken drifvits in under fältet af tidvattnet, och der fastnat. Vinden tilltog i dag, med mulet väder, och kölden kändes skarp, fastän temperaturen icke var lägre än 19°. Nästa dag var blidare, i anseende till lugnvädret; temperaturen var i början densamma, men steg sedan till 11°. Det var Söndag, och denna användes efter sedvanligt bruk.

Jan. 4. Det snögade något söderifrån, med mulen himmel, och thermometern steg till minus 7°. De blottade bergen betäcktes ånyo, så att hela landskapet bildade en enda hvit yta, som, jemte det tillfrusna och skrofliga hafvet, likaledes betäckt af den nya snön, erböd den fruktansvärdaste anblick man kan tänka sig, utan att omvexla med den ringaste pittoreska skiftning, eller någonting i stånd att väcka det minsta intresse. Så är det nästan öfverallt i detta bedröfliga land, och

förnämligast om vintern. Den resande må vara målare eller skald; hans skildringsförmåga skall dock tjena till intet, såvida han ej äger den dristigheten att uppfinna hvad ingenstädes är att märka. Ehvad intresse de i detta verk nedlagda upplysningar för öfrigt må äga, så finnes åtminstone lätt, att de ej hafva landets verkliga natur för något att tacka: en natur, i saknad af allt som utgör ett landskaps behag.

Jan. 5. Vi tyckte oss i går röja en synbar tillväxt i middagens skumma sken; men denna dag var mulen och dyster, fastän lugn, och derföre blid; temperaturen utgjorde 8° öfver hufvud, och den största värmen minus 4°. Luftens tjockhet, som ökades mot aftonen, var besvärlig, men hindrade oss ej att se en genom månan verkad förmörkelse af Aldebaran, tillika med en dylik af Getens stjerntecken och några andra konstellationer af vigt. Hararne visade sig temligen talrikt, och en fälldes; en omständighet, som förtjenar anmärkas, emedan de vid föregående upptäcktsresor aldrig anträffats vid denna årstid. Tillverkningen af en snötrappa jemte en mur, gaf nyttig förströelse åt manskapet, som lärt sig sätta ett visst värde på skönheten och fullkomligheten af dess isbyggnader.

Vinden skiftade om åt norr, med sträng köld; men himlen strålade af röda och purpurfärgade skyar, med rik omvexling. En mätning af isens tjocklek bekräftade våra förra misstankar; den fanns blott $4\frac{1}{2}$ fot tjock, som likväl utgör $\frac{1}{2}$ fot mer än hvad under de förra resorna inträffat, och hvartill den sannolika orsaken måste sökas i vattnets grundare beskaffenhet. Ett nytt men mattare norrsken märktes vid Zenith. Följande

dag, den 17:de, erböd en lysande himmel kl. 10 f. m., en alldeles ny anblick; rymden ofvanför den nedgående månan var af en rik guldfärg, och närmare solen af en strålande silfverglans; båda utgörande motsatsen till det i andra luftstreck vanliga förhållandet.

Jan. 8. Vinden tilltog, med snöyra; men en vacker natt medgaf några nyttiga observationer rörande planeternas gång och andra ämnen. På himlen röjdes samma färgglans, och thermometern stod vid minus 26°. Återigen sågos många bergspetsar, blottade på snö, genom vinden, och besättningen tillhölls, såväl denna som föregående dag, att utbreda sand öfver isen, såsom förberedelse till en kanal, den vi ämnade såga, till skeppets utförande, när tiden dertill yppades.

Jan. 9. På morgonen gick jag i land, och erfor af en bland skeppsfolket, att främlingar visade sig från observatorium. Jag tog således vägen mot det anvisade stället, och blef snart varse fyra Esquimauer vid ett mindre isberg, icke långt från land och omkring en mil från skeppet. De drogo sig bakom detsamma, så snart de märkte mig; men då jag nalkades, kom hela hopen hastigt fram från dess skjul. De utgjorde ett antal af tio i bredd och tre i raden, jemte en person förutsänd på landisen, och som tycktes åka i en släda. Jag afsände således min ledsagare efter Löjtnant Ross och några af folket, som tillsades att hålla sig på något afstånd bakom honom. Derefter framgick jag ensam, på hundrade fots afstånd, och fann dem samtligen beväpnade med ett spjut och en knif, men såg inga bågar eller pilar.

Jag visste att hälsningsordet bland stammar som

mötas var *Tima, tima,* hälsade dem på sitt eget språk och besvarades med samma allmänna rop å deras sida; hvarvid den förutsända mannen begaf sig fram i deras linie. Mitt öfriga sällskap hade emellertid stött till mig, och vi nalkades dem på 60 stegs afstånd, samt bortlade våra gevär, under ropet *Aja, tima:* det vanliga sättet att öppna en vänskaplig förbindelse. Härvid kastade de sina knifvar och spjut i luften, under gensvar af ropet *Aja,* samt utsträckte armarne, för att visa, att äfven de sjelfva voro obeväpnade. Men som de ej lemnade sina rum, gingo vi fram och omfamnade, hvar efter annan, alla dem som intogo frontlinien, ströko med handen nedåt deras kläder, och erhöllo åter af dem samma vänskapstecken. Detta syntes väcka mycken glädje, som röjdes öfver allt, under skratt, fröjderop och underliga åtbörder; medan vi genast funno oss delaktige af deras öppna förtroende.

Löjtnant Ross' erfarenhet var här till stor nytta; och underrättade att vi voro Européer, (Kablunae), svarade de, att de voro Innuit-män. Deras antal uppgick till 31. Den äldste, kallad Illicta, var 65 år gammal, sex andra emellan 40 och 50, samt tjugu af dem emellan 40 och 20 år; de öfriga bestodo af fyra gossar. Två voro halta, och drogos, tillika med gubben, af de andra på slädar. En af dem hade, som vi hörde, förlorat ena benet genom ett björnbett, och den andra hade ett sjukt eller krossadt lår. De voro alla väl klädda, särdeles i förträffliga rådjursskinn, med dubbla öfverplagg, som räckte från hakan nedom midjan, och baktill försedda med en kapuschong att draga öfver hufvudet, medan skörten hängde ned till tjockbenet i en spets, icke olik en gammalmodig soldatfrack. Ärmarne betäckte fingrar-

ne; och af båda skinnen, som utgjorde all denna beklädnad, hade det inre hårsidan närmast kroppen, och det yttre tvärtom. De hade på sig tvenne par stöflor, med hårsidan å båda paren inåtvänd, samt derofvan sockor af rådjursskinn, som gingo långt upp på benet; hvarjemte några bland dem hade skor utanpå stöflorna och sockor af skäl- i stället för rådjursskinn.

Med denna oviga utstyrsel syntes de mycket större än de verkligt voro. Alla buro spjut, icke olika käppar, med en träd- eller benkula å ena ändan och en hornspets i den andra. Vid undersökning af skaften, funnos likväl dessa bestå af mindre trädstycken eller ben af djur, ganska nätt sammanfogade. Knifvarne, dem vi först sågo, bestodo af ben eller rådjurshorn, utan spets eller ägg, och voro således ett ganska oskadligt vapen; men snart upptäckte vi att enhvar bland dem hade en vida farligare knif uddad med jern, hängande på ryggen, äfvensom några voro vid äggen försedda med denna metall. En af dem befanns bildad af bladet efter en Engelsk fällknif, med tillverkarens namn derå, och så fastgjordt, att det blifvit förvandladt till en dolk.

Detta var ett bevis på gemenskap med stammar som handla med Européer, om sådant ej var fallet med dem sjelfva. Löjtnant Ross igenkände väl ibland dem några af sina fordna bekanta, medan han synbart förekom dem okänd; men när han anförde vissa orters namn vid Repulse-bayen, förstodo de honom genast och pekade åt nämnde trakt. Han kunde således sluta att de kommit söderifrån och hade sett skeppet några dagar förut, att deras hyddor lågo på något af-

stånd i norr samt att de lemnat dem först om morgonen.

Som vi ej förutsett detta främmande, hade vi naturligtvis inga gåfvor till hands och afsände derföre ett bud till skeppet efter 31 stycken jernband, för att gifva hvardera en skänk. Men emellertid samtyckte de att följa oss ombord, och vi anlände snart till vår snövall. Öfver denna röjde de ingen förundran; den liknade i sanning alltför mycket deras eget arbete, för att väcka någon sådan; ej heller visade de några af dessa tecken till öfverraskning, öfver sjelfva skeppet eller mängden af trä och jern på detsamma, som vi funnit bland de nordliga vildarne vid Baffinsviken år 1818. De voro tydligt icke främmande äfven för ett större öfverflöd af dessa artiklar.

Presenten af jernet väckte allmän förtjusning. Till gengåfva erbödo de oss sina spjut och knifvar, dem vi till deras lika stora förundran och tillfredsställelse vägrade mottaga. Vi kunde nu lätt finna deras gestalt vida ansenligare än vår egen; de voro åtminstone likaså väl klädda, och ännu bättre födda, med frodiga kinder af en så blomstrande färg som den mörka huden tillät. I likhet med Esquimauernes öfriga stammar, bildade deras godsinta anleten en regelbunden oval, ögonen voro mörka och lågo nära hvarandra, näsan liten och håret svart, ej heller var huden af en så dunkel kopparfärg som hos dem jag fordom träffat norrut. De syntes jemväl renligare; och, hvad jag förut ej sett, deras hår var kortklippt och icke utan sorgfällighet ordnadt.

Deras drägter voro förfärdigade med synnerlig nätt-

het, och några pryddes med fransar af senor eller med uppträdda band af små ben. Filfras-, hermelin eller grå skälskinn som hängde vid bröstet, tycktes jemväl utgöra en grannlåt. Deras slädar voro särdeles grofva; sidorna bestodo af benstycken, omvridna och kringslutna af ett skinn och tvärstängerna ofvantill gjorda af rådjursben. En af dem var blott 2 fot lång, och 14 tum bred; de öfriga mellan 3 och 4 fot långa. Vid kälkens nedra del var en isbeklädnad fästad vid skinnet, som gjorde rörelsen ganska lätt.

Tre af männerna infördes derefter i kajutan, hvarest de slutligen visade starka tecken till undran. Kopparstick, föreställande deras landsmän och samlade från åtskilliga äldre resebeskrifningar, tillskyndade dem stor fägnad, då de i ögonblicket igenkände dem såsom afbilder af deras egen stamm. Synglasen voro emellertid, efter vanligheten, hufvudkällan till förvåning, ej mindre än åsynen af dem sjelfva i vår största spegel. Icke mindre öfverraskning väcktes af lampan och ljusstakarne; men de visade icke ens något begär att tillegna sig det ringaste; de emottogo blott hvad som gafs dem med oförställda tecken till erkänsla. Vårt salta kött smakade dem ej; men en som åt en bit deraf, tycktes göra det af höflighet och sade att det var ganska godt, men erkände, på tillfrågan af Löjtnant Ross, att han sagt osannt; hvarefter alla de öfriga, vid erhållet tillstånd, bortlade hvad de tagit för sig. Men samma man drack någon tran som räcktes honom, med mycken tillfredsställelse, och erkände att den var högst förträfflig. Så undransvärdt är alla dessa folkstammars smak afpassad efter deras nödtvungna föda, och deras åsigt af lycksaligheten efter de för dem till-

gängliga medlen; och helt visst hade dessa menniskor bland sitt späck och sin tran, sin smutsiga föda och vämjeliga lukt intet skäl att afundas söderns förfinade läckerheter; hälst de bland dessa ej allenast skulle rönt leda, utan ock medömkan öfver vårt barbari och okunnighet; hvaremot de blott af hungern kunnat förmås att njuta sådana för dem ovanliga kräsligheter.

I det följande undfägnades ännu tre andra på samma sätt, medan det första antalet gick att roa de öfriga med berättelsen om hvad de sett. En kort kapplöpning hölls äfven emellan en af dem och en officer af vårt sällskap; men med sådan belefvenhet å ömse sidor, att ingendera förklarades segrare. Derefter framtogs violen, och de började att dansa med vår besättning; samt tycktes, antingen detta var förhållandet eller icke, hafva en vida större håg för musik, än som i allmänhet funnits bland de öfriga stammarne.

Som det nu var nödigt att åtskiljas, föreslogo vi att följa dem ett stycke på hemvägen, hvars rigtning de utvisade, med tillkännagifvande, att deras hustrur, barn, hundar och slädar alla voro hemma, samt att de hade ymnig tillgång på lifsmedel. Under vägen träffades ett skälhål på isen, och de visade oss nyttan af spjutet till dess utvidgning för att mottaga en ask- eller björk-stång, tillika med deras sätt att handtera nämnde vapen. Men vi kunde emellertid ej utröna hvad för oss var väsentligast, neml. belägenheten af något öppet vatten. De visade väl åt norr, såsom den ifrågavarande trakten; men då vi ej kunde erfara hvad som låg mot söder eller vester, måste vi uppskjuta vidare frågor till en annan dag. Efter omkring 2 mils färd

gjorde vi nu ett märke på isen, såsom mötesplats följande dag, då vi läto dem förstå att vi ämnade besöka deras hyddor: ett förslag, som mottogs med största fägnad. Vi åtskiljdes under samma ceremoni som vi hade råkats.

Denna dag var högst tillfredsställande, ty vi hade uppgifvit all förhoppning att träffa invånarne på detta ställe; medan vi visste oss blott af infödingarne kunna inhämta sådan geografisk upplysning, som kunde bidraga att reda oss ur svårigheterne och sätta oss i stånd att fullfölja vår kosa. Det var för tänkande sinnen omöjligt att förblifva likgiltiga vid anblicken af en så ringa och enslig hord, till utseendet beboende ett så hopplöst, kallt och ödsligt land; och likväl njutande den fullkomligaste kraft, den ypperligaste helsa och allt som här utgör icke blott välstånd, utan jemväl rikedomens yppighet; hälst de voro lika rikligt försedda med lifsmedel, som med alla öfriga förnödenheter. Och om moralisten är benägen att forska öfver lycksalighetens natur och fördelning här i verlden, öfver den såväl här som annorstädes förekommande beundransvärda öfverensstämmelsen mellan önskningarne och medlen till deras förnöjande, skall jemväl den fromsinte icke förgäta *den* hand, som under de till utseendet mest hopplösa omständigheter, utbreder för sina kreatur ett bord i öknen.

Jan. 10. Efter gudstjensten, som för detta ändamål hölls ovanligen tidigt, gingo vi att uppfylla vårt löfte, fastän thermometern fallit till minus 57°. Vi funno infödingarne på angifvet ställe, och då vi nalkades, gick en af dem som tycktes vara de öfrigas hufvudman, ungefär 100 alnar emot oss, hållande upp

sina armar, för att visa det han var obeväpnad. Vi bortlade derföre våra gevär; hvarvid alla de bakom stående kastade sina krigiska redskap i luften och med vanliga utrop afbidade vår ankomst. Antalet var nu ökadt med omkring 20 barn, och vi genomgingo de vanliga hälsningsformaliteterna.

Byn visade sig snart; den bestod af 12 snökojor, uppresta vid slutet af en liten bugt vid pass 2½ mil från skeppet. De liknade uppnedvända basiner, och lågo utan ordning; till hvardera stötte ett långt och krokigt bislag med en gång, vid hvars början qvinnorna voro med barnen. Vi inbjödos snart att besöka dessa, för hvilka vi hade i beredskap gåfvor af glasperlor och nålar, hvilket snart förjagade den rädsla de visat vid vår första åsyn.

Den omnämnda ingången förde till hufvud-boningen, som var en cirkelrund dôm, af tio fots diameter, om den blott var bestämd för ett enda hushåll, samt en oval af 15 fots längd och tio bredd, der tvenne sådana bodde tillsamman. Midt emot dörren var en snöbänk som upptog nära ⅓ af rummets vidd, omkring 2½ fot hög, jemn ofvantill och betäckt med åtskilliga hudar; den utgjorde allas gemensamma sofställe. Vid ena ändan deraf satt matmodren i huset, midt emot lampan, som efter vanligheten i dessa trakter bestod af mossa och tran, samt gaf tillräcklig låga för att meddela både ljus och värma; så att rummet var ganska trefligt. Öfver lampan hängde kokkärlet af sten, som innehöll rådjurs- och skälkött med tran; hvarå ingen brist syntes råda. För öfrigt låg allting, kläder, husgeråd och matvaror omkring rummet i en obeskrif-

lig förvirring, som utvisade att åtminstone ordning icke hörde till antalet af deras dygder.

Det fägnade oss mera att bland all denna oreda finna någon färsk lax; emedan vi förvissades att när denna artikel var att tillgå, de äfven skulle anskaffa ett förråd, hälst vi ej kunde för mycket vara betänkta på vår säkerhet härutinnan. Vi erforo också att tillgången derå var ymnig; och vi ägde således utsigten af ett nytt nöje, ej mindre än af en god marknadsplats för blotta priset af vårt arbete. De erbjödo oss nu till vedergällning för våra gåfvor allt hvad vi ville utvälja; och vi bestämde oss för några spjut och bågar med pilar, jemte en öronprydnad af jermalm, bestående af en vid ett snöre fästad kula, och några exemplar för vår naturalie-samling. Det förra hade blifvit ännu mer utsmyckadt förmedelst några dervid fästade räftänder, jemte en frans af strängar. Några flera nålar, hvarmed vi nu ökade våra föräringar, bidrogo att tillvinna oss deras oinskränkta förtroende och vänskap.

I fråga om dessa helt och hållet af snö uppförda kojor måste jag tillägga, att de alla upplystes medelst ett stort aflångt stycke klar is, inpassadt vid östra sidan af taket. Olikheterne mellan de flera bostäder af detta slag vi sågo, voro obetydliga. Men vi märkte jemväl, hvad i denna halfdager i början undfallit oss, att vid medlet af hvarje gång var ett förrum, ledande till en afskiljd vistelseort för hundarne. Den yttre öppningen kunde äfven flyttas efter behag, åt läsidan, och hindra blåstens inträngande. Dessa kojor hade nyligen blifvit uppresta: de voro knappt en dag gamla. Byggnads-anstalterna der i landet upptaga således icke myc-

ken tid. Deras vinterförråd af ren- och skäl-kött var nedgräfdt i snön och förvarades om sommaren, för att begagnas om vintern. Hittills hade detta bruk ej försports bland dessa trakters infödingar; huruvida det blifvit förbisedt eller ej, kunde vi icke afgöra.

Qvinnorna voro visst icke vackra, men åtminstone icke under sina män i detta hänseende, och skickade sig icke mindre väl än dessa. Alla öfver 13 år syntes gifta; i hvarje hus förekommo tre eller fyra; huruvida de hörde till samma hushåll eller ej, visste vi ej med säkerhet, men de tycktes vara yngre qvinnor i ett hus, der en äldre matmoder fanns. Deras växt var kort, och de voro i klädsel och snygghet männerna vida underlägsna; i synnerhet var håret i ett ostädadt skick. Deras drag voro milda, och kinderna, liksom männens, rödlätta; en 13 års flicka ansågs till och med för skön. Alla voro mer eller mindre tatuerade, särdeles på pannan, samt å båda sidor af mun och haka. Denna prydnad bestod blott af tvärstreck, utan några egentliga figurer, i likhet med bruket hos Amerikas nordvestliga Esquimauer, på det sätt de blifvit skildrade af olika resande. Deras klädedrägt var till formen icke väsentligt olik männernas, utom att öfverplagget hade en utstående spets fram- och baktill, medan några voro prydda med skinnfransar.

De vigtigare undersökningarne borde emellertid nu göras; och svaren, som innehöllo en blandning af godt och ondt, voro följande. De kände Igloolik, Vinterön, och Repulse-bayen, samt hade lemnat Ackoolee, ett gent emot sistnämnda ort liggande ställe, blott 13 dagar förut. Hit hade de kommit för att vara närmare

öppet vatten, som skulle ligga längre norrut enligt deras utsago. Landet österut vore en ö, kallad Kajaktagovik, och de hade färdats utmed kusten till vestra delen deraf, hvarest lågo åtskilliga större floder; men vi kunde ej bestämdt utreda, huruvida det fanns någon väg till södra delen af denna ö eller den nu ifrågavarande sydliga udden. Detta var särdeles ledsamt, då vårt hopp om ett vidare framträngande låg i denna rigtning och vi ej kunde tvifla att landet österut vore Amerikanska kontinenten.

De underrättade oss vidare att bland bergen söderut funnos en mängd muskusoxar, och att renhjordarne togo denna väg i April: medan skinnet af en filfras, som vi köpte af dem, äfven bevisade detta djurs närvaro. Deras sätt att jaga rendjuren var, enligt den beskrifning de derom lemnade, densamma som i andra delar af detta land; och som den ofta blifvit noggrannt skildrad, behöfver jag blott säga, att den består i en härmning af djurets utseende, medelst två personer, hvaraf den främsta bär hufvudet och hornen öfver sitt eget; hvilket gör att de kunna nalkas sjelfva hjorden, utan fara att misstänkas.

Försöket att göra en ritning af deras by upptogs i början med mycket missnöje, men de tillfredsställdes, så snart de erforo ändamålet och förtjustes af framställningens likhet; hvar' och en igenkände sitt eget hus. Det var nu tid att tänka på återfärden; många erbjödo sig till ledsagare, och vi togo afsked af qvinnorna och barnen, samt bådo den halta mannen infinna sig dagen derpå, att besigtigas af Läkaren. Åtta af männerna följde oss till skeppet, och medan sex af dem

öfverlemnades åt besättningens vård, inbjödo vi de två förnämsta att dela vår egen middag i kajutan.

Mycken förundran väckte naturligtvis knifvar, tallrickar och den öfriga bordservisen; och om deras smak ej undergått någon förbättring sedan gårdagen, då den troligen blifvit öfverraskad af ovanan, funno de åtminstone soppan välsmaklig och lärde sig att handtera skeden nästan utan oskicklighet. De voro åtminstone goda härmare, emedan de efter en kort stunds betraktande af vårt sätt att bete oss, äfven å sin sida hittade på sättet att handtera knif och gaffel, och innan kort nyttjade dem med samma färdighet, som om de länge varit vana dervid. De syntes nu tycka om torkadt kött, samt, ännu mera naturligt, någon lax; men de funno sig ej vid det salta köttet, samt vägrade likaledes pudding, ris och ost. Efter måltiden önskade de stiga upp, och vi förde dem fram till deras kamrater, som emellertid blifvit lika väl förplägade af sjömännen, då vi funno dem alla dansande tillsammans.

På återvägen till skeppet med dem före dessa händelser, blåste en kall vind genom en däld, då en af dem märkte att kylan angripit en af mina kinder, hvarpå han straxt gjorde en snöboll och gned densamma, samt derigenom ostridigt räddade mig åtminstone från ett obehagligt sår. Derefter höll han sig jemnt utmed mig, och påminte mig ofta att föra handen till samma ställe, till undvikande af ett nytt anfall. Detta var ett bevis på godt hjerta, och bidrog jemte allt annat, att väcka hos mig en gynnande tanke om detta folk, bland hvilket alla delade samma beredvil-

lighet att hjelpa oss bära våra saker, liksom kunde de ej göra för mycket, till vinnande af vår välvilja.

Jan. 11. Morgonen var klar, men kall, med thermometern vid minus 35°, medan vi afbidade våra nya vänner och ej gingo ut. Kl. 1 anlände mannen med det förlorade benet, vid namn Tulluahiu, jemte en annan ganska förståndig inföding, kallad Tiagashu, som drog honom på en släda. Stumpen var frisk och längesen helad, i följd hvaraf ett träben kunde utan svårighet anpassas. Timmermannen efterskickades för att taga mått; hvarvid han, i förkänslan af utgången, yttrade den största glädje. Som de nu syntes ovanligt språksamma, framtogs kartan; då de befunnos känna hvarje ort mellan Igloolik och Repulse-bayen, åtminstone till namnet, jemte några af invånarne. När Ackoolee nämndes och utpekades på kartan, igenkände de straxt sitt eget läge och skeppets.

En af dem, Tulluahiu, tog derefter penseln och uppdrog den linie hvari de kommit, antecknade sedan orter derpå, samt räknade på fingrarna till tecken att de blott sofvit 9 gånger under resan. Tiagashu drog derefter en kustlinie, kring hvilken vi kunde segla om hösten i vestlig rigtning samt innefattande åtskilliga uddar, vikar och strömmar; medan derutanför voro tecknade några öar, med en insjö på den ena; hvarvid han utvisade hvarest lax och annan fisk var tillgänglig. Derpå tog hans kustritning en nordlig direktion, betydligt bortom vår nuvarande ståndpunkt, och icke mindre i vester derom; afståndet beräknade han till två dagar, med tillägg att äfven här utföllo floder i hafvet.

Den

Den förre återtog penseln och uppdrog några större insjöar på en del af landet der vi nu vistades; antecknade vidare sådana ställen, der infödingar voro att träffa, tillika med en väg, hvarpå han kunde gå öfver land till saltvatten på nio dagar. De sade oss dock att en annan af deras antal vore en vida bättre geograf än de sjelfva och lofvade att föra honom till oss. Efter detta samtals slut berättade de, att 18 af deras vänner gått ut på skälfångst, men att det var för kallt för qvinnorna och barnen; och vi roade dem derefter till middagen med teckningarne under föregående resor. De syntes igenkänna alla namnen, liksom hade de åtminstone hört de namngifna personerna omtalas, ehuru de icke sett dem; och hade vi kännt deras språk bättre, skulle vi tvifvelsutan hafva funnit att kännedomen af hvad som kan bringa ens grannar i misskredit är lika mycket begagnad här som i Englands småstäder, och att man icke ens behöfver vara särdeles närboende, för att vara så otidigt pratsjuk och elak mot sin nästa som möjligt. Fägnesamt vore, om jag i denna del gjort våra nya gäster orätt: hvad våra hemmavarande vänner beträffar, vore det vida önskligare att öfverbevisas om misstag.

I kajutan voro ljussaxarne ett synnerligt ämne till uppmärksamhet; men ännu mera effekten af ett förstoringsglas, genom hvilket enhvar såg den andra öfver all beskrifning tilltaga i omfång. Sådant är nyhetens behag, och så finner den rena okunnighetens nyhetsbegär städse ny förnöjelse. Men vi, som här veta allting, jemväl det vi icke sett eller lärt, hafva sökt

att göra oss qvitt dylika nöjen; det är till och med att befara, att Skolmästaren ex professo snart nog skall finna sin plats utgöra en blott sinecure; så allmänt griper kunskapen omkring, äfven på dem som icke göra sig mödan att söka dess skatter. Det är nästan ett ordspråk, att ingen kungsväg gifves till vetenskapen; men en väg, lika kort som kungamyndigheten kunnat önska sig, utan förmåga att befalla dess verkställighet, har blifvit uppfunnen af dem, som icke mer anse kunskapens förmåner värda förakt, så snart de utan ansträngning vunnit en viss kännedom af deras resultater.

Lyckligtvis såtillvida för våra nya gäster, fanns i detta skumma land ingen styfvers-kunskap att förringa deras beundran; denna var oinskränkt, likasom deras landsmäns dagen förut; ehuru *en* dålig verkan af deras okunnighet åtminstone röjdes i deras afsky för plumpudding, hvarmed vi fruktlöst hoppades förpläga magar, vana att anse skälspäck för en läckerhet och tran ypperligare än det bästa vin. Sådant hade vi väl ej att bjuda dem; men vårt bränvin var lika förhatligt som puddingen; och det återstår dem således ännu att förvärfva en smak, som, genom undergräfvandet af deras Amerikanska grannars sedlighet, påskyndat deras förstöring. Om likväl dessa stammar slutligen måste försvinna, enligt ödets synbara skickelse, så är det åtminstone bättre att de förtäras småningom af starka drycker, än att de utrotas i massor genom en Spansk eröfrings eld och svärd, då åtminstone *ett* slags nöje, sådant det i öfrigt må vara, är dermed förknippadt, jemte ett frivilligt om än långsamt sjelfmord, till utby-

te för död och elände. Är det ej vildens och den obildades lott här på jorden att vika för den kunnigare och förslagnare, för vetenskapen och civilisationen? Sådan är verldens ordning; och denna är den rätta; alla en orimlig filantropis jemmerrop, med dess ännu orimligare eller förkastligare ansträngningar, skola ingenting uträtta mot en tingens ordning, likaså vis som den är säkert befästad. Allt hvad pligten bjuder oss tillse, är, att denna händelse ej må påskyndas genom förtryck och orättrådighet, ej heller följas i spåren af enskilt lidande.

Men under dessa nedslående tankar, var tiden inne att sluta vårt lag och hemsända vårt sällskap; det enkla fordonet väntade utanföre. Vi lofvade träbenet färdigt inom några dagar; då vi hoppades kunna försöka det å patienten; vi skänkte dem ett af de tomma kokkärlen, och de bortgingo med stor glädje. Det är fägnande att kunna öfverhopa den torftige med guld; icke mindre, tror jag, då sådant kan ske utan kostnad; och här hade vi gjort dessa stackars menniskor både rika och lyckliga, med någonting föga bättre än en gammal stekpanna, liksom skulle våra kärl varit gjorda af silfver och blott kunnat köpas med guld. Må ingen inbilla sig veta hvad en gåfva är värd, tills han funnit hvilken lycksalighet kan skänkas åt andra genom en blå glasperla, en gul knapp, en nål eller ett stycke gammalt jernband.

En stickande blåst hindrade oss att ledsaga dem på färden, som vi önskat. Vi gjorde för öfrigt ingenting denna dag, om icke att undanskaffa några smärre

förråder, för att ej bringa detta hittills rättsinnade folk i frestelse och sålunda göra oss brottsliga att lära dem en last, med hvilken de syntes obekanta; en last, gängse bland alla vildar och tyvärr alltför mycket äfven bland denna race, enligt hvad flera seglares erfarenhet intygade.

SJUTTONDE KAPITLET.

Vi erhålla vidare geografisk upplysning af en bland de infödde, vid namn Ikmallik — Fortsätta vår gemenskap med dem. — Rent qvicksilfver fryser ändtligen vid minus 39°. Årets första soluppgång. — Smedens död. — Månadens slut och öfversigt.

Jan. 12. Den utlofvade hydrografen Ikmallik kom till oss denna morgon, åtföljd af Tiagashu, och de fördes i kajutan; sex andra öfverlätos åt manskapets omsorg. Den första underrättelse vi erhöllo var den, att de dödat några skälar dagen förut; methoden dervid består, som bekant är, i att genomborra dem med ett spjut, när det i ishålet nedsatta signal-spöets rörelse utvisar att de kommit upp för att andas. Så blir den äfven på en ganska låg kulturgrad stående menniskans klokhet jemväl det visaste djurs försigtighet öfvermäktig; fastän hvarken våra vänner i detta land eller djuret, hvilket de öfverlista, böra hänföras till dessa klassers ytterligheter.

En plankarta öfver det redan kända landet mellan Repulse-bayen och Prins-Regents-sundet, lades nu framför dem med namnen å de utmärkta orterna. Des-

sa igenkändes oförtöfvadt, och Ikmallik, som nu fattade penseln, fortsatte planritningen från Akullee, samt följde under en betydlig sträcka nära den linie Tulluahiu redan uppdragit. Derpå förlängde han densamma ännu mera vesterut, i stället för att vika af mot norr, såsom den förre gjort, och fortsatte den vidare åt nordvest i en för våra afsigter mer gynnande rigtning. Men öarne upptog han ej; icke heller kunde vi upptäcka, huru många dagar beräknades från slutet af denna karta till Akullee vid Repulse-bayen; men han uppdrog Wager-bayen och dess flod ganska noga, samt antecknade jemväl några andra strömmar. Han ät oss vidare förstå att vårt skepp skulle segla denna väg till hösten; och härmed måste vi nu vara belåtna.

Vi visade våra nya vänner kopparsticken öfver de infödingar, som blifvit kända och aftecknade under de förra resorna, desamma som framlades för vårt förra främmande, och upprepade tillika deras namn. Dessa igenkändes liksom förut; men begge förundrades öfver olikheten i dessa personers drägt och utseende med dem sjelfva, och skulle, om skäggen ej funnits, nästan varit benägne att anse dem för fruntimmers-porträtter. Denna höfding, Ikmallik, var en stark, verksam man, omkring 5 fot 10 tum hög. Han utgjorde sällskapets mönsterbild, och var bland dessa stammar ostridigt en man af ovanlig kraft och reslighet. Alla hemsändes med samma föräringar, glada och tacksamma.

Jan. 13. En thermometer vid minus 35° gjorde dagen ganska kall; men vinden blåste emellertid ej så

starkt, att den nekade oss uppfylla löftet att följa infödingarne på en skäljagt. Vi mötte dem således halfvägs från byn obeväpnade; och de återvände helt förnöjda, då vi sade oss vilja besöka deras hyddor. En skarp blåst som snart uppstack emot oss, hade lätt kunnat bringa oss i våda att förfrysa; men de åtogo sig alla att skydda oss deremot och gåfvo oss underrättelse när det blef nödigt att föra händerna till någon del af ansigtet som var i fara att lida, för att åter ställa blodets omlopp genom gnidning.

Qvinnorna hade förlorat mycket af sin försagdhet, vid detta senare besök. Vi funno skäljagtsällskapet frånvarande och gingo in i Tulluahius koja, der vi vänskapsfullt emottogos af hans mor, hustru, dotter och tvenne barn som tycktes utgöra hans hushåll. En fullständig qvinnodrägt låg färdig såsom en gåfva åt mig; af ofvanbeskrifna ämnen och form, med en ovanlig omsorg vid skinnens symmetriska hopfogning, så att färgerna motsvarade hvarannan å ömse sidor; tillika med fransar nedtill, samt en hvit bård rundtomkring hufven och armhålen. Jag tvekade ej att anse den för ett vällyckadt mästarprof af qvinlig skräddarkonst, och det blef min sak att värdera densamma liksom en Londons-dame skulle hafva värderat den yppersta produkt af den förnämste klädsömmare inom modets rike. Till återskänk förärade jag denna frikostiga Lady den silkesduk, som bland allt hvad hon sett, ådragit sig hennes mesta beundran. Jag fann jemväl snart samma person, så qvinna hon var, icke sakna geografisk kunskap, och denna af olika natur mot den hon kunnat förvärfva i en Engelsk Pensions-anstalt, ur frågboken och genom "globernas begagnande." Tiriksiu,

ty så var hennes namn, begrep fullkomligt kartan; och försedd med medlen dertill, uppdrog hon en sådan på eget bevåg, mycket liknande den förra, men med vida flera öar, samt bifogade äfven våra hviloställen under resan, och de orter der näringsmedel voro att finna. I dessa afseenden var den en förbättring af de upplysningar vi redan inhämtat.

Jagtpartiet återkom nu med en stor hvit skäl, medan den öfriga besättningen äfven stötte till oss, efter att hafva rönt samma välvilliga bemötande öfverallt, och sett bland folket betydliga qvantiteter af fisk och vildt, som hade varit nedgräfda i snön. Infödingarnes belefvenhet, ty så måste den anses, förmådde ett antal af dem att ledsaga manskapet på vägen, med synbar erkänsla för samma artighet å vår sida förut; men efter en stund bådo de om tillstånd att återvända, och vi åtskiljdes under vanliga bullersamma formaliteter. Tillika öfverenskoms, att Tulluahiu skulle hämta sitt träben nästa dag, medan de andra fortsatte skäljagten. Kölden var skarp under återvägen till skeppet, och jag undslapp icke utan att förlora något skinn på den ena kinden. Vi hade sett tre snöripor om morgonen, men sökte fåfängt att uppjaga dem på hemvägen.

Jan. 14. Thermometern föll från sin ståndpunkt af minus 33° förlidne afton till 38°; och som kylan mycket ökades af blåsten, tviflade jag att vår patient skulle hålla sitt löfte. Han kom likväl vid middagstiden, åtföljd af sin vän Otukiu, hvars hustru Kuanga, jemte en äldre qvinna, fyra män och två gossar fulländade sällskapet. De tre hufvudpersonerna infördes i kajutan, emedan flera der ej kunde rymmas, och re-

sten lemnades åt styrmannens omsorg. Träbenet passades derefter, och som det nu borde färdiggöras, anmodades den person det tillhörde att återkomma följande dag. En ny undersökning af kartan ökade föga våra redan vunna upplysningar; men hvad vi erforo var, att en större vik låg mellan Akullee och denna ort, samt att, om någon vestlig öppning fanns, denna måste vara ganska smal.

Att de visste hvad det ville säga att afteckna land, var tydligt, emedan de ganska redigt uppdrogo insjöarne vid Repulse-bayen, jemte åtskilliga floder och inlopp vid kusten, både söder- och vesterut. De hade hört omtalas de andra Esquimauernas sjöboningar, men hade icke sett dem; hvaraf vi slöto att de aldrig varit vid kusten, och öfverhufvud aldrig lemnade denna trakts område, ehuru vi ännu ej voro säkert underrättade om deras lefnadssätt och flyttningar.

Som de ämnade resa kl. 1, uppkallades det öfriga sällskapet, och vi funno med fägnad, huru styrmannen öfvertalat den äldre damen att låta klippa, kamma och ordna sitt hår, hvilket åstadkom en så fördelaktig vexling i hennes yttre, att de alla ville undergå samma behandling. Sådant tillkännagaf en ovanlig ambition och smak bland dessa stammar, som kom mig att ångra, att jag icke försett mig med ett förråd af kammar till presenter; men ett perlband som jag gaf åt hvardera af qvinnorna, var sannolikt af större värde i deras ögon, om ock af vida mindre nytta.

Jan. 15. Vi gjorde ett försök med något qvicksilfver, kändt för att vara rent, och det frös. Detta var följden af minus 39° temperatur; och som den thermometer, hvar-

efter vi nu observerade, stod vid nämnde gradtecken, voro vi, i denna del åtminstone, nöjda med dess precision. Den föll sedan till 4°, hitintills vår lägsta grad. Södra horisonten var mindre klar än vanligt, i följd hvaraf vi drogo vida mindre fördel af solens middagsskymning. Gårdagens båda män kommo ensamme; de öfriga hade gått på skäljagt. Det nu färdiga träbenet passades; och föga tid erfordrades att inse dess nytta och värde; då krymplingen snart började svänga sig omkring i kajutan under synbar förtjusning; i sanning hade han ock större skäl till fägnad öfver sin gåfva än alla de öfriga tillsammans. Läkar-konstens beröm tillkom i detta fall helt och hållet timmermannen, icke den sämste operatör, menar jag, i detta dubbla yrke; men jag tviflar att någon enda ansträngning af nämnda konst beredt högre tillfredsställelse än vi nu föranledt, genom att återställa en menniska i fullt tjenstbart skick åt sig sjelf och samfundet.

Erkänslan tog likväl i detta fall en ganska lustbar vändning, ehuru naturlig nog för dem, som ej hade skäl att draga sin egen medicinska kunskap i tvifvelsmål; då den enda öfverlägsenhet vi häri ådagalagt, bestod i en större tillgång på trä och verktyg. Men huru stor fåfängan ock måtte vara, så förblef den goda viljan icke dessmindre ostridig. Den arma smeden, sågo de, var utmärglad till ett benrangel; och som Otukiu var en Angekok eller besvärjare, och läkare i samma person, föreslogo de att använda sina trollmedel till vår förtvinande patients botande. Det är sannt nog, att sjukdomar kunna besvärjas utur en menniskas kropp, eller ännu sannolikare utur dess själ; och funnes icke denna besvärjningsförmåga, så skulle

läkarekonsten sakna sin högra hand, äfven i London, som öfverflödar äfven på andra lyckliga trollkarlar än de många tilltagsna qvacksalfvare, som enhvar på sitt vis, hela alla till deras område hörande sjukdomar. Men vår patients sjukdomsfall var för allvarsamt att tillåta oss uppmuntra en dylik obehörighet; och tillbudet afböjdes således, tills det var glömdt, för andra mer lockande föremål, hvaraf våra nya vänners uppmärksamhet helt och hållet upptogs.

Träbenet märktes med skeppets namn och inpackades i slädan, enär det ännu ej blifvit nog inöfvadt till en två mils färd öfver is och snö. Att vi åtskiljdes bättre vänner än någonsin, kan icke betviflas. Vi erforo i dag att Tulluahiu hade en broder, som stod i förbindelse med en nordligare hord, den han snart ämnade besöka, för att jaga muskusoxar, och att der fanns ett ypperligt laxfiske, vår och sommar; äfvensom stor fisk förekom i insjöarne. Här skulle de nu dröja några dagar, emedan de hade varit lyckliga vid skälfångsten dagen förut. Vi funno med ledsnad, att deras dialekt mycket afvek från det i ordböcker förekommande språket, äfvensom från den Danska diktionär af Esquimauernas språk vi ägde. Vi hade således ett intresse att studera detsamma allvarligt, då det sannolikt kom att utgöra vår framtida hufvudkälla och i detta hänseende blef Löjtnant Ross helt naturligt den skickligaste lärjungen.

Jan. 16. Tre infödingar kommo ombord i dag, med underrättelse att de dödat sex skälar dagen förut. Tiagashu, son af den älsta i stammen, var bland de förståndigaste vi samtalat med; men ingen tillade, ef-

ter att hafva betraktat kartan, någon ny upplysning. De roades nu såsom alltid af de ritningar vi gjorde öfver dem och skrattade hjertligt åt porträtterna af mannen med träbenet och hans följeslagare. De som förut icke erhållit bleckdosor, begåfvades nu med dylika; och vid bortgåendet, om vi förstodo dem rätt, sade de sig nyligen hafva sett några af Igloliks invånare. Thermometern föll till minus 42° om aftonen, och ett otydligt norrsken syntes.

Jan. 17. Från minus 43° om morgonen steg temperaturen några grader om dagen. Under messan kommo fem Esquimauer till skeppet, och emottogos efter dess slut. Att Söndagen är dem okänd, behöfver jag icke säga. Anletsdragen hos en äldre man, Halishaktu, som förvarades genom ett porträtt, afveko betydligt från den allmänna karakteren, liksom skulle han tillhört en annan stamm. De underrättade oss om fångsten af ännu fem skälar, och beräknade hela veckans jagt till 18, den de ansågo lycklig, om de ock för denna gång ej erhöllo flera. Presenterna förnyades åt dem som ej bekommit några; och två af antalet sågo sig med nöje befrias från sitt skägg under styrmannens hand. En skarp blåst förmådde oss att bedja dem qvarstadna för natten; men fastän två voro dertill benägna, åberopade de öfriga en aftald skäljagt och alla begåfvo sig hemåt.

Jan. 18. I dag utbröt en häftig snöyra, emedan morgonvädret snart ökades till en storm; och luften tjocknade vid middagstiden till den grad, att vi ej kunde se solen, hvarpå vi räknat. Thermometern steg likväl till 32° om dagen, och var kl. 9 om aftonen

blott minus 9°. Vi höllos således fullkomligt inneslutna. Vinden var mycket mindre sträng dagen derpå; den blåste från NV och barometern var vid $28\frac{1}{2}$°, eller deromkring.

Vädret hindrade således ej våra vänners besök, såsom förra gången. Tre män och två gossar anlände tidigt på förmiddagen och dröjde hos oss fem timmar, hvarefter de bortgingo med vanliga bevis af erkänsla. Det första svek mot oss försöktes i dag, men det var temligen förlåtligt. En gosse bad om en dosa för sin mor, hvars man redan erhållit en sådan; men upptäckten af denna list väckte blott munterhet bland dem; ett resultat, som vi erforo vid många senare tillfällen. En bland männerna utmärktes genom en rad af räftänder i håret, och syntes ganska förståndig. Det föll mig i dag in, att vi kunde upptaga ett par gossar i skeppet, söka att lära dem Engelskan, och med tillhjelp af våra ordböcker och andra hjelpredor sätta dem i stånd att lära sig konsten att läsa och skrifva sitt eget språk. Lyckades detta, så skulle de framdeles vara oss till stor nytta, och jag beslöt således att framställa förslaget derom vid första lägliga tillfälle.

Jan. 20. Stormen minskades i dag, och vädret blef jemnt och klart. Löjtnant Ross och Läkaren gjorde ett besök hos infödingarne, samt roades med sång och dans. Solen visade sig första gången efter 50 dagars frånvaro, med halfva sin tvärlinie öfver den synliga horisonten, så att vi kunnat se den öfra skifvan förr, såsom vi beräknat, om himlen varit tillräckligt klar. Men hvad som gaf oss nöje, hade icke samma verkan på Esquimauerna, för hvilka natten i denna

trakt utgör dag, eller åtminstone är mycket kärkomnare, vid jagten efter de kloka och varsamma skälarne. Derföre återvände de alltid hem när dagen inbröt; samt beklagade sig öfver ljuset såsom deras fiende och orsak till en nödtvungen overksamhet. De hade sett några snöripor, dem vi föranleddes att efterspana och skjöto en af dem. Men det befanns vara en rapphöna, och bevisade att' nämnde fogel finnes i dessa trakter alla tider af året.

Den olycklige smeden James Maslin dog samma afton. Han hade länge lidit af tvinsot, föranledd af en knölartad utväxt, och kunde icke öfverlefva resan; hvarföre vår saknad nödvändigt var inskränkt. Att han varit i Engelska hospitaler för samma sjukdoms skull, hade länge varit oss bekant, dock ej under sådana omständigheter, som satte oss i stånd att sända honom tillbaka. Hans ålder var 45 år, och han lemnade icke detta lifvet, utan att länge hafva varit förberedd på utgången.

Den 21:sta var lugn och klar. En gosse och en flicka från Esquimauerna, i sällskap med några manspersoner, gjorde oss ett besök. Den senare var så insvept i pelsverk, att hon liknade ett klot, stående på två pinnar; men svarta, lifliga ögon, tillika med röda kinder och ungdom, åstadkommo ett vackert ansigte, der vår skönhetsmåttstock upphört att vara särdeles uppstegrad. Jag föreställer mig denna måttstock vida medgörligare än man vanligen förmodar, och att vanan mycket snarare än man tror, verkar en förändring i känslor, hvad detta ämne beträffar, den vi ansågo omöjlig. Sådan har åtminstone alla resandes erfarenhet varit;

och inrättningen är ostridigt vis, enär det som är tillgängligast, också borde vara det mest antagliga. Denna unga person var redan förlofvad, efter landets plägsed; en förbindelse, som här knytes redan i späda barndomen. Vi hade alla läst romaner, hvari dylika tidiga band utfallit olyckligt; kanske lyckades de bättre i denna vrå af verlden, emedan här förekommer så föga omvexling till uppmärksamhetens förvillande, att en qvinna är lika god med hvilken annan som hälst; men om systemet ej är praktiskt olikt Turkarnes och Kinesernes (med förutsättning att kontraktet är oåterkalleligt, hvilket är oss obekant), ser mannen åtminstone sin tillkommande brud, kan vaka öfver hennes tillväxt, och behöfver ej, efter det gamla ordspråket, köpa "grisen i säcken," såsom Kinesaren eller Osmanen.

Mina läsare äro sannolikt trötta vid namnen af personer, som ej kunna äga för dem något synnerligt intresse, och dem, likt författarne af Indiens historia (om nämnde personer blott ville minnas det, hvilket de tyvärr ännu aldrig gjort) vi ej kunna beteckna med någonting, i stånd att fästa ett sträft ord i minnet framför ett annat. Det kan neml. icke mycket intressera någon att veta hvem som var hustrun, sonen, brorsonen, sondottren eller bruden, när bröllopsdagen var utsatt, eller af hvad art politiken, sladdret, grälet, vänskapen och sällskapslefnaden voro i denna nordliga stad. Mycket af hvad vi erforo, kan jag således förbigå; jag tviflar mycket huruvida det kunde roa de qvinnliga matronorna i en Engelsk by; i den mån allmän kunskap "framskrider," skall ett nytt intresse fästas vid ett ett land, så beröfvadt dess "naturliga rättigheter" genom sjelfva naturen, och ett tidningsblad helt behändigt

närma detta infrusna och pelsklädda folk till mensklighetens stora broderskap. Mera vigtigt än allt hvad jag här kunnat förtälja om detta i odling vanlottade lands ännu slumrande Morning-Post, var det att finna vår vän medelst träbenets biträde i stånd att deltaga i skäljagten; men som vår värdige timmerman Chimham Thomas' skarpsinnighet hade uttänkt en mera passande fot dertill, för vandring på snön, och besagde fot var under framskridande till fulländning, så anmodades han att hämta densamma nästa dag.

De bortgingo icke långt efter middagen; och folkets öfriga tid användes att uppkasta smedens graf. Den med yrket förtrogne ser deruti intet; för oss tvärtom, som deri skådade en ringa krets, afskiljd från hela verlden, borde det hafva varit en smärtsam pligt, då det nästan var slägtingens eller brodrens, som gräfver en älskad väns grift, på en ödslig strand, icke vetande när ordningen träffar honom sjelf att fordra samma tjenst af de öfverlefvande; men vår länge hysta öfvertygelse om den oundvikliga utgången hade förslöat dessa känslor och hejdat dessa betraktelser. Förrättningen skedde emellertid under tystnad; och det tillkom ingen af oss att pröfva känslorna hos dem som sysselsattes med denna svåra skyldighet.

Solen strålade herrligt om middagen, och med betydlig upphöjning; det var en upplifvande syn, medan den tillika gaf ett osvikligt löfte om ökad glans och klarhet. Detta är i sanning en soluppgång, ehuru mera i perspektif än i verkligheten, hvaremot all morgonsolens glans i ett sydligare luftstreck är ett intet. Hon

är

är utan tvifvel ett alltid välkommet ljus, då hon först bebådar dagen, för alla åtminstone, dem en konstlad lefnad icke förslöat; hon är äfven välkommen för dem, om händelsen låter dem se morgonens uppstigande. Men hon utgör en helt annan morgon för dem, som för hela veckor måst umbära dess strålande ljus, som hafva sett föga mer än en förlängd afton under loppet af månader. Dess uppgång bådar ett nytt lif; och, fastän hon här slutat sin nästan ögonblickliga bana, förrän vi väl kunna säga att hon är här, så återstår dock vissheten om en bättre morgon, hoppet att sommaren stundar, och att den nu verkligen nalkas.

Den 22 Jan. var den vackraste dag vi sett på lång tid, och fastän temperaturen var vid minus 35°, var det så lugnt, att kölden föga kändes. Det nya benets ägare kom till oss med ett stort sällskap, innefattande en hop gossar från fem till 13 år. Den nya foten var nu färdig, och passade så väl, att vi knappt kunde hindra mannen att genast återvända, för att pröfva dess förmåga. Välgerningens storlek syntes i sjelfva verket öfverväldiga både honom sjelf och hans vänner; och vi kände naturligtvis, timmerman och alla, en öfverlägsen civilisations fulla triumf; och folket å sin sida erkände oss villigt för ett klokare slägte än de sjelfva, fastän vi ej kunde lika skickligt harpunera skälar vid en vak eller äta hvalrosskött, stufvadt i tranolja.

Så vidt om de nyttiga konsterna. Seglare hafva ofta saknat detta erkännande af öfverlägsenhet, som de väntade af vilda nationer, genom att förse dem med blotta öfverflödsvaror; och när de, inseende misstaget

eller ej, önskat godtgöra detsamma, hafva de förgätit, att nya behof ej kunna skapas i ett ögonblick, eller urgamla vanor utrotas på en enda dag, med en butelj porter, en biffstek eller ett par otrefliga byxor; att vanan allena, der fåfängan ej kommer i beräkning, förmår vilden att uppskatta sin egen klädedrägt, eller sjelfva bristen deraf, vida högre än alla de praktkläder, äfven en Stulz mäktar åstadkomma, samt att värdera och vidhänga sina egna lefnadsvanor och sin egen föda, så vidriga de än må förefalla oss, vida utöfver allt hvad som kan erbjudas i utbyte. Den verldskloke mannen borde först pröfva sinnesarten, och derefter lämpa försöken till välgörenhet eller förbättring. Men att vänta sådant af förbättrare eller uppfinnare, är ganska orimligt. Jag vill således icke anmärka välmenande mäns villfarelser, hvars planer i detta hänseende jag blott behöfver beteckna; men jag är viss, att blotta välgerningen af detta träben ställde oss högre i detta folks mening, än alla de underverk vi låtit dem se, och tvifvelsutan vida högre än våra öfverlägsna egenskaper af alla slag, dem de ej kunde värdera.

Klokheten bjöd oss, att ej visa dem alla våra underting vid början af bekantskapen; något besparades alltså till framtida bruk; och det kemiska elddon, som nu framtogs, uppväckte således, enligt vår frasälskande tids vanliga språkbruk, en stark sensation. Ett urverk förekom dem mer än obegripligt, och vi syntes vara nära deran att räknas till trollkarlarnes antal. Våra öfverlägsnare likar hade vunnit samma ryktbarhet i icke särdeles aflägsna tider, och under en högre upplysning än den, hvaraf en Esquimau-stamms intellektuella område nånsin bestrålades.

Under tiden återkom min brorson med tre rapphöns, dem han skjutit; vi hade ej velat låta någon af infödingarne göra honom sällskap, ännu obenägne att visa dem verkningen af våra vapen. Foglarne betraktades af dem ganska noga, och de önskade mycket att känna gevärens natur och verksamhet; frågor, dem vi tills vidare sökte att komma ifrån genom hvarjehanda grunder. Mätningen af deras kroppslängd väckte mycket intresse, och de yttrade högljudt sin förundran öfver att finna en af kamraterna blott hålla 4 fot 10 tum i längd, då två af dem voro 5 fot 10 tum höga. Deras afresa lemnade oss ännu en gång åt våra vanliga bestyr med egen beqvämlighet och framtida förslager.

Jan. 23. Vi hade ett nytt besök af män och gossar. En af de förra var från Neitchillee, och hade snarare Indianska än Esquimauiska anletsdrag. Nämnde ort, i sydvest, beräknade de nio dagars väg aflägsen; vi antogo afståndet till 150 mil. Magnetens verkningar utgjorde för dem dagens förnämsta nyhet. Förevisandet af en såkallad knalldrake väckte jemväl stor bestörtning, särdeles hos besvärjaren, som i vederlag gaf oss ett af sina trollqväden. Bruket af en pistol visades nu omsider äfven, då det förr eller senare var för dem nödigt, att lära känna våra vapens öfverlägsenhet.

Jan. 24. Från minus 35° i går, steg temperaturen till 20°. Vi hade beslutat låta smedens begrafning äga rum före messan; den verkställdes med vanliga formaliteter och högtidlighet; en passande predikan valdes derefter för dagens gudstjenst. Lyckligtvis stördes vi

ej af infödingarnes besök, men på eftermiddagen ankommo de, till ett antal af 14, med inbegrepp af fem barn. Mannen med träbenet hade gått hela vägen till fots, eller $2\frac{1}{2}$ mil, och var nu fullkomlig mästare af sitt verktyg. Bland dem var en främling från en annan stamm, med håret olika ordnadt; men hans boningsort kunde vi ej utröna. Den tama räfven dog tyvärr, sedan han råkat komma öfver ett rapphöns-exemplar, vid hvars tillredning arsenik begagnats; och tillfogade oss således en dubbel förlust.

Jan. 25. Ett nytt sällskap kom ombord, och deribland en qvinna med ett spädt barn på ryggen. Hon var förfärligt tatuerad öfver hela ansigtet; och hennes porträtt, likasom flera andras, blef afttecknadt. Hennes man var en främling, af någon sydlig stamm, och kände namnen på koppar och malm; hvaremot hos närvarande folk jernets benämning passade till alla. De skänker, som tillställdes äfven dem, hindrade likväl ej försvinnandet af en ljussax; ehuru den brottslige ej kunde ertappas.

Jan. 26. Femton Esquimauer anlände i dag, med några klädespersedlar till salu; och ansågo sig fullt skadeslösa genom erhållandet af en knif för hvardera. För att sätta en gräns för deras besvärande förtrolighet, mottog jag endast fyra i skeppet: två af våra förra vänner med deras hustrur. Till förekommande af frestelse, blefvo alla lättare saker utomskepps, dem vi för mera beqvämlighets skull utställt på isen, förda ombord; medan några vakter utställdes, i händelse af försök till snatteri. Äfven utom händelsen med ljussaxen, hade vi ingen rätt att vänta oinskränkt rättskänsla

bland denna stamm framför alla andra; samt voro, i allt fall, förbundne att ej blottställa dem för frestelser. Efter deras bortgång gjorde vi vår promenad, och funno en korp, spisande på en hare, den vi sannolikt sårat under någon äldre utfärd. Temperaturen var vid minus 34°.

Jan. 27. En hop af infödingar bragte oss tvenne ytterligare drägter, dem vi köpte till samma pris, jemte ett skälskinn, värderadt till ett stycke jernband. Vi hade naturligtvis besväret af värderingsmäns vanliga skyldighet; men på våra vidare frågor, angående Neitchillee, erhöllo vi blott till svar, att der låg en stor flod, med ymnig tillgång på fisk. De hade fångat flera skälar några dagar förut, och ämnade fortsätta jagten.

Jan. 28. Temperaturen steg och solen kändes i dag hafva någon verkan. Fjorton Esquimauer kommo långsides, fem qvinnor inberäknade, som ännu ej sett skeppet; och vi hade således åter besväret att göra föräringar och förrätta underverk; men ökade emellertid vår porträttsamling. En räfhona togs i en fälla, i ett tillstånd af maktlöshet, men visade sin medfödda glupskhet, så snart kött framsattes. Hon tjenade att ersätta den förra. En annan togs i samma tillstånd följande dag; och den olyckliga ensliga korpen nalkades skeppet och nedskjöts. Han hade hela vintern varit vår stallbroder och förtjenat skoning. Vid andra tider eller med en af poesi eller vidskepelse djupare anstruken sinnesstämning, vet jag icke hvilka qval blifvit följden af en så helgerånande handling.

Jan. 30. På vägen till byn mötte vi mannen med träbenet, som begaf sig ensam till skeppet, med en pil

till gåfva åt oss, och med underrättelse att Otukiu insjuknat. Vi funno hans ansigte svullnadt, och aftalte med honom att nästa dag komma till skeppet efter botemedel. Vi mottogos vänligt af qvinnorna, och köpte hvarjehanda småsaker. Thermometern denna dag var vid minus 36°, och några iakttagelser af stjernornas gång gjordes.

Jan. 31. Månaden slöts med en ganska vacker dag. Halfva byn anlände, medan vi höllo gudstjenst; Otukiu med det svullna ansigtet befann sig ibland dem. Han erhöll sina läkemedel, och sändes derpå i land till de öfriga, tills vi hade slutat. Utkomne, funno vi de flesta af dem bortgångne, och affärdade sedan några andra, af hvilka vi köpt några rådjursskinn. Af de tre manspersoner som insläpptes, erforo vi att qvinnorna bortgått, under förmodan att tillträde i skeppet blefve dem vägradt; och som dessa ständiga hopar voro verkligt besvärande, begagnade vi tillfället för att stadga, att blott fem eller sex skulle på en gång motttagas för framtiden.

Vi inhämtade, att de funnit en björn i dess ide och dödat honom med sina knifvar. Vi erbödo oss att köpa honom af dem, och de lofvade föra honom till oss dagen derpå. Ett prof af deras list rönte vi deri, att en, som hade ett sår på foten, anhöll om ett träben för sig, i uppsåt att dermed förskaffa sig ett stycke virke. Vi förklarade med lätthet, att första vilkoret vore att afskära det sjuka benet; hvilket naturligtvis bragte honom till tystnad.

Vi hade nu tillryggalagt första månaden af nyåret, och den hade förflutit likt en dröm; våra syssel-

sättningar och nöjen hade varit större än vanligt och besöken af främmande lät tiden ej långsamt framskrida. Månadens medeltemperatur hade varit minus 25°, öfverensstämmande, likt de förra månadernas, med äldre resors medeltemperaturer, på sätt jag redan upplyst. Denna månad anses för den kallaste af året i det hela, i dessa luftstreck; ehuru en och annan kallare dag förekommer i Februari och Mars. Den hade jemväl en tid bortåt varit den stormigaste; och barometern sjönk vid ett tillfälle ända till 28 tum.

Besättningens helsa och utseende var snarare förbättradt än tvertom; och smedens redan från början hopplösa tillstånd kunde icke räknas bland luftstreckets tillfälligheter. Hade han kunnat lefva längre genom att qvarblifva i England, så var felet hans eget, emedan han redan seglat i dessa haf och väl kände hvad han äfventyrade genom förvarandet af sin hemlighet, tills upptäckten deraf kom för sent. Han förtjenade visserligen beröm för sin fintlighet; men ur många skäl kunde vi hafva önskat att han betedt sig annorlunda.

Om vårt sammanträffande med Esquimauerna varit för oss ej mindre intressant än roande, så kunde vi tillika draga nytta af deras bekantskap. De hade redan försett oss med några drägter, ännu nyttigare för manskapet än dem vi medtagit från England, och vi ägde skäl att vänta ännu flera. Sannolikt skulle de äfven förse oss med färskt kött och sätta oss i stånd att bespara våra egna förråder.

Den meddelade underrättelsen var af ännu högre vigt. Härtill kom hoppet att vi med biträde af deras

hundar och skälar skulle kunna undersöka en stor del af kusten, för att derefter bestämma våra framtida rörelser till sjös, ännu långt innan vår befrielse inträffat.

I vår inre hushållning hade allting fortgått med fullkomlig ordning och trefnad; skolan lofvade innan kort att frambringa några dugliga styrmans-ämnen. Iakttagelserna af stjernornas gång voro många och vällyckade. Anstalterna till isens genomsågning hade blifvit fortsatta, såvidt tillfället medgaf.

ADERTONDE KAPITLET.

Snatteri af Infödingarne. — Årets första nederbörd af snö. — De infföddas dans. — Februari månads öfversigt.

Februari 1. Esquimauerne infunno sig åter på första dagen af den ingångna månaden, med hustrur och barn; men björnen utlofvades ännu. Mannen med det svullna ansigtet var bättre och medförde en båge som han lofvat. En af qvinnorna bar en hårprydnad, bestående af ett uggel-hufvud, jemte några hermelinskinn. Temperaturen var minus 25° och dagen så mulen, att ingen af de väntade förmörkelserna i Oxens konstellation eller någon af de månkulminerande stjernorna kunde observeras.

Febr. 2. Det klarnade ej förrän månan passerat nyssnämnde stjerntecken och tiden till observationers anställande var förliden; en för astronomer temligen vanlig ledsamhet. Esquimauerna bragte oss flera skinn, som vi köpte: men icke björnen; vi hade skäl att misstänka detta löftes uppfyllande. Men vi hade nu något otaldt med dem; och afsigten gick ut på att visa, att de ingalunda voro de mönster af oinskränkt redlighet, för hvilka vi i början ansett dem, om också mindre benägna till tjufnad än andra vildar befunnits

Ehvad ursäkter man än kunnat åberopa härför, medelst styrkan af frestelsen, när jern varit stöldens föremål, så duga de, fruktar jag, icke här, hvarest de stulna föremålen ej voro till någon nytta; om jag undantar ljussaxen, ehuru äfven denna, om också af jern, icke syntes blifva af särdeles gagn, fastän en stulen hammare kunnat användas.

Ett förstoringsglas hade några dagar tidigare försvunnit; och jag hade vid eftersinnande, skäl att misstänka besvärjaren Otukiu, emedan ljuset slocknade i kajutan en stund efter det jag visat honom dess verkningar. Detta bestyrktes sedan af hans obenägenhet att emottaga mig i sitt hus vid mitt sista besök i byn. Jag sade honom alltså att det uppsvullna ansigtet härrörde af trollglaset, och att det måste återställas. Han erkände genast sitt brott, och lofvade hafva det med sig dagen derpå, hvarförutan jag försäkrade honom att hans andra kind skulle uppsvullna på samma sätt. Det återlemnades i följd häraf, jemte den saknade hammaren. Ljussaxen erkändes vara tagen i besittning af en bland qvinnorna, tillika med ena glaset i mina glasögon, som ett af barnen vid utfallandet hittat och upptagit. Besvärjarens förskräckelse var så stor, att han återlemnade en krok och en harpun, dem jag gifvit honom i utbyte för en båge; hvarvid jag, för att underhålla denna sannolikt nyttiga skrämsel, ingick på en återutvexling.

Febr. 3. Förra dagen observerades månans gång nära en af fixstjernorna, och flera observationer af stjernorna vunnos i dag, under ett ovanligen klart väder. Thermometern stod först nere vid 38° och föll

sedan till 40°. Esquimauerna medförde intet utom en del af björnskinnet; men vi köpte af dem en renhud. Ögonglaset lemnades tillbaka och återställaren belöntes med en tenndosa, emedan det ej varit en verklig tjufnad. Ljussaxen framskaffades äfven; och nu förklarades, att om någonting framdeles bortkom, så skulle ingen af infödingarne mer få komma om bord. Icke heller denna gång blef någon af dem mottagen, för att gifva dem ett påtagligt bevis af vårt beslut och vår fasthet att hålla detsamma.

Febr. 4. Temperaturen sjönk till minus 42°, men dagen var klar och lugn, samt kölden på land icke sträng. Några infödingar kommo och sålde åt oss åtskilliga kläder, jemte en af tänder förfärdigad prydnad. Åtta skälar voro tagna af dem under sista veckan. De bragte oss ett litet stycke af björnen och sade sig ej kunna få något mer. Några få återkommo dagen derpå, och bland dem en qvinna med ett spenbarn, hvilket hon framtog ur påsen och blottställde naket för luften, vid bröstet, med temperaturen vid minus 40°.

Den steg till 32° i dag, då vädret fortfor lugnt och vackert. Esquimauerna anlände samtligen; två, som ännu ej sett skeppet, mottogos. Besvärjaren var högst ledsen öfver en misslyckad skälfångst, och tillskref det magiska glaset sin otur. Jag lofvade att förtrollningen skulle upphöra om två dagar; och de gingo in på att bringa oss en skäl följande dag, om de fingo några. Vid issågningen, börjad dagen förut, befanns tjockleken utgöra sex fot, eller 20 tum mer

än förra månaden, och $1\frac{1}{2}$ fot utöfver förhållandet vid Port Bowen under samma årstid 1825.

Febr. 7. Kölden ökades denna Söndagseftermiddag till minus 43°. Bland 15 infödingar som kommo långsides, emottogos några efter messan, och sålde några förträffliga skinn. Följande dag bragte de oss ännu tre andra. Deras hundar hade dödat en björn på isen, som dagen derefter skulle hemtagas. Vi erbjödo oss köpa den jemte en skäl. Vinden var ombytlig och thermometern steg till minus 36°.

Febr. 9. Den föll ånyo till 42° och väderleken kändes skarp och bitande. Icke dessmindre förfogade vi oss till byn, i sällskap med våra förnämsta vänner, som kommit att afhämta oss, och mottogos med vanlig välvilja; men som hvarken björn eller skäl ännu anländt, var vår möda så tillvida förlorad. På återvägen mot vinden var kylan sträng; emellertid besökte vi en stenhög, utgörande ena ändan af en trigonometrisk bas, der vi jemväl anställt försök angående ljudets hastighet vid dessa låga temperatur-grader, dem jag framdeles får tillfälle att meddela. Om aftonen sjönk thermometern till minus 45°.

Febr. 10. Vi beräknade dess fallande i dag, den 10 Febr., till 48°: men vid denna punkt var vårt instrument osäkert. Esquimauerna, som anlände med några mycket frostbitna ansigten, sålde oss skinnet efter en ung björn och några andra artiklar. Den väntade björnen var ännu ej kommen. Ett norrsken varseblefs; men utan märkvärdighet. Dagen derpå bragte de flera ämnen till salu; mannen med träbenet en jernring och en nål, funnen eller stulen af någon bland

infödingarne; för hvars återställande han erhöll en segelsömmarnål i belöning.

Febr. 12. Thermometern steg 4 grader, men kölden var dock ganska sträng, hvilket ej kunde uteblifva; enär en differens af 20 till 40 grader, vid en temperatur lik denna, frambringar föga skillnad för känseln. Några af qvinnorna förde vantar m. m. till salu, och återvände om middagen, utan att beträda däcket. Det var lugnväder om natten, och thermometern föll till minus 45°. Dagen derpå kommo flera qvinnor med några gossar, att föryttra andra artiklar, hvilka samtligen köptes; en man utbjöd sitt skälspjut och en harpun, för hvilka han erhöll sitt pris.

Febr. 14. Solen verkade i dag betydligt, och thermometern steg till minus 33°. Efter messan kommo några Esquimauiska män och qvinnor, medförande något skälspäck åt hundarne och med löfte om en hel skäl, morgondagen. En storm uppstack om natten med häftiga byar, men aftog denna morgon. Infödingarne utbjödo åter några smärre artiklar, men vi vägrade mottaga dem, innan de förde till oss den lofvade skälen. Otukiu förevisade äfven en knif, med Engelsk namnstämpel, den han sade sig hafva fått af en landsman som fordom besökt skeppet vid Igloolik.

Febr. 16. Barometern steg till 30° 79′, utan någon märklig orsak, då vädret ej var så vackert som några dagar förut. Temperaturen vacklade uppåt, tills den nådde minus 32°. En inföding sade oss om morgonen, att de haft framgång vid skälfångsten; och tre andra bekräftade om aftonen samma uppgift. Några

af befälet gingo till byn, men erhöllo intet till köps. En räfhane fångades.

Febr. 17. Himlen var mulen med någon snöyra, och thermometern steg till minus 16°. Vi köpte några artiklar af de infödde, men tilläto dem ej komma om bord. Men detta var ej ensamt ändamålet med deras besök, hvilket gick ut på ett allmänt återställande af hvad de försnillat; bland annat en knif från understyrmannen; ett stycke jern, ett jernband och trissan till ett block. Orsaken till denna ånger funno vi böra tillskrifvas kanonerna, som blifvit aflossade, för att anställa experimenter i fråga om ljudet. En af dem, som följde Löjtnant Ross till observatorium och frågade hvad "kanonerna sade," erhöll till svar, att de namngåfvo tjufvarne som tillgripit vår egendom; hvarpå en allmän sammankomst hölls i byn, och beslutet blef att återlemna alltsammans. Vi måste endast beklaga att en dylik besvärjningsförmåga ej stod oss till buds i afseende på långt mindre förlåtliga tjufvar i vårt eget kära fädernesland: bland dess öfriga förmåner har bildningens "stigande tillväxt" beröfvat de rättänkande denna förmåga öfver de onda här i verlden. Huru stor den relativa vinsten eller förlusten må vara, är här icke stället att undersöka; men må vi åtminstone ihågkomma, att vinsten ej är ovilkorlig. Nog af, vi begagnade härvid de fördelar vi ännu ägde till vår disposition, och förlorade således ej tillfället att befästa dem i den goda föresatsen att aldrig stjäla mera; med tillägg, att detta var orsaken till deras misslyckade skäljagt; en händelse, hvaraf vi, med den kännedom vi derom ägde, likt mången mindre förlåtlig besvärjare, drogo denna ursäktliga fördel.

Temperaturen steg ända till minus 9° och under dagen öfverhufvud till 12°, vinden låg från det varmaste hållet, nordost. Den lofvade skälen anlände slutligen; men så stympad, att den blott dugde åt hundarne. För en af qvinnorna som sjuknat, begärdes några läkemedel. Läkaren afgick derföre att besöka henne, dragen af sex hundar, förordnade medel mot hosta och frossa, samt återkom om aftonen.

Febr. 19. Årets första nederbörd inföll i dag, och temperaturen steg till minus 7°. Några infödda qvinnor kommo, med obetydliga artiklar till salu, och visade mycken fägnad vid åsynen af en släda af vår egen tillverkning; emedan detta maschineri låg vida mer inom kretsen af deras fattningsförmåga än hvad de i allmänhet sett hos oss och således, hvarom jag ej tviflar, gaf dem ett mera förståndsenligt begrepp om vår öfverlägsenhet. Snön qvarlåg ej öfver natten; väderleken var töcknig och blid. En räfhona fångades, och vi hade sålunda medel att skaffa oss en afvel, om vi så önskade. Några infödingar anlände; och det var lyckligt för vår spådom, att just de som återställt den stulna egendomen, haft framgång på skäljagten. Men deras anhörige voro så behöfvande, att de ej kunde umbära något af sin fångst.

Febr. 21. Detta var den vackraste och varmaste dag, som ännu förekommit sedan November. Det var lugnväder och thermometern steg alltjemt, tills han uppnådde fryspunkten om midnatt. Det bör förvåna en Engelsk läsare att höra en varm dag omtalas vid en temperatur af 32° under fryspunkten; men känselns temperatur är mera relatif än man föreställer sig, och

kroppen vänjes snart vid en ny och mycket lägre skala af treflig eller dräglig värma. Infödingarne anlände slutligen, och med en skäl af medelstorleken, för hvilken de erhöllo den utlofvade lönen af en fruntimmers-knif. Denna var af samma sort som vanligen nyttjas vid läderskärning, och försedd med ett halfrundt blad; samt begagnades af dem för samma ändamål som en slagtarknif hos oss; emedan åliggandet att uppskära skälarne är det vackra könet förbehållet. De ställdes under vaktens uppsigt medan gudstjensten påstod; hälst vi beslutit att aldrig afbryta denna, då en utväg till dess hållande var möjlig. Vi hade numera lärt att åtskiljas utan de vanliga bullrande ceremonierna.

Febr. 22. Temperaturen i dag sväfvade mellan minus 11° och 2°; för öfrigt var det blidt. Många harar sågos; men de hade så ofta blifvit jagade, att de nu voro oåtkomliga. Några flera pelskläder köptes i dag. Den följande, vid mulen himmel, steg thermometern till plus 1° och stannade vid minus 5°. Bland andra artiklar som köptes i dag, var skinnet af en filfras; och som denne blifvit fångad i en fälla dagen förut, beslöto vi anlägga en dylik, med hopp om ett motsvarande byte. En skäl inbragtes jemväl mot aftonen och en snöripa fälldes. Detta var första gången på länge vi både spisat frukost och middag vid dagsljus.

Febr. 24. Dagen var vacker, fastän mulen, med en temperatur af minus 5° öfverhufvud. En hare skjöts; och den nya fällan blef färdig och utsatt. Mer pelsverk inköptes; så att vi voro på god väg att erhålla

hålla ett ymnigt förråd af kläder för längre tid. Värman föll till minus 16° följande dag. Hvardera fällan gaf oss en räfhona, hvaraf den ena bibehölls vid lif. Vi köpte äfven några skälskinnströjor af infödingarne.

Febr. 26. Vädret var mycket kallare, ehuru thermometerns fall icke öfversteg tre grader. Infödingarne bragte oss skinnet efter en dagen förut fångad filfras, tillika med ännu tre skälskinnströjor. En knif var det fastställda priset för alla dylika artiklar. Antingen bland dem fanns någon helg, eller det borde tydas såsom en tacksamhetsgärd, hade Ikmallik, geografen, medfört ett sällskap, för att roa oss med en dans. Antalet utgjorde icke mindre än tjugo. Dansen liknade snarare en björndans än något annat; ehuru en Savoyardbjörn åtminstone måste erkännas vara en bättre dansare. Härpå följde en vokalkoncert, dervid qvinnorna slöto en halfcirkel, igenlyckte ögonen, och öppnade munnarne, under rop af *Amna Aija*, med all lungans och halsens förmåga. Vi voro, fruktar jag, ej nog musikaliska, för att skärskåda och värdera denna nationalmusiks egenheter och förtjenster. Grönlands Esquimauer dem vi hört, hyste helt olika begrepp om denna konst. Det återstår att försöka, huruvida äfven dessa folkslag, här och kusten utefter, äga samma musikaliska anlag, som endast afbida tillfället att framkallas genom undervisning, och genom att höra hvad de ännu aldrig erfarit. Det vore lika orättvist att låta dem drabbas af en allmän förkastelsedom, som att följa äldre Sydafrikanska resandes exempel i afseende på Hottentotterna, hvilka icke dessmindre hafva förvånat sina lärare, och enligt egen uppgift frambragt en medtäflarinna af Cata-

lani. Jag bör tillägga, att Ikmallik, som var den koryfé jag menar, fortfor att dansa i halfcirkelns medelpunkt.

Denna dag var ganska vacker men icke så varm. Infödingarne bragte några obetydliga varor till salu, och officerarne sågo en filfras och en hare under sin utvandring. Söndagen blef det ännu en gång kallt, och thermometern föll till 31°. En frisk bris gjorde känslan af kölden ännu skarpare under några observationsförsök om aftonen. En hel skäl, passande till uppstoppning, anskaffades af en bland infödingarne, som äfven bekräftade några af den förres geografiska uppgifter. De afreste så tidigt, att vår gudstjenst ej hindrades.

Denna månads slut lemnar föga att tillägga såsom rekapitulation. Den var ganska kall; och jag tror nu, att thermometern måste hafva uppnått minus 50°. De första 14 dagarnes medelbelopp var ganska säkert icke mindre än 40°, och torde hafva varit ännu mer; men under senare delen af månaden öfversteg medeltemperaturen icke 28°; och det hela öfverensstämde ännu engång med de under äldre resor anmärkta förhållanden. Barometerns sväfningar voro märkbara, enligt anteckningarne derom i dag-journalen, men medelbeloppet var 30° 11′.

En öfversigt af infödingarnes framgång på jagten denna månad lemnar ett resultat af två hvita björnar, tre filfrasar, ett dussin räfvar och 50 skälar; och som vi sjelfva skjutit eller fångat fem räfvar, jemte några harar, snöripor och rapphöns, så inses lätt, att detta land, äfven under närvarande årstid, icke är till den grad i saknad af vildt, som man i allmänhet föregifvit; äf-

vensom beviset är funnet att nämnde fogelarter icke flytta söderut om vintern.

Vår inre trefnad och manskapets belåtenhet led ingen förändring; allt hade gått efter önskan. Vår astronomiska samling var riktad med några observationer af värde, och många försök öfver ljudet voro anställde. Om vår gemenskap med infödingarne har jag intet vidare att tillägga; utom det, att vi blifvit fullkomligt ense om priset å hvarje till salu utbjuden vara. Deras snatterier, hoppades vi, hade nu tagit slut; men säkert var, att de ej ansågo dessa handlingar synnerligt brottsliga, alldenstund upptäckten deraf blott retade deras skrattlystnad.

NITTONDE KAPITLET.

INKÖP AF HUNDAR HOS INFÖDINGARNE. — LÖJTNANT ROSS AFGÅR PÅ EN EXPEDITION TILL DE INFÖDDAS HYDDOR, TILL INHÄMTANDE AF UNDERRÄTTELSER. — SÄTT ATT UPPFÖRA SNÖKOJOR. — ÖFVERSIGT AF MARS-MÅNAD.

Mars 1. Det var en utomordentligt kall morgon, men mer för känseln än för thermometern. Jag åtföljde tvenne infödingar på en utvandring, då de utvisade en bättre plats för en fälla att fånga filfrasar. Stället utgjorde ett pass, som de plägade genomgå för att komma norrut. En af dem förmåddes att sälja en af sina bästa hundar, beryktad för att hålla en björn eller muskusoxe från lifvet, uppvädra skälhål och draga slädan. Med sådana egenskaper inköptes han till lindrigt pris för en knif. Som ingenting för öfrigt erböds till salu, slöto vi att de hade gjort sig af med alla disponibla artiklar.

Mars 2. En ny hund köptes i dag att göra vårt spann fulltaligt. Jag kunde ej förmås att ännu köpa flera, för att ej blottställas för svårighet att underhålla dem. De bragte oss tidning om den gamla mannens död, som vi sett vid första sammankomsten. Sedan

den tiden hade han ej visat sig, och vi erforo under vistandet i byn, att han sof; ehuru han ej fanns i den då anvisade hyddan, hvaremot en annan koja fanns tillstängd. Lösningen af den hemlighet, som derunder kunde ligga förborgad, måste naturligtvis uppskjutas.

Mars 3. Infödingarne bragte oss en vacker renhud och lofvade anskaffa en ny skäl. En fortfarande mist hindrade alla observationer. Följande dag var kallare, af blåsten; men under båda sväfvade temperaturen mellan 24° och 38°. Ett björnskinn fördes ti l oss; och vi erforo att tvenne jagtpartier ämnade afgå, det ena åt norr, det andra åt öster på isen, för att fånga skälar; men de skulle snart återkomma för att bevaka de på sin flyttning söderifrån stadda djuren.

Mars 5. Vädret undergick föga förändring. Två qvinnor kommo för att underrätta oss, det alla de öfriga begifvit sig mer österut att uppföra några kojor på isen nära en ö som var synlig, och att de ämnade stöta till dem mot aftonen. Afståndet kunde således ej vara stort. Den döde mannen var ännu ej begrafven; och när några af officerarne längre fram besökte byn, funno de ingen förändring, utom att några af ingångarne voro nedrifne och isfönstren borta.

Mars 6. Solen hade styrka nog, medan hon verkade, att höja temperaturen från minus 38° till 18°, men den föll sedermera till 24°. Kojorna besöktes åter af samma parti, som fann Illicto's döda kropp i en af dem, i samma ställning han syntes hafva aflidit. En inskärning i magen var tydligt gjord efter döden; och som han ej blifvit undanflyttad, förmodade vi att de ansågo hans närvarande plats för en tillräcklig graf, vid

denna årstid måhända den bästa eller enda. En öppning gjordes i isen och en tidstång nedsattes; hvarmedelst vi funno ett stigande af 4½ fot. Ett besvärligt moln betog oss en ganska lofvande iakttagelse.

Mars 7. Inga Esquimauer afbröto närvarande Söndags stillhet. Vädret var vackert, och temperaturen icke mycket ombytlig. Vi kunde nu observera tidvattnen, som vore ganska oregelbundna; men högsta floden utgjorde nära 6 fot. Måndagsmorgonen var det blott 1 fot 8 tum, men 5 fot 3 tum om aftonen. Två gamla qvinnor kommo med underrättelse att fem skälar blifvit tagna; och vi dödade en räf.

Mars 9. Det var vackert och lugnt väder med fullmåne. Oregelbundenheten af ebb och flod samt af tidvattnens höjd var utomordentlig. Två af våra officerare gingo till den nya bostaden på isen, och belägen 7 mils väg derifrån. De funno fem familjer som haft mycken framgång vid skälfångsten. Resten hade gått 15 mil längre norrut. Löjtnant Ross åkte i släda nästan lika långt söderut, och fastän han kunde se landet rundt omkring, kunde han icke bestämma om det var sammanhängande, ehuru kusten var öfverallt omgifven med öar. Några infödingar kommo i släda, och bragte oss någon välsmaklig rökt lax.

Mars 10. Temperaturen steg till minus 12°, under loppet af dagen och tidvattnen fortforo oregelbundna. Tvenne hopar af infödda anlände från deras nya bostäder, med en god hund och två skälar, dem vi köpte, jemte några skoplagg och andra artiklar, samt undfägnade dem med en god middag. Två af dem byggde oss en snökoja för våra instrumenter, och

samtyckte att qvardröja öfver natten, om vi ville följa dem om morgonen. De hade dödat 13 skälar och ägde ymniga förråder. En god aftonmåltid följde på den goda middagen; men när det var tid till hvila, så, ehuru ett godt läger stod hvardera till buds, gick en fram och tillbaka, medan den andre sof. Vår skola tycktes öfverraska dem lika mycket som kaleidoskopet.

Mars. 11. Thermometern sväfvade mellan minus 14° och 32°; det var kallare än det varit på några dagar; men vädret var ganska vackert. Sent på morgonen hade båda främlingarne insomnat: kanske voro deras misstankar lugnade. Deras frukost, som bestod af fem à sex marker skälkött för hvardera, syntes mycket smaka dem; vi hade slutat lika ovarsamt vid bedömandet af deras smak som matlust efter vår egen; men ett särskildt visthus fanns behöfligt, om vi ämnade gifva flera middagar. Furst Talleyrands nio kockar skulle knappt med all deras konst och tillgångar kunnat anrätta en middag för nio Esquimauer, i stånd att inverka på deras statskonst eller underhandlingsförmåga. Till återtjenst för denna yppiga frukost fulländade de emellertid snökojan för vårt observatorium. Arbetets nätthet utgjorde härvid minsta förtjensten, emedan det fullkomligt utestängde vind och kyla, samt var nog ljust för att tillåta oss läsa vid instrumenterna.

Kl. 10 afreste Löjtnant Ross i vår släda, dragen af sex goda hundar, i sällskap med Ikmallik, geografen. En del af besättningen utsändes att uppresa flera stenhögar för våra trigonometriska operationer. Några infödingar anlände, för att bortföra sin kamrat

Nulungiak, som vid uppkomsten på däck, tog upp ett laddadt gevär, som gick löst i hans händer, lyckligtvis utan att göra skada, men injagade hos honom sådan skrämsel, att han troligen icke så snart en annan gång fick lust att vidröra en bössa.

Mars 12. Tidvattnen och deras oregelbundenhet behöfva ej anföras, ehuru de senare fortforo; emedan de hittills ej medfört några resultater, icke ens dem, vi tillförene dragit deraf. Ehvad hemlighet härvid än måtte råda, så borde upplösningen afbidas. Temperaturen föll ända till minus 35° om natten och öfversteg ej 18° om dagen. Om morgonen återkommo två från slädan afvikna hundar till skeppet; en tredje återfördes af en inföding, dess förra ägare, till hvars nya koja han funnit vägen. Den lön han erhöll för sin redlighet, var välförtjent. Vi köpte jemväl af honom, oansedt vårt förra beslut, en annan, utmärkt såsom björnjagare. Löjnant Ross återkom ej långt derefter, från sin utfärd, jemte några infödingar, med en skäl. Han hade funnit deras kojor på isen, omkring 12 mil åt NO, till ett antal af tio, och blifvit vänligt bemött. Aftonvarden hade bestått af en ung skäl, hvarom han yttrade sig fördelaktigt. Deras framgång hade varit betydlig.

Mars 13. Kölden tilltog, med blåst, men hindrade ej infödingarne verkställa sitt löfte att bringa oss en ung skäl och ett stycke af en muskusoxe. Jemte betalning för sina varor, erhöllo de middagsmåltid, och bortgingo ganska förnöjda. Veckan slöts med Lördagens vanliga värf.

Mars 14. Kölden fortfor att stiga, och thermometern föll till minus 40°. Qvicksilfret frös i kulan af nämnde instrument, utan att spräcka henne. Ehvad utvidgning det än må undergå vid krystallisation, såvida ett dylikt förhållande verkligen inträffar, motsvarar likväl det ökade utrymmet icke denna verkan. Sannolikare är, att om det ej krymper, likt silfver, vismuth, och flera andra metaller, så undergå dess dimensioner åtminstone ingen betydlig förvandling. Jag hade fulla bevis, att det ofta måste hafva så frusit, utan att spräcka kulan, vid en temperatur som ofta förekommit utan skada, och fann det hafva öfvergått till fast form. Några infödda kommo i dag norrifrån; de medförde två skälar och en hund i stället för den vi återskickat. Efter en middag, som vid dylika påhelsningar blifvit ett slags oundgängligt höflighetsprof, begåfvo de sig alla glada på hemvägen.

En obehaglig händelse träffade ombord ett af barnen, som åtföljt nyssnämnde sällskap. Af ovanan att slicka tallrickar och andra kärl, äfvensom hvarandras ansigten, fästade den arma varelsen sin tunga vid jernbandet på ett fat, och slapp icke undan med mindre, än att ett stycke af skinnet tillsattes. Vi funno muskus-oxens kött förträffligt till biffstek, och utan den bismak, som möjligen blott uppkommer vid särskilta årstider. Med sju hundar, vana vid denna jagt, hade vi således utsigt att hädanefter förse manskapet med färska lifsmedel.

Mars 15. Vädret mildrades, så att thermometern steg till minus 15°. En större hop infödingar anlände ombord, och nio af dem qvarblefvo till middag. En

bättre hund anskaffades, i stället för den återlemnade; och vi erforo, att de fångat fem skälar. Temperaturen föll åter till minus 38° följande dag, då vi ånyo besöktes af en hop, som medförde en liten skäl, en af muskus-oxens ben och skinn tillverkad släda, samt några par stöflor och vantar. Vi hörde tillika, att ett antal Esquimauer vistades två dagars väg mera söderut.

Mars 17. Besättningen hade under Löjtnant Ross' inseende varit för någon tid sysselsatt med uppmätning af en bas för trigonometriska operationer, och detta arbete fortfor ännu, oaktadt kölden, som i dag var minus 40°. Några infödingar anlände med gossen Kawalua, ett fader- och moderlöst barn, och brorson till geografen Ikmallik. Det var honom jag utmärkt såsom den skickligaste att tagas ombord och undervisas; och han qvarblef således vid de öfrigas återgång, samt började samma afton bevista skolan.

Mars 18. Som dagen var vacker, företog Löjtnant Ross en 30 mils resa söderut, samt återkom mot aftonen. Han åtföljdes af den nyssnämnde gossen, och erhöll af honom flera upplysningar. Enligt dennes uppgift, hade han hunnit halfva vägen till Neitchillee, hvilket låg närmare än vi trott; och hans underrättelser öfverensstämde så väl med hvad vi redan förnummit, att de gåfvo en ny bekräftelse åt hans noggrannhet. Han beskref äfven ett ställe, der man måste i kanoterna gå öfver en ström af salt vatten, som ständigt rann österut, och som aldrig kunde annorlunda öfverfaras. Som detta ej utgjorde mer än två dagars färd, enligt hans utsago, hoppades vi snart undersöka den. Han såg, vid denna exkursion, spåren af en filfras och en ren,

men intet lefvande djur. Under loppet af dagen bragte oss våra vänner en vacker skäl och dess unge. På min egen vandring fann jag flera spår efter harar och räfvar än fordom; två korpar flögo norrifrån öfver skeppet.

Mars 19. Infödingarne bragte oss denna dag endast obetydliga saker, och vi tilläto gossen följa dem hem, med löfte att återkomma morgonen derpå. De tillförde oss derefter några flera par stöflor och vantar, samt en vacker hund; emedan vi nu voro betänkta på ett nytt spann, i hopp att på ett eller annat sätt underhålla dem lika väl som deras förra ägare. Mr Thom och läkaren begåfvo sig till ett berg, vid öfversigten af landet bestämdt till 10 mils afstånd, men öfverraskades på hemvägen af natten, och anlände ej förrän sent, nästan upptröttade, efter att hafva tillskyndat oss någon oro. Intet af vigt sågs från den ifrågavarande punkten, emedan vädret var töcknigt. Jag sköt två snöripor.

Mars 21. Väderleken för dagen var högst egensinnig, och utmärkt af alla möjliga vexlingar; men med en ökad temperatur af minus 13°. Efter gudstjensten kommo några infödingar att efterfråga orsaken till de skott och signalraketer vi afbränt, till vägledning för de saknade officerarne, öfver hvilkas uteblifvande vi mycket oroades. Hunden anlände, men en af våra egna försvann i stället; sannolikt hade han slitit sig lös och följt sin egare. Vi kunde nu lätt undfägna dem med kokadt skälkött, och således utan svårighet bjuda dem qvar.

Mars 22. Om dagen steg thermometern ända till minus 5°, och sjönk om natten till 28°. Två qvinnor återförde den afvikna hunden, men hemskickades efter en bortkommen hake på seltyget. Någon snö föll dagen derpå, och värmen steg till plus 1°. Haken återställdes, och ett sällskap från den andra stationen bragte oss en skäl, som inköptes för en fil, den vara som nu mest efterfrågades. Vi sökte klarera bort snön från skeppsbogarne, men vattnet flödade upp och tvang oss att afstå derifrån.

Mars 24. Temperaturen steg till plus 16°, och dagen var således mild; dygnets medeltemperatur var plus 1°. Sällskaper från båda de nya stationerna anlände, och en kringströfvande hund bragtes tillbaka. En middag af oss godtgjordes å deras sida med nationalsång och dans. Ett nordanväder följande dag minskade temperaturen till minus 5°. Jemte ett sällskap, infunno sig två manspersoner, att aftala med oss om en resa till Neitchillee; då öfverenskommelse träffades, att de skulle hvila öfver natten ombord, 3 eller 4 dagar före nästa fullmåne, som inträffade den 5 April, samt derefter åtfölja Löjtnant Ross. De ämnade medtaga sina kanoter, erforo vi, för att kunna eftersätta rådjuren i vattnet.

Mars 26. I väderleken föregick intet väsentligt ombyte, och allt gick sin vanliga gång, utom att manskapet uthögg en docka å bagbordssidan af skeppet, der vi besvärades af en läcka. Tidvattnen borde i dag varit höga, men motsatsen inträffade, i anledning af den vanliga oregelbundenheten deri. En kall blåst följande

dag hindrade oss ej att få ett besök; men vi hade nu ingen middag att gifva, och underrättade dem, att de ej borde vänta något mer, förr än de bragt oss någon skäl.

Mars 28. Om natten herrskade en stark blåst med någon snö, och luften var så tjock, att den hindrade hvarje besök från Esquimauerna; i följd hvaraf vi hade en lugn Söndag, och gladdes mycket att vara allena. En påföljande klar dag satte oss i stånd att erhålla några goda iakttagelser, isynnerhet två lunarafstånd med solen vester om månan; desto vigtigare, enär alla våra förra observationer skett under den motsatta ställningen. En man och en qvinna kommo; men som de ej medförde skälar, mottogos de icke ombord. Thermometern steg till plus 15° om middagen, och medeltemperaturen var omkring fryspunkten.

Mars 30. Thermometern steg till plus 18°, den högsta grad han uppnått på flera månader. En inföding bragte några skinn. Följande dag var lika mulen, och kändes varm; thermometern stod vid 20° i tre timmar, och föll ej under plus 4°. Om aftonen gingo fyra familjer af infödingarne, till ett antal af 15 personer, förbi skeppet, att uppföra nya boningar ½ mil söderut. De hade fyra tungt lastade slädar, hvardera dragen af två eller tre hundar, men färdades mycket långsamt. Vi följde dem efter, för att se deras sätt att bygga med snö, och förvånades öfver deras skicklighet. En enda man hade inhägnat sitt tak inom en tid af 45 minuter. Ett tält kan knappt uppslås hastigare än ett hus här bygges.

Hela förfarandet är måhända värdt en beskrifning. Sedan de med den vid undersökningen af skälhål begagnade stången utrönt huruvida snön är nog djup och fast, jemna de det åsyftade stället med en träskofvel och qvarlemna nedantill en fast snömassa, icke mindre än tre fot tjock. Dernäst börja de midtuti den tillämnade kretsen, som utgör 10 eller flera fot i diameter, att uthugga flera viggformiga stycken, omkring 2 fot långa och 1 fot tjocka vid yttre ändan; dessa jemna de sorgfälligt med knifvar och fortsätta arbetet ända till takresningen, under en småningom skeende hvälfning, som slutar med en fullkomlig dôm. Genom dörren, som före byggnadens fulländning uthugges inifrån, uppbringas de öfre materialierne. Emellertid igenstoppa qvinnorna alla fogningar med snö; och gossarne tillaga kojor åt hundarne. Snöbänkarnes beläggning med skinn och isfönstrets insättning fulländar verket; hvarefter blott den yttre förstugan återstår, jemte anbringandet af mindre förrådshus. Några af barnen efterapade under tiden föräldrarne med uppförandet af en byggnad i mindre skala på egen hand. En, som fått ett hundbett i handen, fördes om bord till Läkaren; och vi försågo dem med vatten, för att bespara dem omaket att sjelfva upptina snön.

Öfversigten af den nu slutade månaden företer icke mycken omvexling. Minsta temperaturen hade utgjort minus 40°, den högsta plus 20°, medelbeloppet minus 20°, och således en grad mer än vid föregående resor. Isen fortfor att upptina, ehuru långsamt, på södra sidan af skeppet, och bergen blottades på snö genom solen.

Vår handel med infödingarne hade inbringat ett godt förråd af kläder och skinn. Vi hade gjort oss utaf med två af våra egna hundar som voro odugliga, samt köpt åtta nya, och ägde således ett godt spann af tio. Underrättelserna rörande Neitchillee bragte oss på den tanka, att en vestlig genomfart der måste finnas, emedan infödingarnes bestämdare uppgift var den, att i norr derom verkligen ligger ett sund, förknippadt med ett haf vesterut, och företeende ett starkt ostligt strömdrag. I denna kanal anförde de jemväl några öar, af dem kallade Shag-a-voke, som betyder stark ström; med tillägg att vågorna på detta ställe ofta bröto sig ganska högt. Tillika beskrefvo de en annan kanal norrut, hvarigenom skeppet kunde bättre inkomma i en öppen sjö, der intet land var att se. Fastän nu på förtrolig fot med hvarandra, hade den tilltänkta skyddlingen af oss icke blifvit öfvertalad att qvarstanna, icke heller kunde vi finna en annan i stället. Han hade ej återkommit efter sin första afresa till hvad vi blott ansett för en helgdags-förströelse. Sandgången på isen, bestämd att genom solens verkan derpå upptina en ränna åt oss, innan isen kunde naturligt lossna af sig sjelf, var nu slutad; och hundar och slädor voro i god författning. Alla våra inre anstalter fortforo att vara tillfredsställande, och alla voro vid fullkomlig helsa. Vildt hade varit ganska sällsynt; de fyra räfvarne utgjorde vår förnämsta fångst. Högsta floden hade varit 6 fot; barometerns medelförhållande 30 tum.

Triangel-mätningen hade fortgått, men iakttagelserna under månaden rörande månförmörkelserna voro ej lyckligare än de förra. Det var alltid töcknigt vid

dylika tillfällen. Några observationer af planeternas gång och lunar-afstånden voro af värde. Det bör slutligen anmärkas, må det i öfrigt förklaras huru som helst, om det i sjelfva verket utgör ett stadigt förhållande, hvilket är oss obekant, att alla de kallaste dagar förekommo vid fullmåne och kort derefter, samt att temperaturen var högst, omedelbart efter månskiftet.

TJUGONDE KAPITLET.

Händelser till den 10 April 1830. — Löjtnant Ross' resa och berättelse.

April 1. Det snögade, med en mycket lägre temperatur och kall blåst. Infödingarne kommo till oss från alla deras tillhåll, och Awack, den framtida vägvisaren till Neitchillee, var i synnerhet välkommen. Det närmsta partiet hade ej haft framgång vid skäljagten. Nästa dag liknade sommaren för känseln, och thermometern steg till plus 22°. Esquimauerna hade ännu ingen framgång och befarade brist på lifsmedel. Vid åsynen af sextanten till begagnande vid en observation, önskade de gerna veta om den angick skälar och om vi sågo några dylika. Solvärman var tillräcklig att torka tvättade kläder, och den upptinade snön rann åt alla håll utför bergen.

April 3. En anskaffad skäl utbyttes mot en fil; men ännu var fångsten ringa. Till bevis på den yttre värmans åverkan på våra inre anstalter, utgjorde qvantiteten af isen i kondenserings-kärlen denna vecka blott omkring 20 kannors rymd. Det var några grader kallare än gårdagen; men det blef emellertid nö-

digt att bygga en snövall omkring den pelare, hvarå thermometern var fästad, till skydd mot den omgifvande snöns reflekterade värma.

April 4. Söndagen hindrade ej infödingarne att mangrannt infinna sig; men vi tilläto dem ej hindra våra vanliga förrättningar. Bland dem kommo Awack och Ubluria, de båda utlofvade vägvisarne, med slädor, hundar och matförråd. Alla de förra upplysningarne bekräftades. Våra rese-anstalter voro slutade, och officerarne som skulle följa med, voro beredda. Thermometern föll till minus 8° om natten.

April 5. Vädret var mulet med en måttlig blåst, från NO, som gynnade arbetet. Löjtnant Ross, med Öfverstyrmannen Blanky och två Esquimauer, afreste kl. 10 på två slädor, med lifsmedel för 10 dagar; men då thermometern föll till minus 4°, ångrade vi att deras färd ej blifvit uppskjuten. Till ännu större ledsnad för oss började det snöga kl. 1, och om aftonen uppstack en storm, den vi fruktade skulle alldeles uppehålla dem. Vår tröst var, att officerarne hade med sig erfarna vägvisare, och att de således i god tid skulle komma under tak. Infödingarne österut bragte oss en skäl, och vi kunde dermed bistå Tiagashus hushåll som befann sig i förlägenhet.

April 6. Det fortfor att blåsa friskt med snö, under det vinden kastade om från nordlig till ostlig; emellertid blef thermometern plus 21° om middagen, medan vädret om aftonen slog om till söder. En lanterna hissades och en signal-raket uppkastades, för att beteckna skeppets läge för de resande. Om natten saktades vinden något.

April 7. Morgonen var åter stormig, med snöyra; men på aftonen blef det lugnt och klart. Samma signaler upprepades, ehuru vi hoppades att sällskapet uppnått Neitchillee. Några af våra grannar kommo att begära föda, och som deras kojor, enligt hvad vi hade oss bekant, voro tomma, försågo vi dem med något skälkött. Nästa dag var ännu snöig, och lugn i början, men åtföljd af ostadiga vindar på eftermiddagen. Nio Esquimauer kommo efter föda, hvaraf vi lyckligtvis ännu hade någon öfrig; och de voro så hungriga, att de slukade skälköttet rått; utan att likväl förglömma att taga med sig något hem till sina anhöriga. Manskapet gjorde nu om skeppsbord hvarjehanda anstalter för sommaren; signalerna förnyades om natten.

April 9. Snön var ännu besvärligare, och yran förmörkade allt; vinden öfvergick ändtligen till en stickande storm från SV. Raketen förnyades om aftonen vid aftald timma eller kl. 10; sedan uppmärksamhet på skeppets läge först blifvit fästad genom en lykta; emedan genom denna utväg expeditionens longitud kunde bestämmas medelst kronometern. Esquimauerna kommo, men utan att medföra något. En af våra räfvar slapp undan, och föll sannolikt i deras händer. Thermometern sjönk till minus 13°.

April 10. Stormen aftog och kl. 9 var den lindrig. Kl. 5 eftermiddagen återkom vårt sällskap, efter en ganska besvärlig resa, och mycket lidande af kölden, men utan någon allvarsam tillstöt. De hade sett hafvet vesterut, och visste med säkerhet att vi nu befunno oss på Amerikas kust. Den kanal vi

hört omtalas såsom ledande till hafvet, var likväl ännu oviss; emedan tvenne sund lågo något i norr om vår hamn, med hitintills synbart lika grundade anspråk, medan samma kanal jemväl kunnat finnas i den så kallade Cresswells-viken, på 70° 30′ latitud. Men Löjtnant Ross' berättelse bör med hans egna ord meddelas.

TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

Löjtnant Ross' Berättelse.

April 5. Morgonen var långt ifrån gynnande för vår resa, emedan det snögade starkt, med en frisk nordanvind; sjelfva mina ledsagare tyckte så föga om vädrets utseende, att de gerna önskat uppskjuta färden till en annan dag. Men jag hoppades ännu en förbättring; och som jag var angelägen att uppnå den ort vi med så mycken längtan och intresse åstundat hinna, förmådde vi dem slutligen att gripa sig an, och afreste kl. 6 om morgonen.

Sällskapet bestod af Awack och Ubluria såsom vägvisare, jemte Öfverstyrmannen Blanky och jag sjelf. Vårt eget bagage låg packadt på två slädor, dragna af hundar; och som de voro mycket tyngre än våra ledsagares, hade vi svårt att följa dem, särdeles som de ej sällan åkte på sina fordon, medan vi nödgades springa vid sidan af våra, samt ofta måste draga dem genom de djupa och talrika snödrifvorna.

Vår kosa låg åt sydost, och tätt utmed kusten till kl. 9, då vinden ökades till en frisk blåst och snöyran så tilltog, att Awack som åkte förut, tog miste om vägen, samt råkade in bland någon skrof-is,

hvarvid slädan på två ställen gick sönder. Denna åkomma var nära att göra slut på vår färd, innan den väl börjats, emedan utvägar saknades att reparera skadan. Ur detta skäl, och i anseende till stormen, som nu var odräglig, om vi ock velat återvända, började vägvisarne uppresa en snökoja; en afsigt, den vi alldeles icke gillade, såvida någon utväg till resans fortsättning kunde upptäckas. Styrmannen föreslog alltså att laga slädan med tillhjelp af deras spjut; men som jag visste att de ej skulle samtycka till detta utlemnande af deras vapen, afbröt jag dem båda, utan vidare fråga, i tvenne stycken passande för ändamålet. Detta steg väckte, såsom jag väntat mig, en plötslig öfverraskning och harm; men vid min försäkran att gifva dem två mycket bättre spjut, så snart vi återkommit till fartyget, lugnades de och fortsatte arbetet med största beredvillighet.

Sedan jag lyckats häri, begåfvo vi oss åter på vägen, i trotts af snön och stormen, men funno oss ännu mer uppehållna än vi förmodat; då vi, till råga på redan nämnda obehagligheter, hade den olyckan att råka ut för en betydlig sträcka af skarp vrak-is. Denna tillskyndade oss två timmars strängt arbete, då vi ännu en gång bemödade oss att uppnå fasta landet. Vägvisarne voro dock nu alldeles rådlösa, emedan de ej kunde se 20 alnar framåt, för den häftiga snöyrans skull; hvarföre vi måste tills vidare afstå från alla vidare försök och finna oss vid att låta dem uppbygga en snökoja.

Denna färdiggjordes på en halftimma, och ostridigt funno vi oss aldrig mera tillfredsställda af detta

slags byggnadssätt, som inom en otroligt kort tid frambragte en boning, hvilken förunnade oss ett åtminstone lika fullkomligt skygd, som det bästa stenhus. Den var väl blott stor nog för att knapphändigt inrymma vårt lilla sällskap; men i en så obehaglig ställning skulle äfven en sämre tillflyktsort varit välkommen. Våra kläder voro så genomträngda af den fina snön och så styfva, att vi icke på länge kunde taga dem af oss, och ej förrän vår egen kroppsvärma något uppmjukat dem. Vi ledo obeskrifligt af törst; hvarföre vi, medan Esquimauerna bedrefvo sina byggnads-anstalter, höllo på att smälta snö medelst en sprit-lampa. Den snart erhållna qvantiteten var tillräcklig för hela sällskapet, och våra ledsagares förtjusning kunde blott jemföras med deras förundran, då samma operation bland dem påstår tre à fyra timmar och verkställes i stenkärl öfver deras öppna tranlampor.

Härmed var likväl en olägenhet förknippad, härrörande förnämligast af hyddans ovanligt ringa omfång. Dess väggar upptinade naturligtvis äfven, och så hastigt, att våra kläder snart till den grad genomblöttes, att vi måste taga dem utaf och krypa i våra skinnpelsar. Härmed kunde vi omsider utestänga fienden, och i dem gingo vi till hvila.

Jag har redan nämnt, att vi reste utmed fasta landet hela denna dag; men, emedan den hvirflande snöyran förtog utsigten, utom på $\frac{1}{4}$ mils afstånd, var jag ur stånd att göra mig ett någorlunda rigtigt begrepp om den kosa, hvari vi färdats. Jag tror dock att afståndet ej öfversteg 20 mil. Dessa hade medtagit 8 à 9

timmar, oaktadt vår hastiga färd i början; och så många timmars ansträngning och köld på den skarpa isen hade uttröttat oss alla fullkomligt.

April 6. Vi njöto till ersättning en frisk sömn, och torde ej hafva vaknat så snart, om ej ett myteri uppstått bland hundarne. De hade gjort sig lediga från seldonen och kommit lösa; hvarvid de, som aldrig blifvit förplägade till öfverlopps, och tvifvelsutan vid detta tillfälle voro skäligen hungriga, hade tillgripit Awacks släda, för att sluka den frusna fisk hvaraf den var sammansatt, såvida de ej föredrogo remmarne af muskusoxen, hvaraf den sammanhölls. Ägaren hastade till undsättning; och som skadan blott var börjad, blef reparationen hvarken svår eller långsam. Vi hade tyvärr alltför mycken tid härtill öfrig, då en oblid väderlek gjorde resans fortsättning omöjlig.

Detta uppskof satte oss i tillfälle att i all beqvämlighet språka med våra nya vänner, som numera vid godt lynne och fria från sin förra misstanka eller fruktan, började att stiga i vår aktning; hälst de röjde långt högre skarpsinnighet och förstånd, än vi kunnat vänta under ett så plumpt yttre. Vigtigast för oss var emellertid deras underrättelse angående kustens beskaffenhet och oceanen i vester, hvilken senare de beskrefvo såsom af betydlig omfattning.

För första gången talade de jemväl nu om en ö, benämnd Oo-geoo-lik, der många Esquimauer vistades om sommaren; hvaribland i synnerhet en man, hvilken beskrefs såsom halt, och en qvinna, kallad Kablalla, omtalad såsom en högst vigtig person bland dem; tilli-

ka sade de mig namnen på hennes man, barn och en stor del af slägten.

Nämnde ort beskrefvo de såsom ganska aflägsen; många dagars färd öfver salt vatten åtgingo för att komma dit. Detta bestyrkte den föregående underrättelsen om hafvets storlek i vester; men jag kunde denna gång icke göra dem min önskan begriplig, att färdas dit. Jag måste således åtnöja mig att lyssna till de anekdoter de berättade om sin stamm, och att, så godt jag kunde, besvara deras mångfaldiga frågor om de Esquimauer jag sett vid Igloolik, i hvilkas angelägenheter de syntes taga en ganska nära del.

Deras förnämsta frågor angingo emellertid jagten hos dessa folkslag, deras nöjen och sång; och de voro jemväl nyfikne att veta, om jag sett "Angekokerna" och deras upptåg. Med allt detta hade jag af gammalt varit noga bekant; då jag deltagit i många ströfpartier med detta folk, efter skälar och hvalrossar, samt äfven sett tillräckligt af besvärjarnes företag. Jag måste äfven säga, om jag hört "Torn-gah," anden, och förtälja hvad han sagt; hvilka alla frågor jag besvarade så godt jag förmådde, hvarföre också dagen var nöjsamt, om äfven icke nyttigt använd. Jag måste jemväl ofta upprepa besvärjarnes namn, tillika med några af deras hustrurs och barns, emedan de ville inprägla dem i minnet genom en oftare omsägning. Det syntes mycket fägna dem, att så många af dem hade tvenne hustrur; och de sade sig känna en man vesterut, som var i detta afseende dubbelt försedd, och gift i Repulsebay. Häraf hade jag bordt sluta, att tvegifte var

ganska sällsynt bland denna stamm; men vi funno sedermera ymniga skäl att återkalla denna slutsats.

Men ännu mer intresserade det oss, att höra dem berätta de omständigheter, som fört dem till denna del af kusten och vårt nära grannskap. Två af deras stamm hade fiskat norrut, på ett ställe kalladt Ow-weet-tee-week, och sågo der skeppet omgifvet af is och drifvet mot söder; detta var, som jag kunde gissa, den 2 eller 3 Sept. Oroade häröfver, begåfvo de sig ofördröjligt till sin hufvudstamm i Neityellee, och förblefvo der, tills en qvinna anlände, den de kallade Ka-ke-kag-iu. Denna hade en syster, som bland andra hade besökt oss vid Vinterön, under föregående resa till denna del af verlden; och af henne fingo de en så lockande beskrifning, huru hon af oss blifvit emottagen, att de beslöto uppsöka oss, hvarhälst Victory än måtte hafva landat. Detta gjorde de; och våra följeslagare beskrefvo för oss sina känslor vid första åsynen af våra fotspår i snön, sin förundran öfver formen deraf och rådplägningen som deraf blef en följd, om de skulle gå längre eller ej. Nyssnämnda qvinnas vältalighet öfvervann likväl all deras fruktan; och de förnyade nu för oss uttrycket af den glädje de rönt, när de vid tillfället af vårt möte, sågo oss bortkasta våra vapen.

Under all denna tid, afbröt deras språksamhet icke deras ätning; ty detta är något som aldrig försummas, så länge det finnes något att äta; och all vår erfarenhet bland detta glupska slägte kunde icke minska vår beständigt återkommande förundran öfver deras ihärdiga matlust, den njutna födans utrymme och styrkan af deras digestionskraft. Att påstå det de så åto af hunger,

eller ens af matlust, kan icke vara sannt; ingen mensklig varelse, styrd af aptitens känsla allena, kunde röna dylika behof, huru naturen än söker att förfoga om det ofantliga öfverflödet. Intet djur, det må vara än så glupskt och köttfrätande, beter sig på detta vis; sjelfva filfrasen, oaktadt sitt rykte eller sanningen af sitt namn, *om* det är en sanning, äter sig mätt och är nöjd. Menniskan ensam äter af blott sjelfsvåld, för att kittla sin gomm, ej för att tillfredsställa sin hunger; om i sjelfva verket sådant icke oftare är följden af snålhet eller vinningslystnad. Detta är då, att vara ett förnuftigt väsen; men, likasom i andra och ännu sämre fall, består detta förnufts bruk uti att icke hejda passionerna, utan att uppmuntra dem; och att göra menniskan, när hon så behagar, till det ömkligaste djur under solen.

De ifrågavarande förråden voro emellertid snarare förtärda än de skulle önskat; ty deras tillgång var ringa, i följd af den utdelning, som före vår resa hade ägt rum bland deras vänner. Det var således, ehuru ur andra och bättre skäl, lyckligt, att vädret snart började uppklarna, och sålunda gaf våra ledsagare en snar utsigt att fylla sitt visthus. I följd häraf erhöll jag några observationer till bestämmande af vårt läge och till de för min åsyftade öfversigt nödiga vinkelmätningar.

Latituden af vår närvarande ståndpunkt var 69° 44′ 20″ och longituden 6° 44′ 6″ vester om skeppet. Hyddan uppfördes på södra stranden af ett sund, omkring 3 mil långt, belägen i en vestsydvestlig linie. Å båda sidor bestod landet af höga och ojemna granitstränder, och en betydlig ström utföll vid den midt emot oss belägna kusten på en half mils afstånd. Namnet,

som infödingarne gåfvo deråt, var Ang-ma-look-took, och de beskrefvo den såsom ymnig på fisk om sommartiden. Sundet kallas på landets språk Too-noodlead, hvarunder det jemväl förekommer på kartan.

Vid återkomsten från en högländt plats, dit jag uppstigit, för att erhålla fullständigare begrepp om vår ställning och om kusten i allmänhet, fann jag båda vägvisarne sysselsatta med att lasta deras släda, och blef lika förvånad som ledsen öfver att finna, det de gjorde anstalter att återvända till det ställe vi lemnat, för att anskaffa ett nytt förråd, särdeles af lifsmedel, emedan de uppätit allt, skadat sin släda och sönderbrutit sina spjut för att laga densamma; oaktadt de utan dessa senare ej hade utväg att anskaffa lifsmedel.

Att förekomma verkställigheten af detta tilltagsna uppsåt, återstod mig intet annat, än att narra dem att afstå från denna föresats; hälst det icke är rådligt att räsonnera med hungerns kraf, allraminst med en Esquimauers; och sannerligen var det ej heller lätt att framdraga några grundade skäl mot en sådan bevisning. En fråga rörande deras egen jordbeskrifning skulle i deras ögon saknat all vigt, i jemförelse med en middag af skälkött och en klunk tran; och huru kunde jag vänta att våra intressen af denna art, som sannerligen måste hafva förekommit dem och andra utan all vigt, skulle på dem göra något intryck, om de råkade i strid med någon af deras minsta önskningar eller nycker?

Till vinnande af mitt ändamål, inledde jag dem i ett samtal, medan styrmannen utvalde några af de bästa skälköttstycken vi ägde, ehuru egentligt bestämda för hundarne, och insvepte dem i ett kläde. Jag sade

dem nu, att jag ämnade fortsätta resan till Neityellee utan dem, att de sålunda skulle gå miste om den lofvade belöningen, och att jag dessutom ägde riklig tillgång på kött, som de nu kunde se. Härvid samtyckte de att medfölja, och vi voro således snart åter på vägen till vår ursprungliga destinationsort.

Efter öfverfarten af en tre mil bred landtunga, med två små fiskrika insjöar, nedkommo vi åter på saltvatten-isen, utgörande början af ett hafsund, kalladt Tar-rio-nit-yoke. Detta ord betyder likväl icke "saltvatten," hvarföre det troligen är ett ställe, der en eller flera strömmar utfalla, så betydliga, att de rättfärdiga denna benämning. På samma sätt kallas jemväl dess utlopp af dem Shag-a-voke, som betyder: "det rinner hastigt;" emedan der troligen finnes en större vattensamling från de inre sjöarne och vid snösmältningen, som brusar genom någon trång öppning, under en del af året, tillräcklig att hafva föranledt denna skildrande benämning.

Vi stannade på en liten holme, vid nordvestra hörnet af denna vik, der vi funno Tulloacks kanot, betäckt med stenar, att förvara trädet från förruttnelse; skinnbeklädnaden var jemväl ur samma skäl borttagen. Virket hade de skaffat sig ganska långt vesterut, i trakten af Oogeoolik.

Härifrån reste vi nu rakt inåt landet, uppför en flodbädd och öfver flera mindre insjöar, genom djup snö på en sträcka af fyra eller fem mil. Färden gick derföre långsamt, tills vi hunno stränderna af den längst bort belägna insjön, kallad Ty-shag-ge-wuck, som öf-

verflödade af tre slags foreller. Jag sköt här två hjerpar, som tillåtit mig nalkas nog nära, för att ej sigta miste; till mina ledsagares förvåning och fägnad, som aldrig förut sett verkningen af eldgevär.

April 7. Vinden tilltog nu, och blåste öfver snön med den styrka, att vi ej kunde uthärda det uppjagade yrvädret, utan kl. 7 om aftonen måste söka skygd i en snökoja, som uppfördes vid insjöns vestra ända, der vi nu uppehöllos på vår kalla och mödosamma färd.

Våra vänner hade anmärkt och ihågkommit det obehag vi utstått af den vid föregående tillfälle uppförda hyddans litenhet, och den nuvarande anlades derföre i betydligt större skala. Esquimauerna äro, som man vet, mycket kortväxta, fastän tjocka och undersätsiga; derföre hade ock, med afseende på dem sjelfva, hvarvid de förgätit vår mycket ansenligare längd, den förstnämnde kojan blifvit så trång, att vi icke kunde utsträcka oss, utan att öppna dörren samt räcka fötter och ben derigenom; hvilket vid en sådan temperatur var ingenting mindre än angenämt. Vi voro nu glada äfven öfver den ringa skarpsynthet som erfordrats att upptäcka detta förhållande och öfver den beredvillighet som bemödade sig att afhjelpa detsamma.

April 8. Morgonen var töcknig med ymnig nederbörd af snö. Våra vägvisare föreslogo således att qvarlemna bagaget, för att kunna färdas så mycket hastigare och hinna fram till Neityellee, samt derefter återvända till hvila i hyddan. Jag kunde ej hafva valt en mindre gynnande dag för ett besök på ett ställe af så mycket intresse; men som jag väl kände detta folks nyckfulla och föränderliga lynne, ville jag ej göra nå-

gra invändningar. I hvarje händelse, hade jag emellertid fått se stället och utrönt vägen ditåt, för att åter måhända framdeles besöka det under mera gynnsamma omständigheter.

Vi afreste således kl. 9 om morgonen, öfverforo två mindre insjöar, kallade Kung-uck af den högländta trakt hvaraf de begränsades, och anlände öfver en nedåt sluttande sträcka till ett ställe vid namn Pad-le-ak; ett ord som bemärker "resans slut." Den totala frånvaron af alla tidmärken väckte i början hos mig något tvifvel huruvida vi verkligen uppnått hafvet; men en af de frånspända hundarne uppvädrade snart ett skälhål och satte mig i tillfälle att smaka saltvattnet. Någon skroflig hafsis som straxt derefter förekom skulle ensamt varit i stånd att afgöra saken, likasom den fullkomnade min tillfredsställelse genom bekräftelsen af detta väsentliga faktum rörande vår geografi och den väg vi tillryggalagt.

Vi fortsatte kosan mot SV till kl. 11, då vi förbiforo en ö, kallad O-wuk-she-o-wik, emedan den stockfisk som af infödingarne kallas O-wuk, fångas i trakten om sommaren och hösten, då han ymnigt besöker stränderna. Derifrån veko vi af åt söder, och vidare åt sydost, hvarefter, och sedan vi först passerat en liten insjö, der jag tog middagshöjden, samt öfverfarit en låg strand af kalksten, vi anlände till den stora insjön vid Neityellee kl. 1.

Östra stranden af detta vattendrag företedde en sträcka af granitkullar, och vägvisarne utmärkte i trakten deraf åtskilliga vinterkojor, dem de kallade O-ka-u-eet. Awack hade här lemnat sin kanot; och gick

att söka den, medan vi fortsatte färden söderut och snart uppnådde stränderna af en flod. Jag sökte nu förgäfves att göra mig ett begrepp om denna insjös form; ty snöyran var så stark att jag ej kunde skönja mer än en mils väg åt alla håll, under den tid vi der vistades.

Vi funno den omnämnda kanoten på en liten holme i floden, der vi äfven beräknade denna till $\frac{1}{2}$ mils bredd, hvarjemte jag i anseende till isens betydliga tjocklek, var benägen att anse vattnet djupt. Efter vägvisarens uppgift utfaller det i hafvet, i SV om denna holme från sydvestra ändan af den insjö vi passerat. Stränderne voro af kalksten, hvaraf jag och styrmannen uppförde en hög och togo landet i besittning. Kl. 3 hade vi slutat allt hvad här kunde uträttas och gjorde anstalter till afresan.

Snart funno vi kanoten, den Awack öfverlåtit oss att upphugga, medan han smälte någon snö, tills vi återkommo i hyddan. Kl. 6 uppnåddes åter hafvet och kl. 7 floden Pad-le-ak, då vädret blef lugnt och klart. Jag besteg en högländt trakt jemte ledsagaren och erhöll en fullständig utsigt af inloppet.

Han sade mig, att åt den trakt han utvisade, från NV till SV, låg ett sammanhängande öppet och om sommaren isfritt haf, samt att bortom en hög udde, slutande vid nordöstra ändan af inloppet, intet land sågs vesterut. Men från SV till SO gick en landsträcka som förenade lokalen der vi stodo med Accool-le och Repulse-vikens stränder, medan ingen väg fanns till detta haf söderifrån; hvarföre, om vårt skepp

från

från dess nuvarande ståndpunkt skulle kunna uppnå Nei-tyel-le, det måste göra en lång nordlig omväg.

Af denna uppgift, som syntes lika noggrann som han klart och bestämdt meddelade densamma, slöt jag att vi sågo utåt den stora vestra oceanen, hvarom detta folk så ofta talat, att landet der vi stodo tillhörde Amerikas kontinentalkust, och att, om någon vestlig genomfart der fanns, måste den sökas norrom närvarande ståndpunkt. Landtudden kallades Isabella, efter min syster, på hvars födelsedag den upptäcktes.

Vägvisaren tecknade nu åt sydvest, och sade att vägen till Oogeoolik låg åt detta håll; hvarvid jag sökte förmå honom att ledsaga mig dit nästa vår. Detta var dock, oaktadt alla löften och tillbud, omöjligt. Hans inkast tycktes härröra af det långa afståndet och svåheten att anskaffa föda; hvilket senare var ett alltför gällande skäl att kunna undanrödjas genom något annat än en ögonskenlig åsyn af ett tillräckligt och säkert förråd. Under loppet af denna ordvexling, sade han, att några af ställets invånare hade skaffat hans eget folk drifved derifrån, men att ingen der varit på besök; deras gemenskap var alltså mycket inskränkt och deras kännedom i följd deraf ofullständig.

Vi uppnådde hyddan kl. 9 om aftonen och funno Awack ditländ före oss. Han hade på ett oväntadt sätt ådagalagt sin nyligen förvärfvade kunskap eller fintlighet, dermed att han lyckats få eld genom svaflade vekar, dem han sett oss begagna för samma ändamål, och hade sålunda anskaffat ett ymnigt vattenförråd; en vederqvickelse hvaraf vi voro i särdeles be-

hof, och hvarå en knapp tillgång alltid är plågsam i ett land af snö och is, der man ser sig lefva bland vatten, vandra bland vatten och ständigt besväras deraf, åtminstone i *en* af dess former, utan att besinna, det snön och isen i detta frostlupna område är någonting helt annat än våra egna vintrars produkter af samma art, och icke i stånd att förvandlas till dricksvatten utan stor möda och värmeförlust.

Numera stadda på hemvägen, tillredde vi för första gången en varm hjerpsoppa och kokade jemväl något skälkött åt vägvisarne. Den ena var alldeles uttröttad af sina ansträngningar för dagen. Hans kamrat besvärades af snöblindhet; detta oaktadt blef nu hans lott att visa oss vägen. Så arbetade han sig raskt och ihärdigt fram genom den ofta ganska djupa snön, som yrade honom i ansigtet, och hade åtminstone tillryggalagt 40 mil, hvarföre hans trötthet icke var underlig. Alla njöto vi en förfriskande sömn och återtogo kl. 10 om morgonen hemresan.

Om middagen observerade jag latituden nära östra ändan af den stora insjön Thy-shug-ge-wuck, och fann den utgöra 69° 38′ 53″. Här lemnade oss A-wack, men kom efter 4 timmar tillbaka vid Tar-rio-nit-yoke, och medförde innanmätet af ett rådjur, hvilket de anse för en stor läckerhet, jemte någon fisk, den han förvarat under sommaren. Vi ankommo till vår hydda vid inloppet af Too-nood-leed, kl. 4 e. m., i lagom tid att undslippa ett våldsamt nordanväder med häftig snöyra, som fortfor utan afbrott hela natten och gjorde oss dubbelt glada öfver det skjul vårt lilla näste beredde oss. Det var också temligen kallt; ty thermometern föll till minus 16°.

April 10. Mot kl. 10 förmiddagen började stormen minskas, och som vi ifrigt önskade att uppnå skeppet, anträddes färden om middagen, då vinden småningom lade sig och den återstående resan blef rätt behaglig under en numera gynnsam väderlek. Vägvisaren Ubluria var dock i ett ganska beklagansvärdt tillstånd; han led af snöblindhet, och hans knän buro sår efter gnidningen af hans frusna vidbyxor.

Våra följeslagares släda upptogs af de tre kanoterna, som utgjorde hufvudändamålet för deras resa, så att der ej fanns utrymme för den stackars mannen som knappt kunde skönja vägen, i följd af sina svullna och rinnande ögon. Jag bad honom derföre sätta sig i vår; och fägnades mycket af svårigheten att härtill öfvertala honom; emedan hans höflighet eller godsinthet ej kunde fördraga att se oss uppoffra vår egen beqvämlighet. Detta besvärade emellertid hvarken mig eller styrmannen, som voro friska och icke ansträngt oss mer än som var nödigt att hålla oss varma. Som vi nu tillika kände lokalen, åtogo vi oss tillsynen som vägvisare, samt gingo skiftevis framför slädarne, för att angifva den bästa vägen öfver den skarpa och uppvräkta isen. Det blef slutligen den enda goda dag och den enda angenäma färd sedan vi lemnat skeppet; samt förunnade mig jemväl tillfälle att anställa alla för denna kustlinies framtida öfversigt nödiga iakttagelser; och så uppnådde vi ändtligen Victory kl. 6 om aftonen.

TJUGEANDRA KAPITLET.

Tilldragelser på skeppet och bland infödingarne.

April 11. Vinden blef jemnare och himlen uppklarnade, ehuru någon snö ännu fortfor att falla. De resande hade hämtat friska krafter; vägvisarne bekommo de lofvade filarne och hemgingo ganska lyckliga; men återkommo dagen derpå efter ett nytt spjut hvardera, i stället för de afbrutna, tillika med virke att laga den ena mycket skadade kanoten. Dessa utgjorde vid pass 20 fot i längd samt $1\frac{1}{2}$ fot i bredden. Några stycken laxar och foreller erhöllos; men vi fingo sedermera några ännu bättre från sidorna af de slädar vi köpt af dem, och som bestodo af dessa fiskar, sammanfrusna till en massa. Söndagsmessan blef ej underlåten.

April 12. Det blåste en frisk nordostlig kultje, men utan kyla. För thermometern blef det nödigt att anlägga en ny förvaringsort, emedan de öfriga stodo under vatten. En hop infödingar kommo att tacka oss och medförde såsom gåfva ett skälskinn af värde, jemte ett par vantar åt styrmannen, i stället för ett par till låns bekomna, dem hundarne uppätit. De erhöllo deremot något virke och meddelade oss de inhemska namnen på de vid sammansättningen af deras slädar använda fiskar, som blifvit fångade vid Neitchillee

Beskrifningarne om dessa, till ett antal af fyra, måste sökas bland uppgifterna om detta lands naturalhistoria.

April 13. Temperaturen steg till den grad, att fryspunkten nära uppnåddes, och himlen var mulen. Märkligt var, att under denna dags väderskiften, högsta thermometergraden inträffade när det blåste nordlig vind, men motsatsen när denna slog om till sydlig. Vi voro ännu icke tillreds med en upplösning af detta faktum. Det är lättare att säga än bevisa, att norrut förekom öppen sjö, och att sunnanvädret blåste öfver en större frusen landsträcka. Åt förstnämnda håll låg is äfvensom land nog, att göra denna förklaring antagligare för den boklärde och dem som låta sig nöja med ord, än för oss som kände landet. Det ålåg oss åtminstone att afvakta en bättre upplysning, den måtte för öfrigt erbjudas oss eller icke. En inföding kom att begära ett nytt skaft till sitt spjut, i stället för ett söndergånget; men vi funno lämpligt att vägra det. Att med lätthet gifva, var att betaga oss förmågan att vedergälla; äfven om det ej varit en ren nödvändighet, att hålla våra varor vid jemnt pris, för att ej låta dem falla i värde och beröfva oss framtida medel att köpa hvad som befanns oundgängligt.

April 14. Ett besök af våra vänner i dag var tillfredsställande, emedan vi erforo att deras skälfångst åter börjat. Vädret var denna och följande dag blidt och lugnt; och vi erhöllo besök från infödingarnes båda bosättnings-platser, numera förenade till en, med nio hushåll i åtta hyddor. Fartyget lutade så mycket åt sidan, i anseende till islossningen, att det blef nödigt att bortskaffa snöns nedtyngande massa å denna del af däcket.

Nu var jemväl tiden inne att undanrödja snömuren omkring skeppet, som icke längre tarfvades. Detta gaf oss nog att göra äfven för nästa dag. Temperaturen dessa tre dagar sväfvade å båda sidor om fryspunkten; största stigandet var plus 2°. Den 16 underrättades vi af ett annat besök, att några af de infödda flyttat till ett inlopp norrom deras föregående bostad.

April 17. Löjtnant Ross och Styrmannen afreste på slädan. Infödingarne bragte oss pelsverk och skäl, och jag ansattes ånyo af en bland dem, medan jag anställde observationer, att visa honom hvarest skälar voro till fångst. För att blifva honom qvitt, pekade jag åt en viss trakt på höft; och vann i det följande ryktet af besvärjare, emedan der sedermera fångades trenne. Spådomskonsten var emellertid en för vårt anseende alltför vådlig handtering, för att lättsinnigt behandlas; och jag hoppades dylika tillfällen ej skulle ofta blifva oss påtvungne. En af skälarne blef mig af erkänsla tillställd; men bäraren erhöll icke dessmindre en fil till belöning. Årets första snöripa visade sig i dag. Löjtnant Ross återkom på aftonen från de nyss uppförda norra boståderna, sex mil aflägsna, undersökte det omtalda sundet, och fann att åt detta håll ingen genomfart vore att påräkna. Sålunda var ett af våra förslager omintetgjordt; men tvenne andra utvägar återstodo.

April 18. Söndagen var lugn; men temperaturen steg icke öfver plus 11°. Efter messan bragte oss en inföding jerndörren till räffällan, den hans bror först uppbyggt och derefter stulit. De syntes benägnare att stjäla än att behålla hvad de tillgripit; ty de gjorde al-

drig någon svårighet af att återlemna hvad de borttagit. Deras mening syntes vara den, att ehuru orätt det vore att stjäla, skedde dock intet förfång, om ägaren ej saknade sin egendom; ett tyvärr icke ovanligt svepskäl bland deras bättre likar i vårt eget fädernesland, men icke ursäktligare derföre att det funnit en försvarare i Shakespeare. Som de ej gjorde någon hemlighet deraf för sina vänner, underläto dessa icke att upplysa oss om förhållandet; hvartill de ej nekade vid anklagelsen, utan tycktes betrakta hela saken, beskyllningen för tjufnad och allt såsom ett "lustigt skämt." Emellertid bragte de oss stundom fredsvilkor, liksom i dag, bestående af en ung skäl. Jag återfick jemväl brädet till den artificiella horisonten, som saknats i tvenne dagar, jemte en qvarhållen hund; brottslingen, som ämnat sig till Neichillee, var sannolikt ångerfull och benägen till försoning med oss, innan afresan skedde. De voro alla i begrepp att flytta; och sannolikt voro vi ledsnare än de sjelfva öfver en skillsmessa, hvarefter vi troligen ej mer skulle träffas.

April 19. Det blåste friskt med stark snöyra, men detta hindrade ej flere af infödingarne att taga ett nytt farväl. Hvar och en erhöll någon gåfva, och kl. 10 afreste de söderut samt lemnade sina förra boningar tomma. De voro synbart ledsna öfver skilsmessan, men väntade att få se oss vid Neitchillee; och deras slutliga farväl var ett allmänt rop af tacksamhet och välgångsönskningar, på deras eget numera temligt begripliga språk.

April 20. Det blåste kallt ända till aftonen, då lugnväder inträdde. En skäl bragtes oss från den nor-

ra byn; och Ikmalliks son erbjöd sig såsom vägvisare till Shag-a-voke, en ort i trakten af Netchillee, der vi önskade undersöka ett starkt strömdrag af tidvattnet. Han förblef alltså om bord till morgonen, då resan skulle anträdas: den lofvade vedergällningen bestod i en fil. De sade sig hafva sett den första fiskmåsen för året dagen förut, hvilket utgjorde en god nyhet, men vi kunde ej förmå dem qvarstanna hela natten, emedan de lofvat återvända. Maschinisterne voro sysselsatta med ångpannornas upphuggning, för att beslå utansidan med en ny plåt der jernet från början varit bristfälligt, hvaraf läckorna till en del härrörde. Thermometern steg icke öfver fryspunkten.

April 21. Löjtnant Ross och Styrmannen Blanky afreste med vägvisare och lifsmedel för sju dagar; väderleken var kall, men klar, och vinden gynnande. En af förr omtaldta brottslingar bragte ett skälskinn, och brodern ett spjut; men varorna köptes, och mottogos icke till skänks. Då de beklagade sig öfver en misslyckad skälfångst, erhöllo de till svar, att sådant skett för det stulna jernets skull; en anklagelse, som förmådde den förre att bekänna ett och annat som ännu var oss obekant.

April 22 var kallare än förut på en hel månad; thermometern föll till minus 9°. Infödingarne bragte en stor skäl och fyra skinn, dem vi köpte, och underrättade oss om sin afsigt att innan kort lemna deras nuvarande station och afgå till en sydligare. Kl. 8 återkommo våra officerare från sin resa och hade qvarlemnat den alldeles uttröttade vägvisaren hos dess vänner, som lägrat sig 6 mil längre i söder om vår ståndpunkt.

Oaktadt kölden och snöyran, hade de lyckats utröna tillvaron af en krokig kanal, blott 200 fot bred, vid den nya bostaden i Shagavoke; dess längd var en mil och den låg vid ett inlopp, samt ledde jemväl inåt landet, vesterut, till en rymlig vattensamling, af 5 mils tvärlinie. Det var densamma de öfverfarit på den förra resan, innan de kommo till det omnämnda sundet in uti vestra oceanen, der de hade förvissat sig om en smal landtungas tillvaro. Uddarne vid detta sunds inlopp sågos från skeppet, likasom kontinenten i sydost, som tycktes sträcka sig mot Akullee i Repulse-bayen. Men jag måste meddela Löjtnant Ross' berättelse med hans egna ord.

TJUGUTREDJE KAPITLET.

Löjtnant Ross' Resa och Berättelse.

Vi hade redan utrönt, att det var vestra oceanen vi fordom hade sett öfver det smala näset af den landsträcka vi sedermera kallade Boothia; och vid förknippandet af denna kunskap med den beskrifning Esquimauerna meddelade om den ort de kallade Shagovoke, der ett starkt strömdrag rann vesterifrån genom ett trångt sund, intogos vi af den icke onaturliga förhoppning att der finna någon genomfart till vesterhafvet. Infödingarne understödde väl ej denna åsigt, genom påståendet att landet här utgjorde en sammanhängande rymd från norr till söder, såvidt deras kunskap sträckte sig, och medelst den positiva försäkran att ingen genomfart existerade der vi föreställde oss möjligheten af en dylik. Men vi ansågo oss ingalunda befogade att antaga detta på god tro: de kunde hafva misstagit sig; och i hvarje händelse voro vi säkra, att bereda oss sjelfva en källa till ånger, och våra landsmän sannolikt ett skäl till förevitelse, om vi låto oss nöja med något annat än handgriplig bevisning; framför allt då vi hunnit så långt för ett dylikt ändamål, och ägde utvägar att härom vinna den fullständigaste visshet.

April 21. Men som våra vägvisare ännu alltjemnt ledo genom följderna af sin ansträngning under

sista resan, och voro ur stånd att ledsaga oss, erbjöd sig Noak-wush-yuk, en yngling om 16 à 17 år, att blifva vägvisare, och vi anträdde följaktligen vår resa den 21 April tidigt om morgonen.

Dagen började olyckligt med dimma och snö, och vinden var för stark, att tillåta oss resa med trefnad eller skyndsamhet; särdeles emedan han medförde den vanliga snöyran, som nästan alltid åtföljer en vinterstorm i dessa trakter. Vi höllo icke dessmindre kosan åt sydvest, utmed landet, tills vi uppnådde sundet som förer till Shagavoke, då vi landstego vid en af de tre holmarne, framför en udde, kallad Ac-cood-le-ruk-tuk, kl. 4 eftermiddagen. Här sökte ledsagaren inbilla mig att detta vore Shagavoke; men ställets lokal afvek så mycket från den beskrifning jag redan erhållit derom, att han, då jag utpekade sundet, tillstod sig hafva sagt osannt, och bad att få bygga en snökoja, med försäkran att hans trötthet hindrade honom gå vidare.

Vid denna tid hade vinden lagt sig och väderleken, som förut varit så obehaglig, följdes nu af en vacker afton. Obenägen att förlora det sällsynt vackra vädret, lät jag gossen sitta upp på slädan, och vi färdades utmed nordvestra sidan af nyssnämnde udde, i vest-sydvestlig rigtning, under hvilken korta färd jag hade tillfälle att utröna lokalens allmänna utseende.

Inloppet till detta sund bildas af Cap Tod-le-ackua i sydost, och den låga udden Ac-cood-le-ruk-tuk i nordvest; dessa båda uddar ligga omkring 5 mil åtskiljda. Båda stränderna bestå af röd granit; framför hvardera udden ligga några holmar så, att de intaga en stor del af inloppet. Längre upp närma sig stränderna mera;

och ungefär 4 mil från inloppet, der de antaga en märkligt slingrig sträckning, var bredden endast 120 fot. Ännu trångare blir kanalen genom en hop skär deruti, som uppstiga öfver vattnet, der vid denna tid mycken tjock-is bottenfrusit. Allt detta väckte hos mig tvifvelsmål, huruvida ens någon båt kunde föras in uti öfre delen af denna hafsvik, då den åtminstone ganska säkert ej skulle tillåta något skepp att framtränga.

Men i uppsåt att nu anställa en närmare undersökning än jag kunde göra, under det resan påstod, utsåg jag plats till en hydda, förklarade min afsigt att stanna, och satte Noak-wush-yuk i arbete vid det vanliga snöhuset, medan jag ensam bortgick att verkställa min föresats. För att kunna färdas så mycket lättare, qvarlemnade jag bössan, hvilket jag snart fick skäl att ångra; då jag inom en timmas tid varseblef två djur trafvande bakefter mig. I skymningen misstog jag dem för vargar; och fastän dessa ej voro det behagligaste sällskap för en obeväpnad person, blef jag ännu långt mera harmsen öfver saknaden af mitt gevär, då jag fann dem vara två vackra rådjur, som sprungo förbi mig på mindre än tio alnars afstånd. De voro de första som denna årstid visat sig.

Här såg jag, att ofvanför det nyssnämnda smala sundet vidgade sig inloppet åter till en bredd från $\frac{1}{4}$ till $\frac{3}{4}$ mil, och efter ungefär 3 timmars rask vandring anlände jag till dess yttersta ända, och landsteg på den lilla holme, der vi funnit Tulloacks kanot nedgräfd. Jag hade således fullbordat undersökningen af det enda inlopp söderut, hvarigenom vi kunnat hoppas att finna en väg till vestra oceanen.

Denna fjärd af hafvet, Shagavoke, har sitt namn af den hastighet, hvarmed om sommartiden strömmen forssar utur den trånga kanal, han måste passera på sin väg till hafvet; och jag har redan antydt, att namnet uttrycker detta faktum. Orsaken härtill är ej svår att förklara, enär vattenmasssan, hvaraf den förorsakas, omisskänbart uppkommer af snöns upptinande i de högländtare trakterna; hela denna qvantitet banar sig väg i talrika strömmar, enligt hvad vi hade tillfälle att se, genom dalarne som sträcka sig nedåt denna fjärd. Häraf förklaras den starka brusningen af vattnet, åtminstone under den tidigare delen af sommaren; hvilket också är den tid, då nämnde ort mest besökes af de infödde, emedan fisktiden nu är inne, då laxen arbetar sig uppför strömmen från hafvet.

Det var midnatt, då jag ankom till hyddan, som en stund förut blifvit färdig; efter en längre färd än jag föresatt mig, men den jag ej kunde förmå mig att afkorta, då jag fann mig oförmärkt lockad från ställe till ställe, med mindre jag måst lemna denna spaning ofulländad. Jag bör erkänna, att jag var i högsta grad uttröttad; emedan jag färdats 50 mil denna dag, och derföre hade skäl att tadla vägvisarens enfald, att ej hafva gjort hyddan rymligare. Vi hade ganska svårt att tränga oss derin, oaktadt all fintlighet och ihärdighet; och inkomne, kunde hon ej rymma oss alla tre, utan i en halft sittande ställning; men hon var deremot så mycket varmare, och vi sökte att njuta något af den sömn tröttheten skänker, till ersättning för dagens vedervärdigheter.

April 22. Det var likväl ej denna slummer, som väcker den sömnlöses afund, och den enhvar så gerna

söker att förlänga. Vi voro mycket gladare att uppstiga än att lägga oss till hvila; om en dylik benämning kan användas om en ställning, så lik delinqventens i kyrkstocken, eller ordet *säng* om ett ruckle, hvilket äfven en hare skulle hafva skytt, och som erfordrat en räfs eller kanins hela böjlighet. Lyckligtvis var morgonen ganska vacker; och sedan vi ruskat oss likt björnarne, gick jag att sluta mina observationer, hvarefter vi anträdde återresan.

Under vägen till fjärden, fingo hundarne tre rådjur i sigte, som gingo öfver till den motsatta stranden; och innan vi kunde hejda dem, eller ens märkte deras uppsåt, satte de af i sträckande språng, med slädan i hamn och häl. Vid hvarje skutt åkdonet tog öfver den skarpa isen, utflög något af vårt bagage, till vår ledsagares stora förlustelse, som med höga glädjerop tillkännagaf sin fägnad åt "putset." Hundarne och allt var snart ur sigte; och oss återstod blott att följa dem samt plocka upp våra instrumenter och andra saker, så skyndsamt och väl vi kunde; tills vi efter tre timmars skarpt traf upphunno slädan, hårdt inklämd mellan två isstycken, och hundarne så utmattade, att de knappt förmådde röra sig. Ingen skada skedde likväl, utom att vår resa förlängdes, så att vi först kl. 8 uppnådde skeppet, temligt upptröttade. Vägvisaren måste vi lemna några mil bakefter, emedan han var oförmögen att hålla jemna steg med oss, och verkligen var alldeles medtagen. Men han träffade ett sällskap af sina vänner, bland hvilka han upptogs, och blef således omsorgsfullt vårdad.

Om morgonen kom han till skeppet; likväl ej med samma sjelfförtroende som vanligt, och med ett något

olika anseende mot det han tagit med sig vid afresan. Hans försök att bedraga oss med en osanning, hade blifvit utspridt bland hans landsmän, och han kallades nu "Shug-loo," lögnaren. Han sjelf blygdes synbarligt; fastän ovisst var, antingen sådant härrörde af hans uppförande eller öknamnet; men troligen var hans samvete orsaken, emedan han ej förnyade sin anhållan om filen, den jag lofvat honom till lön för sin tjenst; och ännu mera syntes detta vara förhållandet, emedan, när jag efteråt frågade hvarföre han glömt den, hans svar blef, att han icke gjort sig deraf förtjent, emedan han icke talat sanning. Han berättade sederme.a hela förloppet för sina vänner, som jemte honom kommit till skeppet, utan någon känsla af bitterhet och med fullkomligt påtaglig enfald.

Hvad slags ogillande här fästes vid osanning, var ej synnerligt lätt att upptäcka; hälst densamma oftare var ett ämne till narri bland detta folk, än till alfvarligt tadel. Om en så kallad "hvitmenad lögn" blott utgör ett ämne till lustighet här i landet, så skiljde sig våra vänner här på stället ej mycket från oss sjelfva, i fråga om sannfärdighet; men anledning syntes finnas till den förmodan, att förtjensten eller skammen af en dylik osanning, med uppsåt att bedraga, berodde af dess framgång eller misslyckande; att, hvad tjufnad angår, vare sig i Sparta eller bland dess likar i Söderhafvet, den olycklige skälmen vore den enda som förtjenade tadel eller åtlöje, likasom just den omständighet, att vår vän snarare utskrattades än tadlades, bekräftar denna öfvertygelse. Tvenne förslagsmeningar, och tvenne villfarelser hafva varit rådande bland resande, som besökt verldens vilda och okunniga folkstammar. Den ene ser

dygd öfverallt, och finner densamma fördold under sjelfva lastens täckmantel; den andra utgör raka motsatsen. Jag kan ej underlåta att stundom misstänka, det vi sjelfva hade varit något för mycket benägne att skåda våra Esquimauiska vänner genom ett solfärgadt glas; men, i hvarje händelse är detta den trefligaste åsigt, som bibehåller oss vid bästa lynne.

Upptåget slutades emellertid med ett löfte å "lögnarens" sida, att ej mer begå denna synd; hvarefter filen lemnades honom; och han lunkade af, för att stöta till sina vänner, med lättadt hjerta och tvifvelsutan med ett ej mer svidande samvete.

Slut på Förra Delen.

